7888

THE LAKSHMANARAYA PARISODHAKA MANDALI
Series No. 2.

TELANGANA INSCRIPTIONS

(Badami Chalukya, Rashtrakuta, Kalyani Chalukya, Kakathiya, Vijayanagara and Miscellaneous Inscriptions.)

Vol. II

Foreword by

Dr. P. SRINIVASACHAR, M.A.Ph.D.
Director of Archaeology (*on Leave*)
Professor of History, Osmania University,
Hyderabad.

THE
LAKSHMANARAYA PARISODHAKA MANDALI,
HYDERABAD.

1960.

Price Rs. 10/-

Office:

THE LAKSHMANARAYA PARISODHAKA MANDALI
Andhra Saraswata Parishat Buildings
Tilak Road - Hyderabad.

కల్యాణి చాళుక్య శాసనములు

1

పున్నవోలు

తూర్పు వైపు

1 స్వస్తి సకనృపకా
2 లాతీత సంవత్సర
3 —— —— —— ౯౭౩——నే
4 య ప్లవంగ సంవ
5 త్సరం ప్రవర్త్తిౕ సె
6 త ద్వషాౕ —— —— ——
7 కార్త్తిౕక సుద్ధ పంచ
8 మియ్యు బృహస్ప
9 తి వారదన్దు (శ్రీ)
10 ప్రిథ్వీవల్లభ మ
11 హారాజాధి రాజ
12 పరమేస్వర పర
13 మ భట్టారకం స
14 త్యాస్రయ కుల
15 తిలకం చాళు
16 (క్యా) భరణం

ఉత్తరపు వైపు

1 శ్రీ మదిరివ
2 బెడంగ దేవర
3 పాద పంకజ భ్ర
4 మర నప్పంగ ర
5 కుర తంత్రి పాల
6 —— రస పరియంత
7 మ్మకులక్కె ధమ్మౕ
8 ముత్తరోత్తరమ్సె
9 ళ్ళుత్తు మిరె తమ్మ
10 కులాన్వయద ధమ్మౕ
11 — — న్వౕం వాజీకులో
12 ద్భవ నప్పకేసన
13 మయ్యంగె అయ్య
14 న వొళల పూర్వౕ
15 దిసె భాగద కె
16 రెయు మందకు
17 ణ దిశా భాగదొ
18 ళ నాల్వత్తు మత్త

పడమర వైపు

1 రు బెళ్వోల ప
2 స్చిమె దిసె యొ
3 ళ మూవత్తు మ
4 త్తరు కరియన
5 లం నూమ్మా౯ * * *
6 గొట్టంచన్ద్రిగ * *
7 – గ సలుత్తు
8 మిరె। యావచ్చ
9 న్ద్రిశ్చనూయ్యా౯ స్య
10 తావతిష్ఠతి మే
11 దిని । యావదా్రిమ
12 కథాలోకే తావ
13 * * * *
14 * * * *
15 * * * *
16 బహు భిర్వ౯సుధా
17 దత్తా రాజాభిస్సగ

దక్షిణపు వైపు

1 రాదిభి । య్యా౯ స్య యస్య
2 యదాభూమిః తస్య
3 తస్య తదా ఫలం ॥
4 సామాన్యోయం ధ
5 మ్మా౯ హేతుం నృపాణాం
6 కాలేకాలే పాల నీ
7 యో భవద్భిః। సర్వా౯
8 న్యేతాం భావినః పా
9 ర్థి౯ వేంద్రాం భూయో
10 భూయో యాచ
11 తే రామభద్రః॥ * *
12 నెంబభిప్రాయ
13 దిం ధమ్మా౯ం సవి
14 సువుదు

2

అలంపురము

1 స్వస్తిహతం పురవర ప్రతి
2 త మహోదయ సకళ భు
3 వనైకనాథ శ్రీబ్రిహ్మే
4 శ్వర దేవరు మహాస్థానా
5 ధిపతి శ్రీ మత్పఇచ్చరాసి
6 భటారకర రాజ్యదన్దు
7 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రి
8 య శ్రీ పృథ్వీవల్లభ
9 మహా రాజాధిరాజ
10 పరమేశ్వరం పరమ భట్టార
11 కం సత్యాశ్రయ కుళ తి
12 ళకం చాళుక్యాభరణం

13 మత్రైలోక్యమల్ల దేవర వి
14 జయ రాజ్యాభి వృద్ధి
15 ప్రవర్ధమాన మా చంద్రా
16 కా తారంబరం సలుత్తమిరె స
17 కవర్ష ౯౭౩. నేయ ఖర సంవ
18 వత్సరదకా ర్త్తీకద పుణ్ణమిసోమవా
19 రదన్దు చాతుర్జ్జాతక తపోధ
20 నర పంచరాశి పాదమూల
21 పరివారము సన్నిధానదలు జా
22 తక తపోధనం పణ్డిత భటార
23 త్త... క్తి సన్దకెయ్యి
24 మం తమ్మమనెయుమం తమ్మ
25 మక్కళ్గె పంచరాశి యొళం
26 తెయ విప్రత్తియాగి కొట్టరిద
27 క్కావనాగియుం గౌరవ బ్రాహ్మ
28 ణ దేవ మత్తం మొదలాగి వక్రి
29 బన్దనప్పడె కురుక్షేత్ర దొళం
30 బాణరాసి యొళం కవిలెయుం బ్రా
31 హ్మణరు మనళిద పాతకక్కె సలువం
32 శ్లోక॥స్వదత్తం పరదత్తం వ్వా యోహ
33 రేత వసున్ధరా శష్టిర్వ్వర్ష స
34 హస్రాణి విష్టాయాం జాయతే
35 క్రిమి॥ గంగయ్యంబరెదం
36 మంగళ మహా శ్రీ
37 పణ్డితరు గుణ దోషంగళు క్షమిసువుదు

3

అలంపురము

1 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రతీత మహోదయ సక
2 ళ భువనైకనాథ శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవరా
3 మహాస్థానాధిపతి గళప్ప సోమేశ్వర రాసి
4 భట్టారకరుం పఞ్చరాసి పాదమూల ప
5 శ్రీ రివారము సకవర్ష ౯౭౬ నేయ జయ సంవత్సర ద
6 ఫాల్గుణ సుద్ధ పంచమి వడ్డవార దన్దు కాసి
7 గంనా బోజంగై తమ్మొడనెయ సాసనమయ్యాదెయి కొ
8 ట్ట కరియ నెలం మత్తర్ నూఱు అంక దొళ మ
9 త్త ౧౦౦ మ నాచంద్రార్క తారంబర సుఖ
10 ముణ్బర్ పంచరాశి యొళగారానురాగద్వేష దిన్దమి వి

11 త్రిర్గే నానుమువదివం మాడువె నెంబవను వా
12 రణాసి యొళ్ ఏళ్కోటి లింగమనళిద పాతకక్కె
13 సల్వర్ బరదసేన బోవ సర్వ్వ దేవయ్య

4

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రతీత మహోదయ
3 సకళ భువనమ్ము నాథ శ్రీ బ్రిహ్మే
4 శ్వర దేవరు సమస్త భువనాశ్రియ
5 శ్రీ పిృథ్వీ వల్లభ మహారాజాధి రాజ పరమే
6 శ్వర పరమ భట్టారకం సత్యాశ్రియ కుళ
7 తిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీ మత్త్రైళోక్య
8 మల్ల దేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరా
9 భి విృద్ధి పరివర్ద్ధమాన మా చంద్రార్క్క తారంబ
10 రం సలుత్తమిరె॥ తత్పాద పద్మోపజీవి॥ స్వస్తి
11 చరణ సరోరుహా విహాత విళోచన త్రి
12 ళోచన పిముఖాఖిళ పిృథ్వీశ్వరకారిత కా
13 వేరీ తీర కరికాల కులరత్న ప్రదీప కుమార
14 ంకుసం కాంచీపుర త్రిపుర మహేశ్వరం శ్రీ
15 మన్మహా మణ్డళేశ్వరం నిరుగణ చోళ మహా
16 రాజర్బ్బె ససె తత్పాద పద్మోపజీవి॥ సమస్త రా
17 జ్య భర నిరూపిత మహామాత్య పదవీ విరా
18 జ మాన మానోన్నత ప్రభు మంత్రోత్సాహ
19 శక్తిత్రయ సంపన్నరప్ప శ్రీ మత్సొంక వె
20 గ్గర్డె లోకమాణిక సెట్టియరె॥ సకవర్ష ౯౭౨

21 నేయ దుర్మ్ముఖ సంవత్సరద మాఘసుద్ధ ౧౧ ఆ
22 దిత్య వారదందు (శ్రీ) బ్రిహ్మేశ్వర దేవర మ
23 హా స్థానాధిపతి బ్రిహ్మరాసి భట్టారక రాళు
24 త్త మిరె బ్రహ్మేస్వర దేవర నందా దీవిగెగం
25 ఆఖణ్డక్కం నాల్కు నాడసుంకమం పూర్వ్వ మ
26 ర్య్యాదెయం ప్రతి పాళిసి కొట్టసాసన మెంతం
27 దొడె (◎) అడకె లెక్కక్కె వీస ౧౦ ఉంబళం కోడిగె పణ ౨
28 వీ ౫ కుప్పరిగె పణ ౧ వి ౫ కప్పూర్వరం బీసిగెగె పణ ౩
29 వీ ౫ పట్టసూత్రం బీసిగె వి ౬ (శ్రీ) ఖణ్డకె బీసిగెగె
30 వీ ౬ సంకద పెఱింగెవి ౬ ప త్తియమళె వెగె వీ ౨॥
31 కాసటం కొడిగెగె వీ ౫ తవరదడెగె వీ ౨॥ ఉప్పిన
32 పేఱింగె బ ౧॥ సాసవియ పెఱింగె ఫల ౧౨ మెణ
33 సిన పెఱింగె బ ౧ సాసవియ పెఱింగె బ ౧ ॥
34 జీరిగెయ పెఱింగె బ ౧॥ సూంటియ పెఱింగె ఫ ౧౨
35 బెల్లద పెఱింగె బెల్ల ౨౫ సక్కరెయ పెఱింగె బీ ౧ ప ౫
36 కోష్టం పెఱింగె బీ ౧ ప ౫ దవసం పెఱింగె బ ౧॥ ఎళ్ళ
37 పెఱింగె బ ౧॥ మాఱువ పొరిగళ్గె వీ ౧ గోణియ ప
38 ట్టె కొడిగెగె వి ౫ ఎల్ల పెఱింగె ౧౦౦ (◎) సామా
39 న్యోయం ధర్మ్మ సేతుం నృపాణాం కాల్యే కాల్యే పా
40 లనీయో రవద్భిం సర్వ్వా నేతాం భాగినః పార్థి వేం
41 ద్రా భూయో భూయో యాచతే రామ భద్రః॥
42 ఈ ధర్మ్మక్కెవ క్రిమాడవం వారణాసియలు
43 కురుక్షేత్రదలుం బ్రాహ్మణరుం కవిల్యేయు
44 మనళిద పాతకక్కె సల్గు (◎)

5

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రితిత మహోదయం సకళ
3 భువనయ్కనాథ శ్రీ బ్రహ్మేస్వర దేవ
4 ర్గె సమస్త భువనాశ్ర
5 య శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహా
6 రాజాధిరాజ పరమేశ్వ
7 ర పరమ భట్టారకం సత్యాశ్రయ
8 కుళ తిళకం చాళుక్యాభరణం
9 శ్రీ మత్త్రైళోక్యమల్ల దేవర వి
10 జయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభి వ్రి
11 ద్ధిఁ ప్రవర్ధఁ మాన మా చంద్రార్కఁ తారంబరం
12 సలుత్తమిరె ॥ స్వస్తిచరణ సరోరుహ విహి
13 త విళోచనత్రిళోచన ప్రముఖాఖిళ
14 పృథ్వీస్వరకారిత కావేరీతీర కరికాల కు
15 ల రత్నప్రదీప కుమారాంకుస కాంచీ
16 పుర తృపుర సంహారణ మహేస్వరం
17 శ్రీ మన్మహామణ్డళేస్వర ఇరుగణ చో
18 ళ మహారాజబ్బెఁ ససి సమస్త రాజ్య
19 భర నిరూపిత మహామాత్య ప
20 దవీ విరాజమాన మానోన్నత ప్రిభు మం
21 త్రోత్సాహ సక్తిత్రియ సంపన్న విబు
22 ధ ప్రిసన్నసు * * * గణ్డ సుజనమా
23 త్రాణ్డ సివపాద పంకజభ్రమరరప్ప
24 శ్రీ మత్సంక వెగ్గడె లోకమాణిక సెట్టి
25 యర్ సకవర్ష ౯౭౦ నేయ దుర్ముఖి

26 సంవత్సర మాఘ సు ౧౧ ఆదిత్య
27 వారదంద్దు (శ్రీ) బ్రహ్మేస్వర దేవర మహా
28 స్థానాధిపతి బ్రిహ్మరాసి భట్టారకారా
29 ళు_త్తమిరె (శ్రీ) బ్రహ్మేస్వర దేవర నం
30 దాదీవిగెగం అఖణ్డకృం నాల్కనాడ సుంకమం
31 పూర్వ్వ మర్య్యాదెయిం ప్రతిపాళిసి కొ
32 ట్ట సాసనమెంతెందొడె అడకెలకృక్కెవీ ౬
33 ఉంబళం కొడిగె పణ ౨ వీ ౫ కుప్పరెగె పణ ౧ వీ ౫
34 కర్ప్పూరవిసిగెగె పణ ౨ వీ ౫ పట్ట సూత్రి బిసి
35 గె వి ౬ (శ్రీ)ఖణ్డక బిసిగె వి ౬ సంకదపెఱంగె వి ౬
36 ప_త్తి మళ విగె వి ౨ ॥ కాసటం కొడిగె వి ౨ తవ
37 రదడగె వి ౨ ॥ ఉప్పిన పెఱంగె బ ౧ ॥ ఆరిసినద
38 పెఱంగె ప ౧౨ మొళసిన పెఱంగె బ ౧ ।
39 సూంటియ పెఱంగె పల ౧౨ బ్యల్ల పెఱంగె
40 బ్యల్ల ౨౫ సకృరెయ పెఱంగె బి ౧ పల ౫
41 కోష్టం పెఱంగె ప ౭ దవసపె బ ౧ ॥ ఎల్ల పె
42 ఱ ౧౨ సామాన్యోయం ధర్మ్మసేతుం
43 నృపాణాం కాల్య కాల్య పాలనీయా భవ
44 ద్భిః । సర్వ్వా నేతాం భాగినః పార్థి వేంద్రా భూ
45 యో భూయో యాచతే రామ
46 భద్రః ॥ ఈధర్మ్మక్కె వక్రమాడవం బా
47 ణరాసియొలు కురుక్షేత్ర దొలు బ్రాహ్మ
48 ణరు మంక వెల్యాయుమనే కోటి త
49 పోధనరు మనళిద పాతకసాగ్గొ ॥
50 కొండప్పయంబరెవర చట్టి
51 * * * * * * * * * *

6

అలంపురము

1 స్వస్తి విహిత విళోచ
2 న త్రిళోచన నర ప్రి
3 సాద సన్నిన సింగ (శ్రీ)
4 మదిరుగణ చోళ మ
5 హా రాజ నళంపూర
6 (శ్రీ) సిధా సోమేస్వ
7 ర దేవర మఠద
8 కాల ముఖ తపో
9 ధనర స్థలక్కె జే నా
10 దొళగణ గద్దుగె మ
11 వి తక్క సిలాతాత
12 ద్రివేవులు ఇన్ని ము
13 య్యారము గృద్దె మడి
14 గృద్దె నెలం మత్తన్నా
15 య్యాలు అంకదొళ
16 మత్తరు ౨౦౦ ఇదం ప్రి
17 తిపాళి సిదొళ(న)స్త వు
18 న్యా అళిదొగె దు
19 గతి ॥మంగళ॥

7

అలంపురము

మొదటి ప్రక్క

1 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రియ (శ్రీ)
2 పృథువీవల్లభ మహారాజాధి రాజ
3 పరమేశ్వర పరమ భట్టారక సత్యా (శ్రయ)
4 కుళ తిళకం చాళుక్యాభరణం
5 (శ్రీ) మత్త్రైళోక్య మల్లదేవర విజ
6 య రాజ్యముత్తరోత్తరాభివ్రిద్ధి ప్రి
7 వర్ధమాన మా చంద్రార్క తారంబరం స
8 సలుత్తమిరె (కల్యాణ) దనెల వీడినోళ్ సుఖసం
9 కథా వినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె

రెండవ ప్రక్క

1 సకవర్ష ౯౮౨ నేయ సార్వ్వరి సంవత్సర
2 ఆషాడ సుద్ధ ౧౧ బ్రిహస్పతి వా
3 రదందు పెర్గ్గడే దావపయ్యంగళ్
4 పవిత్రారోహణ నిమిత్యదింనకరే
5 స్వరద లోకాభరణ పణ్డితర్గ్గె దారా
6 పూర్వ్వక పరమేశ్వర దత్తి సర్వ్వ
7 నమస్య మాగి * * * * * * విద్యా
8 * * * * * * * * * * * *
9 * * * * * * * * * * * *

మూడవ ప్రక్క

1 బిట్ట కరియకెయిం మత్తర్ప్పు దినే
2 ళు భుజంగేశ్వర దేవర పరిసూత్ర
3 దిం మూడ గద్దుగ వాళెయు బట్టెయి
4 బడగణ తోటము మందే వర్గ్గె ఫు
5 ష ప్రతెయు మం * * మాణియ *
6 గ్గఱం నడిగళొ దెల్ల * * *
7 * * * * *
8 * * * * *
9 * * * * *

నాలుగవ ప్రక్క

1 ణ బట్టయోళగాగి బడ వ్రి
2 ద్ధ జోగేస్వరీ దేవి యింతెంక
3 లిర్గ్గే డెగె యొళగాగి
4 నడివరు దేవభూమి

8

అలంపురము

మొదటి వైపు

1 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్ర
2 య శ్రీ ప్రిథివీ వల్లభ మహా
3 రాజాధిరాజ పరమేశ్వర
4 పరమ భట్టారకం సత్యాశ్ర
5 య కులతిలకం చాళు
6 క్యాభరణం శ్రీ మత్త్రైలోక్య
7 మల్లదేవ విజయ రాజ్య ము
8 త్తరోత్తరాభి వృద్ధి ప్రవద్ధ౯ మా
9 న మా చంద్రాక౯ తారంబరం స
10 లుత్తమిరె కల్యాణద నెలె వీడి
11 నొళు సుఖ సంకథా వినోదదిం
12 రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె శ

రెండవ వైపు

1 కవష౯ ౯౮౨ నేయ సావ౯రి సంవత్స
2 రదాషాఢ సుద్ధ ౧౧ బ్రిహస్ప
3 తి వారదందు పెగ్గ౯డె దావప
4 య్యంగళు పవిత్రారోహణ
5 నిమిత్తదిం కుక్కుటేశ్వరద లో
6 కాభరణ పండితర కాలం క
7 చ్చి౯ ధారాపూవ౯కం మాడి పర
8 మేశ్వర దత్తియాగి దేవరంగ భో
9 గక్కం ఖండస్ఫుటిక జీణో౯ద్ధారక్కం
10 తాళూర బ్బెట్టియ జూవికుంటె
11 యింబడగలుం మూడలుం స
12 వ్వో౯ నమస్య మాగి కొట్టక * * *

మూడవ వైపు

1 మత్తరు ౨౦ ఆళగే దేవర నందా
2 దీవిగెగం నివేద్యక్కం మత్తరు
3 ౧౧ యల్లియ తపోధనగ్గ౯ం
4 విద్యాభ్యాసం మాడువగ్గ౯ం
5 మత్తరు ౯ ఇధమ్మ౯మం ప్ర
6 తిపాళి సిద(వ)రు గంగెయొళం వా
7 రణాసి యొళం గురుక్షేత్ర దొ
8 ళం కోటికవిలెయం కోటివేద పా
9 రగ బ్రాహ్మణరిగె కొట్ట ఫలవకుం
10 ఈ ధమ్మ౯మం కెడిసి దొంగె కోటి కవి
11 లెయుం కోటి బ్రాహ్మణరుమం
12 కొంద బ్రహ్మతి యక్కు॥

9

అలంపురము

మొదటి పక్క

1 స్వస్తి సమస్త భువనాస్రయ శ్రీ పృథ్వీ
2 వల్లభ మహా రాజాధిరాజ పరమేశ్వ
3 ర పరమ భట్టారక సత్యాశ్రయ
4 కుళతిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీ
5 మత్త్రైళోక్య మల్ల దేవర వి
6 జయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభి వ్రి
7 ద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క
8 తారంబరం సలుత్తమిరె కల్యాణ
9 దనెలె వీడినోళ్ సుఖసం కథా వి
10 నోదదిం రాజం గెయ్యుత్తమిరె స
11 కవర్ష ౯౭౨ నేయ సార్వ్వరి సంవత్స

రెండవ పక్క

1 రద ఆషాఢ సుద్ధ ౧౧ బృహస్పతి వా
2 రదన్దు పవిత్రారోహణ నిమిత్య
3 దిం పెర్గ్గడె దావపయ్యంగళ్ పా
4 ప వినాసద తృభువన శక్తి పణ్డి
5 తర్గ్గె ధారా పూర్వ్వకదిం పరమే
6 స్వర దత్తియాగి తపోధనర్గ్గె విద్యా దా
7 నక్కె గద్దుగ వావియిం మూడ పెసల
8 మూఱుం పడువ బిట్టకరియ కె
9 * * * మూవత్తైదు బ్రహ్మపురి
10 య మహాజనం మొనెయూర బట్టె
11 యుప డువలు కొట్టకరియ నెలం

మూడవ ప్రక్క

1 మ త్తప్ప౯త్తు అన్తు సవ్ర౯ నమస్యం
2 కరియనెలం మ త్తరు ర౫ దేవ
3 ర పరి సూత్రదిం బడగవే దావ
4 తియ కూడలిం తెంక తోటం మ
5 త్త 3 ఇ న్తి ధమ్మ౯మం ప్రతిపాళిసి
6 దవగ్గె౯ వారణాసి యొళం కు
7 రుక్షేత్ర దొళం సాయిర కవిలెయం
8 చతువ్వే౯ద పారగగ్గె౯ కొట్ట ఫలం
9 ఈ ధమ్మ౯ వనళిద వంగె వారణాసి
10 యొళం కురుక్షేత్ర దొళం సా

నాలుగవ ప్రక్క

1 యిరకవిలెయు మం సాయిర చతువ్వే౯
2 ద పారగరప్ప బ్రాహ్మణరు మనళి
3 ద పాపం సాగ్గుం ॥ బహుభిర్వ్వ౯సుధా ద
4 త్తా రాజభిస్సగరాదిభిః యస్య యస్య
5 యదా భూమిః తస్య తస్య తదాఫళం ॥
6 స్వదత్తం పరదత్తంవా యోహరేతి వసు
7 న్ధరా శష్టి వ్వ౯ష౯ సహస్రాణి విష్టా
8 యాం జాయతే క్రిమిః ॥

10

అలంపురము

1 స్వస్తి శ్రీ తళెకాడ
2 చతుమ్మో౯ ఖ గోసా
3 సిగర కామయ్యా నమ
4 గ పుళియన్నణ్ణా ఇరుగ
5 య్యాన దేగుల కోలము
6 చేన కోలూ

11

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రతిత మ
3 హోదయ సకళ భువనైకనాథ
4 శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవరు సమస్త భువనా
5 శ్రయ శ్రీ ప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజా
6 ధిరాజ పరమేశ్వర పరమ భట్టారకం స
7 త్యాశ్రయ కుళ తిళక । చాళుక్యా
8 భరణ । శ్రీ మత్త్రైలోక్యమల్లదేవర వి
9 జయ రాజ్యముత్తరోత్తరాభివిద్ధి ప్రవ
10 ర్ధఁ మాన మాచంద్రార్కఁ తారంబరం కల్యా
11 ణదనెల వీడినో ళ్సుక సంకతావినో
12 దది రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె స్వస్తి శ్రీమన్మ
13 హామణ్డళేశ్వర చిద్దణ చోళ మహా
14 రాజర యజెమున్నూఱు మందుష్ట నిగ్రహ
15 సిష్ట ప్రతి పాళనది దాళుత్తమిరె అయ
16 జె మూన్నూఱర సాధారె కొసనయ్యఁ పెగ్గఁ డె
17 యుం గోవిందమరాజనుం గుణ్డయ్యఁగా వుండ
18 నుం కాటగా వుండనుం గుత్తయగావుండనుం
19 పోళలగావుండనుం నామచియం వల్యాణ
20 గావుండనుం సత్యాణనుం దాసగావుండనుం
21 మాచి సెట్టియుం పోళలి సెట్టియుం బమ్మిఁసెట్టి
22 అతులయజెనాడ ప్రభుగళు మశేషమిద్దుఁ
23 సకవరిష ౯౮౯ నేయ ప్లవంగ సంవత్సర దుత్త
24 రాయణ సంక్రాన్తి నిమిత్యది శ్రీ పర్వ్వత పశ్చిమ
25 ద్వారాధిష్ఠితమప్ప శ్రీ మదళంపూర శ్రీ బ్ర

26 హ్మేశ్వర దేవ రంగ భోగక్కె ఖణ్డ స్ఫుటిక
27 జీర్ణోద్ధారక్కె సుధాకర్మ్మ ద్యువ భోగక్కె పరిసూ
28 త్రద కోటెగ పరమేశ్వర దత్తి ఆగి యల్లియ
29 మహా స్థనాధిపతి బ్రహ్మరాసి భట్టారకర
30 కాలం కచ్చి ధ్వారా పూర్వ్వకం మాడి అయజె
31 మున్నూఱర లూరలొందు గద్యాణ పొ
32 న్నం కొటరి ధర్మ్మ మనారానుపద్రం
33 మాడిదవ బాణరాసి యొళగురు
34 క్షేత్ర దొళ స్రిపర్వ్వతదొళం తపోధనరుమం బ్రా
35 హ్మణరుమం కవిల్యయు మనళిద బ్రహ్మ
36 తియక్కు॥ స్వదత్త పరదత్తం వా యోహ
37 రేతు వసుంధరా సష్టిర్వ్వరిష సహా
38 స్రాణి మిష్టాయాం జాయతే క్రిమి॥

12

ఆలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హాతంపుర వర ప్రతీత మహాపాద
3 య సకళ భువనైక నాథ శ్రీ బ్రహ్మే
4 స్వర దేవర సమస్త భువనాశ్రియ
5 శ్రీ ప్రిథ్వీ వల్లభ మహారాజాధిరాజ
6 పరమేస్వర పరమ భట్టారక సత్యా
7 స్రియ కుళతిళకం చాళుక్యాభరణం
8 శ్రీమద్భువనయ్క మల్ల దేవర విజయ
9 రాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి ప్రవర్ద్ధ మా
10 న మాచంద్రార్క తారంబరం సలుత్తమి

11 రె బంకాపురదనెలెవీడి నొళు సుఖం సతతాం
12 వినోదదిం రాజ్యం గెయ్యుత్తమిరె తత్పాద ప
13 ద్మోప జీవి॥ చరణ సరోరుహ విహిత విళోచ
14 న త్రిళోచన ప్రముఖాఖిళ ప్రిథ్వీస్వర కారిత
15 కావేర తీర కరికాల కులరత్న ప్రదీప కుమారాం
16 కుసనయ్యన సింగ కాంచీపుర త్రిపుర మహేస్వరం
17 శ్రీమన్మహా మండళేస్వర చిద్దణ చోళ మహా
18 రాజరు కన్న మూనూఱుం పెడకల్లెంటు నూఱు నఱ
19 వాడి యయ్యాఱు మయఱె మూనూఱు మిన్తు
20 నాల్కు నాడుమం దుష్ట నిగ్రిహ విశిష్ట ప్రతిపాళ నంగె
21 య్దు బీడవి త్తియ నాళుత్తుం సకవరిశ ౯౯౫ నె
22 య ప్రమాదీచ సంవత్సరద వైశాఖద పుణ్ణమె
23 సోమవారదందు సోమగ్రహణ నిమిత్యదిం శ్రీ పర్వ్వ
24 తద పశ్చిమద్వారాధిష్టితమప్ప శ్రీమదళంపూర
25 శ్రీ బ్రహ్మేస్వర దేవ రంగ భోగక్కం పంచోపచార పూ
26 జెగం ఖణ్డస్ఫుటిక జీర్ణ్ణోద్ధారక్కం సుధాకర్మ్మ ద్యుప
27 భోగక్కం పరమేస్వర దత్తియాగళం పూరెఱువ గెరి
28 య త్రి భోగాభ్యంతర సిద్ధియిం సర్వ్వ నమస్య మా
29 గల్లియ మహాస్థానాధిపతి బ్రహ్మరాసి భట్టారకర్గ్గె
30 కాలం కర్చ్చి ధారా పూర్వ్వకం మాడి కొట్టరీ ధర్మ్మ మ
31 నారాను పొర్వ్వ రళిదవర్గ్గె శ్రీ పర్వ్వతదొళం ప్ర
32 యాగె యొళం బాణరాసి యొళం కురుక్షేత్ర
33 దొళం పత్తు సాసిర కవిలెయుమం పత్తు
34 సాసిర వేదపారగరు మనళిద బ్రహ్మతి య
35 క్కు॥ స్వదత్తం పరదత్తంవా యోహరేత వసుంధరా
36 షష్టిర్వ్వరిశ సహస్రాణి ఇష్టాయాం జాయతే
37 క్రిమి॥ సామాన్యోయం ధర్మ్మ సేతుం ర్నిపాణాం కా
38 లే కాలే పాలనీయో భవద్భిః సర్వ్వానేతాం భాగినః
39 పార్థివేంద్రా భూయో భూయో యాచతే రామ
40 భద్రః ॥

13

అలంపురము

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
స్వస్తి హాతంపుర వర ప్రతిత మహోదయ
సకళ భువనైక నాథ శ్రీ బ్రహ్మేస్వర దేవరు
సమస్త భువనాస్రయ శ్రీ పృథ్వీ వల్లభ మహా
రాజాధిరాజ పరమేస్వర పరమ భట్టారకం సత్యాస్ర
య కుళ తిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమతు భువ
నైక మల్ల దేవర విజయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభి వృ
ద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క తారంబరం సలుత్త మి
ర్య తత్పాద పద్మోప జీవి । సమస్త రాజ్య భర నిరూ
పిత మహా మాత్య పదవీ విరాజమాన మానోన్న
త ప్రభు మంత్రోత్సాహ సక్తిత్రయ సంపన్న బంధు జన
మనోహ్లాదోత్పన్నం ద్విజ కుళాంబర విరాజిత నిసాకరవ త్స
కుళ కమళినీ దివాకరం దిసావళయ పూరితోజ్వళ కీర్తి
విధాన నియోగి నిధానం ఉభయ దేసి మనోరంజనం రిపు
కుళ జలధర ప్రభంజన నామాది సమస్త ప్రసస్తి స
హితం శ్రీమత్ వడ్డరావుళ దండ నాయకం నారణ
మయ్యంగళ్ । సకవరిశ ౯౯౮ నేయ నళ సంవత్సరద వైసా
ఖ సు 3 ఆదివారదందు శ్రీ పర్వతద పశ్చి
మ ద్వారాధిష్ఠితమప్ప శ్రీమదళంపూర శ్రీ బ్ర
హ్మేస్వర దేవ రంగ భోగక్కం ఖండ స్ఫుటిక
జీర్ణోద్ధారక్కం సుధాకమార్ద్యప భోగక్కం పం
చోపచార పూజెగం పరమేస్వర దత్తి యాగి
నాల్కుం నాడ వడ్డరావుళ మనల్లియ మహా
స్థానాధిపతి బ్రహ్మరాసి భట్టారకర కాలం క
చ్చి ధారా పూర్వకం మాడికొట్ట సాసన మెం

న్తైదొడె॥ అడక లెక్కక్కె ప ౧ ఉంబళ కొడిగెగె ప ౧ కు
దురెగె ప ౧॥ కప్పుర బిసిగె ౧ క ప ౨ (శ్రీ)ఖణ్డ బిసి గె
గెపి ౧౦ హాలియ తొగలు కొడిగెగె ప ౧॥ పట్ట సూత్ర బి
సిగెగె పి ౧౦ సంకద పెఱింగె పి ౧౦ పత్తియ మళె వెగె పి ౨॥
కాసంట కొడిగెగె పి ౫ తవర దడెగె పి ౨॥ టంకణ కార బిసిగె
గె పి ౭॥ ఉప్పిన పెఱింగె పి ౧॥ అరిసినద పెఱింగె పి ౫ మెళసి
న పెఱింగె ౫ సాసవియ పెఱింగె వి ౨॥ జీర గెయ పెఱిం
గు వి ౨॥ సుంటియ పెఱింగె పి ౫ అరిగిన పెఱింగె వి ౫ బెల్లద పె
ఱింగె వి ౫ సఖరెయ పెఱింగె వి ౭॥ కోష్టద పెఱింగె వి ౫
ఎళ్ళ పెఱింగె కా॥ మాఱువహొరెగె వి ౧ గోణియ హాట్టె
కొడిగెగె పి ౨॥ సళంబిన మళె వెగె పి ౨ నూల మళెవెగె ౨॥
అరియ పెఱింగె వి ౫॥ తుప్పద సంగ్రడిగె పి ౨॥ ఎణ్ణెయ
సంగ్రడిగె వి ౧॥ కుఱె నూఱక్కె ప ౧ వి ౫ ఈ స్తి సాసనం బరె
ద ధర్మమ నడ్డరావుళ దవరాయ పశ్రింబంద డంకిడిసి దొ
డం (శ్రీ) పర్వతదొళం ప్రయాగ యొళం గురుక్షేత్ర
దొళం వారణాసి యొళ హత్తు సాసిరె కవిలెయు మ
హాత్తు సాసిర తపోధనరు మహాత్తు సాసిర వేదపార
గరు మనళిద బ్రిహ్మతి యక్కు॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా
యోహరేత వసుంధరా షష్టిర్వరిశ సహస్రిణి మి
ష్టాయాం జాయతే క్రిమి॥ సామాన్యోయ ధర్మసేతుం
న్రిపాణాం కాళేకాళే పాళనీయో భవద్భిః సర్వాన్ నేతాం భా
గినే పార్థివేంద్రా భూయూ భూయూ యాచతే రామ
భద్ర ◎ బరదం చాకరాజ॥

14

అలంపురము

1 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రితిత మహో
2 దయం సకళ భువనైకనాథ శ్రీ
3 బ్రిహ్మేశ్వర దేవరు సమస్త భువ
4 నాశ్రియ శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహా
5 రాజాధిరాజ పరమేశ్వరం పరమ భ
6 ట్టారక సత్యాశ్రియ కుళతిళకం చా
7 ళుక్యాభరణం శ్రీ మత్రిభువన మల్ల
8 దేవర విజయ రాజ్యముత్తరోత్తరాభి
9 విద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క తారంబ
10 రం సలుత్తమిరె తత్పాద పద్మోపజీవి స
11 మధిగత పంచ మహాసబ్ద మహా మణ్డ
12 ళేశ్వరం కల్కుడె పురవరేశ్వర ననేక సమర
13 సంఘట్టణోపలబ్ధ విజయలక్ష్మి సమా
14 లింగిత విశాల వక్షస్థళం క్షత్రియ ప
15 విత్ర భువనత్రినేత్రరిపు మణ్డళిక కుమా
16 రగళ గణ్డగత్తరి పాండ్య గజకేసరి వీరాంగనా
17 వాస దుష్టరంకుస శ్రీమత్రిభువన మల్ల
18 దేవ నంక కాఱ మణ్డళిక బెంబ్రైకాఱ అష్ట
19 సిద్ధి సిద్ధవట దేవ పదారవిన్ద స
20 ట్ఛరణం వైదుంబాభరణ శ్రీ మన్మహా మ
21 ణ్డళేశ్వరం మల్ల మహారాజరు అయజె ము
22 న్నాలువ దుష్ట నిగ్రహ సిష్ట ప్రతి పాళ
23 నదిం రాజ్యంగెయుత్తమిరె చాళుక్య విక్రి
24 మకాళ ౨ నేయ కాళయుక్త సంవత్సర
25 పుష్య 3 సోమవార యుత్తరాయణ సం

26 కాన్తి నిమిత్యది శ్రీ పర్వ్వతద పశ్చిమద్వారాధి
27 ష్టితమప్ప శ్రీ మదళపూర శ్రీ బ్రహ్మ
28 శ్వర దేవ రంగభోగక్కె ఖండస్ఫుటికజీర్ణో
29 ద్ధారక్కె సుధాకర్మ్మక్కె ద్యూపభోగక్కె పంచో
30 పచార పూజెగ పరమేశ్వర దత్తి ఆగిలం
31 గనవావియనల్లియ మహా స్థానాధిపతి
32 శ్రీ మత్సోమేశ్వర రాసి భట్టారకర కాలం
33 కచ్చిధారా పూర్వ్వకం మాడికొట్టరీధర్మ్మక్కె మం
34 నారా నుపద్రవమాడి [ద] వ శ్రీ పర్వ్వతదొళ వార
35 ణాసి యొళం గురుక్షేత్రదొళ పత్తుసాసిర
36 కవిలెయుమ పత్తుసాసిర తపోధనరుమ ప
37 త్తుసాసిర వేదపారకరు మసళిద బ్రింహ్మ తి
38 యక్కు॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరేతు వసుం
39 ధరా షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జా
40 యతే క్రిమిః॥ సామాన్యోయం ధర్మ్మ సేతు
41 ర్నిపాణాం కాళేకాళే పాళనీయో భవద్భి స
42 ర్వ్వా నేతాంభాగిన పార్త్తి వేంద్రా భూయో భూ
43 యో యాచతే రామభద్ర॥

15

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రతిత మహోదయం
3 సకళ భువనైకనాథం శ్రీ బ్రహ్మేస్వర దేవ
4 రు సమస్త భువనాశ్రియ శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహా
5 రాజాధిరాజ పరమేశ్వర పరమ భట్టారకం సత్యాశ్ర

6 య కుళతిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్రి భు
7 వన మల్ల దేవర విజయ రాజ్యము త్తరో త్తరా
8 భి వృద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్క తారంబరం
9 సలు త్తమిరె కల్యాణద నెలె వీడినో ళ్సుఖ సంక
10 థావినోదదిం రాజ్యంగెయు త్తమిరె తత్పాద పద్మో
11 పజీవి సమధిగత పంచమహా సబ్ద మహా
12 మణ్డళేశ్వరం కలుకడె పురవరేస్వర నసే
13 క సమర సంఘుట్టణోపలబ్ధ విజయుల
14 క్ష్మీ సమాలింగిత విశాళ వక్షస్థళం క్షత్రి
15 య పవిత్రం భువనత్రినేత్రం రిపు
16 మణ్డళిక కుమర గళ గండ్ణ గ త్తరి పాండ్య
17 గజకేసరి వీరాంగనావాస దుష్టరంకుస
18 శ్రీమత్రిభువనమల్ల దేవ నంకకాఱ మ
19 ణ్డళిక బెంటెకాఱ నష్ట మహాసిద్ధి సిద్ధవ
20 ట దేవపాదారవింద శట్చరణం వైదుంబాభ
21 రణ శ్రీమన్మహా మండళేశ్వర మల్ల మహా
22 రాజర యజె మూనూఱును దుష్ట నిగ్రహ
23 సిష్ట ప్రతిపాళనంగెయ్దు రాజ్యంగెయు త్త
24 మిరె చాళుక్య విక్రమకాళద (౪ నెయ) గౌద్రి సంవ
25 త్సర జ్యేష్ఠదమావాస్య సూర్య్యగ్రహణ ని
26 మి త్తదిం శ్రీపర్వ్వతద పశ్చిమద్వారాధిష్ఠితమ
27 ప్ప శ్రీమదళంపూర శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవ (రంగ)
28 (భో) గక్కం ఖండ స్ఫుటిక జీర్ణోద్ధారక్కం (సు)
29 (ధాక) ర్మ్మద్యపభోగక్కం పంచోపచార (పూజగం)
30 పరమేశ్వర ద త్తియూగల్లియ మహా స్థా
31 నాధిపతి శ్రీమతు బ్రహ్మరాసి భట్టార
32 మొనెయూరు మనదుమివాడెయు
33 రంపూరు మంత్రి భోగాభ్య స్తర సిద్ధి

34 కచ్చిర్ ధారాపూర్వ్వర్కం మాడికొట్టరీధర్మ్మర్
35 మనారొవ్వర్ రళిదవరు (శ్రీ) పవ్వర్ త (దొళ్)
36 (ప్రయాగె యొళం వారణాసియొ (ళంహ)
37 త్తు సాసిర కవిలెయుమం హత్తు సాసిర,
38 తపోధనరు మం హత్తు సాసిర వేద పా
39 రగరు మనళిద బ్రహ్మతియకు॥ స్వ
40 ద_త్తం పరద_త్తం వా యోహరేత వసుంధరా షష్టి
41 వ్వర్శ సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే
42 క్రిమి॥ సామాన్యోయం ధర్మ్మర్ సేతు నృపా
43 ణాం కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః సర్వ్వార్ నేతా
44 న్భావినః పార్థివేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే
45 రామ భద్రః

16

అలంపురము

1 స్వస్తి హతంపురవ(ర ప్ర)తీత (మహాపాదయం)
2 సకళ భువనైక నాథ (శ్రీ) బ్రహ్మేస్వర (దేవ)
3 రు సమస్త భువనాశ్రయ (శ్రీ) పృథ్వీవల్లభ
4 మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర పరమ
5 భట్టారక సత్యాశ్రయ కుళతిళక చా
6 ళుక్యాభరణ (శ్రీ)మత్రిభువన మల్ల దే
7 వర విజయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభి వృ
8 (ద్ధి ప్రవర్ద్ధర్) మాన మాచంద్రార్క్కర్ తారం
9 బత్తమిరె చాళుక్య విక్రమ కాలర * *
10 ౬ నేయ దుందుభి సంవత్సరద ఆశ్వీజ బ
11 సోమవారదన్దు (శ్రీ) బ్రహ్మేశ్వర దేవర

12 హస్తోదకం మాడి వ్యోమ సివపణ్డి
13 తరుం పెగ్గడె మల్లపయ్యను పంచరాసి
14 పాద మూళ పరివారము కూడి మూ *
15 * మాపతి నాయకంగె కొట్ట సాసన మెన్తెం
16 దెడె * దేవగ్గె యాళ్వ వెలెయ్యూరు మం * * *
17 * దనూరు మం సర్వ్వ బాధా పరిహార మా
18 గి ధర్మ్మ దత్తవాగి. ఆ చంద్రార్క తారంబర
19 పిదా దానది తఱువ గద్యాణ మఱవా
20 త కదొళ గద్యాణ ౬౦ తిసాసనమం త
21 ప్పి కొణ్డవరు శ్రీ పర్వ్వతదొళం ప్రి
22 యాగ దొళం బారణాసి యొళం
23 హత్తు సాసిర కవిలెయు మహత్తు సాసి
24 [రతపోధన] రుమపత్తు సాసిర వేద పా
25 [రగ] రు మనళిద బ్రహ్మాతియకు
26 * * [స్వద] త్తం పరదత్తం వా యో హరేత వ *
27 సుంధరా షష్టిర్వ్వర్ష సహస్రాణి విష్టా
28 యాం జాయతే క్రిమి

17

అలంపురము

1 స్వస్తి హతంపుర వర ప్రితీత మహోదయం శ్రీ బ్రిహ్మేశ్వ
ర దేవరు సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ ప్రిథ్వీ వల్లభ
2 మహారాజాధిరాజ పరమేస్వర పరమ భట్టారకం సత్యాశ్రయ
కుళ తిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్రిభువన మల్లదే
3 వర విజయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభి విద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క
తారంబరం సలుత్తమిరె చాళుక్య విక్రమకాలద ౧౦ నేయ

4 క్రోధన సంవత్సరాధికాశాఢ సుద్ధ ౫ యాదిత్య వారదందు శ్రీ బ్రహ్మేస్వర దేవర
మహాస్థానాధిపతి సోవరాసి భట్టారకర చాతుర్జ్జాణ తక
5 [త] పోధనర బ్రింహ్మా పురియన కరదం పంచరాసి యెరఙ్దం సమయద సన్నిధానదలు
పెర్గ్గడె మల్లిమయ్యన మగనొడెయ
6 విత్తిం సమ్మధక్కె భీవణయ్యన మగపొళలయ్యగ మైలకంగ చావుండకం
గ విటిదుకొణ్డు సత్తు దక్కొళ్ళం పూరన గరదకెయి మ
7 న తేజ సామ్య వెల్లమం మల్లిమయ్యంగ మక్కళుగ ఒప్పి సితావ్వ విత్తిగం జతెగం
పొతెగాగి పోదరవర నాకై కొణ్డడ సమా
8 చరిసి దొడె శ్రీ పర్వ్వతదొళం ప్రియాగె యొళం కురుక్షేత్రి దొళ వారణాసి
యొళం కవిలెయుమ బ్రాహ్మణర కొందదొశవక్కె
9 మేదినీయ నుదయనొం పీడదాదియ బావన్ద పీర సన్నె నె గళొన్తుం
శాది సువపొసలిగగె ఇట్టదంజడ మనె కొ
10 దనొలనం పడెద ॥ ఇన్తు సలివ దొడన నాచిన్యనసన్నిధి యొళొయ్దు
శాసనమం మానస్తా
11 దిత్యస్తాప్ప మదం తాగి గిరెవ సీమప్ప నరకొ దోషం.

18

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రతీత మహోదయ సక
3 ళ భువనైకనాథ శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవరు సమస్త
4 భువనాశ్రియ శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహారాజాధి రా
5 జ పరమేస్వర పరమ భట్టారకం సత్యాశ్రియ కు
6 ళ తిళకం చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్రిభువన
7 మల్లదేవర విజయ రాజ్యముత్తరోత్తరాభి వ్రి
8 ద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్కతారంబరం సలుత్త

9 మిరె తత్పాద పద్మోపజీవి చరణ సరోరుహ
10 విహిత విలోచన త్రిలోచన ప్రముఖాఖిళ
11 పృథ్వీస్వర కారిత కావేరీతీర కరికాలకులరత్న
12 ప్రదీప కుమారాంకుస శ్రీ మన్మహా మండళేస్వర
13 * యణ చోళ మహారాజరు చాళుక్య వి
14 క్రమవర్షద ౧౧ నెయ ధాతు సంవత్సరద మాఘ
15 సుద్ధ ౫ సుక్రవారదందు సూర్య్యగ్రహణ నిమి
16 త్తదిం శ్రీ పర్వ్వతద పశ్చిమద్వారాధిష్ఠితమప్ప శ్రీ
17 మదళంపూర బ్రహ్మేస్వర దేవ రంగభోగక్కం
18 ఖండ స్ఫటిక జీర్ణోద్ధారక్కం సుధాకర్మ్మ ద్యవభోగ
19 క్కం పంచోపచార పూజెగం పరమేశ్వర ద త్తియాగి
20 కన్నెమూనూఱు * * * * * * * * * * * *
21 గార్భ్య స్తర సిద్ధియిం సర్వ్వ నమస్యమాగి యల్లియ
22 మహా స్థానాధి పతిగళప్ప శ్రీమతు బ్ర
23 హ్మరాసి పండితర కాలం కచ్చి ధారా పూ
24 ర్వ్వకం మాడికొట్టరీ ధర్మ్మ మనళిదవరు శ్రీ
25 పర్వ్వతదొళం ప్రయాగె యొళం గురుక్షేత్రదొళం
26 వారణాసి యొళం హత్తు సాసిర కవిలెయు
27 మం తపోధనరుమం బ్రాహ్మణరు మనళిద బ్రహ్మతి
28 యక్కుం స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరేత వసుం
29 ధరా షష్టిర్వ్వర్షస హస్రాణి విష్టాయాం
30 జాయతే క్రిమి ॥

19

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హాతంపుర వర ప్రతిత మహాహాద
3 య సకళ భువనైక నాథ శ్రీ బ్రహ్మే
4 స్వర దేవరు సమస్త భువనాశ్రియ శ్రీ
5 ప్రిథ్వీవల్లభ మహా రాజాధిరాజ పర
6 మేశ్వర పరమ భట్టారకం సత్యాశ్రయ
7 కుళ తిళకం చాళుక్యాభరణ శ్రీ మ
8 త్రిభువన మల్ల దేవర విజయ
9 రాజ్య ముత్తరోత్తరాభి వృద్ధి ప్రవ
10 ర్ధమాన మాచంద్రార్క తారం సలు
11 త్తమిరె జయన్తి పురద నెలవీడి నో
12 ళు సుఖ సంకథా వినోదదిం రాజ్యం గెయు
13 త్తమిరె అనవరత పరమ కల్యాణా
14 భ్యుదయ సహస్ర ఫళ భోగ భాగిని
15 ద్వితీయ లక్ష్మి సమానె కళహంస యా
16 నె అనవరత విత్త వితరణ విశిష్ట
17 దీనా నాథ వంది బృంద సమర్పణె పాత్ర
18 ముఖదర్పణె చాళుక్య రామ రాజ్యా
19 భ్యుదయ శుభ శూచన లక్షణ లక్షి
20 తాంగి రాయ సర్వజ్ఞ నర్ధాంగి మృదు మ
21 ధుర వచన రచనా చతుర క
22 ళా లాప గోత్ర రత్న ప్రదీప శ్రీ మ
23 త్రిభువన మల్లదేవ విశాళ వ
24 క్షస్థళ నివాసియరప్పాభినవ స
25 రస్వతి భువన మల్ల పట్ట మహాదే

26 వి యరు చాళుక్య విక్రమ వర్శ ద ౩౨
27 నేయ సర్వ్వ జిత సంవత్సర దు_త్తరాయణ
28 సంక్రా_న్తి నిమి_త్తం శ్రీపర్వ్వత పశ్చిమ
29 ద్వారాధిష్ఠిత మప్పళంపూర శ్రీ బ్రహ్మే
30 శ్వర దేవ రంగ భోగక్కం ఖండ స్ఫటిక
31 జీర్ణ్ణ ద్ధార సుధాకమా౯ ద్యుప
32 భోగక్కం పంచోపచార పూజెగం
33 పరమేశ్వర ద_త్తియాగి ఐజ మూనూఱ
34 ఱ బళియ్యణ్ణ వెలియ బోరువెల్లి
35 యుసళియ్యూరు కడంబూరు మంక
36 న్నె మూన్నూఱ ఱ బళియ వడ్డ మా

రెండవ వైపు

1 నియుమ అల్లియ
2 * * * * * * * * *
3 మహాస్థానాధి పతి ధర
4 ణీన్ద్ర రాసి పణ్డి తగ్గె ధా
5 రా పూర్వ్వకం మాడి కొట్ట
6 రాయయ్యనమగ బ్ర
7 హ్మేశ్వర గవుణ్డ నెలియ
8 * * ప్రభుసామ్య
9 గుడ్డ మాన్య మ_త్తరు
10 నూఱు మనెహం నెరడు
11 లారు వెలియ లాతంగె
12 ప్రభుసామ్యం గుడ్డ మా
13 న్యం మ_త్తరు నూఱు
14 మనెహం నెరడు మ
15 త్రి భోగాభ్య_న్తర సిద్ధి
16 యిం దప్ప భోగ తేజ
17 సామ్యమ సర్వ్వ సమక్ష
18 కొట్టరు ఈధమ్మ౯ మ
19 నారొర్వ్వ రళిదవరు ప్ర
20 యాగె యొళం కురు
21 క్షేత్ర దొళం వారణాసి
22 యొళం హత్తు సాసిర
23 కవిలెయుం వేదపారగ
24 బ్రాహ్మణరుం తపోధనరు
25 మనళిద పాతకక్కె స
26 ల్వారు॥ స్వద_త్తం పరద_త్తం
27 వా యోహరేతి వ
28 సుస్థరా షష్టివ్వ౯ షర
29 సహస్రాణి
30 విష్ఠాయాం జాయతే
31 క్రిమి॥

20

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హతంపురవర ప్రతీత మహోదయ సకళ భువనైకనా
3 థ శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవరు సమస్త భువనాశ్రయ
4 శ్రీ ప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధి రాజ పరమేశ్వర ప
5 రమ భట్టారకం సత్యాశ్రయ కుళతిళకం చాళు
6 క్యాభరణ శ్రీమతి భువన మల్లదే
7 వరు విజయ రాజ్యముత్తరోత్తరాభి
8 వ్రిద్ధి ప్రవర్ధమాన మచంద్రార్క్కతారంబరం
9 సలుత్తమిరె కల్యాణద నెలె వీడినోళు సు
10 ఖ సంకతా వినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె
11 స్వస్తి యనవరత [పరమ కల్యాణా] భ్యుదయ
12 [స] హస్రఫ [ల భోగ భాగిని ద్వితీయ] లక్ష్మీ స
13 మా [నె కళహంస యానె అనవరత విత్త వితరణ]
14 * * * * * * * * *
15 * * * * * * * * *
16 * * * రవ * * * రచనా * *
17 * * * * త్రిభువన మల్ల * * * *
18 * * * సినియరప్ప శ్రీ మ * * *
19 * * స్వతి * * * దేవియరు చాళుక్య
20 * * * * సుభాను సంవత్సరద చై * * * *
21 * * * * * * * * * * * *
22 * * * శ్రీ [ప] ర్వతద పశ్చిమద్వారాధి
23 * * * ళంపూర శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవర * * *
24 * * * ణ్ణ స్ఫటిక జీర్ణోద్ధారక్క * * * * *
25 * * * * గక్కం పరమేశ్వర దత్తి * * * *

26 * * * నా * * * * శ్రీమత్రి భు * * * * *
27 * * * * * * * * * * * * *
28 * * * * బ్రహ్మేశ్వర దేవరాచార్య్యమౌని పణ్డితర
29 కాలం కఱ్చిధారా పూర్వ్వకం మాడికన్ని ౩౦౦
30 * * * * * తుంగభద్రెయ తటియ బెల్లత్త్రి
31 భోగాభ్యన్తర సిద్ధియిం సర్వ్వనమస్య మాగి [కొట్ట]
32 [రి] దమ్మ మనారోర్వ్వ రుపద్రవం మాడిదవరు
33 శ్రీ పర్వ్వత దొళం ప్రియాగయొళం కురు
34 క్షేత్ర దొళం వారణాసి యొళం హత్తు
35 సాసిర కవిలెయుమం హోత్తు సాసిర త
36 పోధనరుమం హత్తు సాసిర వేదపార
37 గరప్ప బ్రాహ్మణరు మనళిద బ్రహ్మ
38 తియక్కు ॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరేత వ
39 సుంధరా షష్టిర్వ్వ రిసహస్రాణి విష్టాయాం
40 జాయతే క్రిమి ॥ బహుభిర్వ్వ సుధా భుక్తా రా
41 జభిః సగరాదిభిః యస్య యస్య యధా భూ
42 మి తస్య తస్య తదాఫళం ॥

21

అలంపురము

మొదటి ప్రక్క

1 స్వస్తి సమస్త భువనా
2 శ్రయ శ్రీ ప్రిథ్వీవ
3 ల్లభ మహా రాజాధి
4 రాజ పరమేస్వర పరమ
5 భట్టారకం సత్యాస్రియ
6 కుళ తిళకం చాళుక్యా
7 భరణం శ్రీమత్రి భు
8 వన మల్ల దేవర విజయ
9 రాజ్య ముత్తరోత్తరాభి

రెండవ ప్రక్క

1 వ్రిద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచం
2 ద్రార్క తారంబరం సలుత్త
3 మిరె శ్రీ మన్మహా వుం
4 డళేస్వరం హల్ల వఱసర
5 పడి హాఱ నాగదేవ నా
6 య్యన మడవళిగె చాకమ
7 ను సకవరిశెద ౧౦౧౩ య
8 ప్రజాపతి సంవత్సరద ఆషా
9 ఢ సు ౧౧ సో॥ శ్రీ మాధవ
10 దేవర్గ్గె నందిమె బావియిం బ
11 డగలు కొట్ట మత్తరు ఒందు
12 ల్యమ ౧ మంత సదె ప్రతి పా
13 ళిసిదవరు స్వర్గ్గ దలిప్పరు॥

22

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హంతపురవర ప్రతీత మహోదయం సకళభువనైకనాథ శ్రీ బ్రహ్మేశ్వ
3 ర దేవర మహాస్థానద బ్రిహ్మపురి గేఱియ ప్రిహ్లాద ప్రితిష్ఠెయ
4 మాధవ దేవరిగె సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహా రా
5 జాధి రాజ పరమేశ్వర పరమ భట్టారక సత్యాశ్రయ కుళతిళక చాళుక్యా భ
6 రణ శ్రీ మత్రిభువనమల్ల దేవర విజయ రాజ్యముత్తరోత్తరాభి వృ
7 ద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్క తారంబరం సలుత్తమిరె జయన్తిపురద నెలె వీ
8 డినొళ్సుఖ సంకథా వినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె తత్పాద పద్మోపజీవి
9 గళప్ప మహా స్థానాధిపతి ధరణీంద్రరాశిపణ్డితర రాజ్యదందు
10 శ్రీ మదశేష మహా జనంగళు చాళుక్య విక్రమవర్ష ద ౧౩. (?) నేయ వ్య
11 య సంవత్సరద పుష్య బ ౧౩ సోమవారదం దుత్తరాయణ సంక్రాన్తి
12 నిమిత్తదిం దేవ రంగ భోగక్కం ఖండ స్ఫుటితజీర్ణోద్ధార
13 క్కం పంచోపచార పూజెగం పరమేశ్వర దత్తియాగి అళంపూ
14 ర అశేశ మహా జనంగళు శ్రీవత్సగోత్ర దవరకయ్యాలు కొండు కొట్ట మ
15 త్త ౩ సోమెయ ఘళియ సాసియర పిట్టమ భట్టర ఆత్రేయ గోత్రదవ

16 రు హారి యళదదారియిం మూడలు కొట్టమత్తరు 3 నంది మయన స్థళదల్లి
17 గోపతిరాజన కొట్టమత్తరు ౫ తళారబమ్మోయ నాయక నమగళు చాకమ
18 ను మహా జనంగళ కయ్యాలు కొండు కొట్టమత్తరు ౨ హాలవావియ తెంకణ దెసె
19 య స్థళదల్లి మత్తరు 3 చాపఱాల భైరవన బడగలు మత్తరు ౧ కుబేర కొం
20 మరాజను డొంకబేవినిం తెంకలు కొట్ట మత్తరు ౨ చాక
21 మనుకొట్ట స్థళదలు కూడె పడువలు మహాజనంగళ కయ్యాలు బిల్తు
22 వామదేవ భట్టరు కొట్ట మత్తరు ౧ భాస్కరకొట్ట మత్తరు ౨
23 స్వదత్తం పరదత్తం వా ఓహారేత వసుంధరా శష్టిర్వ్వర్షరుశ సహస్రా
24 ణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి ॥

23

బెక్కం

1 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రియ శ్రీ పృథ్వీ వల్ల
2 భ మహా రాజాధిరాజ పరమేశ్వర
3 పరమ భట్టారకం సత్యాశ్రియ కుళతిళకం
4 చాళుక్యాభరణం శ్రీ మత్రిభువన మల్ల దే
5 వర విజయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభి వృ
6 ద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచన్ద్రార్క్క తారం
7 సలుత్తమిరె తత్పాద పద్మోప జీవి
8 సమధిగత పంచ మహా శబ్ద మహా
9 సామన్త విజయ లక్ష్మీకాన్త రిపు బళ
10 భీషణ ముదగార ఘోషణ సింహాళ
11 నయ సువర్ణ్ణ గరుడధ్వజం జీమూత వా
12 హాన కుల సంభవ శ్రీ మల్లికార్జ్జున
13 దేవ పాదారాధకం దణ్డ నాథ గణ్డ నామా
14 ది సమస్త ప్రశస్తి సహితం శ్రీ మన్మ

15 హా సామన్త మూవత్తర సరు బిజ్జర
16 సరు చాళుక్య విక్రమ వర్ష ద 3౧ వర్ష
17 ఉత్తరాయణ సంక్రాన్తి నిమిత్త శ్రీ పర్వ
18 * * * * * * * * * *
19 శ్రీ సివ సోమేశ్వర * * * భోగ
20 క్కం ఖణ్డ స్ఫుటిత జీర్ణోద్ధార సుధాక
21 ర్మ్మ ద్యూప భోగక్కం పంచోపచార పూజె
22 గం అల్లియాచార్య్య ధరణీంద్ర
23 (రాసి) పణ్డితర కాలకచ్చి ధారా పూర్వ్వకం పరమేశ్వ
24 ర దత్తియాగి బెక్కువద మూడణ
25 బాగిల మున్దణ కెరియ నీర్న్న లనినితు
26 మనల్లి మూదలు మళి బదినగడి బ
27 దలిప్పత్తు మత్తక్కయ్యు మెరడు మనె
28 యుమ సర్వ్వ నమస్య కొట్టరీ ధర్మ్మ మ
29 ళిదవరు ప్రయాగ యొళం వారణాసి
30 యొళం కురుక్షేత్ర దొళం పత్తు సాసిర
31 కవిలెయుం బ్రాహ్మణరు మనళిద
32 పాతకం సలువరు॥

24

అలంపురము

1 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రియ
2 శ్రీ పృథ్వీ వల్లభ మహా రాజాధిరా
3 జ పరమేశ్వర పరమ భట్టారక సత్యాశ్రయ
4 కుళ తిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్రి
5 భువన మల్ల దేవర విజయ రాజ్య ముత్తరోత్త
6 రాభి వృద్ధి ప్రవర్ధ మాన మాచన్ద్రార్క్క తారం కల్యాణద నెళె

7 వీడినోళు సుఖసంకథా వినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తిరె
8 తత్పాద పద్మోపజీవి సమధిగత పంచ మహాశబ్ద మహా
9 మణ్డలేశ్వరం కోడూర్పురవరేశ్వరం చెలువానె గళ్ళం వైరి వ్యాత్నెల్లం
10 సత్య రత్నాకరం రిపుతిమిర దివాకరం జయదుత్తరంగం మా
11 వన సింగం జయాంగనారమణ నయ్యన గన్ధవారణం నామాది
12 సమస్త ప్రశస్తి సహితం శ్రీమన్మహా మండలేశ్వరం మల్లరసరు
13 చాళుక్య విక్రమ వర్షద 3౨ నేయ సర్వజిత్సంవత్సర దుత్తరాయ
14 ణ సంక్రాన్తి నిమిత్తం శ్రీ పర్వత పశ్చిమ ద్వారాధిష్టితమప్పళంపూర
15 శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవ రంగ భోగక్కం ఖండ స్ఫుటిక జీర్ణోద్ధార సుధాక
16 ర్మార్ద్యుప భోగక్కం పంచోపచార పూజెగం పరమేశ్వర దత్తి
17 యాగి నెఱవాడి యయ్యాఱుం బాడద బళియ తుంగభ
18 ద్రెయ తడియ కన్దనవోళల సార్ధ బణ్నగె కిఱుగె
19 యొళ వోపు పోంగె కొట్టవడ్డ దోషమన్నయమం సర్వన
20 మస్య యల్లియ మహాస్థానాధిపతి శ్రీ మద్ధ
21 రణీంద్రరాసి పణ్డితర కాలం కర్చి ధారా పూర్వకం మాడి
22 కొట్టరీ ధర్మ్మ మనళిద వర్గ్గ ప్రయాగయొళం వారణా
23 సియొళం కురుక్షేత్రదొళం శ్రీపర్వతదొళం హాత్తు
24 సాయిర కవిలెయుమం బ్రాహ్మణరుం తపోధనరు మ
25 నళిద పాతకమక్కుం స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరేతి
26 వసుంధరాం షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే
27 క్రిమిః॥

25

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 ◎ స్వస్తి హాతంపురవర ప్రితిత సకళ భువనైక
3 నాథ శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవరు సమస్త భువనాస్రియ శ్రీ ప్రిథ్వీవ
4 ల్లభ మహారాజాధిరాజ పరమేస్వర పరమ భట్టారకం సత్యా
5 శ్రయ కుళ తిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్రిభువన
6 మల్ల దేవర విజయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి ప్రవ
7 ర్ధఁ మాన మా చందార్కఁ తారంబరం సలుత్తమిరె కల్యా
8 ణదనెలె వీడి నోళు సుఖసం కథా వినోదదిం రాజ్యం గె
9 య్యె స్వస్తిశ్రీ పామదాచార్య్యఁ పాదారాధ కాశ్వపతి గజ
10 పతి నరపతి రాజత్రియాధిపతి * * * కణచక్రి
11 వత్తిఁయ విశాళవక్షస్థళ నివాసి నియరప్ప అభినవ
12 * * * శ్రీ మన్మహాదేవి మన్నా దేవియరు శ్రీమచ్చాళు
13 క్య విక్రమవళఁ ద ౨౬ నేయ విశుసంవత్సరద పుష్య
14 సుద్ధ తదిగె మంగళవార ముత్తరాయణ సంక్రాన్తియ
15 లు శ్రీపర్వఁతద పశ్చిమ ద్వారాధిష్ఠిత శ్రీ మదళంపు
16 ర శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవ రంగ భోగక్కెం ఖణ్డస్ఫుటిక జీర్ణోద్ధా
17 * * * చోపచార పూజెగం * * *
18 * * * నూఱఱ బళియతాళి * * *

26

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రతీత మహోదయం సకళ
3 * * * * * బ్రహ్మేశ్వర దేవరు సమస్త
4 * * * * * థ్వీవల్లభ మహా రాజాధిరా
5 * * * * * మ భట్టారకం సత్యాశ్రయ కుళ
6 * * * * * శ్రీమత్త్రిభువన మల్లదేవ
7 * * * * * త్తరోత్తరాభివృద్ధి ప్రవర్ధ్ధమాన
8 * * * సలు * మిరె కల్యాణ
9 * * * కథా * నోదదిం రాజ్యంగెయ్యు
10 * * * * * * * * * *
11 * * * * * * * * * *
12 * * * * * * * * * *
13 తప్పర్ణెపాత్ర * * * * * *
14 నయసుభలక్షణ లక్షితాంగి * * * *
15 ధుర వచన రచనా చతురకళాళా * * *
16 శ్రీమత్త్రిభువన మల్లదేవ వ * స్థ * * *
17 వ సరస్వతి త్రిభువన మల్ల పట్టమ * * * *
18 విక్రమవర్షద 33 నేయ సర్వ్వధారి * * * దమావా
19 స్యె బృహస్పతి వారదన్దు సూర్య్యగ్రహణ నిమిత్త శ్రీ
20 పర్వ్వత పశ్చిమద్వారాధిష్ఠిత (మప్పళం) పూర శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర
21 దేవ రంగభోగక్కె ఖణ్డ స్ఫటిక జీర్ణ్ణోద్ధార సుధాకర్మ్మ ద్యువ భో
22 క్కె పంచోపచార పూజెగం పరమేశ్వ దత్తియాగి
23 కన్నె * * * * బళయదామ గట్టెయుం అటియ
24 * * * * * సిద్ధియిం సర్వ్వ నమస్య మాగి
25 అల్లియ * * * నాధిపతి ధరణీంద్ర

26 (రా) సి పణ్డితర కాలం * * ధారాపూ * * * మాడి కొట్టరా
27 * * * * * బ్రహ్మేశ్వర * * * దామగట్టళె
28 * * ప్రమత్థ్వ గుడ్డమాన్య మత్తరు ౧౦౦ మోద
29 * * లెయలు గద్దెమత్తరు ౧ మనె ౧౨ తోద
30 * మంత్రి భోగాభ_స్తర సిద్ధియిం దష్టభోగ తేజ సామ్యావె
31 ల్లమం సర్వ్వ నమస్య కొట్టరీ ధమ్మ్మ మనళిదవరు వారణాసి
32 యొళ కురుక్షేత్రదొళం ప్రియాగయొళం శ్రీ పర్వ్వత
33 దొళహత్తు సాసిర కవిలెయుం వేదపారగ బ్రాహ్మణ
34 రుం తపోధనరు మనళిద పాతక సల్వరు ॥ సామాన్యో
35 యం ధమ్మ్మ సేతున్న్న పాణాం కాలే కాలే పాలనీయో భ
36 వద్భి స్సర్వ్వా నేతా న్భావినః పార్థి వేంద్రాన్ భూయో
37 భూయో యాచతే రామభద్రః ॥ మద్వంశజా ప
38 రమహీంపతి వంశజావా పాపాదపేత మనసో భువి భూమి
39 పాలా తే పాలయన్తు మమధమ్మ్మ మిదం సమస్తం తేషాం
40 మయా విరచితాంజళి మూర్ధ్ని రేషః ।

27

అలంపురము

మొదటి ప్రక్క

1 శ్రీ స్వస్తి హాతంపురవర
2 ప్రతీత మహోదయం సకళ
3 భువనైకనాథ శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర
4 దేవను సమస్త భువనాశ్రి
5 య శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహారా
6 జాధిరాజ పరమేశ్వర పర
7 మ భట్టారకం సత్యాశ్రయ
8 కుళతిళకం చాళుక్యాభర
9 ణ శ్రీమత్రిభువన మల్ల దే
10 వర పట్ట మహాదేవి య
11 ర నియోఘదిం తత్పాద ప
12 ద్మోప జీవి సమధిగత పం
13 చ మహాశబ్ద మహా మండ
14 ళేశ్వరం తగరపురవరేశ్వరం

15 (మృ) దంగాది ఘోషణం రిపు(కు)
16 లశోషణం సువర్ణ్ణ గరుడధ్వ
17 జం జీమూతవాహన కుల సం
18 భవం ధూ * డంక నీఙంసతిన నంకకా
19 ఱం సాహసోత్తుంగం శ్రీ మల్లికా
20 ర్జ్జున పాదాబ్జ భృంగం నా
21 మాది సమస్త ప్రశస్తి స
22 హితం శ్రీమన్మహామండలే
23 శ్వరం బిక్కరసరు చాళుక్య
24 విక్రమకాల 3౫ నే
25 య వికృతి సంవత్సరద పుష్య
26 శుద్ధ ౧౦ సో ఉత్తరాయణ సం
27 క్రాన్తి నిమిత్తదిం శ్రీపర్వ్వత
28 ద పశ్చిమ ద్వారా ధిష్ఠిత మప్పళం
29 పురద శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవ
30 రంగ భోగక్కం * * *
31 * * * * *
32 * * * * *

రెండవ ప్రక్క

1 * * * * *
2 * * * * *
3 * * * * *
4 * * * * *
5 నల్లియ మహా * స్థానా
6 ధిపతి గళప్ప శ్రీ మద్ధర
7 ణీంద్ర రాశి భట్టారకర కా
8 లం కచ్చి ధారాపూర్వ్వ
9 కం మాడి కొట్టరీ ధర్మ్మ మ
10 నళి దవరు శ్రీ పర్వ్వతవా
11 ళం గంగె యొళం కురుక్షే
12 త్రి దొళం సాసిర బ్రాహ్మ
13 ణరుమం తపోధనరు
14 మ కవిలెయు మం
15 కొన్ద దోషక్కె సల్వరు ॥
16 స్వదత్తం పరదత్తం వా
17 యోహరే(త) వసుంధ
18 రాం షష్టిర్వ్వర్ష సహ
19 స్రాణి విష్టాయాం జా
20 యతే క్రిమిః ॥ స
21 ర్వ్వాశి భట్టర లిఖి
22 త మిదం ॥

28

కొలనుపాక

పడమర

1 * * * * * *
2 శ్రీ వసుధావరు దంష్ట్రాగ్రావసథం
3 దొళిరె సమస్త భువనంగళు మ
4 త్తివె పిళెదజరనిగె శుభావళి
5 యం ధర్మ్మ కర్త్రు గాదివరాహం ॥
6 శ్రీ మచ్చళుక్య వంశలలామం క్రోడ ధ్వ
7 జాభిరామ నయోధ్యాధామం సత్యాశ్ర
8 య నిజనామం సింహాసనాధిపతి యనె
9 నెగళ్దం ॥ అంతెనె నెగళ్దన నిత్త అనన్త
10 నృపర్న్నగళె నెగళ్ద విక్రమధాత్రీ
11 కాంతసుతం నెగళ్దం జయకాంతా
12 కున్తళ సుగన్ధ తైలం తైలం । ఉదియిసి
13 తత్తల బళాభ్యుదయదె నిజవంశ దీ
14 పకం దశవర్మ్మం విదితయశ నాదం
15 నా భూపదిలీపం గాద నాత్మజం జయసిం
16 హ్మం ॥ చోళ ననురిసిదా జయశాలిగె జ
17 య సింహ్మ నృపతిగాత్మజనాదం త్రైలో
18 క్యమల్లన నమితచోళోరస్తీక్ష్ణ సల్లనా
19 హావమల్లం ॥ ఆ సకళ చక్రవ
20 ర్తిగె భాసుర కీర్తిగె ముకుంద మూర్తి
21 గె కమలావాసం సుతనాదం సింహా
22 సనపతి విక్రమార్క్కన నెసెయె నిజాంకం ॥
23 గాడన గంటలం మురివబల్లర మా దళ
24 కర్న్నన ళ్గరుడ్డోదువకాళ రక్కసనగు

25 ర్ద్దిసె చోళన నెత్తరిందెమో ళొడువ యాతు
26 ధాననె నెబణ్ణి సదిర్ప్ప వరాచ్చర్ళుక్య! పె
27 ర్మాడియ సింహాశాబదొడ నా
28 డియ శౌర్య్య దొళాగ్ర యాషియం॥
29 వనజాక్షు నురద కౌస్తుభదను నా
30 యక మధ్యనాయక స్థితియిం త
31 జ్జనపతి సుత మధ్యదొళ * * * సో
32 మేశ్వరం కుమారకరత్నం ద్రవిడాధీశ్వ
33 ర * * * *

ఉత్తరము

1 * * * * *
2 * * * * *
3 * * * * *
4 * * * * *
5 * * * * *
6 ◎ స్వస్తి సమస్త భువనా
7 శ్రియ శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మ
8 హా రాజధిరాజ రాజ
9 పరమేశ్వర పరమ భట్టా
10 రకం సత్యాశ్రయ కు
11 ళతిళకం చాళుక్యాభర
12 ణం శ్రీమత్త్రిభువన మల్ల
13 దేవర విజయ రాజ్య ము
14 త్తరోత్తరాభివృద్ధి ప్రవ
15 ర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్క తా
16 రంబరం మాన్యకేతెయ
17 నెలె వీడినొళ్ సుఖసం
18 కథా వినోదదిం రాజ్యం గె
19 య్యుత్తమిరె తత్పుతం
20 తత్పాద పద్మోపజీవి
21 సమస్త నృపజన స్తుత్య
22 సత్య వాక్య * * *
23 నర్మ్మ ధర్మ మహారా
24 జాధిరాజ పరమేశ్వరం
25 కోళాళ పురవరేశ్వరం
26 నందగిరినాథం రాజ మాం
27 ధాతం మదగజేంద్రిం ఆ
28 * న మయూర బంధ ధ్వ
29 జ విరాజమాన పద్మా
30 వతీ లబ్ధ వరప్రసాదం
31 మృగ మదామోదం
32 జయప * * గసం

33 సెయ గంధం విబుధ చి
34 న్తామణిం మణ్డళిక మ
35 కుట చూడామణిం ధై
36 ర్య్యఁ మహా వరాహం వీ
37 రలక్ష్మీ వివాహ గేహం
38 బప్పన గన్ధ వారణం

తూర్పు

1 రిపు రాయమణ్డలి వారణం నామా
2 ది సమస్త ప్రశస్తి సహితం। శ్రీమన్మహా
3 మణ్డళేశ్వరం చాళుక్య గంగ పెమ్మాఁ
4 డి కుమారం సోమేశ్వర దేవరు కొల్లి
5 పాకె నాడాది యాగె మలె * దేశ *
6 గళనాళుత్త మిద్దుఁ మహా ప్రధా
7 న నంతఃపుర వెగ్గఁడె మనె వెగ్గఁ
8 డ కంనడ సంధి విగ్రహిదణ్డ నా *
9 యకం కాళిమయ్యన బిన్నపదిం
10 దాయయ్యన తంమ్మం కొల్లిపాకె యె
11 చ్చా సిరద దండనాయకం తిక
12 పయ్యన బిన్నప దొళమయ్యాఁ
13 ధారిసి శ్రీ మచ్చక్రివర్తి యాజ్ఞె
14 యిం చాళుక్య విక్రమవర్షఁ
15 ౩౮ నేయ విరోధి సంవత్సర
16 ద విషు సంక్రాంతియలు శ్రీ స్వ
17 యంభు సోమేశ్వర దేవర రంగ
18 భోగక్కె మంగ భోగక్కెం క
19 ల్వ వేడినాల్వత్తర బళియ సో
20 మనాథ భట్టర ప్రభుత్వ దగ్ర
21 హారం తాండిపాములంకంచే నింబె
22 బసదిగె మున్నెనడెవ దేవ భో
23 గద తుళ వ్రిత్తియల్లి నాడ నాళ్వర

24 సరకొట్ట త్రిభోగ వాళగాగి స
25 ర్వ్వ బాధా పరిహార మాగె కొట్టిరె ॥
26 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహ
27 రేత వసుంధరాం షష్టిర్వ్వ ష స
28 హస్రాణి విష్టాయాం జాయతే
29 క్రిమిః ॥ బహుభి ర్వ్వసుధా
30 దత్తా రాజభిః సగరాది
31 భిః యస్య యస్య యదా భూ
32 మి స్తస్య తస్య తదా ఫలం॥

దక్షిణము

1 సామాన్యోయం ధర్మ్మ సే
2 తు ర్నృపాణాం కాలే కాలే
3 పాలనీయో భవద్భిః
4 సర్వ్వా నేతా న్భావినః పా
5 ర్థ్ధి వేన్ద్రాన్ భూయో
6 భూయో యాచతే రా
7 మభద్రః ॥ మద్వంశ
8 జాః పర మహీపతి
9 వంశ జావా పాపాదపే
10 త మనసో భువి భా
11 వి భూపాః యేపాల
12 యన్తి మమధర్మ్మ మి
13 మం సమస్తం తేభ్యో
14 మయా విరచితోం
15 జలిరేష మూర్ద్ధ్ని ॥ ◎
16 శత్రుణాపి కృతో ధ
17 ర్మ్మః పాలనీయః ప్ర
18 యత్నతః శత్రురే
19 వహి శత్రుః స్యా
20 ద్దర్మ్మః శత్రున్న క
21 స్యచిత్ ॥ ⊙ ⊙ ⊙
22 స్వస్తి శ్రీ కొల్లిపాక
23 స్వయంభూ సో
24 మనాథ దేవర
25 కు బల్లిసెట్టి మై
26 లిసెట్టి మాయి
27 కబ్బెగె ధర్మ్మ మా
28 గి నందాదీవిగెయ
29 నిలిసిద గద్యాణ ॥

29

ఆలవాని పల్లె

మొదటి వైపు

1 శ్రీ స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రియ
2 శ్రీ పృథ్వీ వల్లభ మహారాజాధిరా
3 జ పరమేశ్వర పరమభట్టారకం
4 సత్యాశ్రయ కుళతిళకం చా
5 ళుక్యాభరణం శ్రీ మత్రిభువన
6 మల్ల దేవర విజయరాజ్య ము
7 త్తరోత్తరాభి వ్రిద్ధి ప్రవర్ద్ధ మా
8 న మా చంద్రార్క్క తారంబరం సలు
9 త్తమిరె తతు ప్రియ పుత్రం మహా
10 మణ్డళేశ్వర త్రైలపదే
11 వర్క న్దూస్సార్ సిరకన్దూఱు నాడ
12 ము మంత్రి భోగాభ్యంతర సిద్ధియిం
13 దుష్ట నిగ్రహ శిష్ట ప్రతిపాళ నె
14 యిం దాళు త్తమిరె తత్పాద పద్మో
15 ప జీవి మహా ప్రధాన మనె వె
16 ర్గ్గడె * * * * * *
17 ప్రముఖ కరణం గళ బిన్న పదిం
18 * * * * * చాళుక్య విక్రమ
19 సంవత్సరద 3(౮) నేయ విక్రత
20 సంవత్సరద కార్త్తికద పుణ్ణమె ఆ
21 దిత్య వారదంద్దు సోమగ్రహణ
22 నిమిత్త రాజధాని కోళూర నవపుర
23 పంచమటస్థాన మహాజన నగరద
24 పట్టసాలిగ కట్టమరక్కె సంకిసెట్టి

25 యిం వాయస మఠ మధు * * దేవసెట్టి
26 యుం ముఖ్యవాగె సమయక్కె.. సమస్త
27 ప్రజెగళు శిలాశాసన పూర్బ్బక వా
28 గిద యెగద్దు కొట్టమర్య్యాదె
29 యెన్త్రెందడె హొసమనె కట్టిద బరిసమా
30 న్య వెరడే నేయ బరిస కర్ధార్ద్దోన
31 మూఱెనేయ బరిసక్కె హాళెయ మనెయ తె
32 ఱియం త్రిభాగదిం తెఱువరు

రెండవ వైపు

1 * * * * * (పూర్తిగా చెడిపోయినది)
2 తం తమ్మపురవం తావె యనుభ విసువ
3 రొన్దపురదవ రొన్దపురవం పొక్కను
4 భవిసిదాత దణ్డ పాప్రకాశికె బిట్టి
5 వియ కిఱుకుళవం పా * దణం హారియం *
6 ఱువస్సార విగవనెయబ్బెడ హారస
7 ల్ల హొరవ తెగెయ సల్ల పుత్రి
8 క సాధన వొడవుట్టిదరిల్ల దిర్ద్దడెవళ్ళి
9 * మక్కళిల్ల దిర్ద్దడెమగళు మగళ
10 మక్కళు దాయాద్యరు విల్లదె నిస్స
11 న్తతి యాదవ * * వనరసుకొ...
12 జీర్ణోద్ధార ఖణ్డస్ఫుటితవాద దేవ
13 రిగె కుడువు దీ మర్య్యాదెగె తప్పి
14 దవరు బాణరాసియల్లు ప్రయా
15 గెయలు కురుక్షేత్రదలు సాసిర
16 బ్రాహ్మణరుమ సాసిర * * *
17 మనళిద పాతక * * * *
18 వసుధా * * * * *

19 లితా యస్య యస్య య * * *
20 మి_స్తస్య తస్య తదా ఫళం ॥ శ్రీ
21 స్వద_త్తాం పరద_త్తాం వా యోహరేతి
22 వసుంధరా షష్టిర్వ్వర్ష సహస్రా
23 ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥

30

భువనగిరి

1 స్వ_స్తి సమ_స్త భువనాశ్రయ శ్రీ
2 పృథ్వీవల్లభ మహా రాజాధిరాజ
3 పరమేశ్వర పరమ భట్టారక స
4 త్యాశ్రయ కుళతిళక చాళుక్యా
5 భరణ శ్రీమ_త్త్రిభువన మల్లదే
6 వర విజయ రాజ్య ము_త్తరో_త్త
7 రాభివృద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచం
8 ద్రార్క్క తారం జయ_న్తి పురదనె
9 ల వీడినోళ్ సుఖసం కథా వి
10 నోదదిం రాజ్యంగెయ్యు_త్తె
11 మిరె శ్రీ మచ్చాళుక్య విక్ర
12 మ వర్షద ౩౬ నేయ ఖ
13 ర సంవత్సరద వైసాఖ శుద్ధ పు
14 ణ్ణమె మంగళవారదందు సోమగ్ర
15 హణ తిథి నిమి_త్తదిం శ్రీ మద్భువ
16 నగిరియ దణ్ణనాయకం లక్ష్మ దేవ
17 య * * కరణగళప్ప శ్రీ సో
18 మేశ్వర దేవర నందాదీవిగెగె * *
19 సా * * * *
20 * * * * *
21 * * * * *
22 * * * * *
23 రాపూర్వ్వక మాచంద్రార్క్క తా
24 రం నడెవంతాగి కొట్టరీ ధర్మ్మ
25 నకె వధికారి గళప్పదె ప్ర
26 తిపాళి సిదవరిగె వారణా
27 సియలు కోడుకొళగుమం
28 హొంన్నలు కట్టిసికోటి కవిలె
29 యుం కోటి బ్రాంహ్మణరిగె కొ
30 ట్ట పుణ్యమీ ధర్మ్మ మంకెడిసి
31 దవరిగె కోటికవిలెయుం కొం
32 ద పరమ పాతక

31

ఆవంచ

మొదటి వైపు

1 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ పృ
2 థ్వీ వల్లభ మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర ప
3 రమ భట్టారకం సత్యాశ్రియ కుళతిళకం
4 చాళుక్యాభరణం శ్రీ మత్త్రిభువన మ
5 ల్ల దేవర విజెయరాజ్య ముత్తరోత్తరా
6 భివృద్ధి ప్రివర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్క తారం
7 బరం సలుత్తమిరె జయంతిపురద నె
8 లె వీడినోళ్ సుఖసంకథా వినోద
9 దిం రాజ్యం గెయ్యుత్తమిరె శ్రీ శ్రీ శ్రీ
10 ✠ స్వస్తి సమధి గత పంచ మహాశబ్ద మహా
11 మణ్డళేశ్వరం జయాంగనాధీశ్వర నుప
12 హాసిత మనసిజమూర్త్తి త్రిలోకీ లా
13 లిత కీర్త్తి బేంగీళ వంశ వన దవదహన
14 నత్తుబ్బర మళెయ పవన చాళెక్య
15 కుళ కుముదినీ మార్త్తాణ్డ మండవెతిఱ
16 నడవ రిపురాయ కువర హెణ్డత్తి
17 గణ్డ బాహాబళ దళిత బంగాళ శౌ
18 య్యా కీర్త్తి నర్త్తనాచార్య్య కృపాశే
19 షశ్రిత మాళవ కామినీ కర్ణ్ణ జాహ
20 నిజ సైన్య సన్నాహ కింకర కదన క
21 దర్త్తిత బహాళడ హాళోత్కర్ష విశే
22 ష విభ్రమకర్ష నరికువర భీరు
23 * * * * * విద్రావణన గణ్డ గుణ వణ్యాము

రెండవ వైపు

1 * * * * * * * * * *
2 * * * * * * * గరం
3 జిత చాళక్య కటక * * పాళ నా
4 మాది సమస్త ప్రశస్తి సహితం శ్రీ
5 మన్మహా మణ్డళేశ్వరం కుమారం త్రై
6 లవదేవరు స్వస్తి శ్రీ మచ్చాళక్య వి
7 క్రమ గాలద ౩౮ నేయ విజయ సం
8 వత్సరద శ్రావణ సుద్ధ త్రయోదశీ
9 ఆదివారదన్దు శ్రీ మద్రాజధాని
10 ఆవంచెయ పట్టసాలిగం త్రైలోక్య
11 మల్ల అంగడి సెట్టిగం జగదేక మల్ల
12 పాలిశెట్టిగం రాయ బంగారమా
13 డిశెట్టిగం వీరనొళంబ అయ్యాణ శె
14 ట్టిగం బెరసిదశెట్టి కారగం సమ
15 యక్కుం అల్లియ సమస్త ప్రజెగం కా
16 రుణ్యం గెయ్దు శిళాశాసన మాచం
17 ద్రార్క తారంబరం అపుత్రిక ధనమం కొళ్ల
18 దం తాగియుం కళమంహాదరమం
19 ప్రతి యిల్లదె హిడియదం తాగి

మూడవ వైపు

1 * * * * *
2 యంగెయ్యువరు
3 శ్రీ గంగెయ లుం
4 బాణరాశియ
5 లుం ప్రయాగెయొ
6 ళుం సాసిర బ్రా
7 హ్మణరుమం సా
8 సిర కవిలెయ్యుం
9 అళిద దోషద
10 లుపోవరు
11 సామాన్యోయం ధ
12 ర్మసేతుం నృపా

13 ణాం కాలే కాలే
14 పాలనీయో భ
15 వద్భిః సర్వా౯ నే
16 తా న్భాగినః పా
17 ర్థి౯ వేన్ద్రా౯ భూయో
18 భూయో యాచ
19 తే రామచంద్రః ॥

32

పెద్ద కడుమూరు

1 శ్రీ మన్మహామణ్డలేశ్వర యుజ్జళగిరియ బిజ్జర సగె౯ ధమ౯వకొట్టకెఱెయుం కల్గుబరద సాసన
2 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రియ శ్రీ ప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ
3 పరమేశ్వరం పరమ భట్టారకం సత్యాశ్రియ కుళతిళకం చాళుక్యా భ
4 రణం శ్రీమత్త్రిభువన మల్లదేవర విజయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి
5 ప్రవర్ధమాన మాచంద్రార్క తారాంబరలు సలిసుత్తమిరలు కల్యాణపురద నెల వీ
6 డినోలు సుఖసంఖతా వినోదదిం రాజ్యంగయుత్తమిరలు తత్పద ప్రస్తి యనేక స
7 మర సంగ్రామరంగ మత్తమాతంగ సంగతోత్తుంగ కరవాళ భ్రిజమాన ముడు గుండు పుర
8 వరేశ్వర అయోధ్యా సింహాసనం వరాహలాంఛనం ఖేరిపఱపోషణం దళముద్రెగండం
9 దాయిగదల్లడరిపుదళమల్లపరివారాధిష్ఠంపరాంగనాసహోదరముప్పిరిమల్ల జయదానే
10 గళంకొళర గోవంమ్మఱ మగకానం సయ్యన సింఘుం శ్రీ మన్మహామణ్డలే
11 శ్వరం కల్లకెళగెనూఱఱ మన్నెయ బ్రిహ్మేశ్వర దేవర్ చాళిక్య వి
12 క్రిమవర్ష ద ర 3 నేయ విళంబి సంవత్సరద కార్త్తికశుద్ధపుణ్ణమి౯ మె బ్రిహస్పతి వారదం
13 దు యుజ్జళగిరియ కోటెయ ప్రష్టంము సిదియలు పిరియ కడంబూర సంకరసెట్టి
14 యు బసదియ పరిస్న దేవర నివేద్యక్కం రిషియరజ్జియర భరిగెగం కొట్ట మ
15 త్తరు ౧౨ కెఱెయొదు ఇధమ౯ ప్రతిపాళిసిదరు గంగె ప్రయాగె బాణరాశి
16 యలూసాయిరకవిలెయుం బ్రాహ్మణరిగ కొట్ట (స్థ) పల ఇవంకెడిసిద వరు గంగె
17 ప్రయాగె బాణరసిదులుసాయిరక వి వెయ బ్రాహ్మణరం కొలిద దోషస్వద త్తంపరద
18 త్తం వాయోహరేతి వసుంధరాం షష్టిర్వ౯ షర౯ సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతేక్రిమిః

33

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 * * * వర ప్రతిత మహోదయ సక
3 * * * నాథ శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవరు స్వస్తి స
4 * * నాశ్రయ * * వల్లభ మహా రా
5 * * పరమేస్వర * * టారకం సత్యాశ్ర
6 * కుళ * * * క్యాభరణ శ్రీమత్రి
7 * * * * * * * * *
8 * * * * * * * * *
9 ర * * * ద్మోపజీవి చ * * *
10 * * * ఖాఖల * * కారిత కావేరీ
11 * * * ప్ర * * * మారాంకుస శ్రీ
12 * * హోమ * * * మహారాజ * *
13 * * * * * * క్రిమ వరిశద
14 ౧౯ నేయ భ * * * ధ ౧ సోమవార
15 దందు శ్రీపర్వ్వత పశ్చిమ * * దిష్టిత మప్ప శ్రీమద
16 ళంపూర శ్రీ బ్రహ్మేస్వర దేవ రంగభోగక్కె ఖండస్ఫుటిక
17 జీర్ణ్ణోద్ధారక్కె సుధాకర్మ్మా ద్యుపభోగక్కం పంచోపచార పూ
18 జెగం పరమేస్వర దత్తియాగి కన్నెమూనూఱఱ బళి
19 య తుంగభద్రెయ తటియ పూలినూర త్రిభోగాభ్య
20 న్తర సిద్ధియిం సర్వ్వ నమస్యవాగి కర్కాటక సంక్రాన్తి నిమి
21 త్యది దల్లియ మహా స్థానాధిపతి గళప్ప బ్రహ్మరాసి
22 పండితర కాలంకర్చ్చి ధారా పూర్వ్వకంమాడి కొట్టరీ దర్మ్మ
23 మనళిదవరు సీ్రపర్వ్వతదొళ్ప్రయాగెయొళ్
24 గురుక్షేత్రదొళం వారణాసి యొళ్ హత్తు సాసిర క
25 విలెయుమ హత్తు సాసిర తపోధనరుమ ప

26 త్తుసాసిర వేదపారగరు మనళిద బ్రహ్మతియ
27 క్కు ॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరేతు వసు
28 ంధరాం షష్టిర్వర్ష సహశ్రాణి విష్టాయాం
29 జాయతే క్రిమి ॥

34

వంక సముద్రము

1 నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చన్ద్ర చామర చారవే త్రైలోక్య నగరారం
2 భ మూళ స్తంభాయ సంభవే ॥ స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రియ
3 శ్రీ ప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర పరమ భట్టారకం
4 సత్యాశ్రయ కుళతిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమద్భూ
5 లోక మల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభి వృద్ధి ప్రవ
6 ర్ధమాన మాచంద్రార్కతారంబరం కల్యాణ పురద నెలు వీడి
7 నలు సుఖసంకథా వినోదదిం రాజ్యం గెయ్యుత్తం సలుత్తమి
8 రె తత్పాద పద్మోపజీవిం స్వస్తి సమధిగత పంచ మహాశబ్ద మ
9 హా మండళేశ్వరం చపళరిపురాయ కువర కుస్మ(శ)ర మ
10 హేశ్వరం శ్రీ కేశవ దేవచరణ నరసిరుహ భృంగ పరాక్రమో
11 త్తుంగ నజ్జనంకకాఱ పరమణ్డళ నూఱెకాఱ ప్రతాప క
12 ర్ణాట రాయ కువర కర్ణాభరణ గర్భితారాతిరాయ కు
13 వర బిరుద సంహారణ నవఘులరాయకువర మదగజ రాజ
14 రాజ కణ్ఠీరవ సమర సమయ ప్రచండ తాణ్డవాడంబర ప్రళయ
15 కాలభైరవ విరోధి రాయ కువర కేదార పర నారీ దూర బ
16 ప్పన సింగ నిషిత దంష్ట్రాంకురం కీర్తి లతికాంకుర శరణా
17 గత జనతనుత్రాణ ననేకాయుధప్రవీణ శ్రీ మత్ప్రభు
18 వనమల్లదేవ దివ్య శ్రీపాద పద్మారాధక బలవదరి కుమార వీ
19 ర సాధక న్నామాది సమస్త ప్రశస్తి సహితం శ్రీ మన్మహా మ
20 ణ్డళేశ్వరం కుమార వీర పెమ్మాడి దేవర బ్యసదిం సమస్త ప్ర

21 శస్తి సహితం శ్రీ మన్మహా మణ్డళేశ్వరం మానం బర్మ్మర
22 సరు శ్రీమచ్చాళుక్య భూలోక మల్ల వర్షద ౧౧ నేయ న
23 ళ సంవత్సరద చైత్ర శుద్ధ ౧ సోమవారదం దుత్తరాయణ
24 సంక్రమణ నిమిత్తదిం కల్లకెళగయ్యాఱఱ మొదల
25 బాడం రాజధాని ఉజ్జిగ వొళల ప్రవిష్టం పంకసముద్రద శ్రీ
26 మత్సొ దొరె మారయ నాయకన శ్రీకేదారేశ్వర దేవ రంగ
27 భోగక్కం ధూపారుతి నివేద్యతాంబూళనం దాదీవిగ పాత్ర
28 పోహాళక్కం పంచ మహాశబ్దకం త్రిభోగాభ్యంతర సహితం స
29 ర్వ్వ నమశ్య వాగిధారాపూర్వ్వకం మాడి మేళికుందెయుం కొ
30 ట్టరీ ధర్మ్మవంసాధరెగళుం నగర పంచమట స్థానదవర్గ్గళుం
31 ప్రతిపాళి సువరీ ధర్మ్మవం తప్పదె ప్రతిపాళిసిదవర్గ్గె వా
32 రణాసియ నర్ఘ్య తీర్థ దలు సావిర కవిలెయుం ఖురశృం
33 గంగళం స్వర్ణ్ణదలు కట్టిసి సికళవేదవేదాంగ పారగర
34 ప్ప సాయిర్బ్బ బ్రాహ్మణర్గ్గె దానం గొట్ట ఫలవిద నళిదవర్గ్గా
35 రావినలని తే కవిలెయ నళిద దోష సామాన్యోయం
36 ధర్మ్మ సేతుం నృపాణాం కాలేకాలే పాలనీయో భవద్భిః సర్వ్వా నేతా
37 న్భాగినః పార్థివేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే రా
38 మచంద్ర ॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరేతి వసుంధరా
39 షష్టిర్వ్వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి ॥ అ
40 కరస్యకరీకారే గోసహస్ర వధస్మృతః కరప్రవిత్తి వి
41 చ్ఛేదే గోకోటి ఫలమస్నుతే ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పూ
42 ర్వ్వ దత్తాను పాలనం పూర్వ్వ దత్తాపహారేణ స్వద
43 త్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

35

ఉజ్జిలి

మొదటి వైపు

1 * * స * * * *

2 బృథ్వీవల్లభ మ * * * * * * *

3 త్యాశ్రియ కుళతిళకం చాళుక్యాభ * * *

4 దేవర విజయ రాజ్యము త్తరో త్తరాభివృద్ధి * *

5 తారంబరం సలు త్తమిరె కల్యాణపురదనెలె వీడినోళు * *

6 థా వినోదదిం రాజ్యంగెయు త్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి స్వస్తి సమధిగ * *

7 చ మహాశబ్ద మహా మణ్డళేశ్వరం శ్రీ వల్లభ చోళ మహారాజరు శకవర్ష ౮౮౮ (?)

8 నెయ ప్రభవ సంవత్సరద మార్గ్గశిరశుద్ధ పంచమీ బ్రిహ

9 స్పతి వారదందు ఉ త్తరాయణ సంక్రాంతి నిమి త్తదిం కల్లకెళగయ్యా

10 రర మొదలబాడం రాజధాని ఉజ్జివొళలకోటె యొళగణబసది శ్రీ

11 మద్రావిళ సంగదసేనగళద కొరంగచ్ఛదబద్ది జినాలయద చంనపా

12 ర్శ్వ దేవర అంగభోగక్కం నివేద్యదీపధూప తాంబూళ ఈ బంద

13 హోదరిశియర అజ్జియర ఆహారదానక్కం సా తెశుణ్ణ జీర్ణోద్ధారక్కకం శ్రీ

14 వాదిరాజాన్వయద వాదిరాజదేవర శిశ్యరప్ప అల్లియ ఆచార్య్యరు ఇంద్రసేన

15 పండితదేవర కాలం కచ్చి ధారాపూర్వ్వకం మాడి ఉజ్జివొళల పడువణ
సీమె యొ (ళ)

16 గె బద్ది పళ్లియిం బడగలు కొట్టకెఱె ఒందుకెయి మ త్తప్పం నె ౧౨ సినెయత *

17 యలుహూవినతోంటమ త్త కమ్మ ౫౦౦ అశేష నకరంగళుం దేవగ్గె అచ్చినకం మట

18 దలుదళకెహర ఒందంబిట్టరు దీవిగగె గాణ ఒందం అశేషనకరహోన్నవణి హేరింగె

19 ౧౦౦ ఎలెయంబిట్టరు ఇంతిధమ్మ్రమం ప్రతిపాళిసువరు సాధర ఉలపయ్య నాయ
కరుం సా

20 ధరె ప్రోలెయ నాయకనుం సాధరెకూచెయ నాయకనుం అశేషనకరంగళుం సమెయ

21 గళుం పంచమఠస్థానంగళుం ఇంతిధమ్మ్రమం ప్రతి పాళిసువరు * * *

రెండవ వైపు

1 * * * * * శ్రీ స్వస్తి సమస్త భువనాశ్ర
2 య శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర పరమ భట్టారకం సత్యాశ్రయ
3 కుళతిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీ మచ్చాళుక్య చక్రవర్త్తి వీరసోమేశ్వర దేవ
4 వర్షద సకవర్శ ౧౦౧౯ నేయ పరాభవ సంవత్సరద పుశ్య సుద్ధ ౧౩ యోదసి
బ్రిహస్ప
5 తి వారదందు ఉత్తరాయణ సంక్రాంతి నిమిత్తదిం కల్లకెళగునాడ మొసల బాడం
6 రాజధాని ఉజ్జవెళల కోటెయొళగణ బసది బద్దిజినాలయద దేవర వేద్య దీపధూప
7 ఫళ అష్టవిధార్చ్చనెగం సాతెసుణ్ణ జీర్ణోద్ధారక్కం శ్రీ మన్మహా ప్రధానం
సేనాధిపతి బాహత్తర
8 నియోగం శ్రీ కరణం శ్రీ మతకల్లకెళగు నాడ దండనాయకం భానుదేవరసరు
9 శ్రీమతు కల్లకెళగు నాడ సాధరెకేషవయ్య నాయకరన్మతదిం అల్లియ ఆచార్య్య
10 రు ఇంద్రశేన పండిత దేవర కాలం కచ్చి ధారాపూర్వ్వకం మాడి ఉజ్జవొళలి
పడువణ సీమెయొ
11 ళగె రావుళహళ్ళియబడగ తోపులకుంటెయొంబకెఱెయుం కొట్టరు ఆకెఱెయం తెంక
12 * * ౧౨ రడంకొట్టరు ఇ స్థిధర్మ్మమం ప్రతిపాళిసువరు సాధరెకే * *
13 * * * * కనం * * * * *

36

పెద్ద కడుమూరు

మొదటి వైపు

1 ఓం నమః శివాయ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్ర చా
2 మర చారవే త్రైలోక్య నగరారంభ మూలస్తంభాయ శం
3 భవే ॥ జయత్యా విష్కృతం విష్ణోర్వ్వారాహం క్షోభి
4 తార్ణ్ణవం దక్షిణోంనత దంష్ట్రాగ్ర విశ్రాంత భువనం
5 వపుః ॥ యేనోద్దణ్డ ఫణీంద్రదండ సహితం సత్యూ

6 మ్మాౙ కందాన్వితం సింధోః పంకిళ వల్వాల(ప్పతిక్ర)
7 తే భ్యాౙ పంకజం పోద్ధృతం । ఆకాశ ప్రముఖ ప్ర
8 పంచనిచయో యస్యప్రలీన స్తనో హాళాకోళ త
9 ను స్తనోతు సహాః శ్రేయాంశి భూయాంశివ (ః)
10 దేహిత్వం తన్మహామత్స్య దేహిత్వం యత్ర తేస్మ *
11 హారే యమపుర క్లేశం హారే యమపునర్భ్యౙ వ *
12 కూమాౙయ తేవపుయ్యౙస్య నిశ్శేష క్షితిధారణే । కూ
13 మ్మాౙయతే నమ స్తస్మై సశేషాం దధతే భువం ॥ వ(రా)
14 హాయ నమోయేన వరాహావవనిస్మృతా । సాచ
15 పరిచయావ ర్త్తే సాచలక్ష్మిర్ధృౙతోరసి ॥ అద్య
16 కృదప్యత్రి యన్మ నోనర కేసరి । అగంణ్యాపుం (ణ్యా)
17 కృన్నాసో భవితా నర కేసరి ॥ వామనోనియ * *
18 ధృవా మనోనివృౙ తి(ప్రభుః । భవతాద్వస్సదా దే *
19 భవతా పవినాశనః ॥ పరశు(భయశోహ *
20 పరశు భరిమణేనయః ॥ రాజతేజో వినాశా (య)
21 రాజతే రామతేనమః ॥ (శ్రీ)రామాయనమ స్త (స్మై)
22 (శ్రీ)రామాయస్యజానకి । లంకానాథస్యయో (హ)
23 న్తా లంకానాథస్యరక్షసాం ॥ రేవతీరమణః * *
24 రేవతీవద్యుతి(ప్రభః । దాతా రామ స్స్వభూ (యా)
25 దాతా రామండలం ప్రభుః ॥ బుద్ధతత్వం విదాం *
26 ధామద్ధ తత్వంకు తస్సతాం । యేనతంనహారే *
27 న్యద్యేన తంయంతి తేసురాః ॥ ఉత్తమ స్వా (స్త)
28 చ్చిత్తము త్తమ స్వాంత దుఃఖకృత్ । కల్కినామమ *
29 కుయ్యాౙ త్కల్కినామధరోహరిః ॥ లోకం వ్యాకుళ (మా)
30 కళయ్య సకళం యస్త్ర స్తద్దై త్యామరం క్ష్వేడం (క్షీ)
31 రసముదరి మంథన సముద్భూతం ప్రభూతం ప *
32 కించిత్కుంచిత దృష్టినష్ట భువనః కాలే విభూ *
33 భవస్సర్వాౙనుగ్రహ నిగ్రహ పరిభురసా బ్రహ్మో (శ్వ)

34 రః పాతువః ॥ భువన భరణ శీలః శైలకన్యా విశాల (స్త)
35 నయుగళ విహారీ భక్తపాపప్రహారీ । మృది తమ (ద)
36 నదర్పః కంకణీభూతసర్పః సతతమిహకద (ంబ)
37 గ్రామగః పాతుసాంబః ॥ యచ్చంద్ర కోటిక * *
38 రక భార భాజే బభ్రామ బభ్రుణి జటాపట * *
39 రస్య । తద్వః పునాతు హిమశైల శిలానికు * *
40 త్కారడంబర విరాహి సురాపగాం * *

రెండవ ప్రక్క

1 జయతి భుజగరజ్జుగ్రంథి నిష్పీడితేం
2 దుశ్రవదమృత నివృత్త ప్రేతభావైః కపా
3 లైః । విరచిత నుతి బంధో మూర్ధ్ని స
4 ద్యః పురారేః పరిణత బహుకల్ప
5 బ్రహ్మణాం బ్రహ్మ ఘోషః ॥ శరదంబు
6 ధరచ్ఛాయం కదంబ పురవాసినం ।
7 అంబికాలంబితార్ధాంగం బ్రహ్మేశం గిరి
8 శంనుమః ॥ ఆనంద మాధవ విభోర
9 కరోదపూర్వం దేవాలయం తిలక ము
10 జ్జయనీ పురేయః । బ్రహ్మేశ్వరస్యచ క
11 దంబపురేధరాయాః ప్రాసాదము
12 త్తమ విభూషణ మాత తాన ॥ యః
13 శూద్రకస్సమితి సర్వ చతుర్థ వర్ణ చూ
14 డామణిర్వి బుధపంకజ పద్మ బంధుః ।
15 ఉద్వృత్త వైరివనితా వదనేందు రాహు రా
16 సీత్త్రిభుజ్జ గతి క్షత్రియ నాయకా
17 ఖ్యః ॥ దృప్యత్ప్రోద్ధర గంధ సింధుర శిరః ప్ర
18 క్షిప్తశిక్షాంకుశః పారావార గభీ
19 ర ధీర హృదయః పుంణ్యోల్ల సన్మానసః ॥

20 ప్రత్యుద్యత్వల కేవయ ద్గుణ గణై
21 రుర్వీ భభూవోర్వ్వర శ్రీమత్తిప్ప
22 యనాయకః ప్రిభుర భూత్తత్సూ
23 ను రస్యాభువః ॥ తత్పుత్రః పరవీర
24 వైరి వనితావక్త్రాబ్జ చంద్రద్యుతి
25 ర్ద్దీన్నా త్తా ప్రణత ప్రపంన సుమనః
26 సన్తాన చిన్తామణిః । ఆ చంద్రా
27 ర్క్కమయం రణాంగణ జయశ్రీ
28 కామినీకాముకః శ్రీ మద్బొల్ల
29 యనాయకో విజయతామా చక్రి
30 వాళాచళం ॥ జయతి నుత చరిత్రః
31 పండితాంభోజ మిత్రః ప్రణమదరి
32 కళత్రో మల్లమాంబా సుపుత్రః ।
33 అపహృత రిపుమూర్త్తి స్సర్వ్వ దిక్పూర్ణ్ణ
34 కీర్త్తి ర్య్యువతి మదనమూర్త్తి ర్బొబ్బ ల్ల
35 నః పుంణ్యకీర్త్తిః ॥ సంపూర్ణ్ణ పుం
36 ణ్యస్సకలై గ్గుణైస్సై స్సుపుత్ర విత్తోద్య
37 మ విక్రమాద్యైః । శ్రీ మల్లమాం
38 బా తనయః ప్రిథివ్యాం విరా
39 జతే బొల్లయ నాయకాఖ్యః ॥

మూడవ వైపు

1 జయతి కమలయోనే రుత్తరస్మిన్పరార్ద్ధే ప్రిథమది
2 న వివస్వత్పుత్ర మన్వంతరేచ । వ్రజతి కలియుగే స్మిం
3 న్భోగి చక్షుర్మ్మితేచ గ్రిహావసు నయనాబ్ధి ప్రోన్మి
4 తే కీలకాబ్దే ॥ గోకర్ణ్ణే జితకర్ణ్ణ భూరియశసి చ్ఛిన్నా
5 రి భూపోరసి పాత్రప్రశ్రేయసి దీప్తతేజసి జయ
6 శ్రీ కామినీ ప్రేయసి । విద్యావేదసి షడ్గుణైరుశ

7 నసి శ్రీ శోల్ల సచ్చేతసి క్షోణింరక్షతి శాసనం కృత
8 మిదం బ్రహ్మేశ్వరస్య ప్రభోః ॥ ఏషాశాసనపద్ధ
9 తి వ్వీఁరచితా సంసిద్ధ సారస్వత శ్రీ సోమేశ్వరసూ
10 ను నా గురు బుధ శ్రీ పాదపద్మాళినా । ప్రఖ్యాత
11 త్రిపురాన్త కాఖ్యకృతినా బ్రహ్మేశ్వరస్య ప్రభోః
12 శ్రీ మద్బొల్లయ నాయకే క్షితలిపా క్షోణీ మిమాంరక్షతి ॥
13 స్వస్తి శ్రీ మచ్చాళుక్య విక్రమవర్షఁద ౪౦ నేయ కీ
14 లక సంవత్సరద శ్రావణ బహుళ ౧౫ బుధవా
15 రదందు సూర్య్యఁ గ్రహణదలు క్రిష్ణవేంణ్నా దే
16 వియల్లి స్వస్తి సమస్త నిజనామాంకమాళికా
17 ప్రశస్తి సహితం శ్రీమత్కల్ల కెళగునాడ సాధ
18 రి బొల్లెనాయకరుతంమసివ్వటద కడంబూర
19 శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవర యంగ భోగ రంగ భోగ
20 చైత్ర పవిత్ర ధూపదీపనైవేద్య తాంబూల దేగుల
21 ద ఖండస్ఫుటిత సంస్కార వి న్తిని సక్క౦ * * ని
22 యకెఱె యల్లిముప్పేన పల్లియ * * * దే
23 వరిగె యిక్కెదర వత్తరు గద్దె హొరగా * * దని
24 సు గద్దెయుం నింబేయరాటణవుడ వనాయ
25 వను ఒళగు హొరగెంనదె బిల్తువరు హొంగిబ్బళ భ
26 త్తమం కొండల్లి కొట్టల్లి హొంగొందు దేవమానమం
27 అడకెమాఱిద వరల్లి హంగి ప్పత్తడకె యుం
28 ఎలెహేఱినల్లి ఐయ్వత్తెలెయుం ఒందు దేవగా
29 ణమం దేవర సంతతపూజె గెరడు హూవిన
30 తోంటమంపాలతేమల హిరియకెఱె యల్లియ
31 రవతరు గద్దెయుం ఇంమత్తరుకెయ్యుం పన్త
32 కి యల్లియూరముందణ కెఱె యల్లియరవ
33 త్తరు గద్దెయుం ఇంమత్తరుకెయ్యుం మట్టిక
34 కల్లహిరియకెఱె యల్లియరవత్తరు గద్దె

35 యుం ఇంమత్తరుకెయ్యుం తిండేజ ఋూరముం
36 దణకట్టు వెయల్లి యరవత్తరు గద్దెయుం ఇం
37 మత్తరుకెయ్యుం పల్లమట్టి యల్లిబడగణమా
38 వినహాసుగెయ గద్దెయల్లియరవత్తరు గ
39 ద్దెయుం ఇంమత్తరు కెయ్యుం మద్దిూరలు

నాల్గవ వైపు

1 పోలెనాయకన కెఱెయల్లి యరవత్త
2 రు గద్దెయుం ఇంమత్తరు కెయ్యుం
3 అబ్బచింన్తెయల్లి యరవత్తరు గద్దె
4 యుం ఇంమత్తరుకెయ్యుం ఒరిగోడి
5 నలుతూము కెఱెయల్లి యరవ త్తరు
6 గద్దెయుం ఇంమత్తరుకెయ్యుం ఇన్తిని
7 సువం కొట్టరు ॥ శ్రీ మల్లికార్జున
8 దేవరిగె నైవేద్యక్కె బ్రాహ్మణ రకాల్వొ
9 యల్లిహాగ గద్దెహిరియకాల్వెయ
10 హాగ గద్దె అన్తర వత్తరు గద్దెయం
11 కొట్టరు ॥ శ్రీకేశవ దేవరిగె ధూప
12 దీప నైవేద్యకె అండకులయవర కెఱెయ
13 మత్తరు యదఱ తెంకలొందు బెంబెయుం
14 నాల్కు మత్తరుకెయ్యుం ఒందు దేవగా
15 ణవుంహాంగె భత్తన కొట్టల్లియొం
16 మాన కొండల్లియొం మానవిన్తి నితు
17 మం కొట్టరు ॥ మావిండ్ల పళ్ళియ శ్రీ నృ
18 సింహదేవరిగె బ్రాహ్మణరకాల్వొ య
19 ల్లియొం మత్తరుగద్దెయెం కొట్టరు ॥
20 * నపతి దాగజియ్యరిగె యొందుబె *
21 * * ం మత్తరుకెయ్యుం కొట్టరు ॥ సా

22 మాన్యోయం దర్మ్మ సేతు నృపాణాం కాలే కా
23 లే పాలనీయో భవద్భిః సర్వ్వా నేతా న్భావినః
24 పార్థివేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే
25 రామచంద్రః ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహ
26 రేత వసుంధరాం షష్టిర్వ్వర్ష సహస్రాణి వి
27 ష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥ ఈ ధర్మ్మ వ
28 * * ప్రతిపాళిసిదవరిగె వారణాసియ
29 * గ్ఘ్యర తీర్థదలు సావిర కవిలె గళను
30 * నలుకోడు గళకట్టి సిబెళ్ళియ
31 * రోళగకట్టిసి దక్షిణె వెరసి సావి
32 ర వేదపారగ రప్ప బ్రాహ్మణ రిగె
33 కొట్టఫళ ॥ ఈ ధర్మ్మ వంకిడిసిదవరిగె
34 యాస్థానదల్లియా కవిలెగళం ఆ బ్రాహ్మ
35 ణరం కొంద దోష ॥

37

బైరాని పల్లె

తూర్పు వైపు

1 శ్రీమత్పరమ గంభీర స్యాద్వాదా మోఘ లాంఛనం జీ
2 యాత్త్రైలోక్య నాథస్య శాసనం జినశాసనం నమోహర్
3 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజా
4 ధిరాజ పరమేశ్వర పరమ భట్టారక సత్యాశ్రయ
5 [కు] ళతిళక చాళుక్యాభరణం శ్రీ మత్త్రిభువన

6 న మల్లదేవర విజయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభి
7 వృద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్క తారంబర సలుత్త
8 కల్యాణద నెలె వీడినోళ్సుఖసం కథా వినో
9 దదిం రాజ్యం గెయ్యుత్తమిరె తత్పాద పద్మోపజీ
10 విగళు (శ్రీ) మద్రాజధాని భువనగిరియ దండనా
11 యకను ముభయ కరణంగళుం పన్నిర్ప్వర్ గ్గార్ డె
12 కరుం బెక్కల్ల బిట్ట కుళతిళక జినాలయక్కె (శ్రీ)
13 మచ్చాళుక్య విక్రమ వరి [ష *] ద 3౨ నేయ సర్వ్వ ధా
14 రీ సంవత్సరద వైశాఖ సుద్ధ పంచమి బృహ
15 స్పతి వారదందు ప్రతిస్థాకాలదలు ఖణ్డస్ఫు
16 టిత జీర్ణోద్ధారక్కం * * యరాహారదానక్కం
17 బిఱమరడ్డి తన్న మాడిసిద బసదియవృత్తియ సి
18 రిసేన బెట్టద దేవర్గె పాద ప్రక్షాళనానంతరం ధా
19 రాపూర్వ్వకం మాడి కొట్ట తళవృత్తి మావిన రాటా
20 ణము మదఱ ఆదాయ రో (ర్) మడ (ద) క్కార్గ్నెయ
21 ద లిప్పత్తు మత్తర్క్కరంబముం ఎఱయ మయ్యూ
22 న కెఱయ పేరిగె మొరవాయయిం నిరో
23 హారి యెన్నదె కాత్తిక వైశాఖగళ మాడలెర
24 డు మత్తరు గద్దెయుం ఇమ్మత్తర నీరభాగముం
25 దళావడిగె తోఱెయ తడియ తెంగిన తోంటముం
26 నందదీవిగె గాన్దుగాణముం ఊరరాటణ గళోళా
27 దాయ మద్దుయద్దు కొళగ భత్తముం రెంబాళలు
28 పున్నిరడ్డియ కొట్ట హత్తు మత్తరు కరంబముం యింతీ
29 తళవృత్తియుం సర్వ్వ బాధా పరిహారవాగె నడసు వరు

పడమటి వైపు

1 ఆ మత్తేభ విరోధి విక్రమ గుణాలంకార
2 నావర్జ్జిత తోద్ధామ శ్రీ జినశాసనైకతి
3 లకం తద్ధర్మ్మమంసద్దయాధామం పా
4 లిసితార్ద్ధివం పృథుయశ శ్రీయం చతు
5 [వ్వి] ర్గం సత్రిగ్రామేషాగ్రిణి నంగనూర విభు
6 రేవాభిఖ్యానేం ధన్యనో ॥ ఆతన పుత్ర
7 నన్వయ పవిత్రి నమేయ చరిత్ర నాన
8 మ [ద్భా] తళమిత్ర నప్రమిత గోత్ర న
9 రింజయ పాత్రి నైస్ధవ ద్యోతితకీర్త్తి వైరి
10 సమవర్త్తి మనోభవ మూర్త్తి బిట్ట వంశా
11 తత దీపకం ధృతకళాతికళాపకనప్పపం (? దం) డి
12 గం ॥ తత్తనయం వినేయ జనతాశ్రియ నాశ్ర
13 [త] కల్ప భూజనుద్వృత్త విరోధ్యనేకపఘ
14 టా దళనక్షమ సింహానీడితాయత్తసు
15 వృత్తసాదిజ శసనదీపకనా చతుర్థ్థ వంసోత్త
16 మ నాయకం నెగర్ద్ది పున్నిగ నూర్జ్జి తివస్తు నా
17 యకం ॥ ఆతంగం సిరితాన బీరసిరియుం తానా
18 గినిందారెగం మాతేం తత్సతి కేతికబ్బెగ మమోఘం
19 బీజనాదం జగత్పూతాన్నాభయభేష జాతి
20 ● యశాస్త్రాది ప్రిదానోదయోపేతం పండిత
21 పుండరీక వనమార్త్తాండం ప్రిచండం మగం ॥
22 కుళజాతం గుణిబీరమార్యన హర్
23 త్ప్రిసాదమం భక్తి యిం
24 కళసారోహణమాగె పూడిసి జినాగారాన
25 యోద్దేశదోళ్ విళసత్తోరణ పూర్వకం నిరి

పడమర వైపు

1 సి మాన స్తంభమం కీర్త్తిర్ యం తళె దిట్టం తలవృత్తి
2 యింబరెమిదార్ శాసన స్థంభమం ॥ బిట్టకుళ
3 తిళక వేసరళ పజ్జెరెయ మాడిసిద తనగె చైత్యా
4 లయకం బిట్ట కుళతిళక మెనె పెసరిట్టం బెక్కల్లం
5 ● అ నహిత ఘరట్టం ॥ ఆదరదుత్తుంగ ప్రాసాద
6 మనెత్తిసి విశేష ముదమంపడెదంమేదినిగె
7 [పా] త్రిదాన వినోదం ప్రభుపున్ననంక కారంబీరం

ఉత్తరపు వైపు

1 మద్వంశజా పరమహీ ప
2 తివంశే జావా పాపాదపే
3 త మనసా భువిభావి
4 భూపాః । యేపాళయన్తి
5 మమధర్మ్మ మిమం స
6 మస్తం తేషాం మయావి
7 రచితోంజళిరేష మూ
8 ర్ధ్నిర్ ॥ సామాన్యోయం
9 ధర్మ్మ సేతున్నృ పాణాం
10 కాళే కాళే పాళ నీయో
11 భవద్భిః సర్వ్వా నేతా న్భా
12 వినః పార్థ్థి వేంద్రా న్భూ
13 యో భూయో యాచతే
14 రామభద్రిః బహుభిర్వ్వ
15 సుధాదత్తా రాజభిః సగరా
16 దిభిః యస్యయస్య యదా
17 భూమిః తస్య తస్య తదా ఫ
18 ళం ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా
19 యోహరేత వసుంధరాం
20 షష్టిర్వ్వర్ష సహస్రాణి వి
21 ష్ఠాయాం జాయతే కృమిః
22 సువర్ణ్ణ మేకం గామే
23 కాం భూమేరప్యర్థ మం
24 గుళం హరం నరకమాప్నో
25 తి యావతా భూతసం ●
26 వం ॥ (శ్రీ) ధర్మ్మ మృతజన్మ
27 గేహ ముదిత (శ్రీ) దేహ
28 మా ప్రాభవ ప్రాధాన్యా
29 శ్రయమాద బిట్టకుళదో
30 ళ్ సానందదిం పుట్టి సర్వ్వో
31 ధా ● డి చతుర్త్థ వంసతి
32 ళకం నిత్యోదయం * మి
33 * స్వాధీనం ఖరళోజగం *
34 * * * * *

(చివరిభాగము చెడినది)

38

ఆగస్త్యేశ్వరము

మొదటి వైపు

1 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ
2 పృథ్వీవల్లభ మహా రాజాధిరాజ పరమే
3 శ్వర పరమ భట్టారకం సత్యాశ్రయ కుళ
4 తిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రి భు
5 వన మల్లదేవర విజయ రాజ్యముత్తరోత్త
6 రాభివృద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్క తారంబ
7 రం సలుత్తమిరె జయంతి పురదనెల వీడినోళు
8 సుఖ సంకథా వినోదదిం రాజ్యం గెయ్యుత్త
9 మిరె తత్పాద పద్మోపజీవి సమధిగత పం
10 చ మహాసబ్ద మహా మండళేశ్వరం జ
11 యాంగనాధీశ్వర నుపహసిత మనసి
12 జమూర్త్తి త్రిళోకీళాళిత కీర్త్తి వేంగీశవం
13 స వనదవ దహనం అంతఃపుర మళయ పవ
14 న చోళకుళ కుముదినీ మార్త్తాండ మద
15 వెత్తినదేవ రిపురాయ కువర హెండ
16 త్తిగండ బాహాబళ దళిత బంగా
17 ళ శౌర్య్య కీర్త్తి నర్త్తనాచార్య్య క్రిపా
18 ళ పత్త్రిత మాళవ కామినీ కర్ణజాహా
19 (రా) జ సైన్య సన్నాహ కింకర కదన కద
20 (ర్థి) త బహాళ దహాళోత్కర్ష విశే
21 (షి) త విబుధ ప్రకర్ష అరి

రెండవ వైపు

1 కువర బిరుద విద్రా
2 వణ నగణ్యాగుణ ప
3 ణ్య ముద్రావణ
4 రాయ నారాయణ
5 హ్రిదయ కుముద
6 సుధాకర పరిజ
7 న సంపత్కర శ్రీ
8 మచ్చందల దేవియ
9 నయన సరసిజ
10 బాళసూర్యుౝ నప్ర
11 తిహత శౌర్యుౝ
12 గురుజన పదపరా
13 గరంజిత బాళ కటక
14 రక్షపాళ నామాది
15 సమస్త ప్రసస్తి స
16 హిత శ్రీమన్మహా
17 మండళేశ్వర కుమా
18 ర తైలపదేవరు శ్రీ
19 మచ్చాళుక్య విక్ర
20 మ వర్షౝ ద ౩౫ నేయ
21 విక్రిత సంవత్సర
22 ద పౌష్యసుద్ధ ౧౩
23 ఆదివార డందు తమ్మ
24 ధాయభాగి అబ్బ
25 యబిన్న పదిం దుత్త
26 రాయణ సంక్రాంతి

మూడవ వైపు

1 నిమిత్యదిం కందూర ౧౧౦౦ బాడదొ
2 ళగణ కంపణం ఎత్తైపియ ౯౦ అబ
3 ళియ సటిమలెయ ౧౨ ఊళగ
4 ణ వ్రేపెకల్ల నగస్తేశ్వరద గాక
5 ణౝ రాశి పండితరకాలంకచ్చిౝ
6 దారాపూర్వ్వౝ కం మాడి అగస్తేశ్వ
7 ర దేవగ్గ ౯౦ అల్లితమ్మమాడిసిద
8 చందలేశ్వర దేవగౝ సర్వ్వౝ నమస్య
9 వాగి కొట్టివు

39

ఆగస్త్యేశ్వరము

మొదటి వైపు

1 స్వస్తి సమధిగత పం
2 చ మహాశబ్ద మహా
3 మణ్డళేశ్వరం సమర మ
4 హేశ్వరం చాళక్య కుళ కు
5 ముద చంద్రం విభవామరేం
6 ద్రం భూప కందర్ప వైరికుళ
7 కాళసర్పం సంగ్రామ వీరం వీరా
8 వుతారం రాజమార్త్తాండం బిరుద
9 మణ్డళిక సర * * రుణ్డం కు
10 త్రి పవిత్రం గణ్డత్రినేత్ర ను
11 దార నారాయణం సౌర్య్య ప
12 రాయణం సాచాంజనేయం
13 సమర గాంగేయం రిపున్నృప వనదా
14 వానళం గణ్డకాళానళం సుభ
15 ట రాదడిమ నణియం తుళివ
16 పర చక్ర కాలచక్రం నన్నచ
17 క్రం పర సైన్యభీమం వసుధా
18 లలామం మరియానె గళ్దం
19 * * * * * *
20 వారణ చక్రకూట ధారా
21 వర్ష పురదహన సంకర
22 మల్లికార్జున దేవ పాద పం
23 కజ భ్రమర నామాది
24 సమస్త ప్రశస్తి సహితం
25 శ్రీమత్ సంకర సర్ చక్ర
26 కూటన దణ్డం జయంగె
27 ద్దు బరుతం కొందరెగ
28 డనా డొళగణ తివిరియ
29 ప్పయణ విడినుర్ సక
30 వర్ష ౯౧౦ నెయ సర్వ్వ ధారి
31 సంవత్సరద భాద్రపద
32 సుద్ధ ౧౫ బృహస్పతి వా

రెండవ వైపు

1 రదన్దు పవిత్రారో
2 హణ నిమిత్తది నగ
3 స్త్యేస్వరద చత్రక్కెచి
4 దీస్వర పణ్డితగ్గె వ
5 డ్డవణ ౫౦౦ అర కంప
6 ణ యత్తపి ౯౦ రొళ
7 గణ కూళకుళియు ౧౩
8 అ బళియ చవున్న
9 * శ్య సర్వ నమస్య
10 ది కాల్గచ్చి ధారా పూ
11 ర్వ కది కొట్ట రీధ
12 మ్మ మా చంద్రార్క్క తా
13 రంబదం సలె బరి
14 ద పత్ర ళేకరణ

15 సంధి విగ్రహి బిజ్జ
16 య మద్వంసజా
17 పరమహీపతి వంస
18 జావా పాపాదపే
19 త మనసా భువి భా
20 విభూపా యేపాల
21 యన్తి మమ ధర్మ్మ
22 మిదం సమస్తం తేషాం
23 మయా విరచి తోంజ
24 లిరేష మూర్ధ్ని ॥ సామా
25 న్యోయం ధర్మ్మ సేతు
26 ర్నృపాణాం కాలే కాలే
27 పాలనీయోభవద్భిః
28 సర్వ్వా నేతాం భావినః పా
29 ర్థి వేన్ద్రా భూయో భూ
30 యో యాచతే రామభద్రః ॥
31 స్వదత్తం పరదత్తం వా
32 యోహరేతు వసున్ధ
33 రా సష్టివ్వర్ష సహస్రా
34 ణి విష్టాయాం జాయ
35 తే క్రిమిః బహు
36 భివ్వసుధాదత్తా రా
37 జభిః స్సగరాదిభిః
38 యస్య యస్య త (య) థా
39 భూమిః తస్య తస్య త
40 థా ఫలం

40

ఆగస్త్యేశ్వరము

మొదటి వైపు

1 స్వస్తి సమస్త భు
2 వనాశ్రయ శ్రీ
3 పృథ్వీవల్లభ మహా రా
4 జాధిరాజ పర
5 మేస్వర పరమ భట్టా
6 రకం సత్యాశ్రియ కు
7 ళతిళకం చాళుక్యా
8 భరణం శ్రీ మజ్జగ
9 దేక మల దేవర విజ
10 య రాజ్యముత్తరోత్తరా
11 భి వృద్ధి ప్రవర్ధ మాన మా
12 చన్ద్రార్క్క తారంబరం స
13 లుత్తమిరె తత్పాద పంక
14 జోపజీవి యాగు తిర్ధ
15 స్వస్తి సమధిగత పంచమ
16 హా సబ్ద మహా మణ్డలే
17 స్వరం బాళ మార్త్తణ్డ పగె
18 వీర భీమం నికర కో

19 దణ్ణం సంగ్రామ రామ
20 భూ చక్రమల్ల భూ
21 ప మాంధాత మదదాని
22 గళ్ల సత్య యుధిష్ఠి
23 ర వైరిభ కణ్ఠీర

రెండవ వైపు

1 వ నామాది సమస్త ప్ర
2 సస్తి సహితం శ్రీమ
3 త్కందూరానే మరసర్
4 సకవర్ష ౯౫౫ నే
5 య శ్రీముఖ సంవ
6 త్సరద పౌష్య సుద్ధ
7 తదిగె బృహస్ప
8 తి వార ఉత్తరాయ
9 ణ సంక్రాంతి నిమిత్య
10 దిం అగస్త్యేస్వరద జ
11 గదిందు పణ్డితగ్గ
12 విద్యాదాన నిమిత్య
13 దిం దల్లియ తపోధ (నా)
14 హారమి కల్కె * * *
15 * * * * *
16 * * * * *
17 ధారా పూర్వ్వకమాగి
18 కల్గచ్చి కొట్టర్ పొట్ట
19 ళకెరెయ నెలె వీ
20 డినోళ్ శ్రీమత్కందు
21 రానె మరసర్ స
22 ఖ సవర్ష ౯౬౦ నేయ
23 బహుధాన్య సం (వ) త్సర
24 ద శ్రావణ సుద్ధ ఏ (కా)
25 దసి బుదవార దందు
26 అగస్త్యే స్వర
27 ద జగదిన్దు పణ్డిత

మూడవ వైపు

1 గె విద్యాదాన నిమిత్య
2 దిం దల్లియ తపోధ
3 నర్గ్గె చిమిలెయ ను *
4 క్రిష్ణా దాన వాగిడి
5 హాళెయ ఘట్టద
6 వీడి నోళ్ కొట్టర్
7 చిమిలియ * *
8 * పొదళేఱు స
9 హితం సర్వ్వ బాధా ప
10 రిహార ఈదమ్మక్కె
11 రోవ్వరు తప్పిదవ
12 * * * *
13 వర్ నరకక్కె మెప్ప
14 ర్ సామాన్యోయం ధమ్మక్

15 సేతుర్న్నృపాణాం కా
16 లేకాలే పాలనీ
17 యో భవద్భిః సర్వ్వా నే
18 తాం భావినః పార్ద్ధివేం
19 ద్రా భూయో భూయో
20 యాచతే రామ భ
21 ద్రః అగస్తేస్వర
22 దల్లి మాడిద మూగతే
23 శ్వరద సత్రక్కె చిదీశ్వర
24 పణ్డితర్గ్గె ధారాపూర్వ్వ
25 క సర్వ్వ నమస్య కొట్ట
26 గిద నా చంద్ర తారం ప్ర
27 తి పాళిసువర్ ఆరో
28 ర్వ్వ రీధర్మ్మక్కె నక్రి
29 స్థ రాదర్ ప్రాగ యొళం
30 బాణరాశి యొళం క
31 విలెయం బ్రాహ్మణ
32 నళిదర్ మంగళ మహా శ్రీ

41

ఆగస్త్రేశ్వరము

మొదటి వైపు

1 స్వస్తి సమస్త భువనా
2 శ్రయ శ్రీ పృథ్వీవల్లభ
3 (మహా) రాజాధిరాజ పరమే
4 (శ్వర) పరమ భట్టారకం స
5 (త్యా) శ్రయ కుళతిళకం చా
6 (ళు) క్యాభరణం శ్రీమ
7 (త్రై) లోక్య మల్లదేవర వి
8 (జ) య రాజ్య ముత్తరోత్త
9 (రా) భివృద్ధి ప్రవద్ధన్ మా
10 (న) మాచంద్రర్క్క తారంబ
11 (రం) సలుత్తమిరె తత్పా
12 (ద) పద్మోపజీవి సమధి
13 (గ) త పంచమహాశబ్ద

14 (మ)హా మణ్డళేశ్వర స
15 (మ) ర మహేశ్వర నయ
16 * సిద విక్రాంత తుంగ (వై)
17 (రి) మదమర్ద్దనం ప్రతా
18 (ప) జనార్ద్దనం నచళిత
19 వాక్యం చాళుక్య మా
20 ణిక్యం విజయ (శ్రీ)
21 కేళీ సదన నభినవ
22 మదన విపక్ష కుళకా

రెండవ వైపు

1 ళ (స) ప్పర్ణం వీర
2 మార్త్తాం (డ దీ)
3 నానాథ చిన్తామ(ణిం)
4 మణ్డళిక భూషా (మణిం)
5 అరిరాయ కుమార * *
6 దయ సల సాహ (సిక మ)
7 ల్ల శ్రీమత్త్రైలో (క్య)
8 మల్లదేవ పాద (పం)
9 కజ భ్రమర శ్రీ
10 మన్మహా మణ్డళేశ్వ (ర)
11 * మార విజయూం * *
12 తు దేవర శ్రీ మ (చ్చ)
13 స్దల దేవియర్ అ (గ)
14 స్త్రేశ్వరద చత్రక్కె (చి)
15 దీశ్వర పణ్డితర్గ్గ స (క)
16 వర్ష ౯౧౩ నేయ (?) ఖ (ర)
17 సంవత్సరద కార్త్తీ (క)

18 బహుళ ౭ ఆదిత్యవార (దం)
19 దు లో * * స్నా (న)
20 నిమి_త్తదిం సర్వ్వ న (మ)
21 స్యదిం కాల్గచ్చి ధారా (పూ)
22 ర్వ్వకదిందయుగెయు కొ (ట్ట)
23 కంధూన్నా డొళగణ వ (డ్డ)
24 వణి ౫౦౦ ఋఋ కంపణ
25 యు_త్తపి ౯౦ ర బళియ
26 బాడ అన్మ్ర బళ్లె ౧౧
27 సర్వ్వ బాధా పరిహార

మూడవ వైపు

1 బహుభి వ్వ్ర్వసుధా దత్తా
2 రాజ భిస్సగరాదిభిః
3 యస్య యస్య యదా భూమిః
4 తస్య తస్య తదా ఫళం ॥
5 సామాన్యోయం ధమ్మ్ర సే
6 తు సృ్నపాణాం కాలేకాలే
7 పాళనీయో భవద్భిః ।
8 సర్వ్వా నేతా న్భాగినః పార్థి
9 వేన్ద్రా భూయో భూ
10 యో యాచతే రామ భ
11 ద్రః ॥ స్వద_త్తం పరద_త్తంవా
12 యోహరేతి వసున్ధ
13 రా షష్ఠివ్వ్రష సహస్రా
14 ణాం విష్టాయాం జాయ
15 తే క్రిమిః

IV

కాలచుర్య శాసనములు

కాలచుర్య శాసనములు

1

పెద్ద కడుమూరు

1 స్వస్తి శ్రీమతు కళచుఱియ చక్రవర్తి ఆహువ మల్ల
2 దేవ వర్షము (ర) నె ప్రవంగ సంవత్సరద స్రవణ సుద్ధ ౫ గురువారదందు
3 స్వస్తి సమస్త భువన విఖ్యాత పంచసత వీరసాసన లబ్ధానిక వీరలక్ష్మీ లింగిత
4 వక్షుత్తళం భువన పరాక్రమ సత్యసౌచ చార చారిత్ర నయ
5 వినయ విన్యాన వీరబళంజద ధమ్మ ప్రతిపాళితరుం
6 విసుద్ధ గుడ్డధ్వజ విరాజమాన మానోన్నతరుం శ్రీ వా
7 సుదేవ ఖండళి మూళ భద్ర బహ్మానంసోద్భవరుం
8 భగవతియ దివియ లబ్ధ వరప్రసాదరుం అయ్యావొళె
9 య యనూర్వ్వఱ స్వామి గళుం మువ్వత్తారు బీడు ముమ్మురిదం
10 కన్నడ నాల్కు సాసిర యుభయ నానాదేశియుం కూ
11 డి హిరియ కడంబూరలు తోరణవం కట్టి సింహాసనా
12 రూఢరాగి కుళ్ళిద్దు తమ్మహిరియ మక్కళ జగతి
13 మక్కళం కాణిసి కొండు కారుణ్యంగెయ్దు తమ్మ జ
14 గతి మక్కళిగె కొట్ట సాసన వెంతెందడె తోరణ దలు
15 ముంచె తంబులముం చెయుడు గఱె యెడవక్కడలిర
16 హారుయ (?) యుభయవ * దొళగె సుభసోభన వలదేభచ్ఛిన్న
17 విభేద మాడిదవరు హన్నెరడు సాసిర హొన్నదండ హన్నె
18 రడు ఖండుగహాకి హన్నెండు ఖండుగ యణ్ణెయె బెసగె తప్పిద
19 వరునాడి చక్రవర్తి జుణా

2

అలంపురము

మొదటి పక్క

1 శ్రీ స్వస్తి శ్రీమ ద్గళచుయ్యార్ చక్రవర్త్తి భుజబల మళ్ల
2 ఆహవమల్లదే వర్షద ౮ నేయ ప్లవ సంవత్సరద మాఘ
3 సుద్ధ ౫ సోమవారదందు స్వస్తి సమస్త భువన విఖ్యాత
4 పంచసత వీర సాసనాలబ్ధానేక గుణగణాలం
5 క్రిత సత్యసౌచ చారు చరిత్ర నయ వినయ
6 విభూ (ష)న వీరబణంజ ధర్మ్మ ప్రతిపాళ కరప్ప
7 శ్రీ మ దయ్యా వెళెయ్యొ నూర్బ స్వామిగళు ప్రము
8 ఖ ఉభయ నానాదేసి మూవత్త్తాలు బిడువ
9 మురిదంధ కంనడ నాల్వాసిరేవుం తుంబుళ స్తళవుం
10 గొబ్బూర స్తళవుం ముంతళ గోడిన స్తళప ఐ
11 జెయ స్తళవుం నాయికల్లస్తళవుం మదూర

రెండవ పక్క

1 స్తళవుం లగొం పూర స్తళవుం దక్షిణ వారణా
2 సియలు మహా నాడాగిసెరెదు శ్రీగవరేశ్వ
3 ర దేవర నందా దీవిగె నివేద్యక్కం నడవంతాగి
4 ధాన్యవ మాఱిదల్లి హెంగె కొట్టల్లి యరవాన కొం
5 డల్లి యరవాన వెలియ హాళింగె పలె ౫ం హె
6 ళిగె ౨౫ కొట్టల్లి కొండల్లి హాంగె అఫెక ౫ హెంగె మె
7 ళసు కొండల్లి కొట్టల్లి సొల్లిగె ౧ అరసిన హేంగె ప
8 ల ౨ సాసివె కొండల్లి కొట్టల్లి సొల్లగె ౧ జీరగె హెం
9 గె సొల్లగె ౧ అల్లియ స్తానపతి కేసవరా
10 సియ కాలం కర్చ్చిధారా పూర్వకం మాడి
11 కొట్టరీ ధర్మ్మక్కం వక్రం ఆదవరు గంగె యొ
12 ళం వారణాసియొళం కవిలెయుం * * *
13 * * * * * * * *

V

కాకతీయ శాసనములు

కాకతీయ శాసనములు

1

ఖాజీపేట

తూర్పు వైపు

1 సామన్త విష్టివంశః (శ్రీ) మాన్కాకతి పు
2 రాధి నాథో బేతః చోళక్ష్మా పా
3 ళ చమూవార్ధి ప్రమథన సమార్జ్జి
4 తోర్జ్జితలక్ష్మీః ॥ పుత్రస్తస్స జగత్ప
5 విత్రచరితః ప్రోల క్షమాపాల
6 కో నిర్వ్యాక్రీకృత చక్రకూట విష
7 యో భద్రంగ విద్రావణః జిత్వా
8 కొంకణ మణ్డళాని జయశశం (స్సం)
9 పాలితాశః పరా దుత్పాయ్యార్య్యా
10 జనస్తుత స్వ విసరత్కీర్త్తిం సమావర్త్త
11 యత్ । సఏవ ॥ జిత్వోపాన్తరమన్న (న్వ)
12 యాన్ పృధువనా కాడ్పత్తి దు
13 గ్గాత్మజం హత్వాజౌ గుణసాగరస్య
14 పురకూదేశంచ గొన్నాహ్వయం తత్
15 ద్భూయుత మన్మకొండ విషయం త్రై
16 లోక్యమల్ల క్షమా దీశాచ్ఛాస
17 న బద్ధ ముద్ధతజయీ సంలబ్ధవా
18 న్శాశ్వతం ॥ సూనురస్య పరశోషద
19 వాగ్ని శ్చోళ మాళవ మదేభ మృ
20 గారిః విక్రమేణ భువి విక్ర
21 మ చక్రి బేత భూపతి రితి ప్ర

22 ధితో భూత్ ॥ అన్మకొండ పురీ వా
23 టీం తీర్థం శివపురాహ్వాయం కృత్వా
24 తత్ర స్వనామ్నా సౌ దేవాలయ మ
25 చీకరత్ ॥ * టీంచ శినోదే

ఉత్తరపు వైపు

1 ప్రభు రాజస్తే ॥ ఆ చంద్రార్క్క
2 మ పేత పాప మహిమ్నై రప్యాత్మ వం
3 శ్యైః పరైః పాల్యం సర్వ్వ నమస్సమే
4 తదితి పిత్రోస్స్వ సృశ్రేయసే స్తంభం
5 స్థాపితవా న్స్వకీయ కులకీర్త్తి (స్తం)
6 భవచ్చాసపం స(శ్రీ)మా న్బల మ
7 త్తి గణ్డ నృపతి ద్దార రిద్ర్యవిద్రావణః
8 ఓటికొణ్డ ప్రభుద్దేవణ భట్టస్య
9 మహాకవేః కావ్యమిదం ॥
10 స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ
11 (శ్రీ) పృథ్వీవల్లభ మహారాజా
12 ధి రాజ పరమేశ్వర పరమ
13 భట్టారక సత్యాశ్రియ కుళ
14 తిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీమ
15 త్త్రిభువన మల్లదేవర విజ
16 య రాజ్యాభ్యుదయ మాచం
17 ద్రార్క్క తారం సలుత్తమిరె తత్పాద
18 పద్మోపజీవి సమధిగత పంచ
19 మహాశబ్ద మహా మణ్డళేశ్వర
20 నన్మకొండ పురవరేశ్వరం పరమ
21 మహేశ్వరం పతిహిత చరి
22 తం వినయ విభూషణం శ్రీ

23 మన్మహామణ్డలేశ్వర కాకతీ
24 య బేతరస నన్మకొండ పుర
25 దనైరుతి దిగ్భాగదొళు శివపు

పడమర వైపు

1 * * * * ౧౦౧౮ నెయ ప్రి
2 మాద (ది) సంవత్సర కార్త్తిక బహు
3 ల ౧౫ ఆదిత్య వారదందు
4 సూర్య్యగ్రహణ నిమిత్తమా
5 పళ్ళియం కాళాముఖ తపోధన
6 రుం (శ్రీ) పర్వ్వత ప్రసిద్ధ మల్లికా
7 ర్జున శిలా మఠాచార్య్యరుం మ
8 ప్ప పర్వ్వత వళియ రామేశ్వ
9 ర పండితర్గ్గె తచ్ఛిష్య పరంపరా
10 చార్య్యర్గముం తదుత్పన్ననిధి ని
11 ధాన శుల్కాద్యష్టభోగ భోగ్యముం
12 త్రిభోగాభ్యంతర సిద్ధియు మప్పన్తు
13 సర్వ్వ నమస్య మాగె తత్పాద ప్ర
14 క్షాళన హస్తోదక దానపూర్వ్వక
15 మిత్తు సలిసిదా నిజగురు ధర్మ్మ
16 మం సముద్ధరి సలా బేతరసన
17 సుపుత్రి ॥ కులతిలకం సకళ జ
18 గత్తిలకం సౌజన్య సార్వ్వభౌమనె
19 నిప్ప గ్గళికెగె సోన్త మహామణ్డ
20 లేశ్వరం దుగ్గనృపతి త్రిభువన మల్లం ॥
21 పర భూపాళ కరు కర్గ్గడంగి పొణర్వ్వర్త్తెమ్మి
22 ర్కె యోల్ సుక్కె మిగ్గరెయల్ గణ్డిన
23 తొణ్డినం కడదటల్యైక్కాళ్గనం బూణ

24 దిగ్సరి తాత్మోజ్వళ కీర్త్తి పర్వ్వతిరె లో
25 కాలోకమం శాశ్వతం ధరణీ చక్రి మ
26 నాళ్వతో ళ్వలద గణ్డం దుగ్గ భూపాళకం ॥
27 తన్న ప్రధానర బిన్నవర్గ్గమం పాద మూ

దక్షిణపు వైపు

1 బహుధాన్య సంవత్సర శ్రీహి
2 యుత్తరాయణ సంక్రాన్తి యోళ్నిజ
3 కులకీర్త్తి స్తంభ స్వరూపమాగ ని
4 లిసిద శాసన గంభమిదాచంద్రా
5 ర్క్క తారం నిల్కె । మంగళం మహా శ్రీ ॥
6 అన్మకొణ్డ పురద సర్వ్వ ప్రము
7 ఖన కరము మా బేతేశ్వర దేవ
8 ర నందాదీవిగెగె నిర్ప్ప హొందు మాన
9 (మె) ణ్ణెయం స్వధర్మ్మ మాగెసలి సుద
10 లింతి ధర్మ్మ మాదు దెల్లమం స్వధ
11 ర్మ్మ నిర్వ్విశేషమాగ నడపువ మ
12 హాత్మ రశ్వమేధయాగ ఫలభా
13 గి గళిల్లి తిలలన మాత్రిమ నా
14 దొడమళివ జ్ఞాని వారణాశి యో
15 ళు సాసిర్వ్వ ప్పా ర్వ్వరు మనని తె
16 కవిలెగళు మనళిద పాతకం ॥
17 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహరేత
18 వసున్ధరాం షష్టిర్వ్వ ష సహస్రా (ప్రా)
19 ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥
20 బహుభి ర్వ్వసుధాదత్తా బహు భి
21 శ్చాను పాలితా యస్య యస్య యదా
22 భూమి స్తస్య తస్య తదా ఫలం ॥

23 మద్వంశజాః పరమహీంపతి వ (ం)
24 శజావా పాపాదపేత మనసో
25 భువి భావి భూపాః । ఏపాల
26 యస్తి మమధర్మ్మ మిమం సమ
27 స్తం తేషాం మయా విరచితోంజ
28 లిరేష మూర్ధ్ని ॥ నమశ్శివాయ

2

పెర్కల్లు

1 శ్రీ పాతు ప్రీతమనాః సదా త్రిభువనం వారాన్నిధే రుద్ధర న్నుర్వీం సూకర
దేహభృత్స భగవా న్వద్దంత నాళాంకురే
2 భూమిః పద్మతి కేసరంతి గిరయః పత్రంతి దిగ్భిత్తయః పాథోధిర్మ్మ కరందతి
ప్రివితతో మేరుశ్చ కింజల్కతి ॥ అపిచ । బింహూ
3 యంతే సలిల నిధయః సప్తయ ద్రోమకూపే భృంగాయంతే క్షిత శిఖరిణో యస్య
దంత ప్రసూనే నేత్రాయేతే రవిహిమకరా సిద్ధ
4 విద్యాధరాద్యారోమాయం తే సదిశతు హరిః క్రోడరూపీ శివంవః ॥ ఆసీత్
క్షత్రియ పుంగవః క్షితి తళే రక్షాం సముద్దిస్యయః క్షోణ్యాః
5 క్ష్మాధర సంనిభః క్షితిసురైః పుణ్యోజ్వలో రక్షితః క్రుద్ధాత్ క్షత్రియ శత్రుతో
భృగుపతే రామా ప్రితాపోత్కటా ద్యేన క్ష్మాపరిపాలితా క్షితి
6 పతీ న్సంస్థాప్య ధర్మ్మే నిజ ॥ గుణగణై ర్మ్మనుజో త్తమ రంజనాత్సగదితో భువి
రంజన సంజ్ఞయాతత ఇగం సమజాయత రాం జనం
7 నృపకుళం వసుధాతళ భూషణం ॥ తస్మాద్వి క్రమశాలినః సువపుషః సత్ క్షత్రియా
రాంజనా జాతాః సన్మతయః ప్రిచేతస ఇవ ప్రార
8 బ్ధ సత్యవ్రితాః లోకేవిశ్రుత పౌరుషాః శ్రుతధరా విప్రప్రియాస్త్యాగినో దిక్పాళా
ఇవ పాళితా వసుమతీ యైర్ధర్మ్మనిష్ఠైచిరం ॥

9 తస్మిన్కులే ధర్మ్మ ధురంధరో భూత్త్యాగీ గుణజ్ఞో ద్విజ దేవ భక్తః శూరః
ప్రతాపీ ప్రథిత ప్రిథివ్యాం (శ్రీ) పోంమణః సజ్జన కల్పవృక్షః ॥

10 జాత స్తస్మాదపి గుణనిధి ర్దడ్డపాఖ్యో మహాత్మా త్యాగీ కల్పద్రుమ ఇవసదా సత్వ
వా న్థైర్య్య భూమిః శూరః కంఠీరవ ఇవగుణీ

11 రామవద్రిపు కీర్త్తిః ఖ్యాతో క్షమా న్సురగురురివ శ్రీనివాసో హరిర్వ్వా ॥ జాతః
క్షీరమహోదధే రివ విధుః ప వేన్న మర్మ్మహాసేసనద్విష్ణో

12 న్నార్భి సరోరుహాదివ సుర జ్యేష్ఠః తతో వామనుః అంగుష్ఠాదివ దక్షిణా ద్భగవతో
దక్షః ప్రిజానాం పతే గాసీద్యః క్షితి భూషణం గుణ

13 నిధిః క్షోణీపతిః కుల్యాణః ॥ కంన్యాం హిమాద్రే రివ శూళపాణిః శ్రీ విక్రమస్యాద్భుత
విక్రిమస్య పుంస్యాహ్ని ఘుంటోఁర్యజ్వాళ చిత్త వి త్తిః శ్రీ

14 దోంమలాఖ్యాం విధినోపయేమే ॥ తస్యాం పుత్రాన జనయద సౌత్రీ సుదారా స్గ
ణాఢ్యా న్ఖ్యాతాంల్లోకే కనక శిఖరి ప్రోంన

15 తా న్పుణ్యా కీర్త్తిన్ యేషాం భీతాః ప్రతి నృపతయ స్త్యక్త శస్త్రా వివర్ణ్నా స్మారం
స్మారం సమర చరితం కాందిశీకాః ప్రయాంతి ॥ తేషు ॥

16 గంభీరోబ్ధివ దున్నతో గిరి రివ క్ష్మాతత్ క్షమా భూషణం శ్రీ మాన్విష్ణు రివ ప్రతా
పనిచయో భాస్వాని వోగ్య్యయమః సౌమ్యచ్చంద్ర ఇవామ

17 రద్రుమ ఇవ త్యాగీ గురుర్వ్వా సుధీః శూరః సింహ ఇవేంద్ర వజ్జితరిపుర్గ్గో వర్ద్ధనః
పూర్వ్వజః భ్రాతాతస్య బభూవ భూరియశసో భూ

18 భృన్నిభో గారం వే ప్రిత్యర్ద్ధి క్షితిపాళమాళి మణిభి న్నీరాజితాంఘ్రిః స్సదా వైరి
స్త్రీ శ్వాసిత ప్రివర్ద్ధిత లస ద్దీప్త ప్రతాపానళో బల్లాళః ప్రతి

19 భూపతీ భభయకృ త్కంఠీరవో భూపతిః ॥ అపిచ ॥ ప్రశమిత కృపణార్త్తి ర్వ్వ
ణిభిర్గీతకీర్త్తి ర్వ్విహిత * బుగపూర్త్తి ర్జ్ఞాత విశ్వేశ మూర్త్తిః
జనిత రిపు

20 జనార్త్తి ర్వ్విశ్వవిక్రాంత కీర్త్తి ర్మ్మదన సుభగమూర్త్తి శ్శోభతే సౌసు
కీర్త్తిః ॥ దృప్యత్ క్షత్త్రియ పుంగవాస్సుబళినః కీర్త్తిం తురంగాన్గజాం
స్త్యక్త్వాశస్త్ర గ

21 రాన్ ధ్వజాంశ్చ వివిధా న్వ_క్త్రి త్రిణంబి భ్రతః దంష్ట్రై స్వాంగుళి చవ్వణం విదధతః
కేచిచ్ఛహాం భారవా న్యాయాతాః సంయతి వీరకుల్యాణసుత త్వద్వి

22 య్యా భగ్నోద్యమాః ॥ శ్రీ మాన్విక్రమవృద్ధి శౌర్యా ధృతిభిః సామ్యాగ్ర
తాభ్యాం సుధీ వైరికుంఠేంద్ర మృగేంద్ర భూమి రజనీనాథార్క *
త్రిస్సమః గాం

23 భీర్యేణ పయోధినా గుణ నిధి బ్బల్లాళ వీరోయశః కౌముద్యాభువనత్రయం స్థిర
మతి వ్యాప్నోతి యావన్మహీం ॥ రిపుజనేభ భయ

24 ప్రద కేసరీ తదనుజో స్తిగదాధర సంజ్ఞకః ధవళయ త్యఖిలానిజగ స్త్యళం సుచరిత్రై జ్జ
నితం భువి యద్యశః విద్వద్వ_క్త్రి సరోజతిగ్మకిరణో

25 వైరిభ కంఠీరవః ప్రత్యర్థి పద్మదాముఖాంబుజ విధు ర్మిత్రాబ్ధి చంద్రోదయః
దృప్యత్ క్షత్రియ కంఠ కాండ పరశుర్యః కామినీ మన్మ

26 థః శ్రీ మానేష గదాధరో విజయతే మంత్రేచ వాచస్పతిః॥ అపిచ॥ విదిత సకళ
శాస్త్రః శిక్షితాశేష శస్త్రః ప్రశమిత రిపు గో

27 త్రో వ్యాన లబ్ధ త్రినేత్రః అగణితరిపుతంత్రః సంభృతానేక మిత్రః శిశిరకర సు
గాత్రః శోభతే సాసునేత్రః॥

28 అపిచ॥ యస్య ప్రతాపదహనేన పురాణ్యారీణాం దగ్ధాని శంభు శర సంభవ వహ్నినేవా
ప్రత్యర్థి * * * * ర

29 జేంద్ర మృగేశ్వరస్య శ్రీ రుద్రదేవ నృపతే శ్చరణాబ్జ భృంగః ॥అపిచ॥ యస్యోద్య
త్కర వారి వాహ మమళం సత్క్ర

30 తి విద్యుత్సఖం శశ్వద్యాచక చాతకా సభిమత స్వర్ణాంబు వృష్ట్యాభృశం
పుష్ట్యంతం సమవేక్ష్య లజ్జిత * * * * మో

31 భవద్వారిదః శ్రీ మానేష గదాధరో విజయతే విశ్వేశ్వరారాధకః॥ అపిచ॥ అప
హృత పర దేశః స్వీకృతా

32 రాతి కోశః సురచిత నిజదేశః పూరితార్థి వ్రజాశః కృత రిపుజననాశః కీర్తిభిః
పూరితాశః సుచరిత మ

33 ణి కోశః శోభతే సాక్షితీశః॥ శ్రీమద్భద్రి నరేంద్ర చారు చరణద్వంద్వార
విందాళి నా ప్రత్యర్థి క్షితిపాళ

34 కానన లసద్ధా వాగ్నినా నిర్మ్మితం శ్రీ కంఠస్య గదాధరేణ సుధియాధామాతి
రమ్యం ప్రియం కైళాసా

35 ద్రి వదాయ్యాయా సహ మహాదేవేన యత్స్వీకృతం॥ ॥ గౌరీభుజ ప్రతతి
వేష్టిత కంఠ కాండ స్తద్వ

36 క్త్రి పద్మ మకరంద విలోళ భృంగః గంగాధరో విధువిభూషిత చారుమాళే వ్విా
శ్వేశ్వరో భవతువోభి

37 మత ప్రదాతా॥ దేదీప్యమాన శర సంభవ తీవ్రవహ్ని సందీపిత త్రిపుర సజ్జన కల్ప
వృక్ష గంగాతరంగ

38 తతి భూషిత చారు మాళే వందే పదాంబుజ యుగం తవ చంద్రచూడ॥ రోమాంచ
కంచుకిత భూధ

39 ర రాజపుత్రీ వక్షోజకుంకుమకణైః శ్రమవారి మిశ్రైః నక్షోయదీయమరుణం కుచముద్రి

40 తం తంవదా మహేంభవ భయచ్ఛిద ఖండమాళిం ॥ భూరాదికాయ్యా నికరోరచనాది
మత్వాత్స్వాత్క త్త్రి జో

41 * * * * శ్చరేణ భవితవ్యహో వివాదం కురునంతి మంతమతయః ఖళుమంద

42 * * యత్పాద పంకజ రజోరుణి తో త్తమాంగా దిక్పాళతాం సురపతి ప్రముఖాః
సమాపుః

43 ప్రాప్తిం ప్రజాపతి పదం ద్రుహిణేనయస్మా త్తస్మైనమో భగవతే పరమేశ్వరాయ॥
యద్ధ్యన్మనోభిళషి

44 తం తదిహ శులభ్యం భక్తైః శివాదితి పురాణ సదూహ సిద్ధం దారిద్ర్యదైన్య భయ
దుఃఖ గతాది

45 దుఃఖై యత్పీడితా బతజనా స్తదతీవచిత్రం ॥ యద్వందితం హరి విరించి పురందరా
ద్యైర్దేవైర్మణ

46 నిప్రవర దానవ సిద్ధసంఘైః గీర్వ్వాణ పాదప ఇవాభి మత ప్రదాయీ తత్సంక
రస్య చరణాబ్జ

47 యుగం నమామి ॥ ఆహృత్య లోచన ముఖా న్యఖిళానిఖాని రూపాది వేద్య నిక
రా క్షణ మా

48 త్రి భోగ్యా త్యస్మి (న్స) తే జనన మృత్యు భయం వ్యపైతి తస్మిం స్థిరీ కురుత
మానస మిందు మా

49 శ్లో ॥ భూతేశస్య భుజంగ భూషిత భుజా భోగస్య భీమాకృతే బాలస్థానశ సన్ని
భేక్షణ భవద్యా (మ) *

50 వ్యాజా బీషణ యస్యాగా స్మరధ్వజః శలభతాం తంవేదవేద్యం ప్రభుం చేతః
పంకజ మధ్యవర్తి సమహం

51 వందే సదాశంకరం ॥ స్వస్తి బ్రాహ్మణ పుంగవా గుణనిధిః శ్రీమత్కుశే గౌత
మే ధర్మాత్మా శ్రుతి శాస్త్రవి

52 త్ స్థిరమతిః ద్దామోదరార్యః సుధీః తత్పుత్రః పరమేశ్వరార్పితమనాః శ్రీ నాగ
దేవః కవి

53 చక్రే రంజన వంశవర్ణన మను శ్రీమన్మహేశ స్తుతిం ॥ శ్రీమన్మహా
దేవాయనమః ॥

54 * * * దైత్యనికరోదం (ప్రైః) కరాళాననః ప్రోద్యద్భాను సమాన ఘోర
నయన శ్చండాం

55 శు కోటిప్రభః బింన్ సంయోన బిసం యథాతి కులిశం దైత్యం ప్రవక్షోనఖైః స్తం
జ్వాలాని * * *

56 కేసరం నరహరిః నందామహే శాశ్వతం ॥ శశ్వత్స్వస్తిక పద్మగోముఖ మయూ
రాద్యాని * * * ద్గిరాస్థితాః ప్రాణాయః

57 * * * * * * * * * * * *

58 * * * * * మోక్ష ప్రదం శాశ్వతం

3

బెక్కల్లు

1 శ్రీ రామేశ్వర ।।।। శ్రీ గొాయ్యేశ్వర ।।।। శ్రీ బయ్యేశ్వర ।।।। శ్రీ * సాబాయ
సరిగొాయ్యా రావుతువారు నిలిపిన తపోధన విశ్వేశ్వర
2 ◎ శ్రీ స్వస్తి సమధి గత పంచమహా శబ్ద మహా మండలేశ్వ
3 రు కాకతి పురవరేశ్వరు మహా రాజాధిరాజ రుద్రిదేవ రా
4 జులు ఓరుగంటి నెలవీట సుఖ సంగతా వినోదంబున రాజ్యం
5 బు సేయుచుండగాను తత్పాదపద్మోపజీవి సమధిగత పంచ
6 మహా శబ్ద మహా మండలేశ్వరుండు భద్రంగ పురవరాధీశ్వ
7 రుం మండలిక రావుత భుజంగ మండలిక రపుత మకర గ్రాహు
8 మండలిక రపుతంజ ముడూరు గొాయ్యా రావుతు బయ్యా రావుతు
9 తంముఁను శ్రీ గాహించరావుతు వ్రిక్కంటి శ్రీ రామేశ్వర దేవరకున్ను
10 సంనిధి తానె త్తెంచిన గొాయ్యేశ్వర బయ్యేశ్వర దేవరకునుం సకవర్షం
11 బులు ౧౧౧౭ ఎడ్డగు రాక్షస సంవత్సర వైశాఖ పుంనమ
12 నాడు ప్రతిష్ఠాయందు శ్రీ రామేశ్వర దేవర ప్రముఖముంగా మూ
13 డు దేవాలయాలకుం పూజపునస్కార సహిత మాచంన దే
14 వకాయ్యాన కెల్ల నిచ్చిన ప్రిత్తి నల్లచెఱు వెన్కనాగులకుంటలోన నీ
15 రోహరి యెనక యిరువుంబండ మత్తులు ౩ ఎఱమె చెఱువెన్క మ
16 త్తు లు ౮ నీరోహరి యనక ఇరువుంబండ ఇట్లు మత్తు లు ౧౧
17 ఆ చెఱుం కట్టకింది తోటనా మామిండ్లునూ వెలి పొలము మత్తు
18 లు ౧౨౦ శ్రీ విశ్వేశ్వర జియుల బిడ్డ బిడ్డల తరముగా ఇచ్చిన ప్రిత్తి
19 వరలకుంను చంద్రార్కం స్థాయిగా నిచ్చినది దీనికి నన్యథా
20 వగచినవానికి కపిలగంగ కొత్త పొడిచిన అంత పాపము
21 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహరేత వసుంధరాం షష్ఠిం వ
22 ర్ష సహస్రాణి విష్ఠాయాం జయతే క్రిమిః । గాంమైకాం రత్నమేకం
23 చ భూమే రప్యేక మంగులం హరం నరకమాప్నోతి యావదా భూ

24 తసా * వం ॥ సర్వ్వా నేతా న్భాగినః పార్థ్థివేంద్రాన్ భూయో భూయో
25 యాచతే రామచంద్రః సామాన్యోయం ధర్మ్మ సేతు న్నరాణాం కాలే కాలే
పాలనీయో నరేంద్రైః । స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం పరద
త్తాపహారశ్చేత్స్వదత్తా నిష్ఫలం భవేత్ ।అని మునులు సెప్పుదురు ॥ శ్రీ ॥

4

హనుమకొండ

మొదటి పైపు

1 కచిన్తామణిః ॥ అగాధే హృదయే యస్య స్ఫా
2 టి కాదపి నిర్మ్మలే । క్షీరాంబురాశి బుద్ధ్యాస్తే
3 శ్రియా సహసదాహరిః ॥ ఆరూఢే తుర
4 గం యత్ర సమరోద్యోగ కౌతుకాత్ । తుంగా
5 ని గిరి శృంగాణి సమారోహంతి శత్రవః ॥ సం
6 గ్రామ రంగాద్ధృత గంధహస్తి మదాంబు
7 పూరైః సురభీ కృతాశైః । దాసీవ మేద
8 క్షితిపాల లక్ష్మీర్యస్యాంగణం సించతి ని
9 ర్వ్యలీకా ॥ తస్మాద వాప్య విభవం సచ గంగరా
10 జో భక్త్యాకరోద్ధనుమకొండ పురేమనోజ్ఞే
11 శ్రీమత్ప్రసన్న పదపూర్వ్వక కేశవస్య * * *
12 జ్జనై రనుమతో విధివ త్ప్రతిష్ఠాం ॥ * * *
13 గ శ్యామమురః ప్రసన్న శ్రీ కేశవ * * *
14 స్తుభాంకం మార్త్తాండ బింబ ప్రతి * * *
15 * * * రక్షతు గంగరా * * * *

రెండవ వైపు

1 * * * * యేనస్నాతం త్రి దశ
2 * * * * పనే వారి ఘ్రాణై ర్దత్తాః * *
3 * * నిజ పిత్రృగణ ప్రీతయే సుద్రిసాదే
4 వారాణస్యాం పిధపద సత్కృత్యాపజితో
5 విశ్వనాథ స్థ్సత్థే తీర్థేషను వితర్షైస్త (ద్వి)
6 తాశ్చాత్థి నగాః ॥ కాకత్యే భూపా
7 ల కుల ప్రదీపం సోశిశ్రియ తోప్రి ల
8 ధరాధినాథం అద్యాపి యద్బాహు
9 మహోష్మణాచ * ద్యంతి సామంత మ
10 హీ భుజోమీ ॥ సజ్జిత్య శౌచగాంగేయో
11 జయత్యే సమసాహసః । యోగోశ (ణ్ణ)
12 సుతం రాజ్యే లీలయా ప్రత్యతిష్ఠిపత్ ॥
13 * తేషుమాన్యక స్నృపేష్వపియః ప్రసరత్ ।
14 ప్రతాపహుత భుక్కణికః । * లవాస
15 * మ ప్రతిమ సాహ * * రచరు
16 * * * * * * * * *

మూడవ వైపు

1 * * * * * * *
2 యస్య పాదా * * * *
3 * జ్జ * * జ్జబా మండలం *
4 స ప్రసంసః సదా కేశవో * *
5 దుద్రిద్రి భూపాలకా * * *
6 తురం ॥ సిద్ధ విద్యాధరైః * *
7 ధరం ॥ సర్వ విద్యాధరైః * * *
8 * * * శోభి స్తదా * * *
9 ముదా రుద్రి భూపాల * * * *
10 గంగాధరం స్థాపితః * * *
11 * పః కేశవః ॥ శ్రీ రమ్య * *
12 * * * * * * * *
13 * * * * * * * *
14 * * * * * * * *
15 * * * * * * * *

నాల్గవ వైపు

1 * * * * * * * *
2 * * * * * * * *
3 * * * వర్గోణ ప్రణయ * * *
4 * * స్వామిని భక్తి మగ్య్రం । కారు * *
5 * * చతుర్వ్వర్ణ తో చై * * యేన
6 * * యస్మిన్ని జే భుజ విచలన్నై సా * *
7 * * (పూర్తిగా శిధిలమైనది)

5

జలాలుపురము

తూర్పు వైపు

1 * యశ్యాది వరాహస్య * *
2 * స్సురాసురం । మల్లి మాలాగ్రభ్య * *
3 యద్దంష్ట్రాగ్రితం మహీంబభౌ॥ య *
4 * * ణ ప్రాప్త విభవా వాసవాదయ * * *
5 * * సా విశ్వనాథోన్వ ద్బోల్లం కుప్పాం బా *
6 * * తం॥ ఎంశోయం శౌర్యయతే గంగా * *
7 * * ఇవ నిమ్మార్ణలః । జమ్ముబూర * * *
8 * * స్యతస్య బొల్లచ మూపతేః॥ (శ్రీ)
9 (మ) ద్బ్రిహ్మాంఘ్రి సంభూతాశ్చతుర్థ కుల
10 శేఖరాః॥ ధమ్మార్ణత్మానోజయం త్యే
11 షాం వంశే కాటాహ్వాయో భవత్॥ కొర్వింగ్గో *
12 డధవళం వ్యాఘ్రిం సభిత్వాఋవమ *
13 * * చెఱకు ద్వాదశ గ్రామాన్ బేబి *
14 * * రేశ్వరాత్ । తతః ప్రభృతి లోకేయ మ

15 భ వచ్చెఅకు వ్రిభుః । తస్య కామాంబికా
16 (ప)త్నీ (శ్రీ)పతే (శ్రీ)రివాభవత్॥ కేతసూ్నర
17 (శ్చ) బొల్లశ్చ తయోర్జాతా(స్త్రు) యస్సుతాః
18 * * గ్రిజస్యకేతిస్య పత్నీతిక్కాఒంబికా భవ
19 త్॥ సతస్యాం తనయాన్ లేభే కాటం మారంచ ద్
20 యుతం । ఎఱయద్వయ మిత్యేతాన్ చతురః స
21 ద్గుణాన్వితాన్॥ ఆ సీత్కాకతి రుద్రదేవ నృపతి
22 స్తేషాం పతిమ్మా(న)నినాం । మైశ్చో డోదయ ధా
23 రిణీ తలపతే ద్ధాటీ విశీర్ణ్నీ కృతా । తన్మధ్యే
24 వ్యైరసాలు నామ పృతనాధీశో రణే నిర్జితః ।
25 తస్యా శేషధనం సమర్పితమ భూ త్త స్మై(ని)
26 జస్వామినే॥ కాకతిరుద్రి నృపాలః తేభ్యః (ప్రి)
27 దదా సగుండియ పూండి చెఱపూండి గొట్టి ప
28 ల్లసు పలతొట్లూరఱు పుల్ లు సంజ్ఞ గ్రామ * *
29 కల్యాణ మాల్య * * * * * * * * * * * *
30 * * * * * * * * * * * * * * * *
31 * * * * * * * * * (పగిలి పోయినది)

ఉత్తరపు వైపు

1 * * * కుప్పాంబా ముపయే మేసా * * *
2 * * భాగ్య శాలినీం । రతిం కామః శచీమింద్రిః
3 (లక్ష్మీం) నారాయణో యథా॥ కాటం మారంచ బొ
4 (ల్లంచలే) భేతస్యామ సొసుతాన్ । కుంత్యాం పాండు *
5 (నృపోధ) మ్మ సుత భీమార్జునానివ॥ సురగృహ
6 * * * * భూసుర వృత్తిర్జ హుధాకల్ప్య కాట
7 * * * । గుండియ పూండి గ్రామే రేజే మార * *
8 * ద్వీపఱు నామ్నతథా॥ బొల్లః కుప్పాంబికా
9 పుత్రో రాజతే క్షితి మండలే । యత్కీ ర్తిర క్షీ

10 రవారాశే ర్బుద్బుదా ఇవతారకాః॥ విజ
11 యతే హృదయస్థ మహేశ్వరః సతత దా *
12 * * * దక్షగేశ్వరః । సిత యశోంతరితాష్ట
13 దిగీశ్వరః । చెఱకు బ్రొల్ల చమూ ప్రిక * *
14 * శ్వరః॥ బహుభిగార్జైమై స్సహితం రణ * * *
15 * * చెఱకు బొల్ల సైన్యేశః । కాకతి గ * * *
16 * * పతి ప్రసాదతో లభత పానుం * * * *
17 * తచ్చిత్రి ముప్పనూరుం । బా * * * *
18 * డి రిపు వధూనయనజ * * ! ప్రజ్వలయ * * * *
19 * యం కాకతి గణపతి నృప ప్రితాపజ్వ * * *
20 * ధర్మ్మేణ సఫలీ కుర్వన్నిజార్ధం సోయమేకదా
21 సముద్దిశ్య పితృభ్రాతౄన్దేవ సద్మాన్య కారయత్ ।
22 (శా) కాబ్దే వేదనేత్రేశ ౧౧౪౨ మితే దు (ందుభి)
23 వత్సరే చైత్ర మాసస్య రాకాయాం (భానువా)
24 రే శుభోదయే॥ కేతేశ్వర కాటేశ్వర (మా) *
25 రేశ్వర రవి గణేశ దుర్గాణాం భవనాన్ (కా)
26 రయిత్వాగ్రా మెట్టుపూండి నామ్ని రమ్యాన్ ।
27 * * * (మ) ట్టి కుంటాఖ్యాః వరశాలీయ * * *
28 * * * * * దాత్షండ్డుకా నాంచ చతుష్కండేవ మా
29 (తృకంనా)మ్నా కడపటేయితి ఖ్యాతస్యైశ ది * *
30 * * * త్రిం ధృవఫలోపేతం యావదాచంద్రి తా
31 రకం । ప్రసాదేశాన దిగ్భాగే మిత్ర్వి వాటీ మను * *
32 * * * వర్తనమితాం తత్రి తాళానాంచ వనం శుభం ।
33 * * * * శ్వర దేవరకు గుడ్ల దక్షిణానపు
34 * * * * మి వలయము చెఱువు వెనుక
35 * * * * మడి తోంట పాతిక ఆచెన్న * * *
36 * (మల్లి) కార్జున దేవరకు పాతిక గుడ్ల * *

37 * * తోంటకు నిమ్ము * * *
38 * * (క్రింది పంక్తి పూర్తిగా అరిగి పోయినది) * *

పడమర వైపు

1 స్వస్తి సమధిగ (త పంచమహా)
2 శబ్ద మహా మండ (లేశ్వర అ)
3 నుమకొండ పురవరేశ్వర (పర)
4 మ మాహేశ్వర నామాది సమ
5 స్తప్రశస్తి సహితం శ్రీమతు
6 కాకతి గణపతి మహా రాజ్య
7 సన్నితోదితులై రాజ్యంబు స
8 యుచుండంగాం దత్పాద పద్మోపజీ
9 వియై స్వస్తి సమస్త గుణగణా భర
10 ణ పతిహితాచరణ జమ్మ
11 లూరిపుర వరేశ్వర పరమ మా
12 హేశ్వర శ్రీవిశ్వనాథ దేవ దివ్య శ్రీ
13 పాదారాధక నామాది సమస్త
14 ప్రశస్తి సహితులైన శ్రీమతు
15 చెఱకు బొల్లరెడ్డి శకవర్షంబు
16 లు ౧౧౭౮ దుందుభి సం
17 వత్సర చైత్ర శుద్ధ ౧౨ ఆది
18 వారమునాండు శ్రీ కేతేశ్వర దేవ
19 ర కాటేశ్వర దేవర మా రేశ్వర
20 దేవర సూర్య దేవరల ప్రతిష్ఠ
21 (సే) సి ఇచ్చిన దత్తి ఆదేవరల ఇ
22 (మూ)ంటి నివేద్యాలకు భూమి
23 * * యము చెఱువు వెనుక మ
24 * * మట్టికుంట వెనుక
25 * * లుని అంద అఖండ దీ
26 * * వులు ర భూపాలకు

దక్షిణపు వైపు

1 గ్గులాంనకు జైత్రపవి * * *
2 * ట్టురు ౧ తాంబూలము * *
3 * * స్థానాపతి మల్లికాజియ * *
4 * * కడపటితి ఈశాన్యము * *
5 * * ము పుట్లు ౨ అచ్చటనవి *
6 * మేశ్వర దేవరం బూజింప * *
7 గనిమెట్ట తూర్పు పుట్టి * * *
8 * * ర దేవరకు భూమి * * *
9 ము వెనుక మఱ్ఱుర * * *
10 దల రెండు బండల * * *
11 ఋవున మఱ్ఱురు ౧ ఎఱగేశ్వ
12 ర దేవరకు గనిమెట్ట కుంట మ
13 ఱ్ఱురు ౧ వెలిపొలము పూంమ
14 ట్టి కుంటను దేవన కూచిగా * *
15 ఉపాధ్యాయ వృత్తి మఱ్ఱురు ౧
16 ఆంట సూత్రధారి కాసు మల్లో
17 జు మఱ్ఱురు ౧ కడపటితి తూ
18 * * పూజె ౨ సంకు దేవ మఱ్ఱుర

19 ౧ కొలిపాక సోమనాథ దేవర * *
20 మాచెమ సెట్టి మల్లికార్జున దేవ *
21 అడ్డం౧ మల్లేశ్వర దేవర అడ్డం౧ శ్రీకేతే
22 శ్వర దేవర సలకా చరియులు గుండేన
23 సెట్టిగారికి భూమి వలయము చెఱు
24 వు వెనుక మఱ్ఱుసు ౧ భీమే
25 (శ్వర) దేవర గుడి దక్షిణము వలని
26 మారేశ్వర దేవరకు పళ సముదాౌన
27 మఱ్ఱుసు ౧ ముగితిరాజు చేని దక్షి
28 ణాన వెలిపొలము పుట్టి ౧ కాకులతే
29 పఱు మడిపుట్టి ౧ ముప్పీశ్వర దేవరకు
30 భూమి వలయము చెఱువు వెనుక *
31 * * * * * * * *
(కింది పంక్తి చెడిపోయినది)

6

వర్ధమానపురము

మొదటి వైపు

1 స్వస్తి సమధిగత పంచ మహాశబ్ద మహా మండ
2 లేశ్వర అనుమకొండ పురవరాధీశ్వర మూఱు రాయి
3 జగదాళ విదిత విక్రమశీల పరమ మాహేశ్వర వీరలక్ష్మి నిజేశ్వ
4 ర చలమత్తిగండ కదన ప్రచండ శ్రీ స్వయంభు దేవ దివ్య
5 శ్రీ పాద పద్మారాధక పరబల సాధక నామాది సమస్త
6 ప్రశస్తి సహితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కాకతి గణప
7 తి దేవ మహారాజులు ఓరుంగల్లు మొదలి పట్టణంబుగా
8 సుఖ సంకథా వినోదంబునం బ్రిథివీ రాజ్యంబు సే
9 యుచుండంగాం దత్పాద ప్రసాదిత రాజ్య
10 లక్ష్మి నివాసుండును వినుత విలాసుండును సంక
11 శ పురాధినాథ తిమిర మార్తాండుండునుం బెడము
12 ట్టు గండండును వీరవితరణ గుణగణాలంకారుండు
13 ను సుచరిత చరిత్రాచారుండును బాచాంబికోదర క్షీ
14 ర పారావార సంజాత హరిచందనుండును బాచ వరూ
15 థినీశవర నందనుండును నసిముసలకణయ కంపణ

16 ముద్గర ముషిండి భిందివాల చక్ర క్రకచ నారా
17 చ కార్మ్ముకా ద్యనేకాయుధ ప్రవీణుండును ననవరత
18 పరమ కల్యాణుండును దుష్టతురంగ రేఖా రేవంతుండు
19 ను వార నారీ యౌవన వన వసంతుండును వీణావే
20 ణు తాళ కాహళ తుణవ పణవ పటహ మృదంగా ద్య
21 నేక వాద్య కుశలుండును వివిధ కీర్తి విశాలుండునుం గు
22 ప్పాంబా మానససరోవర విహారమాణ రాజహంసుం
23 డును నిజ కులోత్తంసుండును సముత్పాదిత దీనానాథ చిత్త
24 వికాసుండును నిర్మ్మల నిఖిల ధర్మ్మ వాసుండును శ్రీ
25 విశ్వనాథ దేవ దివ్య శ్రీపాదపద్మారాధకుండును రిపు
26 కుల భేద కుండును నైన శ్రీ మన్మల్యాలగుండ దండాధీశ్వ
27 రుండు మంత్రి పురోహిత సేనాపతి దౌవారిక మహా ప్ర
28 ధానానంత సామంత సుభట విట విదూషక పాఠక పీఠ
29 మర్ద్ద నట నర్త్తక రసికరంజక కవిగమకి వాదివాగ్మి వంది
30 వైతాళిక హావక భావక గాయకా ద్యనేక విద్వజ్జనంబు
31 లు గొలువ సుఖోపవిష్టుండై యిష్టకథా వినో
32 దంబులం నుండి పదవాక్య ప్రమాణ ప్రమేయ విచిత్ర
33 కవిత్వ తత్వజ్ఞుండును నాత్రేయ గోత్ర పవిత్రుండును నీశ్వ
34 రార్య్య పుత్రుండునుం నైన యభినవ మయూర సూ
35 రిం గారుణ్య దృష్టిం జూచి వర్ద్ధమానపురంబునందు
36 శ్రీ నాగేశ్వర దేవరకుం బ్రాకార గోపురోపేతంబైన

రెండవ వైపు

1 విలసితాయతనంబు నిర్మ్మించి శకవర్షంబులు ౧౧౬౭ వర్త్తిం
2 పంగా విశ్వావసు సంవత్సర పుష్య బహుళ పంచాదశి శుక్ర వా
3 రము నాండు సూర్య్య గ్రహణ కాలమున నంగరంగ భో
4 గార్త్థంబై పిన్నలట్టి పల్లి సర్వనమస్యంబుగా సమర్ప్పించి తద్ధర్మ్మ
5 సంరక్షణార్త్థంబుగా శాసనంబు సెప్పం బంచినం దత్ప్రారంభం బె

6 ట్టిదనివ శ్రీయ స్తనోత్సుకస్య భుయ్యోర్న్మేళా వైందవీకళా ।
7 ధత్తే గతాస్త్ర పంచేషు ముక్త కార్ముక విభ్రమం (॥) లీలాకాల
8 తనుర్ద్దేవో హరిః పుష్ణాతు విష్టపం । యత్కేసరాగ్ర లగ్నాబ్ధి
9 బింద వస్తారకా ఇవ॥ జగత్సి సృక్షయా విష్ణు నాభీ పద్మాస
10 న స్థితః । అంతర్న్నిర్యుక్త ధీర్వేధా యోగీవా మిలితేక్షణః॥
11 అసృజచ్చతురో వర్ణ్ణా న్ముఖ బాహూరు పాదతః । అన్యాన్యు
12 చ్చావచాదీని భూతాని స్థావరాణిచ॥ అథస్వీకృత వర్ణ్ణోక్త ధర్మ్మా
13 నిర్మ్మల చేతసః । జాతాద్విజాతయః పశ్చా చ్చతుర్థ కుల ముజ్వలం॥
14 తత్రానేక నృపాల భాల లిఖితాం వీరాంకవర్ణ్ణావళీం దర్శంవ
15 ర్శ మనర్గ్గళం సమచర త్త్రివ్రిః ప్రతాపానలః । యస్యాపంచిత కా
16 కతీశ్వ కులక్షీరాబ్ధి సంవర్ధ్ధన ప్రౌఢాహాంకృతి చంద్రమా స్స
17 మభవ త్ప్రోలాభిధానో నృపః ॥ చంచచ్చామర చారు చంద్రక రు
18 చి ప్రాచుర్య చర్యోర్జ్వలాః । పీనోత్తుంగ కుచాగ్ర చూమక
19 చళచ్చీనాంచళాచంచళాః । వారస్త్రీ నిజ లోచనోచిత రుచో రా
20 జంతయస్యాగ్రతో జాత శ్రీమహాదేవ భూప తిలక స్త స్మా
21 త్సమ గౌజసః ॥ అజ నిజనికాంతానంత భోగాను రా
22 గః కపట సుభట భూపాటోప భీష్మాపముష్మాత్ । గణపతి
23 రతి వీరారాతి భూపాళ కాళః కదన సదన కృత్తోన్మత్త శుండా
24 ల దండః ॥ దృష్ట్వా దోస్తంభ సంబద్ధాం వీరలక్ష్మీ కరేణుకాం ।
25 తత్కాల మాత్త ఇవ ప్రాప్తో యద్యశ శ్వేత కుంజరః ॥
26 కర్ణ్ణాట బర్బ్బర తురుష్క కళింగ వంగ నేపాళ చోళ మగ
27 ధాంధ్ర మహీశ్వరాణాం ప్రీతి ప్రణామ వచనైః విహితా
28 స్సమంతా ద్వ్యద్వారి వంది విచరజ్జయ జీవశబ్దాః ॥ సముద్ధ
29 రతి నిర్వైరం తస్మి న్విశ్వంభరా మిమాం । సహస్రేణ ముఖై
30 శ్శేషో యుగపత్స్తౌతియద్గుణాన్ ॥ తత్పూర్వ భూమి పతి ద
31 త్త సమగ్ర రాజ్యలక్ష్మీ వశీకరణ కర్మ్మణి నిర్మ్మలౌజాః మల్యాల

32 వంశ తిలకః కలికాల కర్ణో దన్నాహ్వాయస్సమభవ ద్భువనైక
33 వీరః ॥ సదా ప్రవృత్త దానాంబు సిక్త మాలా మిళత్కరః జాతో బా
34 చాహ్వాయ స్తస్మాద్దైరావణ ఇవాం బుధేః ॥ శుభ్రాభ్రంకష
35 ముత్తరేణ మలయం హేమాచలం సర్వతః కైలాసం సమయా
36 సముద్ర మభితః పాతాల మూలం కమం । ఇత్థం సర్వ పథీన ము
37 జ్జ్వల తమం పారే సభం భూభృతాం యస్యేదం క్రమతే జగ
38 త్త్రయతలే శ్రేష్ఠం గరిష్ఠం యశః ॥ తస్య ప్రశస్య యశసః పెడ
39 ముట్టుగండ చూడామణే రగణితారి గుణార్ణవస్య ।
40 బాచాంబికా రుచిర ధీర భవత్కులశ్రీం గౌరీవ విభ్రమవతీ
41 శశిఖండ మౌళేః ॥ అజని సుజన బంధుర్బ్బేతం ధురాలాప
42 లీలః క్షపిత కుపిత శత్రు క్షత్ర దోర్దండ షండః । సమర సమ
43 యశౌండో గుండయ స్తత్ర తస్మాద్గుహ ఇవ మహనీయ
44 శ్శక్తి సంసక్త బాహుః ॥ అన్యేషు సత్స్వపి సుతేష్వయమేవ తస్య చి
45 త్తోన్నతిం వితనుతే కృతధీరనూనాం । సంత్స్వపి వారిధి భువో
46 భువితస్య వృద్ధిమాత్మోదయేన వితనోతి నిధిః కళానాం ॥

మూడవ వైపు

1 నగరే నగరే యస్యాను దినం మందిరం ప్రతి పంజరే పంజరే కీ
2 ర్తిం సంకీర్తయంతి శుకాంగనాః ॥ పీత్వా వైరిగళోదగ్ర నిర్గతం
3 శాణ శోణితం । ఉద్వమ త్యుజ్వలాం కీర్తిం చిత్రం యత్ఖడ్గ
4 యోగినీ ॥ యస్యాహవ్యధ్వజస్థానాయ గరుడం దృష్ట్వారి వేస్నా
5 రథావశ్యానాం వినివార్య్య శీఘ్రగమనం ప్రేమోక్తి
6 బద్ధోత్సవే । దీర్ఘా వాసర పద్ధతిః పరిభవతీత్యాలోచ్యయా
7 తోద్రిద్యమే నూనం చక్రిణం ధ్యాయోన్నతి మిమాం ప్రస్తౌతి విస్తా
8 రతః । చపలరిపు నృపాలాలోల దీప్ర ప్రతాపస్ఫురదురగ విషాలీ
9 వృష్టి ముష్టింధయేన । జగతి ధవళకీర్తి స్థాపితాయేన నూనం
10 సమర విజయలక్ష్మీ శ్రోణిపాణింధమేన ॥ రంగత్తుంగధ్వ
11 జవిరచితాఘాత వస్త్రప్రశస్త క్రీడానీడోల్లిఖిత గరుడం

12 వీక్ష్యయస్యామళస్య । క్షుభ్య(ద్రాహుగ్రసన సమయాపేత
13 చిత్తాను వృత్యా ప్రస్థానోద్య ధ్వజ పటమిన (వ) స్తౌతిచంద్రో వ్యతం
14 ద్రిః ॥ పాతాళ మూళకళితాం శరదిందు శుభ్రా మాళోక్యరా
15 య గండగోపాల కీర్తి మాలాం । శేషోవిషణ్ణ హృదయో
16 నతమౌళి రాజే రిత్యాదరా ద్వసుమతీం స్వభుజే బిభర్తి॥
17 సంగీతే తురగాధిరోహణ విధౌ కోదండ శిక్షాక్రమే
18 చాతుర్యే వినయే విచిత్రవచనే బుద్ధౌ ప్రసిద్ధౌజసి । ఔదార్యే
19 పరరాజ విక్రమ కథాగాథాపహారే మహానిత్యుర్వీ పతయ
20 స్తువంతియమతి స్తోత్రైక పాత్రం పరం ॥ తురగ ఖుర ఖురా
21 ఘుక్షుణ్ణ భూరేణురేఖా తమిగ తిరణి బింబం ప్రాప్య
22 యస్యోల్బణస్య । నిజ భుజ విజయ(శ్రీ) ఖ్యాపనార్థం స్వపా
23 ణౌ రచిత జయపతాకా కారమూరీకరోతి॥ ఆకార
24 తో రతిపతి స్వయమేష యోషా నీరః ప్రచండ చరితః పర
25 మేష భేదః । అస్త్రీ కరోతి మదనస్సమరాంగణే స్త్రీర్నిర్జరా
26 నయంతుకుసుతేస్త్రధరానపి స్త్రీః ॥ శృంగారస్య నికేత
27 నం కుల గృహం కాంతేః పదం సంపదాం లావణ్యస్య నిధిః
28 కలాపరిణతే స్థానం మహీనసత్కృతేః । సౌభాగ్యస్యనిజా
29 శ్రియః కళగిరాం జన్మస్థలే ప్రేయసీ యస్యోపస్కురుతే
30 మరాళగమనా నిత్యం గుణానాంశ్రియః ॥ గోనవంశాబ్ధి
31 సంభూతా నానాశాఖోపశోభితా । ఫలితానీద్యమూర్తి
32 త్య కుప్పాంబాకల్పవల్లరీ ॥ ధర్మార్థ పత్న్యాతియాయో సాయా
33 పద్యానత్పనర్ధతే । అనగఃళస్త్రీపగోఽపి తానత్త్వాత్మమే
34 ధతే ॥ (శ్రీ)విశ్వనాథ పద పంకజ భక్తియోగనిర్ధూతపాప నివ
35 హో మహనీయ వేషః । యోవైరి నాళికళితాఖిళ
36 రత్న రాజి నీరాజితాంఘ్రియుగళో గళితారి గర్వః ॥
37 హృదయానంద కందోయ స్సంనుతం ప్రతితిత్విషాం
38 మదధ్యానం స్వకం ప్రాయ స్తనుతే ప్రథతద్విషాం ॥
39 సోయంకదాచిదాగత్యనత్వా నాగేశ్వరం విభుం । వర్ధమా

40 నపురే రమ్యేపురా సమ్యక్ప్రతిష్ఠితం॥ తత్పాద భక్తి యు
41 క్తేన మనసా ప్రేరితస్తథా । సదాచార ప్రవృత్తేన చరితేనచ భూయ
42 సా॥ నూత్న రత్నప్రభాజాల కలితాఖిల విభ్రమం చలత్పతాక
43 ముత్తుంగ హేమకుంభోప శోభితం ॥ ప్రాకార గోపురో
44 పేత మేతన్మంటప మండితం । వాపి క్రీడా వనోల్లాసి తస్యా
45 యతన మాతనోత్ ॥ సేవాయాత సమస్త నాక తరుణీ నేత్రాం
46 చ లాలీచ లస్నీలాంభోజదలాలితోరణమతిం యద్వారితం తన్యతే ।

నాల్గవ వైపు

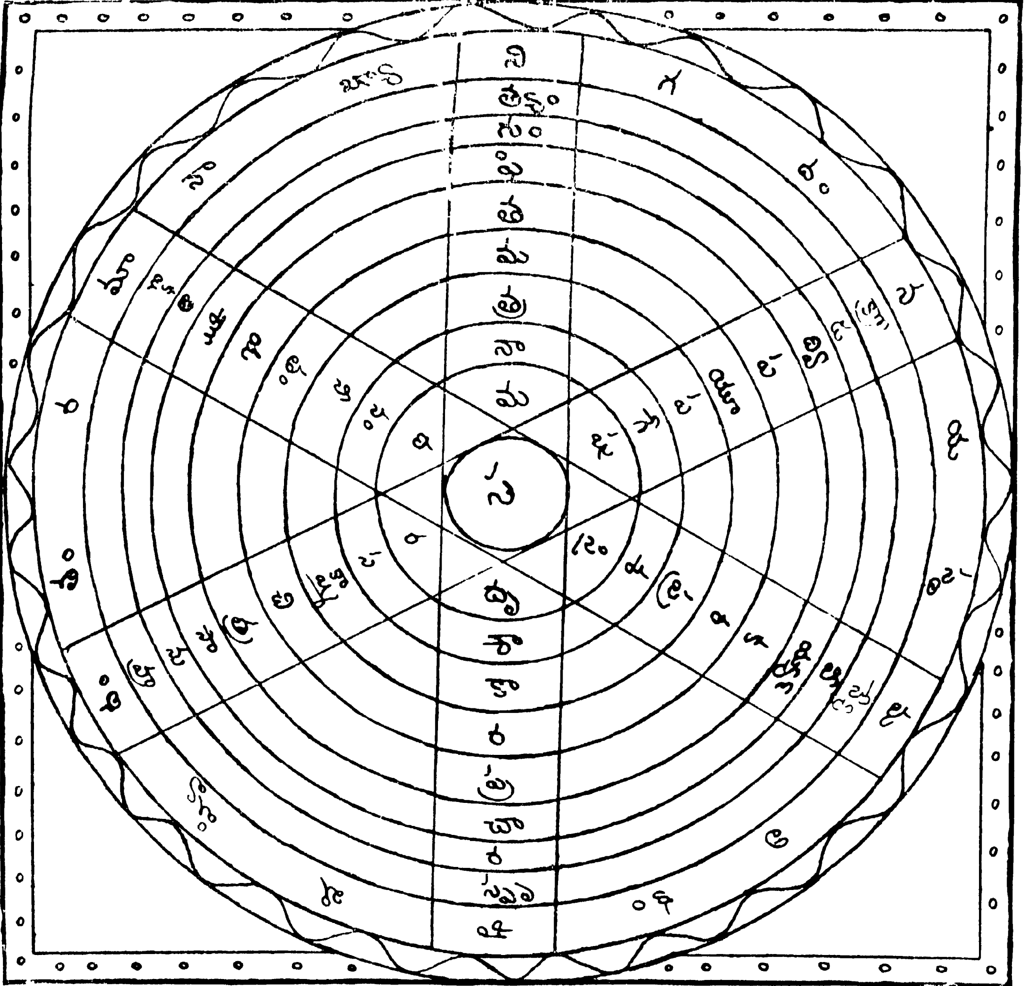
1 యత్రోత్తుంగ జటాటవీ పరిమిళ ద్గంగాంబు బిందూత్కరై ర్దేర్
2 వోపి ప్రసభంతనోతి విమళం ముక్తావళీ విభ్రమం ॥ య
3 త్ర సంగీత లీలాభిన్నర్తర్కీ చిత్తహారిణీ । నిర్మళ స్తంభ సంక్రాం
4 తా శాల భంజీవరాజతే ॥ యస్య ప్రశస్య శిఖరార్పిత హో
5 మ కుంభ నిష్క్రాంత ధీధితితతిః పురసుందరీణాం । శ్యా
6 మాసుజారగమనం వినివార యంతి విద్యోతతే దినమణే
7 రపరాప్రభేవ ॥ ఆదాయస్యనికామ హేమ శిఖరం జ్ఞాత్వా
8 సమాలోచ్యత త్కోక్లైర్భాసురధావరోధన భయా న్మార్గద్వ
9 యం వేధసా । నిర్మార యోత్తర దక్షిణాయన నిభాదిత్థం
10 జగత్కల్పితం నోచేత్తు(క్క)న్న రథా రవిః కథమిహా స్పష్టం స
11 మాచేష్టతే ॥ ఏవం దేవాలయం కృత్వా తస్మై కారుణ్య
12 మూర్తయే । అంగరంగోప భోగార్థమసౌ సంతు
13 ష్ట మానసః ॥ శాకాబ్దే మునితర్క భూ శశిమితే విశ్వావసౌ
14 వత్సరే పుష్యే మాసి రవీందు సంగమదినే సూర్యోపరా
15 గేసతి । నానోద్యాన తడాగకూపసరసి క్షేత్రైక పాత్రం ప
16 దం భోగానామిహా పిన్నలట్టి మఖిళం ప్రాదాత్ప్రసన్నాత్మనే ॥
17 ఏవం ప్రార్థితవా న్దత్వా భావిన స్సర్వ భూపతీన్ । యుష్మాభి ర
18 నిశం యత్నః కర్తవ్యో ధర్మ రక్షణే ॥ ఉపార్జితానాం వస్తూ
19 నాం దర్మా ధర్మా విహానుగా । అధర్మం సంపరిత్యజ్య ధర్మో

20 రక్ష్యోమనీషిభిః ॥ మయైవ న కృతోధర్మ్మః పార్థనా సమకా
21 రిచ । కింతు సంవృత మర్య్యాదైః పూర్వ్వ క్షోణీశ్వరైరపి ॥ శ
22 త్రుణాపికృతోదర్మ్మః పాలనీయః ప్రియత్నతః । శత్రురేవ
23 హి శత్రుస్స్యా ద్ధర్మ్మ శ్శత్రు స్నర్ కస్యచిత్ ॥ బహుభి ర్వసుధాదత్తా
24 రాజభి స్సగరాదిభిః ॥ యస్య యస్య యదా భూమి స్తస్య త
25 స్య తదాఫలం ॥ ఈ శాసనము సెప్పిన మయూర భట్టోపాధ్యా
26 యులకు పిన్నలట్టి గ్రామమందు నాగేశ్వర దేవర సన్నిధిని ఆ సూ
27 ర్య్య గ్రహణ కాలమున (శ్రీ) మల్యాల గుండయ ఆచం
28 ద్రార్క్క స్థాయిగా నిచ్చినది నీరు నేల ఇనుమనుతులు వెలి
29 పొలము ఇఱువయి మఱుతులు ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం
30 వా యోహరేత వసుంధరాం । షష్టిం వర్ష సహస్రా
31 ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥ సామాన్యోయం దర్మ్మ
32 సేతు ర్నృపాణాం కాలేకాలే । పాలనీయో భవద్భిః సర్వ్వా నేతా న్భా
33 వినః పార్థి వేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః

చక్రబంధములోని శ్లోకము

శ్లో॥ నిత్యం గుంభిత మత్రినామ సదృశా
కార ప్రచార స్ఫ్రుశా
న క్రోడ ద్వీప యూపగేషు సరస
త్సూన్మ చిత్రసాను ప్రాదం
మన్యే వీర్య్య కరప్రశ స్తి సదనం
నీతం యశోతిక్షమా
మానాఖ్యా నిగదం నయస్థమలికం
శాభిష్విదంతం రమా ॥

చక్ర బంధము

34 రెండవ వలయమునందుల పేరు నాగేశ శాసనము నాలవ వలయమందు
35 ల పేరు మయూరార రచితము ఏడవ వలయ మందుల పేరు గుండవీరనుతి తొంమిద
36 వ వలయమందుల పేరు నాగయ లిఖితము ఇట్టు కావ్యకవి కథానాయక లేఖక నామ
37 గర్భ మనెడి చక్రబంధ మిది ॥ హృదయానందకంద మనెడి శ్లోకము గోమూత్రిక

7

జలాలుపురము

పడమటి వైపు

1 శ్రియమిహ వితనోతు (శ్రీ)పతిః క్రోడరూపః స
2 హిత మహీమావః ప్రోద్ధృతం సింధుతోయాత్ । కువ (ల)
3 యమివ నీలం యస్స హేలం మహైలా । వలయ
4 మధిత నాలీకృత్య తస్య స్వదంష్ట్రాం ॥ ఇష్టాప్తయే స
5 భవతాద్భవతామిభాస్యో యస్యాను వేల పరిరంభణ
6 లంబితేన । నూనం యదీన జనితః శితికంఠ కంఠ
7 మూలస్య నీలి మగుణః శ్రియమాతనోతి ॥ (చ)
8 తుమ్ముఖ పదోద్భూత చతుర్థ కులశేఖరాః ॥ తేషా
9 ంకులే జననుతోజని కేతనామా । ఖ్యాత స్సమ
10 స్త సుగుణైక నికేతనంయః । (శ్రీ)ః పాపియేన
11 విత * * * * * * వ । యం మేనిరే మకరకేతన
12 మాయతాక్ష్యః ॥ ప్రత్యర్థి పార్థివ చమూ (వ)
13 న దానవహ్ని చ్ఛాయావలీ విలసతి స్మయదీయ
14 ఖడ్గో సోపాన పఙ్క్తిరివ శత్రునరేశ్వరాణాం । స్వర్లో(క)
15 కయాన కృత మేఘ జలేంద్ర నీలైః ॥ సూర్య్యం
16 సూర్య్యం బుబుహేం । కల్యం కల్యం వాసోనిరాసేచ ।
17 స్వాయం స్వాయం సుజనో । మేనే మేనే శముదగ
18 మాయం ॥ అనంత భోగ వసతే స్తస్య గృహి
19 ణీ పతివ్రతా । అభూత్కామాభిధా జాయా
20 లక్ష్మీ రివ మురద్విషః ॥ చతురస్స తత్రలభతే
21 * * * శ్చతురణ్ణ వానివ గభీరతమాన్ । చతు
22 ర శ్రుతి ప్రియవచో । రచనాంశ్చతురశ్ర
23 శోభివపుష స్తనయాన్ ॥ కాటయ నా
24 మా ప్రథమ । స్తేషాం మారాహ్వయో ద్వితీ

25 యోభూత్ । ఎట్టాభిధావ భూతాం । తృతీయ
26 తుయర్యాణ్చ చారుచాతుర్యాణ్ ॥ తేషా మాసీత
27 వారద్యుతి విశదయశశ్శోభితా శావకా (శో)
28 వీరః శ్రీరుద్ర దేవో నృపతి రధిపతిః కాకతీ (యో)
29 గరీయాణ్ । బందీ భూతారి భూ (మీశ్వరవ)
30 రతరుణీబృంద నిశ్వాసవాత్తై । భూర్భ్ణ (యోభూ)
31 యః ప్రతాపానల మధికత * * * * * * *
32 ంచకార ॥ గండనారాయణం మాన * * * * * *
33 సహితం రణే । నాశయిత్వాపి జగ్రాహ * * * * * *
34 త్రిం మాన వాహినీ ॥ ఉద్ధృత్యోదయ * * * * *
35 భృత । మద్భుత మాకర్మ్య తస్య దేశంయః * * * * *
36 పూర్వణ్ మహీభృ । చ్చరితః స్వయముదిత మిత్ర చ
37 ంద్రో భూత్ ॥ పరిభూత భూతి మ త్తమ । పరభూ
38 ష శతాని నిత్య కలితాని సంఖ్యాతుం క ఇవాలం । క * * * * *
39 * * * * * సంఖ్యాని తస్య సంఖ్యాని ॥ తస్మాజ్జాతా సతా * * * * *
40 * * * * * కేత నందనాః । లేభిరే * * * * * * *
41 * * * * * * * బహుళం పదం ॥ తే * * * * * * *
42 * * * * * * * లాక మలాసమా * * * * * * *
43 * * * * * * * నయనానయ * * * * * * *

దక్షిణపు వైపు

1 వాసరజాత జగన్ముదం । జనకజా రమి
2 తోపమ విక్రమం ॥ స కేతయ ఇతిశుత్రిత
3 * * * * * ద్గుణ్టై కాశ్రియా । వ్యరాజత విరాజి
4 * * * * * వనో యశోభిశ్శుభ్రైః । యదీయ న
5 * * * * * యంకపిశ మోసకోపాద్యదా త
6 * * * * * తాన్వయీ * * * గణోవ్య భూదద్రిషు ॥
7 * * * * * క్తాలంకారో విగతరస వృత్తి వ్యణ్ వహి

8 * * * * యోనత్థ వ్యక్తి ర్వ్యాపగత సువర్ణ్ణ శ్రుతిప * * *
9 * * * భూ ద్యస్యారాతిక్షితి పతి గణోతీవ కుక
10 వి । పరిబంధో వాహాస్యః శ్రవణ సుఖ సుశ్లోక
11 రహితః ॥ నానాసుపర్వ్వ నికరై ర్వ్వసుభిస్సమేతై
12 ర్వ్విద్యాధరోత్కర యుతైశ్చ సుసిద్ధసాధ్యైః ।
13 తస్యాన్వితస్య సుభగా దయితా బభూవ
14 కుప్పామ్బయా హరిహయస్య పులోమజేవ ।
15 * * * * శపద వందనాస్సకరుణేక్షణ స్పందనా
16 * * ణ్ణి హరిచందనా వితత భూతి సంక్రం (ద)
17 (నాః ।) ఉరః కలిత చందనావర తురంగమ
18 స్యందనా । స్తయో స్సమభినందనా స్సమభ
19 వం స్త్రయో నందనాః ॥ తేష్వాస ప్రథమ స్స
20 వాసవయశాః కాటాహ్వయ శ్చాటువా ॥
21 జ్మారాహ్వో బహుసూరి సంతతనుతో
22 చ్చాన్ద్రియో ద్వితీయో భవత్ । బొల్లాఖ్య స్సత
23 తోల్లసద్గుణ గణోదార స్సుమేరూప మ
24 స్తుత్యోన్నత్య ధర శ్చిరం వ్యజయత శ్రేయ స్తృ
25 తీ యస్సుతాం (తః) ॥ (శ్రీ) మద్బొల్లవరూధినీశ్వర వ
26 (ర) ప్రస్థాన భేరీరవైః । సంభ్రాంతా గలితాంబ
27 * ం శిఖరిషు భ్రాంతాః ప్రతిద్వంద్వినః । ఆరో
28 * నేన కదాపి నాప్యరచయ న్యాకంతా కపోల
29 స్థలే । స్థానే కేవల మంశుకస్య విపినే పత్రా
30 వలీ మావహన్ ॥ పంచాస్యం నఖరాయు *
31 ం జలనిధిం భంగై స్సదా సంగతం । ప్రాహు *
32 ద్భువనం విమాన సహితం మేరుం నభో *
33 య్యాతం । కందర్పం బహు శోభయా * * వ
34 తః కుప్పాంబికానందనం । తం కేనోపమిమీ
35 మహే గుణనిధిం (శ్రీ) బొల్లసేనాపతిం ॥ వర్య్యో

36 శ్వర్యేణ శ్రితేనాఖిల విబుధగణై స్సేవ్యమానేన నానా
37 భోగా భోగాన్వితేన శ్రిత వితత మహారాజతోర్వీ
38 ధరేణ । స్పర్ధమానాస్పర్ధమానాం రుచిరరుచి ము
39 మాం రుద్రదేవే నయాతో । దత్త శ్రీః (శ్రీ) దతుల్య (ః)
40 చ్చైలుకు కులపతిర్బోల్ల వీరో న్యరాజ (త్)
41 * ధో రుద్రదేవస్య తస్యానుజన్మా । మహి * * *
42 (* హా దేవనామా నృపోభూత్ । త్వసా * *)
43 * ననేకాన్సమీకే । ప్రతాపానలం * *
44 (చ) కార ॥ సోస్మై బొల్ల చమూపా

ఉత్తరపు వైపు

1 * * * వారణనివారణా * రణై
2 * * * * మురారిత్యపిజనై స్సమాఖ్యాయతే
3 * * * * యిలోత్తం సంతం । చిత్ర చరిత్రం క్షేమో * *
4 * * * * యస్య ప్రతాప [దేవోప్రి] వీరతమ
5 * * * * వర్తి దగ్ధలతి ॥ తస్మై విస్మయకారి భూరి రణ * *
6 * * * వ్యాపార పారీణతా । భ్రాజేస్మై జనరాజ * *
7 * * * చమూనాథాయతిస్ఫీతకః । శూరాగ్రేసర
8 * * * దేవ శిరసాయ ద్వీరలక్ష్మీకర । క్రీడాకాండ * *
9 * * * మోహి ధృత సంగ్రామ రంగాంగణే ॥ * * *
10 * * * పతి నృపతి శస్తం । నానా దేశాధిపత్య మిహిశ * *
11 స్తం నీత్వా * నుతే తనయం । స్వామివస్నేహేన నిత్యమా
12 త్తనయం ॥ తెపూండి నామాగ్రామేత్రి త్రైలోక్యమా
13 (న్యః) ప్రభోః । సోయం త్రిలోక మూల్యాహార్ణం * *
14 * * నాదా నకారయత్ ॥ శాకే బాణస్వరేశాన
15 (౧) ౧౭౫ మితే బ్దేచ ప్రమాదినీ వైశాఖ శుద్ధ పంచ
16 మ్యాం శుక్రవారే శుభే దినే ॥ బొల్లేశ్వర మల్లేశ్వర । గణ
17 పేశ్వర నామ శైవలింగానాం । కృతవా నసౌ ప్రతిష్ఠా

18 ం । ప్రాసాదేష్విహ శివప్రసాదార్థే ॥ భ_క్తజన వ
19 త్సలేభ్య । స్వేభ్యోభ_క్తి స్థిరాంగ భోగార్థం । మామి
20 డినఖున తటాకే । చత్వారి నివ_ర్తనాని సప్రాదాత్ ॥
21 కడఙ్ యిత్యాగ్నేయం గనిమట్ట ప్రాగ్భాగయో
22 తేభ్యోదాత్ఖండుకానాంచ ద్వితీయం దేవమాతృకం ॥
23 స వెంజింత నామానముద్భాసమానం । సమగ్రహితో * *
24 * మహ్యాగ్రహారం । అదాదు_త్తమేభ్యః క్షమావ_త్తమే (భ్య)
25 ః । కలాభాసురేభ్యో ధరిత్రీ సురేభ్యః ॥ ససూరేపల్లి నా
26 మానమగ్రహారం మనోహరం । విష్ణుదేవాయ్యార్య వ
27 య్యార్యయ ద_త్తవా న్విష్ణుతేజసే ॥ బ్రహ్మాశాయ (శ్రీ)గిరి । పా
28 (శ్చా) త్యద్వారవాసినే ప్రాదాత్ । లక్షప_త్రిర్ తటాక మసౌ తు మ
29 కుటం దక్షిణ ప్రాంతే । మల్లికార్జున దేవా
30 య । (శ్రీ) పర్వత నివాసినే । కారపాకాహ్వాయ గ్రామ చ
31 తుష్టాంశ మసా వదాత్ ॥ ఖ్యాతో సౌత్రి జగతి రాజవో్రి
32 లు నామ గ్రామే (శ్రీ)గిరి శుభ మల్లికార్జు నాయ । సత్కీ
33 _ర్తిర్ ప్రవణ మతిర్దర్దా తటాక । స్యాప్యర్ధం సుకృతకృ తో్కొ
34 ండ్డపల్లి నామ్నః ॥ ఇమ్మడి దేవయ రథనీ । శ్వర వర ధ
35 ర్మో్మర్తి సుస్థిరో భవతు । ఆ కల్పం భూలోక । స్సు
36 కల్పః కల్పతేతరాం యోయం ॥ చిత్రం సత్రమ
37 వారి భూరి గృహ భూరై ధేను దానాదికం । కు
38 ర్వన్ సర్వ మపి ప్రపాశ్చమహతానేకాంస్త_టా
39 కాం స్త_థా । నిత్యం సత్య దయావిత్రీ_త్తిర్ వినయా
40 ధారస్సధీరశ్చిరం । న్దీవ్యత్విమ్మడి విశ్వనాథ ర
41 థినీనాథోధికం ధార్మ్మికః ॥ దీర్ఘా యు ల్లర్
42 భతాం ద్విషో విజయతాం శ్రేయోభిర ష్వే ధ
43 తాం । సద్బుద్ధిం భజతాం సుకీ_ర్తిర్ మయితాం
44 నిత్యోత్సవై ర్మో్మదతాం । రాజన్యో_త్తమ (కా)
45 కతీయ గణపత్యుర్వీర్ పతిప్రేమ భూ । భ్యార్ (యా)

46 దిమ్మిడి విశ్వనాథ రథినీ నాథైక చూడామ (ణిః) ॥
47 సూత్రధారి కాసుమల్లోజునకు మామిడినలు (ప)
48 చెలువు వెనుకను మఱ్తుగాలు ౨ । కేతేశ్వర దేవర
49 * * * * * శ్వర దేవరల గుడ్లకు ॥ త * * * * *
50 * * * * * * * * * * *

తూర్పు వైపు

1 సావాహిన్యధీశ్వరః ॥ దదాసు రుచిరాం ల
2 క్ష్మీం సరస్వా నివ విష్ణవే ॥ విద్వద్భి ర్మ్యాణ్ణ సనీయః
3 సకల నరపతి శ్రేణిభి ర్వాణ్ణందనీయో । వంద్యో
4 ఘైః శ్లాఘనీయో జగతి ర * * * తిః కామినీ ప్రా
5 ర్థణ నీయః । విధ్వస్తారాతి జాతః శయతి
6 సదృశతాం శౌరిణా (శ్రీ)యుజాతః । సోయం
7 వీరో త్ర జాతః క్షితిపతి తిలకో యస్సతాం
8 పారిజాతః ॥ యస్మి * * * * * హతి మహా
9 తిం భూతధాత్రిం భూ * * * * * ంచాస్యా
10 వహతి జగత స్సత్వ సంప త్తి యోగాత్ ।
11 భూభృచ్చక్రి భవతి శయనం స ప్తలో కైకర
12 జా । దక్షః చక్రి సహకమల (యా) తత్రి శేతే
13 సుఖేన ॥ యస్మి న్నఖిలం కువలయ మా
14 క్రామతి చక్రిణేవ విక్రమిణే * * * వణం కువల
15 య శూన్యం । భవతి ప్రతిపక్ష పక్ష్మలాక్షీ
16 ణాం ॥ సకాకత్యధీశో ధిక స్నేహయాతం ।
17 దృశా బొల్ల వీరం । పరిణత్యోపయాతం । అప
18 ద్యత్క్రా పాబ్ధియ్యుణ్ణతో * * స్వాపత్యం వ్యధా త్త
19 స్యచానేక దేశాధిపత్యం ॥ తటాకై రనేకై ర్విణ్ణచి
20 త్రైశ్చ సత్రై । వ్వణ్ణై శ్శీతలాసారసార ప్రవాహైః । సు
21 వర్ణ్ణై ణ్ణ పరివహైణ్ణ ర్వణ్ణరై ర్ద్ధణ్ణను దానై । రసౌ బొల్ల వీరస్సు

22 పుత్త్రో లభూవ ॥ తస్యా సీన్మల్లాఖ్యా । జాయా గంగేవ
23 యారేజే । శుచితమరసామరాలి । మ్మోదం వ
24 యంతి ప్రిసన్నతయా ॥ వివిధ విబుధ రక్షణా న్విపక్ష ।
25 క్షపణ పటూంశ్చతురాహరేభ్యాః * న్నా । అమిత
26 బలయుతా న్సుతా స్స తస్యామలభత బొల్లచ మూప
27 తి స్తనూజాన్ ॥ కాంతశ్శాంతేబ్భవన మలినీ దేవరా
28 జీవరాజీ । పూర్వా తేషాం గణపతి రితి ఖ్యాతిమా స
29 గ్రజోభూత్ । ద్వితీ యోస్యతను పృతినాథీశ్వరో విశ్వ
30 నాథో । నామ్నా థామ్నా తరణిసరణిం మేరు ధీర స్ససూనుః ॥
31 వివిధ బుధవరేషు శ్లాఘనీయ స్తృతీయో । జయతి జగ
32 తి వీరః ఖ్యాతి మా న్కేతయాఖ్యః । ద్విప దుపయదశాభి ర్దహ్యా
33 మానాభి రుచ్చై । జ్జ్వలయతి నితరాం యస్య ప్రతాప ప్రిదీపం ॥
34 సుశ్రీ రిమ్మడి విశ్వనాథ ఇతి భూలోకైక కల్పద్రుమ
35 స్తత్యోయం ద్విజవర్య సేవిత రసాభోగస్సమాఖ్యా
36 యతే । సామోదస్సుమనస్ఫుర న్మధురవాఙ్మానాఘ్రైర
37 స్వహం । యో విద్యాధర సిద్ధ సాధ్య వివిధా నానంద యత్యా
38 * తాన్ ॥ రణ భువి మృగరాజ శ్శత్రుపద్మోడు రాజః । శు
39 (భ) గుణ రఘురాజ స్సంవిదా భోజరాజః । గరిమణి గి
40 (రి) రాజః సంపదా రాజరాజః ॥ సజయతి జవరాజః
41 (సత్యో) వా గ్ధర్మరాజః ॥ స దాన విహితాఖిలావనీ వని *
42 * * * స్స దానపర సాధ్య వాక్సుకవివర్ణ్య నీయోన్నతిః
43 నల్లగుంట వెనుక నీరు నేల మాన్యం దోంట

8

మక్తల

1 హేమలంబి సంవ్వ
2 త్సర మాఘ శు ౧౫
3 గు॥ మగతల శ్రీ
4 స్వయంభు మల్లి
5 నాథ దేవర గుడి యి
6 ట్టిక వదిలితేని స్వస్తి
7 శ్రీమన్మహా రాయ
8 గజ సాహిణి స్వా
9 మిద్రోహార గండ్డ గు
10 ండ్డయ * * ప
11 జివారము పల్లినాం
12 డు విక్కరినాయం
13 కుల్లాను ఆ బంటు
14 ను ఆ మల్లినాథ (దే)
15 వర శివాల్యానకు
16 ఇట్టిక వెట్టి కళాశ
17 నివ్వాణముగాను
18 జిర్న్నోద్ధారము సే
19 సి అక్షయ పుణ్య
20 ఫలమవునటుగా
21 ను శ్రీ మల్లినాథ దేవ
22 ర కారుణ్య ప్రసాద
23 ము వడసిరి మం
24 గ్గళ మహా శ్రీ శ్రీ

9

మక్తల

1 శ్రీ మల్లినాథ శరణు
2 నమస్తుంగ శిరశ్చుం
3 బి చంద్రచామర చా
4 రవే త్రైలోక్యనగరారం
5 భ మూల స్తంభాయ
6 సంభవె ॥ స్వస్తి సమ
7 ధిగత పంచ మహా (స)
8 బుధ శ్రీమన్మహా
9 మండళేశ్వర కాకతీయ్య
10 ప్రతాపరుద్రదేవ మ
11 హారాజులు ఓరుం
12 గంటను సుఖ సంక
13 థా వినోదంబునం ఓ
14 రుంగంట ప్రిథువి రా
15 జ్యంబు సేయుచుం
16 డగాను శకవరుషం
17 బులు ౧౨౩౯ అగునే
18 టి హేమళంబి సంవత్స

19 రాన స్వస్తి శ్రీమం
20 న్మహారాయ గజ
21 సాహిణి స్వామిద్రో
22 హారగండ గుండ
23 యనాయనింగారు
24 మగతలను రాజ్యం
25 బు సేయుచు నుం
26 డి మగతల సమస్త
27 మైన పరివారము
28 చేతాను మగతల
29 శ్రీస్వయంభు మల్లి
30 నాథదేవరకు అం
31 గరంగ భోగానకు ప్ర
32 తివపఙముంన్నూ బం
33 టుపేరను అడ్డుగు
34 ౧ ధారపేరను మూ
35 డు సింన్నాలుం ఇప్పి
36 ంచి చెల్లించెను ఈ
37 గ్రామానను సర్వాఙ మై
38 న పరివారముంన్ను
39 ఎల్లరాజులుం చె
40 ల్లించేది॥ చెల్లించె న
41 ట్టి పాఠి వారికి అ
42 క్షయమైన పుణ్యా ఫ
43 ల మబ్బును॥

10

ముత్తల

1 శ్రీమల్లినాథశరణు ॥ నమస్తుంగశిరశ్చు
2 ంబి చంద్రచామరచారవే త్రైలోక్య నగరా
3 రంభ మూలస్తంభాయ సంభవే ॥ స్వస్తి సమధి గత
4 పంచ మహాశబుద శ్రీమంన్మహా మండళేశ్వర కా
5 కతీయ ప్రతాప రుద్రదేవ మహారాజులు
6 సుఖ సంకథా వినోదంబునందు వోరు
7 ంగంటను ప్రిథువిరాజ్యంబు సేయుచు
8 ండగాను శకవరుశంబులు ౧౨౨౦ అగు
9 హేవళంబి సంవత్సరానను స్వస్తిశ్రీ
10 మతు స్వామిద్రోహర గండ రాయగజసా

11 హిణి మాదయరెడ్డివారు మగతలను
12 రాజ్యంబు సేయుచుండగాను మార్గ్గ
13 శిరబ ౭ బు ॥ నాండు మాదయరెడ్డిగారికి
14 కాలప్రాప్తియైతేని తత్కాలమప్పుడు ఆమా
15 (ద) యరెడ్డిగారి తంముడు అన్నయ వెంక
16 గారు తమ అన్న మాధయరెడ్డివారికి సమస్త
17 పాపక్షయమై అక్షయపుణ్యా లోకప్రాప్తం బ
18 వునటుగాను మగతల శ్రీస్వయంభు మల్లి
19 నాథదేవరకు అంగరంగ భోగానకై మగ
20 తల పడుమటి నేరడి గొమ్ము తెరువు
21 దక్షిణం బద్దిరాజు చెరువు ధారాపూ
22 ర్వ్వకమై యిచ్చిరి యీధర్మ్మము ఆచం
23 ద్రార్కముగాను యెల్ల రాజులుం చెల్లిం
24 చేది చెల్లించినట్టి వాటి వార్కి అక్షయమైన
25 పుణ్యాఫల మవును దానపాలనయో
26 ర్మ్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోను పాలనం దానాత్స్వ
27 ర్గ్గ మవాప్నోతి పాలనార్దచ్యుతం పదం ॥ శత్రు
28 నాపి కృతో ధర్మ్మః పాలనీయః ప్రియత్నతః
29 శత్రు రేవహి శత్రుస్స్యా ద్ధర్మ్మ శత్రు న్నర్కస్య
30 చిత్ ॥ స్వదత్తాద్ద్వి (గు) ణం పుణ్యాం పూర్వ్వ దత్తా
31 నుపాలనం పూర్వ్వ దత్తాపహారేణ స్వ
32 దత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ స్వదత్తాం పరద
33 త్తాంవా యోహరేత వసుంధరాం షష్ఠిర్వ్వరు
34 షసహస్రాణి విష్ఠాయాంజాయతే క్రిమిః ॥
35 సామాం న్యేయం ధర్మ్మసేతు నృపాణాం (కా)
36 (లేకాలేపాలనీయో) భవద్భిః సర్వ్వా నేతాం న్భావినః పా
37 ర్థివేన్ద్రాం న్భూయో భూయో యాచతే రా
38 మచంద్రః ॥ దీని చెల్లింపని వాన్కి

39 పాపమెట్టి బొ అన్నను ॥ సర్వాత్తాంపర
40 (దత్తాం) వా యోహరేత వసుంధరా
41 (ం) (షష్టిర్వర్షు) సహసాణి విష్టాయాం
42 (జాయతే క్రిమిః)

11

పెద్ద కడుమూరు

1 ఓం నమశివాయ నమస్తుంగ శిర శ్చుంబి
2 చంద్ర చామర చారవే త్రైలోక్యనగరారంభ
3 మూలస్తంభాయ శంభవె స్వస్తి సమస్త ని
4 జనామాంక మాళికా ప్రశస్తి సహితం
5 శ్రీమను మహామండలేశ్వర కాకతీయ
6 ప్రతాపరుద్రదేవ మహారాజులు
7 ఓరుగంటిను బృథ్వీ రాజ్యము చే
8 యుచుండగాను శకవరుషాలు ౧౨౩౮
9 అగు ఆనంద సంవత్సర వైశాఖ బ * * * *
10 శ్రీమన్మహా * * * *
11 హారగ * * ధమ * * *
12 ద్రి దేవునిగారి * * * * *
13 మనాయ * * * * * *
14 కి రెండు నంది * * * నాలుగు * *
15 దస ప్రజను పెద్దకడుమూర శ్రీ * * *
16 యంభు బ్రహ్మేశ్వర దేవర రూగజా * * * *
17 నకు ఏరాధన కొ ఏబది ఘట్టికుంచాలు * * *
18 న్ను అమ్మక మందు కొంనపుడు ప * * రిమ * *
19 గతారమును అంగడింటను అకుగు బను * * * * *

20 వారు ఇంటి పాండికొని దేవగాను * * * * *
21 ను గ్రామాన బోయుండు మిగాన * * * * *
22 గున్నుతాధివనం గుత్త గొన్న ఈ * * * * *
23 రెండు మాడలున్ను ప్రితాప * * * * * *
24 మును ఎల్లలు ఇంటి పాడికాను ఇంత * * * * *
25 వటుంను ధారా పూర్వకముగాను ఇచ్చితి॥
26 స్వదత్తం పరదత్తంవా యోహరేత వసుం
27 ధరాం షష్టిర్వర్షః సహస్రాణి విష్టాయాం
28 జాయతే క్రిమిః॥

12

మత్తల

దక్షిణపు వైపు

1 శ్రీ గోపాల కృష్ణాయనమః
2 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
3 శక వర్షంబులు ౧౨౮౨ వ అగు
4 నేంటి దుర్మ్మతి సంవత్సర శ్రే
5 ష్ఠ శు ౧౫ వ నాండు శ్రీ వై
6 ష్ణవ సమయ సహితమైన స
7 మస్త సమయాల సంన్మా
8 * * * స్వస్తి శ్రీమ న్మ
9 హామండలేశ్వర కాకతి
10 య్య ప్రతాపరుద్రదేవ మ
11 హా రాజులు ఓరుగంట

తూర్పు వైపు

1 నుం పృథ్వీ రాజ్యంబు సే
2 యు చుండంగాను మ
3 గతల స్థలమందు గుం
4 డాయ నాయనిం గారు
5 న్ను ఆ ప్రధాని దండనాయ
6 ంకులు రాతు బంటు ము
7 ఖ్యమైన శ్రీ అవుభళ నా
8 * నగరికి * * * పెనుం
9 గూటానకు వరుంబడి
10 సేసెడి కాడంగి సింగన

11 కు ఇచ్చిన సింగనాదము
12 పంనుకు * * * ఉంన
13 సాలందలము విడెము
14 వారూ ౧ రాతు ౨౧ ॥ తమి
15 కొండు ౨౧ ॥ ఒంటి బంటు
16 ర * * క్రమానను సకల
17 సమయాల సమతానాను
18 పరివార ముఖమై ఇచ్చి
19 న పఇండికివి * * చేయ
20 క చెల్లించెడి వారు పరమ వ *
21 విం బొందుదురు మర * * *
22 * * మ ఒడంబడిక విఘ్నము

పడమర వైపు

1 సేయగోరు వారు శాసనస్త్రరు
2 * * న గంగి గోవును ఆగ
3 ంగా తీరమందే స్వహస్త వధ
4 సేసిన దోషానం బొందు
5 వారు * * * * * *
6 * * * * * * *
7 దిం బొందిది మంగళ మ
8 హా శ్రీ శ్రీ శ్రీ మంచెన

13

కటుకూరు

పడమటి ప్రక్క

1 శ్రీ ఓం నమశ్శివాయ । దేయాదిష్టం గ
2 ణేశోవః ప్రారంభేన తమూర్ధగ
3 సు । పౌష్కరాః శీకరా యస్య భజం త్యాచార
4 లాజతాం॥ శ్రీమద్వరాహ వపుషః పురు
5 షోత్తమస్య దంష్ట్రాగ్రలగ్నవసుధాం చ్ఛలికా
6 చకాస్తి । హాత్వా హిరణ్యానయనం జలధానిలీ
7 న ముత్తస్థుషః ప్రథిత విక్రమ వైజయం
8 తీ॥ భూయాద్వః ప్రీతయే శంభు స్తాండవే
9 యస్య తస్వతే । ఉచ్చల జ్జ్వాహ్నవీవారా ముత్క
10 రా శ్చామ రాశ్రియం॥ వరగుణవిరియా

11 ల క్ష్మాభుజా మ స్తి శస్తం కుల మమల మి
12 లాయాం యత్ర మిత్ర ప్రభావాః । అజ
13 నిపత మహీశాః శారదేందు ప్రకాశైః పరి
14 చురతరయశోభిః పూరితాశాంతరాళాః॥
15 పరిణతి ముదిత శర్వాః ప్రశ్రయత్కుణ్ణగ
16 ర్వాః పరహిత కృత దీక్షాః పారిజ్ఞలోకాత్త
17 శిక్షాః । వితరణ జితకర్ణాః విశ్వకల్యాణ
18 పూర్ణాః స్సమరదిత సపత్నాః స్సాధుసిద్ధి
19 పరియత్నాః ॥ తదన్వయే జాయత సూరనా
20 మా మహీపతిః శూరజనస్య సీమా । య
21 స్య పరితాపాతప తప్తగాత్రా భేజు గ్గుర్హా
22 వారి వనాన్యమిత్రాః॥ యదాహవే వీరన
23 రేంద్ర ఘస్మరే శరప్రలూ నారిశిరస్స మా
24 వృతే పలాయనాద్భిమ నృపేణరక్షితః క
25 ధంచి దాత్మా క్షణ జీవితాశయా॥ తత
26 స్త్రిలోకీ తిలకాస్తనూజాస్త్రయ స్త్రి వర్గ
27 ప్రతి మావతారాః । పరిజజ్ఞిరే ప్రోలనృపాల
28 మల్ల భూవల్లభా బేతమహీపతిశ్చ॥ తత్రి బే
29 తాపనీశస్య సూర మల్ల క్ష్మాపతీ । ప్రోలకొ
30 మ్మ మహీనాథౌ చత్వారః సూనవో భవన్॥ తత్రి
31 [సూ*] రనృపతి మ్మర్హాబల స్సృష్ట మయ్యానపురే
32 [మ*] ్ర] డాలయం । నిమ్మర్మే సహరి భాస్కరాల
33 యం భూరివారిచ తడాగ ముత్తమం॥
34 [తే] షు ద్వితీయోపి గుణైర్నృ పాలః స మల్లనామా
35 భవ దద్వితీయ్యః । యస్యాంగ లావణ్య బలా
36 దనంగః కృత్యం జహా పంచశర పరిపంచం॥
37 స్నేహానిబ్బర మగాధతామలం సేతుభేదన
38 విధేః పరాఙ్ముఖం । రాజహంస రమణీయ్య

39 మాబభౌ యత్తడాగమపి యస్యమానసం॥
40 తస్యాభవన్మహాబాహు రన్నయఖ్యోభృతాం
41 వరః । తనయ స్సనయాచారః శూరశ్చా
42 రు గుణాకరః॥ తస్యాసీ ద్దైతమానామ మా
43 నినీ నిజగేహినీ । రతిమ్మనోభవస్యేవ సాగర
44 స్యేవ జాహ్నవీ॥ విద్యేవ కీర్త్తిం గురుసంప్రదాయా
45 దుద్యోగతో నీతిరివార్థ సిద్ధిం । సాలబ్ధ పత్యు స్త
46 [న*] యాం కులస్య భూషాయ మారా మథమై
47 ల మాఖ్యాం॥ మంద సుందర గతం సుభా
48 [షి] తం లోచనాంచల విలోల వీక్షితం । హంస
49 కోకిల మృగైః పృథక్కృతం యత్రయోగ మ
50 గమ త్పరస్పరః॥

దక్షిణపు ప్రక్క

1 యా సావంఘ్రి సరోరుహా ప్రతిపదం వే
2 ల్లద్భుజావల్లికా సుస్నిగ్ధాధర పల్లవాస్మిత ద
3 ల త్పుండేక్షు కోదండకా । నల్లద్భ్రూభ్రమరావ
4 ళిః శితిలస ద్ధమ్మిల్ల కుంతోత్తరా స్యాద్యోతిష్ట
5 సమం సమంతి తతయా స్పష్టం వసన్త శ్రి
6 యా ॥ యే సోదరా గుణజుషోపి వివర్ధ మా
7 నాః కాలక్రమేణ పృథగేవ భవంతి హంత । అ
8 స్యాః పునస్సహ భవాధృతి నీతి దాక్ష్య లక్ష్మ్య ద
9 యా ప్రభృతయోన విభాగ భాజః॥ గుణై
10 రస్యా స్సమాద్విత్రైః కామం సంతు కులాంగ
11 నాః । పాతివ్రత్య గుణః శ్రీమాన స్యాయాదే
12 వ నాస్యయా ॥ శిరః పురారే రివ చంద్రలేఖయా
13 దివాకరస్యేవ రుచాదిచ స్తలం । య యోన్న
14 తం దన్నయ మంత్రిణః కులం మనోజ్ఞయా

15 భూరి విభూష యిష్యతే ॥ చమూపతే ర్దన్న
16 య నామధేయా త్పసబ్బిసేనాపతిరు ద్బ
17 భూవ । పాత్రాప్పిర్తత స్నేహదశావలంబాద్యో
18 దీపి మల్యాల కుల ప్రదీపః ॥ ఖండయం
19 న్రిపుచమూన్న్ కేవలం మండలాగ్ర మసృజా
20 చ్ఛరం జయత్ । దండభృ ద్విపుల విక్రమో మృ
21 ధే మండలస్యచనిజస్యయోమనః ॥ తతో
22 జనిష్టమేధావీ కాటయ స్సంకిసాధిపః । [య.]
23 త్పాణీ మగ్రిహీ త్పూర్వం వీరలక్ష్మ్యః కులస్త్రి
24 యాః ॥ ఆ వార్ధి రాయ గరుడః పెడముట్టు
25 గండః ప్రఖ్యాతకోట గెలువాత ఇతిక్షమా
26 యాం । అంధ్రాది సిద్ధ జయ వాచక నామధే
27 యై యస్యోన్నతిః కవిజనైః ప్రథయాంబు
28 భూవే ॥ ప్రేమైక విషయః శ్రీమా న్రుద్ర దేవ
29 స్యయో భవత్ । తస్య వీరావ జాయేతాం కల
30 త్రే ప్రథమే సుతౌ ॥ పోతాభిధానః పృతనాధి
31 పోగ్రజ స్తయోర భూద్యస్య కృపాణ సంచ
32 రః । యుద్ధాధ్వనా నాకముపేయుషాం ద్వి
33 షాం యాత్రాసమర్థో జని సార్థ వాహకః ॥
34 యోనంతర శ్చౌండ వరూథినీశ స్సురేజ్య [ధీ?]
35 వ్విక్రమ కార్తికేయః। సుదండనీతింత
36 మఖండశక్తి మమాత్య కృత్యేవృత రుద్రదే
37 వః తమేషా సంకిసాధీశ వంశవారాశి
38 వర్ధనం । రోహిణీవ జనానంద మిందుం వ
39 వ్రే పతింసతీ ॥ యస్మి న్నార్జిత విక్రమే గణ
40 పతి క్షోణీపతే శాసనా జ్జేతుం దక్షిణ వారి
41 ధిం జిగమిషా గేలుమ్మర్నాంసి ద్విషాం । కిం

42 చోద్యోగ నియోగ వేగిత చమూ యాత్రా
43 భరా భుగ్నయా భూయో భూరి పరా
44 భవో జలనిధే రుర్వ్యాస మాశంకితః ॥ య
45 స్య పరిస్పంద ధాటీ తురగఖుర పుటక్షేప ని
46 ర్భిన్న భూమే రుడ్డీనై ర్ధూళిజాలై ర విరలమ భి
47 త శ్చండ సౌర ప్రకాశైః । మామేష పాత్రరోష [స్థ ?]
48 లయతి (?) పరీతః కిన్నితి వ్యగ్రితో బ్ధి ర్ద్వీపం ప్రా [దా]
49 దనేకై రుపచితమణిభి శ్చోల భూపై శ్చసార్ధం ॥
50 ఆత్త ద్వీప శ్రియః శశ్వదభూ న్మత్సర భేదినీ ।
51 యస్య కీర్త్తి ర్మయీ దీపీ చూఱ కాండిలి కా
52 హాలా ॥

తూర్పు ప్రక్క

1 పరిభవతి నయదీయ విక్రమాగ్నే స్తృణత
2 రుర్వైరి వనాదరితే వివృధ్యే । అలమపి శమ
3 నాయ నాంబురాశిః పరిధన హాతారి వధూ
4 జనాశ్రుణోన్యః॥ యః ప్రాసాదం సౌధభావ
5 ప్రసాదం సప్రాకారం రాజతాద్రి ప్రాకార
6 ం । తుంగోత్సంగం వ్యాతనోద్ధేమ శృంగం వి
7 శ్వేశస్య ప్రీతయే శంకరస్య॥ ఏవం ధర్మ్మే ర్వ్యాన
8 ధర్మజ్ఞా లబ్ధ్వాజయ్యం సతీసతీ । నశీలం కే
9 వలం సాస్య వరిత్రమప్యన్వ వర్త్తత॥ ప్రతిష్ఠాభి
10 ర్వివాహైశ్చ సురా న్స్వామి సురానపి । స
11 ంభావ్యాచ్ఛయతాం శంభో ర్లింగే స్థావర
12 జంగమే॥ తిథయః ప్రతి పన్ముఖ్యాః కాల
13 స్సర్వోపి తన్మయః కథితః । ఇతి సర్వకాల
14 సుఖదం తిథిదాన మనేక మదిహాతాం॥ తి
15 ళ గుడ లవణాత్మాః క్షీరవారాజ్య రూపా స్స

16 దధి మధుసితాంగా స్వచ్ఛర్తాంగాంచ సా
17 క్షాత్ । స్ఫుట మితి దశధేనూః ప్రార్థనా కా
18 మధేనూ ర్నిధివదమల చిత్తో విప్రభక్త్యా వ
19 దత్తాం॥ నాత్రైవ కేవలం యాభ్యాము [భి?]
20 గోపాయితే కులే । ఉభాచలోకా విజితే [వి?]
21 తీర్యోర్భయతో ముఖీః॥ అగ్రహార ద్వ
22 యం దత్తం నిగ్రహాయాఖిలైనసాం । అ
23 శూన్యశయనే నోచ్చైన్నీర్తత మిష్ట మనూన్య
24 తాం॥ గోభూహేమాన్నవస్త్రాది దానాని పు
25 నరేనయోః । పురుషాయుష మప్య
26 క్త్వా పరిచ్ఛింద్యుర్న పండితాః॥ సా కట్టకూరు
27 రితి విశ్రుతనామధేయే గ్రామే తడాగ యు
28 గలం వ్యదధా దుదారం । యద్వారి హంస
29 మిథునై రనుభూయమానం విస్మార
30 యత్యమల మంబు సురాపగాయాః॥
31 ప్రాసాదత్రయ మేతస్మిం శ్చక్రే సామైల మా
32 హ్వాయా । ఆయుక్షోద్దీర్పం కీర్త్యై ర్వర్త్మై న
33 పరి కల్పితం॥ ప్రత్యతిష్ఠి పదత్రేశం స్వాఖ్య
34 యా మల్లికార్జునం । అన్నేశ్వరం పితుర్నా
35 మ్నా మాతురైతేశ్వరం పరం॥ ప్రాసాద
36 త్రితయ మభా త్త్రికూట తుంగం త్రేతాగ్ని
37 ప్రతిమ మహో మహేశలింగం । జ్యోతిర్భి [స్త్రి]
38 భిరివ సంభ్రితై రనూన్యః క్షోణిస్థ స్త్రిభు
39 వన సార సంగ్రహాన్యః॥ ప్రాసాదా భా
40 న్తి శంభోర్ధవళ తమతయా మైలమాంబా
41 యశోభిః స్నిగ్ధాస్త చ్చిత్తవృత్యా బుధజన మ
42 హితైః స్తచ్చరిత్రై స్సుచిత్రాః । తస్యాస్తుంగా [శ్చ]
43 [గ]ంగాధరచరణయుగ ప్రీతిభిః పుష్కలా

44 భిక్షేష్ఠా స్నేహేన భర్తుః స్వహా విపులదయా దా
45 న దాక్ష్యే మ్మహిష్ఠాః॥ పరబల భీమ కులాక
46 ర రత్నం రాయగరుడాఖ్య కుల భూషా । ఏ
47 కం వింశతి మ [ప ?] రాణ్యా తిష్ఠిప న్నైర్మల మాథ లి
48 [ం*] [గా]ని॥ (?ఏ) షైవ మేకవింశత్యా ప్రతిష్ఠాభిః స్వ
49 [ప]ం శజాన్ । తావతః శివసాలోక్య మనైషీల్లోక
50 కనందనా॥ ప్రాకారోద్భ్రం లిహకార స్త్రికూ
51 టం పరితో వ్యధాత్ । శివధర్మస్య రక్షార్థ మధ
52 ర్మాసేధనం విధిః॥

ఉత్తరపు ప్రక్క

1 ఏకోత్తరాం భవన వింశతి మీశ్వరస్య కక్షే. ద
2 ధ జ్జలధరా నతి వర్తమానః । లోకాంత పాల
3 భవనాష్టక మాత్రి జుష్టం యోమానసో
4 త్తరగిరిం హసతీవ భూమ్నా ॥ స్పష్టం త్రికూ
5 ట ముఖ నిర్మల విష్టరేషు దృష్టః ప్రమృష్ట
6 ముకురేష్వివ పార్వతీశః । ఏకోప్యనేకవ దు
7 పాకృత లింగ తంత్ర (స్త్రై) య్యంత చింత్య మ
8 హిమావతు మైలమాంబాం ॥ జిన భ
9 వని మిత శకాబ్దే దుందుభి సంవత్సరత
10 పస్య సప్తమ్యాం । పూర్వస్యాం నిజభవనే
11 పశుపతి రై తేశ్వరో తిష్ఠత్ ॥ యదక్షిణ భూ
12 మీందు మితాః శకాబ్దకా స్తదా పరా దేవ
13 వకా వతిష్ఠిపత్ । సామైల మాన్నేశ్వర మల్లి
14 కార్జునౌ రాకాదినే క్రోధన మాఘ మధ్య
15 మే ॥ ఆదా ద్దేవాంగభోగాయ శాలీ శాలి ని
16 సాదశ । నివర్తనాని వాంచ్ఛంతీ సంసారా త్తే
17 న్నివర్తనం ॥ మాద్దీనతిల్యాక నివర్తన వింశ

18 తించ పుష్పస్మితామపి మనోరమ పుష్ప
19 వాటీం । ఆ చంద్ర తారక మహోదధి మైల మా
20 ంబా వృత్తిశ్చ విప్రజన [సా] త్కృతవత్యసంఖ్యాః ॥
21 పూర్వైర్ దత్తాం ద్విజాతిభ్యో యత్నాద్రక్ష యు
22 ధిష్ఠిర మహీం మ్మహీంభృతాం శ్రేష్ఠ దానాచ్ఛ్రే
23 యోను పాలనం ॥ సామాన్యోయం ధర్మ్మ
24 సేతు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో భవ
25 ద్భిః । ఇత్థం సర్వ్వా న్భావినః పార్థి వేంద్రా న్భూ
26 యో భూయో యాచతే రామచంద్రః ॥
27 మద్వంశజాః పరమహీపతి వంశజావా పా
28 పాదపేత మనసో భువి భూమిపాలాః ।
29 తేపాలయంతు మమధర్మ్మ మిమం స
30 మగ్రం తేషాం మయా విరచితోంజలి రేష
31 మూర్ద్ధ్ని ॥ బహుభి ర్వ్వసుధా దత్తా రాజభిః
32 సగరాదిభిః । యస్య యస్య యదా భూ
33 మి స్త స్యతస్య తదాఫలం ॥ స్వదత్తాం పరద
34 త్తాంవా యోహరేత వసుంధరాం । షష్టిం వ
35 ర్ష సహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రి
36 మిః ॥ గామేకాం రత్నికా మేకాం భూమే [ర]
37 ప్యేక మంగులం । హార న్నరక మాప్నోతి యా
38 వదా భూత సంప్లవం ॥ అకరస్య కరాదా
39 నా ద్గోసహస్ర వధ శ్రుతః । సకరస్య కర
40 త్యాగా ద్గోకోటి ఫలమశ్నుతే ॥ స్వదత్తా ద్విగు
41 ణం పుణ్యం పరదత్తాను పాలనాత్ । పరద
42 త్తాపహారేణ స్వద త్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ త
43 [స్మా] త్త్వయా నహ ర్త్తవ్యం ధనం దేవ ద్విజన్మనా
44 ం । తత్పాలనాత్తు సకలం లభతే వాంఛి
45 తం ఫలం ॥ యస్వచ్ఛః కృతి చి త్తప న్నవరసో

46 యో నాటకీయోరివద్య శ్చాత్మయ్యాఫల ప్ర [ద]
47 త్రి భువనే సత్పాత్రిదానోపమం । సాతం కా
48 సముద్ర మూార్జిత జలం పాిదా త్తడాగం పు [న]
49 న్నామాంకం శ్వశురస్య దైవతగురు శ్రీకం
50 ఠ రంగ శ్రియే ॥

14

అలంపురము

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రతీత మహావాదయం నకళ భువనైక
3 శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర దేవరు సమస్తభువ నాశ్రియ స్వస్తిశ్రీ
4 మతు కాకతీయ్య ప్రతాపరుద్ర దేవ మహారాజులు ఓరుగం
5 టి పట్టణంబునం సుఖ సంకథా వినోదంబునం పృథివీ
6 రాజ్యంబు సేయుచు డంగాను శకవర్షంబులు ౧౨౨౧
7 యగు వికారి సంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ ౧౫ గు॥ స్వస్తి స
8 మస్త భువన విఖ్యాత పంచాశత వీరశాసన లబ్ధానేక గుణగణాలం
9 కృత సత్యశౌచాచార చారు చరిత్ర నయవినయ విపుల విజ్ఞా
10 న వీరబలంజ్య సమయ ధర్మ్మ ప్రతి పాళకులైన అలంపూరి
11 ముంమ్మడి బ్రమ్మిసెట్టి పృథ్విసెట్టి పృథువయ తిండక వాడి బ్రి
12 ఒమ్మి సెట్టి నాడనాలుక సిరియాళ సెట్టి బడవర బెలి
13 దేవిసెట్టి మిండ గుద్దలి అంన్నిసెట్టి పట్టణస్వామి అవలిసెట్టి బ్రం
14 మ్మిసెట్టి పిండిబాసెట్టి ఫలవాది కేసెట్టి ఫలవాది నా
15 రెవ జోగిసెట్టి కంచ్చెమారిసెట్టి కొడుకు ఎఱ్ఱమాచెనసెట్టి పాక
16 నాటి పోలిసెట్టి నల్ల గెస్సెట్టి ఓలెబాస్సెట్టి లక్కిసెట్టి ల
17 ఖయ సికరద ధీలిసెట్టి మంచెమసెట్టి లోకిసెట్టి వచ్చెనాయని నా
18 గిసెట్టి కోడూరి హెగడ గెస్సెట్టి రేవక నాగిసెట్టి వట్టెం పోచెన

19 స్వెట్టి అట్టు యింతకట్టువారు సహితమైన యీ స్థళము సమస్త పెక్కం
20 డ్రూను (శ్రీ)బ్రింహ్మేశ్వర దేవర మహాస్థానాధిపతు లైన పెదమలం
21 మద్దేవరాజు ముఖ్యమైనరాజులచేతను పెసలువాయ తూర్పున
22 బాగానకు అందుల తపోధనులు పద్మజీయ్య కొమరులు మూడజీయ్య నాగ
23 జీయ్య గారి కాళ్లు కడిగి ధారాపూర్వకము సేసి యిచ్చిన రెండు జేనల కొ
24 లను ఆచంద్రార్క స్థాయిగాను యిచ్చిన యిత్తువులు నూ ని మంగళ
25 స్వదత్తాం ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం పరదత్తాపహారేణ
26 స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ స్వదత్తం పరదత్తంవా యోహరేత వసుంధరా షష్టింవ
27 ర్ష సహస్రాణి విష్టాయాంజాయతేక్రిమి॥ (కొంథ రామాకరవీర మరియాను
వీరయ్య మల్లికాంసిథాంబాపర పుత్రూడనూ ఘునుడ)

VI

విజయనగర శాసనములు

విజయనగర శాసనములు

1

అలంపురము

మొదటి రేకు - మొదటి ప్రక్క

1 శుభమస్తు ॥ శాకే పద్మజ దంతి మూర్త్తి శ
2 శిని శ్రీ సర్వజి ద్వత్సరే । మాఘే మాసిచ కృ
3 ష్ణ పక్ష శివరాత్రౌ ఇందువారే శుభే ।
4 శ్రీ కాచక్షితిపాల నాయక మణి స్సారా
5 మ సస్యాలయం । శ్రీ సారంగపురాఖ్య
6 మంచిత తరం ప్రాదా న్మహద్భ్యః పరం ॥
7 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ
8 న శకవర్షంబులు ౧౩౮౯ అగు నే
9 టి సర్వజి త్సంవత్సర మాఘ కృష్ణ ౧౪
10 సోమవారాన శ్రీ మత్సజ్జన శుద్ధ శివా
11 చార సంపన్నులున్ను శ్రీ నందినాథ భృ
12 ంగినాథ వీరభద్ర దేవర ప్రముఖ ప్రమథ గణ
13 మార్గ ప్రవర్తకులు నైన సా
14 రంగేశ్వర మఠము పెద్ద కుప్పస కంథ దే
15 వర ముఖ్యమైన ద్యావాపృథివి మహా
16 మహాత్తుకు శ్రీమతు పెద కాచప్పొ
17 డయలుంగారు శ్రీ మల్లికార్జున

మొదటి రేకు - రెండవ ప్రక్క

1 మహారాయల ఆనతిని సమ
2 ర్పించిన భూదాన ధర్మశాసన ప
3 త్రము శ్రీశైల సింహాసనాసీను లైన క
4 డలి భిక్షావృత్తి అయ్యంగారి అను
5 జ్ఞను కెమిదేవుని వీరయ్యంగారికి శ్రీ మ
6 ల్లికార్జున దేవుని బండారానకు వరహా
7 లు ౫౦౦ టికి క్రయముగాం గొన్న గంగు
8 ల పల్లి నఱమార్లిల్ల పొలాన పురము గ
9 ట్టి సారంగపురమనే నామాంకితము సే
10 సిన ఆ సారంగపురము మీకు ఆతదాతి
11 థి పుణ్యకాలమందు త్రికరణ శుద్ధిగా
12 ను సహిరణ్యోదక దానధారా పూర్వక
13 ముగాను మాగురువులకున్ను మా
14 తల్లిదండ్రులకున్ను మాకున్ను పు
15 ణ్యముగాను ధారవోసి యిచ్చిన సార
16 ంగపురము చతుస్సీమా మధ్యవర్తులైన
17 జలక్షేత్ర ఫలక్షేత్ర వాపీకూప తటాకా

రెండవ రేకు - మొదటి ప్రక్క

1 రామ సహితముగాను నిధి నిక్షేప
2 జల పాషాణ అక్షీణి ఆగామి వర్త
3 మాన సర్వోపద్రవ రహితముగాను
4 త్రివాచికముగాను ధారవోసి యి
5 చ్చిన సారంగ్గపుర మనే గ్రామానకు యె
6 వ్వరు తప్పినాను తప్పించినాను కాశి క్షే
7 త్రమందు మాతాపితృవధాను గోబ్రాం

8 హ్మణ వధాను సేసిన పాపానం బో
9 వువారు యెవ్వారు యీ ధర్మానకు శ్రు
10 ద్రోపద్రవాలు సేసినాను సేయించ్చి
11 నాను ఆచంద్రార్కముగా శ్వ చండాల యో
12 నుల జన్మించ్చువారు అటుగాన యీ
13 సారంగపుర మనే గ్రామము మీ
14 శిష్య పరిశిష్యముగా ననుభవించ్చే
15 ది ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం ప
16 రదత్తాను పాలనం । పరదత్తాప
17 హారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భ

రెండవ రేకు — రెండవ ప్రక్క

1 వేత్ ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం
2 వా యో హరేత వసుంధ
3 రాః । షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి వి
4 ష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥
5 సామాన్యోయం ధర్మ సేతు
6 నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీ
7 యో భవద్భిః । సర్వా నేతా న్భా
8 వినః పార్థివేంద్రా న్భూయో
9 భూయో యాచతే రామచం
10 ద్రః ॥ శతుర్ణాపి కృతో ధర్మః పా
11 లనీయః ప్రయత్నతః । శత్రు రేవ
12 హి శత్రుస్యా ద్ధర్మ శ్శత్రు నకస్య
13 చిత్ ॥ కాచప్పొడయల వ్రాలు

2

అలంపురము

మొదటి వైపు

1 నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్ర చామ
2 రచారవే త్రైలోక్య నగరారంభ మూల
3 స్తంభాయ శంభవే ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
4 శాలివాహన శకవర్షం గళు ౧౪౪౩ నేయ వృష సం
5 వత్సరద ఆషాఢసు ౧౨ లు స్వస్తి అలంపుర నర ప్రతి
6 త మహోదయ సకళ భువనైకనాథ శ్రీబాల
7 బ్రహ్మేశ్వర దేవరిగె శ్రీమద్రాజాధి రాజ రాజ పర
8 మేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాప శ్రీవీర కృష్ణరాయ
9 రు రత్నసింహాసనా రూఢ రాగి పృథ్వీ రాజ్య వ
10 నాళుత్త యిరలు గౌరదణయంకర బస్వ పయ్యన
11 వర నిరూపదింద గౌరదణయంకర నారాయ
12 ణయ్యనవరూ సాష్టాంగ వెరగి పాడవొట్టు
13 సమర్పి సిద గ్రామగళు యెరడర ధర్మ శాసనద
14 క్రమ వెంతెందరె శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ ప
15 రమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర కృష్ణరాయ మ
16 హా రాయరు రత్నసింహాసనా రూఢ రాగి పృ
17 థ్వీ రాజ్య వనాళుత్త ఇద్దు వుత్తరాది రాచకా
18 ర్యద దిగ్విజయ దింద రాచూరను సాధిశి
19 నమ్మ గౌరదణాయకర బస్వప్పయ్యన వరిగె అలం
20 పూరి శీమెను ఆమర దంనాయకపాలింస్త సంమ్బంధ
21 ఆతథాతిథి ప్రథమ ద్వాదశి పుణ్యకాలదలు శ్రీ
22 పర్వత పశ్చిమ ద్వార వాగ అలంపూరు దక్షిణ వారణా
23 శి తుంగభద్రా తీరదలూ కృష్ణవేణీ వేదావతీ నాదా
24 వతీ తుంగ్రభద్రా తీరద కాశీక్షేత్రదలూ శ్రీబాల

25 బ్రిహ్మేశ్వర దేవర సంన్నిధియల్లూ శ్రీ మదా్రిజాధి
26 రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీవీర కృష్ణరా
27 య మహారాయరిగె ధర్మక్కె వాగియూ గౌర దణ్ణా
28 యంకరిగె పుణ్యావాగియూ యజన యాజన అధ్యేన
29 అధ్యాపక దాన ప్రతిగ్రాహ షట్కర్మ్మ నిరతరాద ఆశ్వ
30 లాయన సూత్రిద ఋక్ శాఖాధ్యాయద హారితస గోత్రద గౌ
31 రదణయకర నారాయణయ్యనవరూ బ్రహేశ్వర దేవర
32 శ్రీయంగద అమృతపడి అంగరంగ వైభవ వినయోగ మా
33 సోత్సవ పక్షోత్సవ పర్వ్వతిథి రథోత్యాహి గళిగె
34 ౦ చెంన్ననిపాడి గ్రామ వొందను ౧ బ్రహ్మేశ్వర దేవరిగె
35 అభిషేక మాడువ బ్రాహ్మణ జోస్య ఛత్రద
36 బ్రాహ్మణ హంనెరడు జ ౧౨ సహావాగి నడిసు వు
37 దకె వెలంపాడు గ్రామ ౧ వంద్దూ వుభయం గ్రా
38 మ ౨ యెరడనూ సహిరంణ్యోదక దాన ధారాపూ
39 ర్వ్వక వాగి ధారియ నెరడు సాష్టాంగ వెరిగి పొడ
40 వట్టు సమర్ప్పి సిధవాగి ఆ యెరడు గ్రామద చ
41 తు శీమెగె సలువ యరెమడి మసబుకెంన్నెల
42 * * * * సంతె భావియిత ముంతాద సకల కార్య్యా
43 రంభ నిరారంభ సకళ సువర్ణ్ణా దాయ
44 ధాన్యాదాయ సహావాయూ చతు శీమె వొ
45 ళగాద నిధి నిక్షేప జల పాషాణ అక్షీణ.

రెండవ వైపు

1 ఆగామి సిద్ధసా
2 ధ్యంగళెంబ అష్టభో
3 గతేజ సామ్యావను ఆ
4 చంద్రార్క్క స్థాహియా
5 గి సర్వ్వ మాన్యవాగి
6 స్థానమాన్య పూర్వ్వ
7 యాది ఆగి సుఖ
8 దలు అనుభవిసు
9 దు యెందు ధారె
10 యనెరడు సమర్ప్పి

11 సిద గ్రామ యెరడు
12 ధమ్మా౯ శాసన
13 స్వదత్తాం ద్విగు
14 ణం పుణ్యాం ప
15 రదత్తాను పాలనం
16 పరదత్తాపహారే
17 ణ స్వదత్తం నిష్ఫళం
18 భవేత్ స్వదత్తాం ప
19 రదత్తాంవా యో
20 హారేత వసుం
21 ధరా షష్టివర్షరుష స
22 హస్రాణి విష్టా
23 యాం జాయ
24 తే క్రిమిః ॥

3

అలంపురము

1 శ్రీహరిః స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవరుషంగళు ౧౪౪౩
3 నేయ వృష సంవత్సరద ఆషాఢ శుద్ధ
4 ౧౨ లు స్వస్తిశ్రీ అలంపూరి యోగానంద
5 నారసింహ దేవరిగె శ్రీమద్రాజాధిరాజ
6 రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాప శ్రీ వీర కృ
7 ష్ణరాయ మహారాయరు రత్న సింహాసనా
8 రూఢరాగి పృథ్వీరాజ్య వనాళుత్తలాయిర
9 లు గౌరదణాయంకర బస్వప్పయ్యానవర నియా
10 పదింద గౌరదణాయకర నారాయణయ్యాన
11 వరు సాష్టాంగ వెఱగి పాడపట్టు సమర్పిసిద
12 గ్రామ బహిరాపుర వొందు ధమ్మా౯ శాసనద
13 క్రమ వెంతెందరె శ్రీమద్రాజాధిరాజ పర
14 మేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీవీరకృష్ణరాయ మ
15 హారాయరు రత్నసింహాసనా రూఢరాగి పృథ్వీ
16 రాజ్యవనాళుత్త ఇద్దు౯ వుత్తరాది రాచకార్య

17 ద దిగ్విజయ దింద రాచూరను సాధిశి సంమ్మ
18 గౌరదణాయకర బస్వప్పయ్యన వరిగె అలంపూరి
19 సీమెను ఆమెర దణాయంక పాలింస్తు సంమ్మం
20 ధ ఈశదాతిథి ప్రథమ ద్వాదశి పుణ్య కా
21 లదలు శ్రీశైల పశ్చిమ ద్వారవాగ అలపూ
22 ర దక్షిణ వారణాశి తుంగభద్రా తీర
23 దలూ కృష్ణవేణీ వేదావతీ నాదవతీ తుం
24 గభద్రా తీరగళ మధ్యదలూ భాస్కర
25 క్షేత్రదలూ శ్రీనారసింహాదేవర సంన్నిధి
26 యలూ శ్రీమద్రాజాధి రాజ రాజ పరమే
27 శ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరకృష్ణరాయ మ
28 హారాయరిగె ధమ్మ౯ వాగియు గౌరవ ద
29 ణాయంకరిగె పుణ్య వాగియు యజన యా
30 జన అధ్యయన అధ్యాపక దాన ప్రతిగ్రాహ షట్క
31 మ్మ౯ నిరతరాద ఆశ్వలాయన సూత్రద రు
32 క్ శాఖాధ్యయన హారితసగోత్రద గా
33 ర దణాయకర శ్రీనారాయణయ్యనవరు శ్రీ నార
34 సింహాదేవర శ్రీయంగద అమృత పడి అంగరంగ
35 వైభవ వినియోగ మాసోత్సవ పక్షోత్సవ పర్వ౯ తిథి
36 రథోత్సవగళిగె బయరాపుర వెంబ గ్రామక్కె
37 ప్రతినామవాద నారసిఃహా పురగ్రామవు ఇ
38 గ్రామక్కె హొలను సాలదిద్దరె పెగ్గళ వాగి అలం
39 పూరిహొల వొళగె యెంటు ఖండుగు ఖ ల హొలను
40 వుభయం గ్రామహొందను యెంటు ఖండుగు హొలను
41 * * * * * * * * * * *

4

అలంపురము

మొదటి రేకు — మొదటి ప్రక్క

(ఐ) ॥ శుభమస్తు ॥ నమస్తుంగ సిరస్తుంబి । చంద్ర
చామర చారవె । త్రైలోక్య నగరారంభ । ము
ల స్తంభాయ శంభవం ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు
దయ శాలివాహన శకవర్షంబులు । ౧౪౪౮ ।
అగు నేటి సర్వ్వజిత్తు సంవత్సర చైత్ర శు ౧
శ్రీ స్వస్తి అలంపురవర ప్రతిత మహోదయ
సకళ భువనైక నాథ శ్రీ బాలం బ్రంహ్మేశ్వరు
దేవునికి । శ్రీమద్రాజాధి రాజ రాజ పరమే
శ్వర శ్రీ వీరప్రతాప । శ్రీమతు క్రిష్ణదేవ మ
హారాయలు సింహాసనారూఢులై పృథి
వి రాజ్యం సేయంగాను । భూదారం పెద్ది
నాయనింగారి కొమారుండు । చిన పె

రెండవ ప్రక్క

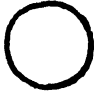
ద్ది నాయనిగారు సాంష్టాంగ్గ ద్దణం పెట్టి ఇ
చ్చిన గ్రామ ధర్మశాసనం । క్రిష్ణరాయలు మా
నాయంకరానకు పాలించ్చిన । అలంపూ
రి సీమలోను । శ్రీశైలానకు పశ్చిమద్వారం
తుంగ్గభద్రాతీరం మంద్దు । గరుడ బ్రహ్మ ౧
వీరబ్రంహ్మ । ౨ । పద్మ బ్రింహ ॥ ౩ । విశ్వబ్రింహ్మ । ౪
కుమారబ్రింహ్మ । ౫ । స్వర్గ్గ బ్రంహ్మ । ౬ । తార
కబ్రింహ ॥ ౭ ॥ సూర్యబ్రింహ్మ ॥ ౮ । బాల బ
హ్మ ॥ ౯ । నవంబ్రిహ్మలున్ను । అమృత పల్లకు
అంగ్గరంగ్గ వైభవాలు । ఇచ్చిన చంన్నుపల్లె అ
నే గ్రామం । వ్యయ సంవ్వత్సర పుష్య బ ౧౦ ।

రెండవ రేకు - మొదటి ప్రక్క

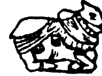
1 శు । సంకాృంత్తి పుణ్యకాల మంద్దు ।
2 శ్రీ కృష్ణదేవరాయ మహారాయలుకు
3 పుణ్యంగాను సహిణ్యోదక దానధారా
4 పుర్వాకంగాను యిస్తిమి ॥ ఇదర్వ శాసనం
5 యెవ్వరు దప్పినాను కాశిలోను కోవుం
6 బ్రాంహ్మని వధించ్చిన పావన భోవువారు ॥
7 తమ తల్లి దంండ్రాదుల వధించ్చిన పాపా
8 న బొవువారు ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం ।
9 పరదత్తాను పాలనం । పరదత్తాపహా
10 రేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేతు ॥ శ్రీ శ్రీ

రెండవ రేకు - రెండవ ప్రక్క

బ్రంహేశోయం సహ విశ్వే
। సహ కాశీ హేమలా పు
రి । సహ గంగ్గా తుంగ్గభ
ద్రయం । సత్యమేవ నసంశ
యః ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీం జే
యునూ॥

5

చెన్నిపాడు

1 ంశుభమస్తు ॥ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్ర చామరచారవే
2 త్రైలోక్య నగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే ॥ స్వస్తిశ్రీ జ
3 యాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంగళు ౧౪౪౯ నేయ సర్వజితు సం
4 వత్సరద చైత్ర శు ౧ లు చెంనిపాడు శ్రీ చెన్నకేశ్వర దేవరిగె శ్రీమన్ మహా
5 రాజాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీరకృష్ణదేవ మహా
6 రాయరు రత్నసింహాసనారూఢరాగి పృథివీరాజ్యం గెయ్యుత్తం యిరలాగి భండా
7 రద సిది నాయకర మక్కళు పెదినాయకరు సాష్టాంగనమస్కార మాడి సమర్పిసి కొట్ట
8 గ్రామ ధర్మశాసన క్రమ వెంతెందరె శ్రీకృష్ణరాయ మహారాయరు నమగె అమ
9 ర నాయక తనక్కె పాలిసిద అలంపూరి సీమెయ వొళగళ గోకులపాడ గ్రా
10 మక్కె ప్రతినామ వాద భండారద పెదాపురద గ్రామవన్ను చెన్నకేశ్వర దేవర
11 అమృతపడి అంగ రంగ వైభవక్కె వ్యయ సంవత్సరద పుష్యబ ౧౦ సంక్రాం
12 తియ పుణ్యకాల దల్లు నమ్మస్వామి కృష్ణరాయ మహారాయరిగె పు
13 ణ్యవాగి సహిరణ్యోదక దానధారా పూర్వకవాగి త్రివాచా దారెయ
14 నెరదు కొట్టెవు । ఆ గోకులపాడ ప్రతినామ వాద భండారద పెదా
15 పురద గ్రామక్కె సలువ అష్టభోగ తేజ సాంమ్య సకళ సువర్ణాదాయ స
16 కళ ధాంన్య ఆదాయ ఆ గ్రామక్కె సలునచతుస్సీమ వొళగాద నిధి నిక్షే
17 ప జల పాషాణ అక్షీణ ఆగామి సిద్ధసాధ్యంగళెంబ అష్టభోగ తే
18 జ సాంమ్య సర్వ * * సమస్త బలసహిత వాగి ఆ చంద్రార్క స్థాయి
19 ఆగి చెన్నిపాడు చెన్నకేశ్వర దేవరిగె గోకులపాడ గ్రామక్కె ప్రతినా
20 మవాద భండారద పెదాపురద గ్రామవన్ను దారియ నెఱదు కొ
21 ట్టవు ॥ స్తానమాంన్య పూర్వ మరియాదె । స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం
22 పరదత్తాను పాలనం । పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం ।
23 భవేత్ ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యోహరేత వసుంధరాం । షష్టిర్వ
24 రుష సహస్రాణాం విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥ దాన పా
25 లనయో ర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోను పాలనం । దానా స్వర్గమ
26 వాప్నోతి పాలనా దచ్యుతం పదం ॥ శ్రీ భయిరవ ॥

6

చెన్నిపాడు

1 శ్రీ శుభమస్తు ॥ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్ర
2 చామర చారవే త్రైలోక్య నగరారంభ మూల స్తంభా
3 య శంభవే ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
4 వర్షంగళు ౧౪౫౦ నేయ సంవత్సరద వయిశాఖ
5 శు ౧౫ పూర్ణ సోమగ్రహణ పుణ్యకాల దల్లు చెంన్నిపాడు
6 శ్రీ చెన్నకేశ్వర దేవరిగె అణాజి అయ్యనవర మక్కళు చం
7 ద్రశేఖరయ్యన తంమ దీక్షితయ్యనవరు నమస్కరిసి కొట్ట భూ
8 దాన ధర్మశాసన గ్రామదాన పత్రద క్రమ వెంతెందరె శ్రీ మ
9 న్మహా రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీర ప్రతాప శ్రీ వీ
10 ర కృష్ణదేవ మహారాయరు రత్నసింహాసనారూఢ రాగి
11 పృథవీ రాజ్యం గెయ్యుత్తం యిరలాగి నమగె అమర నాయక
12 తనకె పాలిసిద నడుగెడ యస్తరాద అలంపూరి సీమగె సలువ
13 పూసలపాడు గ్రామక్కె ప్రతినామవాద క్రిష్ణరాయ పురద గ్రామ వ
14 న్ను చెంనిపాడు చెన్నకేశ్వర దేవర అమృతపడిగె సోమగ్రహణ పుణ్యకా
15 లదలు నమ్మస్వామి కృష్ణదేవరాయ మహారాయరిగె పుణ్య వాగియు తి
16 మ్మరుసయ్యన వరిగె పుణ్యవాగి పూసలపాడు గ్రామక్కె ప్రతి నామవాద కృష్ణరాయ
17 పురవను సహిరణ్యోదక దానధారా పూర్వక వాగి దారెయ నెఱదు సమర్పిసిదె
18 వు ఆపూసలపాడు గ్రామక్కె ప్రతినామవాద కృష్ణరాయ పురక్కె సలువ
చతుస్సీమ దొ
19 ళగణ నిధి నిక్షేప జల పాషాణ ఆ గామి సిద్ధసాధ్యంగళెంబ అష్టభోగ సకల సువ
20 ర్ణాదాయం సకళధాన్య ఆదాయ సుంకసూత్ర మొదలాగి చెనుంపాడను
సర్వమాన్య
21 వాగి దారెయ నెఱదు సమర్పిసి కొట్ట * * * * యీ ధర్మక్కె అను
22 కూల వాగి నడు సోదు ఎందు కొట్ట భూదాన ధర్మశాసన గ్రామ దా
23 న పత్ర సాన మాంన్య పూర్వ మరియాదె ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం

24 పరదత్తాను పాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥
25 స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యోహారేత వసుంధరాం షష్టిర్వరుష స
26 హస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥ దాన పాలన యోర్మధ్యే దానా
27 ఛ్ఛ్రేయోను పాలనం దానాత్ స్వర్గ మవాప్నోతి పాలనా దచ్యుతం
28 పదం ॥ స్వదత్తా దుహితాచైవ పరదత్తా సహోదరి పితృ దత్తా త
29 థా మాతా త్రిభిః త్రిషు వివర్జయేత్ ॥ యేకేవ భగినీలోకే సర్వ
30 శాంమ్యేన భూభుజాం నభోజ్యానకర గ్రాహ్యా విప్రదత్తా వసుం
31 ధరా ॥ ఈ ధర్మానకు తప్పిన వారు తమ తలిదండ్రులను వారణాసి
32 లో చంపిన పాపానం బోదురు. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

VII

ఇతర శాసనములు

ఇతర శాసనములు

1

మత్తల

దక్షిణము ప్రక్క

1 ఓం నమః శివాయ ॥ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్ర చామర
2 చారవే । త్రైలోక్య నగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే ॥
3 దంష్ట్రాక్రీడావరాహస్మ విష్ణోరక్షతువః క్షమా । యత్ర కేతక సంలీ
4 న భృంగీ భంగీమధారయత్ ॥ నాభేర్నారాయణ స్యాభూ ద్విధాతా తత్ర
5 నోర్మనుః । తదన్వయే సముద్భూతం స్ఫీతం యదుకుల మ్భువి ॥ విచిత్రక్షత్ర ధా
6 మ్నాం పాత్రే జైత్రే హరిః పురా । యత్రపుత్రో జని శ్రీమాం దేవకీవసు
దేవయోః
7 తత్రాసభిల్లమో నామ ఫుల్ల ద్గుణగణో నృపః । తత్రాస్తయ త్కథాలాపా
8 దరివర్గో ప్యనర్గలః ॥ తత్పుత్ర స్సు పవిత్ర కీర్తి రభవ చ్ఛ్రీజైత్ర భూభృద్గవి
9 యః స్వర్లోక పతంనదీ * రతరాశా రైరతీ వోజ్వలైః । చంచచ్చామరచారుదా
10 స నికరైరారాధితో మస్తకే పాదాగ్రేపిన మచ్ఛిరోభిరభితః సంసేవితో
11 రాజభిః ॥ కించోదంచ దనేక విక్రమకథా గాథాయతా విశ్రుతా గీయం
12 తే ఖలు యస్యకిన్నరగణై రోమాంచ చంచత్తను । తత్తద్వారిధి తీర భూరుహ * * *
13 స్యంధాత్త బంధోచ్చల ద్దోలాదోలన సంభ్రమాహిత భయ భ్రాంతాంగనాలింగితైః॥
తస్యా భూ
14 త్తనయః పరీక్షితనయః శ్రీ సింహనామా నృపః శత్రూణామ విషంహ్యా విక్రమ క
15 లః సంక్రామితం భూతలే । సేవాసన్నత దేవ సేవిత పదాంభోజే నయే నాగ్ర
హో త్పత్తిచ్ఛే
16 దకృతా ప్రతిక్షితిభృతాం ఖడ్గేన వజ్రత్విషా ॥ యస్మై విస్మయ కారి విక్రమవతే
17 సంగ్రామరంగస్థలే జీవగ్రాహ గృహీత ముక్త రిపు భూనాథైర్నతి స్సీరద్భైః ॥
దత్తానాం [క్షి]

18 లయః స్థలం నిజపద్రైః ఛిన్నం నవక్షో నిజం ప్రాణ త్రాణ పరాయణైస్స రథ
సం కర్మా
19 వితీర్నానకైః ॥ సింహాసనం యదం న్యేషాం భూభుజాం నామధారకం తద్యస్య
జాతమన్వ
20 ర్ధవిత్రస్తారి నృపద్విపం ॥ తస్మాజ్జైత్రాభిదః శూరః కుమారః శంకరాదివ । జాతః
21 శక్తిధరః స్ఫూర్జద్వైరి క్రౌంచ విదారణః ॥ సాక్షాత్ కృష్ణసమో భూపః
కృష్ణనామా త
22 తోజని । సత్యభామా సమేతోయో యదు వంశ శిఖామణిః ॥ లీలా నిర్జిత రాజ
కంస విభవం
23 ధర్మైక మిత్రం జయశ్రీకాంతం యుధి భీమ విక్రమ కలా సంజాత హర్షం సదా నం
దం నందక రాజి దక్షి
24 ణ భుజం దేవానతాంఘ్రిద్వయం యంప్రస్తౌతిజనోవనౌ గుణమణి శ్రేణీ విహారాం
బుధిం ॥ తస్యాను
25 జోజని శ్రీమాన్మహాదేవాభిధో నృపః । అంగీకృతమనం గత్వం శత్రుకామేనయ
త్కృథా ॥ ఉత్స
26 ర్పిదర్పకుల శత్రు కలత్ర వక్త్రచంద్ర ద్రవ న్మధుర కాంతి సుధారసౌఘః । ఆహార
భావ ముపసర్ప
27 తి యస్య ఖడ్గ జిహ్వాస్యాజి ● సరణేర్యు ధిబాహు రాహవాః॥ తతః కామోపమ
శ్రీమాన్ రామో జా * * *
28 క్షితేః । యేన నిర్వాసితం సర్వం కులం దుష్టారి రక్షసాం॥ యస్యాసంస్మార యో
విలంఘిత రిపు క్షోణీంద్ర సైన్యా
29 ర్ణవాః ప్రోన్మీల చ్చతురబ్ధి మేఖల మహీ సీతాను యాతశ్చయః । ఆసీ ద్దేవగిరిర్య
దీయ
30 నగరీ భూపై రయోధ్యారిభిః॥ సోయంరామ మహీపతి ర్గుణనిధి ర్భూ యాత్సదా
భూతలే॥ యః ప్ర
31 ద్యుమ్నవదుల్లసం నిజతను శ్రీకృష్ణదేవాత్మజో హాస్తోయస్య సదా కరీంద్ర కర
వ ద్దానాంబు సం

32 భావితః । యస్స్వామీ హిమ శైలవ త్క్షితి భృతాం య శ్రీపతి ర్విష్ణువత్సోయం
రామ మహీపతి ర్వి

33 జయతా మాచంద్రతారం భువి॥ మధ్యేవారిధి "గోవ" నామ నగరీ లంకేవ శంకా
కరీ । శతూర్ణాం వసు సంప

34 దాం నిజపదం రక్షోబలై రక్షితా । ప్రాకారైః పరివేష్ఠితా తిరుచిరాకారై రతీ
వోన్నతై ర్యే

35 దార ధరారమాం రమయతు శ్రీరామశ్చంద్రశ్చిరం॥ పూర్వం కశ్యపవంశయో మ
హాదేవాభి

36 ధ స్సుధీః । ఆసీ ద్యదుకులే మంత్రీ స్వతంత్రః కార్య చింతనే । య ద్బ్యాధరేంద్ర
ఘనచాప వి

37 ముక్త కృష్ణబాణానలే నిపతి తం త్రిపుర ప్రవీరైః । భ్రామ్యత్పతంగ గతి ప్రథమాన
38 చండ దోర్దండ విక్రమకలా నిబిడావలేపైః॥ యత్తేజోభిరఖండ తత్పరచయ
ప్రాకార

39 చక్రీభవ త్ప్రేంఖత్రోన్నత వక్త్రకాలతటభూగండామ్మ మండానుగం । దర్పోత్స
వ దరిక్షమా

పదమటి ప్రక్క

1 పతితమస్ చిత్తం నిపీతం తతో మంత్రీ ప్రాదురభూ త్ప్రభాకర ఇతి ఖ్యాతః ప్రతాపోం
2 నతః॥ తస్మాదావిరభూ చ్ఛ్రీమాన్ కృష్ణనామా చమూపతిః । యేనోగ్ర సైన్య
పాలేన తే

3 నేజ నయషోమహాత్॥ కర్ణేనేవ వికీర్ణ మత్ర భువనే యత్రాపియం సూనునా
జ్యోత్స్నమ

4 త్సరి దుగ్ధ సింధు లహరీ ఫేనావదాతం యశః । దోర్దండాంచిత ఖడ్గదండ నిహత
ప్రోద్భింన వై

5 రిక్షమానాథోరస్థలవి * * * * జయశ్రీ శ్లిష్ట వక్షోభృతా॥ ధీమానాసీ త్తతో
6 శ్రీమాన్ స్థాణునామాచమూపతిః।యతోకపదృష్టిపాతేన వైరిణోనంగతాంగతాః॥
7 మండలీకర వందోలి చక్రనారాయణాదికాః । లక్ష్యంతే వైరివక్షస్సుయదీయ బిరుదా
8 వలిః॥ కామోయం కిముకామినీ రతిపతిః శ్రీకృష్ణదేవాత్మజః॥ కింవాయం

9 గణనాయకోద్ధవరదో భాత్రితా కుమార పత్రిభోః । కింవాయం మరుతః సుతోరి విజ

10 యీ శ్రీరామచంద్రాన్ను గోభూయాత్ స్థాణు చమూపతి భుజవిజన్నైరిత్థంసదా తకితః॥

11 ॥ యస్త్యాగీ భువియం స్తువంతి కవయో యేనారయో నిర్జితా యస్మై తేకరమావహం

12 తి చకితా యస్మాం నధన్యోపరః॥ యస్యాసీ ద్వసుధా కుటుంబ కమియం యస్మిం

13 రమంతే ప్రజాః సత్వం స్థాణు చమూపతే గుణనిధే స్థేయా స్థిరంభూతలే॥ ఇత్యా

14 ది వీర వితరణ గుణమణి గణాలంకృతేన నిజవిషద యశశ్శరచ్చంద్రికాధవ

15 వితతి భువనా భోగేన సుజనస్తుత్య చరితేన సత్యభాషణేన దీనానాథ శర

16 ణ్యేన ఆర్త త్రాణ పరాయణేన పుణ్యాత్మనా నిజగురు జనచరణ కమలయుగళ భ్ర

17 మరాయమానాంతః కరణేన పరమమాహేశ్వరేణ ధర్మకర్మ నిరతేన బంధుజన సింధు సము

18 ల్లాస శరత్పూర్ణ సుధాకరేణ మండలీ కరవందోలి మండలీక చక్రనారాయణ సకల

19 సైంన్యాధి పతీత్యాది నానాబిరుదాంక సమస్త ప్రశస్తి సహితేన శ్రీమద్యాదవ

20 నారాయణ భుజబల ప్రౌఢప్రతాప చక్రవర్తిని శ్రీరామచంద్ర దేవే దేవగిరౌ సు

21 ఖ సత్కథా వినోదేన రాజ్యం కుర్వతి తదను మత్యా తత్పాద పద్మోపజీవినా

22 (శ్రీ) మత్స్థాణునామకేన మగతల పురవరాధీశ్వర శ్రీ స్వయంభూమల్లినాథాయ అం

23 గరంగ సమస్త భోగార్థం మగతల విషయాంతవర్తి గెన్నె నాయకపల్లీతి ప్ర

24 సిద్ధః పుణ్యాత్మ నాకేనచిత్ భూపాలేన దత్తః సర్వ నమస్యః పశ్చాత్కాలవశేన[జీ]

25 ర్ణః సపునర్గ్రామః ఉద్ధృత్య స్వస్తి శ్రీ శకే షోడశోత్తరద్విసతాధిక సహస్రత[మ]

26 జయ సంవత్సరే పుష్యమాసే కృష్ణపక్షే అమావాస్యాయాం భానువారే అర్ధోదయా

27 పుణ్యకాలే భుకుతి ముక్తిఫలప్రదాయ మగతలపురవరాధీశ్వరాయ శ్రీస్వయం(భూ)

28 మల్లినాథాయ దత్తః ॥ సౌవర్ణలతికేవ భాతి గిరిజా యన్మూర్తి కల్పద్రుమే

29 (య) న్మౌలావ వికాసకోరకరుచిః చాంద్రీకలా రాజతే । మల్లీ దామవ దుల్లసత్య

30 (వి) రతం యన్మస్తకే స్వస్సరిత్ సోవ్యాత్స్థాణు చమూపతిం మగతలాధీశః శి

31 (వ)ః సర్వదా ॥ అద్వయానంద కృష్ణాంఘ్రి సరోరుహ షడంఘ్రిణా కల్పితం మల్లినాథ

32 స్యశాసనం విష్ణుసూరిణా ॥ శ్రీమాంయిదేవకరుణాతరణీకేలి సద్మనా । శా

33 (సనం) మల్లినాథస్యా లేఖి విత్తయమంత్రిణా ॥ దానపాలన యోర్మధ్యే దా

34 (నాచ్ఛ్రే)యోను పాలనం । దానాత్స్వర్గ మవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతంపదం ॥ స్వద

35 (త్తాంప) రదత్తాంవా యోహరేత వసుంధరాం । షష్టింవర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయ

36 (తే క్రి) మిః ॥ సామాన్యోయం ధర్మ సేతు నృపాణాం । కాలేకాలే పాలనీయోభ

37 (వద్భిః) సర్వా నేతాన్ భావినః పార్థివేంద్రాన్ భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః

38 (మద్వం) శజా పరమహీపతి వంశజావా పాపాదపేత మనసో భువి భూమి పాలాః యే పాల

39 (యంతి) మమధర్మ మిమం సమస్తం తే భ్యోమయా విరచితోంజలి రేషమూర్ధ్ని॥

2

బైరవానిపల్లి

మొదటి వైపు

1 శ్రీమతు పరమ గ (ం) భీరశ్యద్వ [స్యాద్వా] దామోఘలాం

2 ఛన (ం) జీయ్యా [యా] త్రైలోక్యనాథస్య స (శా) సన (ం) జిన

3 స [శా] సనం ॥ స్వస్తి సమస్తప్రస [శ] స్తి సహితం

4 శ్రీమతుప [శ్రా] వకాభరణ సత్యారత్నాకరం సమ్యక్త్వ చూ

5 డామణి ఎనిసిద గళ్ద దాన పూజ సిళోపవాస మొంబ

6 నాల్కు దానంగళోళ్ సంపూర్ణ్నను మప్పను మత్తవెన్తప్ప

7 నెందదేచిట కుళతిళకాంభోరాశి వార్ధి వర్ధ

రెండవ వైపు

1 న చ (ం) ద్రనుమనిప శ్రీమతు బెక్కల్లపురవ రా

2 ధీశ్వరను మప్ప మల్లి రడ్డి తన్న ప్రతిష్ఠ గైద

3 మండిత దేవర పూజ గక్కంరిసియ రాహా

4 రదానక (౦) దు సమకట్టి స్వస్తి యెమ నియ
5 మ స్వాధ్యాయ ధ్యానమానానుష్ఠాన జపసమా
6 ది సీ (శీ) ల సంపన్నరప్ప శ్రీమతు గుణసేన పరమా
7 త్మధ్యా దేవరిగె తన్న కుటుంబ సహిత వాగికా
8 లం కచ్చి కొట్ట ॥

మూడవ వైపు

1 దత్తి ఎన్తన చలిమడుగిన కెరెయ మాగె
2 వాయలొందు మత్తరు గద్యరుద్ర సము
3 ద్రి దొళొందు మత్తరు గద్యనీరోహారి యన్న
4 డి కొట్టు ప్రతిపాళిసిద మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ
5 ఇంతిదక్కా రాను వక్రస్తరాదరవరుగంగె
6 వారణాసి యొళ్ కోటికవిలె గళం కోటి
7 బ్రాహ్మణరుమకొ (౦) ద బ్రహ్మత్తియలు హోద
8 రు ॥

3

బెక్కల్లు

ఉత్తరపు వైపు

1 ఎత్తిసవిధ కరణాసన ప్రయోగ
2 నిజకృత సురత సుఖసముద్రావ
3 గాహనానేక చతురవనితా
4 జన హృదయాకర్షణోపాయ
5 ప్రణయ వినయ మధుర క్రియా
6 యంత్ర తంత్రపరిణతాధః కృత
7 * * భవుండును । సుభగమనో
8 భవుండును । శిష్ట కుల వార్ధి వర్ధ

9 న సుధాకరుండునుం । బలి దేవ గు
10 రు ద్విజ భక్తిప్రిత రత్నాకరుండును ।
11 నైన శ్రీమద్వెక్కంటి పురవరేశ్వ
12 రుండు మల్లిరెడ్డి పరమ పౌరుష పు
13 రుషోత్తముండై తాం గులదీపకుం
14 డగుటం జేసి తనకులము నిరువ
15 ది యొక్కొక తల వారికి నిరువది యొ
16 క్కొక గుడ్డెత్తించి త్రికూటంబునుం దక్షిన
17 గుడ్లునుం దన కిహపరార్ధ ప్రిదం
18 బులుగా నెత్తించి దేవభోగమునకు
19 దత్తివిడిచి యాచంద్రార్క తారకం
20 బుగా శాసనారూఢ స్తం (భ) ంబు నిల్పి అ
21 భినవ మల్లికార్జునంబు పుణ్యస్థా
22 నంబు గావించి పుణ్యశ్లోకుండై
23 పరమ ధర్మ ప్రతిపాలనంబు సేసె
24 ం దమ యాన్వయం బనాది సం
25 సిద్ధం బైన జిన జైన ధర్మంబునం
26 బ్రివర్తిల్లుచునికిం జేసి విమల జ్ఞా
27 నంబున నూహించి వివేక విద్యా
28 ధరుండై ॥ వ్రి ॥ అమరంగ శైవవై
29 ష్ణవ నిజారుహా బౌద్ధములైన యి
30 చ్ఛతుస్సమయములం బ్రిథ
31 గ్మతము శంశయ హేతువు దైవ మె
32 ల్ల నేకమ యని యైక్య భావమున
33 గల్మషదూరుండు మల్లిరెడ్డి యత్యు
34 మితగుణాఢ్యుండీ యతులితాయ
35 తనంబులు నిల్పెంబ్రీతితోన్ ॥

(అసమగ్రము)

4

అలంపురము

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శకవరు
2 షంబులు ౧౨౭౭ అగు నేంటి విజయ
3 సంవత్సర శ్రీష్టశు ౫ బు। స్వస్తిశ్రీ మన్మహా
4 మండళేస్వర అంత్యంబరగండ శ్రీ హేమా
5 డి దేవ మహారాజుల ప్రధాని అయి
6 తరాజుంగారు సేయించిన ప్రతిష్ట
7 మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ

5

అలంపురము

1 స్వస్తి హాతంపురవర ప్రతి
2 త మహోదయం సకళ భు
3 వనైకనాథ శ్రీ బ్రంమ్మే స్వ
4 ర దేవర దేమ పరసాన మ
5 ందు యోగానంద నారశిహ్వా
6 దేవరకున్ను ప్రియాగమా * *
7 దేవరకున్ను స్వస్తి శ్రీ మన్మహా
8 మండ్లలేశ్వర అంత్యంబర్గం
9 డ్డా ఖనయదే మహారాజ కుమా
10 రుదూ రాయి దేవరాజుగారూ
11 దేవరుల కాటికిన్ని పుణ్యాము
12 గాను దేవర తోటను యి
13 ద్రివౌను మైటం మెల్లిత్తాను
14 గానుకు గుణంని రెడ్డిని
15 యిరం నాగిరెడి * *
16 * * * * * * * *
17 * * * * * * * *

6

మ క్తల

1 స్వస్తి శ్రీమ న్మగతల పురవరాధీశ్వర శ్రీ స్వయం భు
2 మల్లినాథాయ మగతల నగరే మగతల ప్రవిష్ట
3 గ్రామేషుచ అంగరంగ సమస్త భోగార్థం తైస్తైస్తత్త
4 త్కాలీనైర్మగతల స్వామిభి స్తల్లబ్ధానుమతిభిరధి కా
5 రిభిశ్చ దత్తం శాలి కృష్ణ పాండుర క్షేత్ర జాతమేతా
6 వతం ॥ కృష్ణవేణ్ణాయా ఉత్తరతటే బొబ్బినాయని ప
7 ల్లీతి ప్రసిద్ధా పూర్వ్వ ప్రసిద్ధ చతుః సీమాసమన్వితా వ
8 ల్లీ ఏకా । మగతల ఉల్లి సముద్ర పాశ్చాత్య భాగే
9 శాలి క్షేత్రం అష్ట నివర్త్తన పరిమితం । మంత్రి
10 కూటాగ్రహార మార్గ్గ స్థిత అశ్వత్థ తడాకస్యాగ్నేయదే
11 శే కృష్ణక్షేత్రం వింశతి నివర్త్తన పరిమితం జక్కి
12 లేరమార్గ్గే కాటని చెలమ తేకుంపల్లి తడాగ మధ్యే
13 త్రింశన్నివర్త్తన పరిమితం కృష్ణక్షేత్రం । ఊటుకూర
14 మార్గ్గే పూర్వ్వ భాగే దశ నివర్త్తన పరిమితం కృష్ణక్షేత్రం ।
15 వెంన సముద్ర పశ్చిమభాగే పంచద (శ) నివర్త్తన పరిమి
16 తం కృష్ణక్షేత్రం । నల్లంజేని సమీపే ఉత్తరభాగే పాం
17 డుర క్షేత్రంత్రింశన్నివర్త్తన పరిమితం । వేమరికాచ
18 సముద్రే శాలిక్షేత్రం నివర్త్తన ద్వయ పరిమితం ।
19 నఱువత డాగే శాలిక్షేత్రం నివర్త్తన పరిమితం । జక్కి
20 వేఱ బ్రంమిరెడ్డి తడాగే శాలిక్షేత్ర మేక నివర్త్తనం ।
21 పులిమామింద్రవస్థా పల్వలే శాలిక్షేత్ర మేకనివర్త్త
22 నం । అనుపూర గ్రామే కృష్ణక్షేత్రం చతుర్న్నివర్త్తన పరి
23 మితం । మగతల నగరే బహుభిర్దత్తం ఆయః । ప్రతి
24 ధాన్యం ప్రతిరాశి రాజకీయ్యా ఏకాఢక పరిమితం ధాన్యం ।
25 క్రముకేషు క్రేత విక్రేతో క్రేకైకస్మి న్పంచక్రముక

26 ఫలాని । శ్వేత తాంబూల పర్ణాని భారేభారే శతం పర్ణా
27 ని । క్రుష్ణ పర్ణాని భారేభారే ఏకాకవలికా । వైశ్యేషు ప్రతిగృహం
28 దర్వీ పరిమిత తండులాః । తైలికేషు ప్రతి గృహం మానా
29 ష్ట మాంశ పరిమితం తైలం । వార్తాకాది ఫలాని ప్రతి శక
30 టం పంచ పంచ ఫలాని । శాకే ముష్టి మాత్రం । ఆమలకాది
31 తు ప్రతి శకటం ప్రస్థ పరిమితాని । రస కళ ధాన్య విక్రయే ప్రతి
32 శకటం ప్రస్థ పరిమితం ధాన్యం । పుష్పార్ధ మేకా శాక వాటీ
33 శాకార్ధ మేకా । ఉజ్జయని దణ్డనాయక తడాకే శాక క్షే
34 త్రి మేకం నివర్తనం । బాడాల సంగ సముద్రే శాలిక్షేత్రే మష్ట
35 నివర్తన పరిమితం ॥

7

శాయింపేట

పడమర వైపు

1 శ్రీ శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
2 శకవర్షంబులు ౧౩౮౬ అగు నేటి తారణ
3 సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ ౧౫ వడవారము నా
4 టి సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమందు స్వస్తి
5 శ్రీమ దనంతకోటి బ్రహ్మాండ నాయకుండై
6 [శ్రియః] పతై జగత్కుటుంబై ప్రణతపరిత్రాణ
7 రతుడైన మచ్చెల్ల తిరువెంగళేశ్వరునికిం
8 న్ని యజన యాజనాధ్యయనాధ్యాపన దాన
9 ప్రతిగ్రహ షట్కర్మ నిరతులైన అయ్యగార్లు
10 ౧౨ కిన్ని మహాజనాలు ౧౨ కిన్ని గజదళ
11 విభాళ గాయి గోవాళ సోమకుల పరశు
12 రామ కాకత రాజ్య స్థాపనాచార్యా ద్య

13 నేక బిరుద ప్రి (శ) స్తులై సకల ధర్మ పరిపాల
14 కులై రేచెఱ్ల పెద నవోతా నాయనిగారి
15 ప్రపౌత్రులై పెదశింగమ నాయనిగారి పౌ
16 త్రులై పినంన్నమనాయనిగారి పుత్రులై శిం
17 గమాంబా గర్భ పుంణ్యోదయులైన రా
18 వు ధర్మానాయనిగారు ఓరుగంటి సీ
19 మలోని క్రొత్తగట్టు స్తలములోని మచ్చెఱు
20 మదపల్లె సహితం చతుస్సీమా సమేతము
21 గా నుంన్ను కృష్ణపాండుర కేదార భూ
22 సమేతముగా నుంన్ను నిధి నిక్షేపా
23 దృష్టభోగతేజ స్వామ్య సమేతముగా
24 నుంన్ ఈ చంద్ర (గ్రి) హణ పుంణ్య కాలమప్పు
25 డు తిరువెంగ్గళేశ్వర ప్రీతిగాను మచ్చె
26 ల్ల తిరువెంగళేశ్వరునికి పది వృత్తులు [చె]
27 ం నకేశవాది చతుర్వింశతి మూ
28 ర్తి ప్రీతిగాను అయ్యంగారు ౧౨ కి మ
29 హాజనాలు ౧౨ న్ కూడను ౧౮ కుంన్ను ౨౮
30 వృతులుంన్ అర్ధవెరశి ౩౮ వృత్తులుగాను
31 పరికల్పనచేసి కృషీవల సమేత
32 ముగాను ధారవోశి ఇస్తిమిగాన మీా
33 పుత్రపౌత్రాదికము ఆచంద్రార్క
34 స్తాయిగాను అనుభవించి బ్రదికే
35 ది । ఏకైవ భగినీలం (లో) కే సర్వేషా మే
36 వ భూభుజాం । నభోజ్యాన కరగ్రాం
37 హ్యా విప్ర దత్తా వసుంధరా॥
38 స్వదత్తాం ద్విగుణం పుంణ్యాం పరద
39 త్తానుపాలనం । పరదత్తాపహారే
40 ణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥

ఉత్తరపు వైపు

1 ఆత్రేయగోత్రము అల్లాడయ్యగారి
2 ప్రపౌత్రులై అంనోరయ్యగారి పౌత్రు
3 లై తిరువెంగళయగారి పుత్రులైన
4 కిళాంబి ధర్మయగారు । ఆత్రేయ గో
5 త్రము జకప్పాయార్యుల ప్రపౌత్రులై
6 నరహరిభట్ల పౌత్రులై కామాభట్ల పు
7 త్రులైన రామాపాలి ఔబళభట్లు ।
8 శ్రీవత్స గోత్రము హస్తగిరయగారి ప్ర
9 పౌత్రులై శింగమయగారి పౌత్రులై హస్త
10 గిరయగారి పుత్రులైన అండానయ
11 గారు । కౌండిన్యము గోత్రము ఆనందా
12 ర్యు ప్రపౌత్రులై రేయార్యుల పౌత్రు
13 లై గంగనోర్యుల పు [త్రు] లైన తల్లాయా
14 ర్యులు । భరద్వాజ గోత్రము అయల
15 యగారి ప్రపౌత్రులై గోపయగారి పౌత్రులై
16 అబయగారి పుత్రులైన మంగొాత్రిపిన
17 ఔబళయగారు । కౌండిన్య గోత్రము
18 మంచనోర్యుల ప్రపౌత్రులై తిప్పాయొా
19 ర్యుల పౌత్రులై దేచిభట్ల పుత్రులైన * ఏల
20 కలుగిరి భట్లు । హారిత గోత్రము గో
21 త్రము గోపయగారి పౌత్రులై చెం
22 నమయగారి పుత్రులైన కడమల
23 చెల్లి గోపయగారు । హారిత గోత్రము
24 శ్రీరామభట్ల ప్రపౌత్రులై నారాయణ భ
25 ట్ల పౌత్రులై శ్రీరామభట్ల పుత్రులైన నా
26 [రా] యణభట్లు । హారిత గోత్రము నారా

27 యగారి ప్రపౌత్రులై శ్రీకృష్ణయగారి పౌత్రు
28 లై కొల్నివిలియగారి పుత్రులైన కృష్ణయగా
29 రు । కౌశిక గోత్రము విశ్వేశ్వరభట్ల ప్రపౌ
30 త్రులై అనంతార్యుల పౌత్రులై కేసవాయో
31 ఝులపుత్రులైన గుగ్గిళ్ళ అనంతోర్ఝులు ।
32 భరద్వాజగోత్రము శ్రీధరయగారి ప్ర
33 పౌత్రులై శ్రీరామయగారి పౌత్రులై అనం
34 తయగారి పుత్రులైన రావికాటి శింగ
35 మయగారు । శ్రీవత్సగోత్రము ఏదో
36 ఝుల ప్రపౌత్రులై విష్ణుసోమ యా
37 జుల పౌత్రులై అయలోర్ఝులపు
38 త్రులైన నందవరపు వీరాయో
39 ఝులు । శ్రీ

తూర్పు వైపు

1 శ్రీ మచ్చెల్ల వృత్తిమంతుల
2 గోత్రనామాలు శఘు మషణ
3 గోత్రము యజుశ్శాఖ అలఁణము
4 పిరానయ్యగారి ప్రపౌత్రులై తాత
5 య్యగారి పౌత్రులై తిరుమల
6 య్యవారి పుత్రులైన శింగరయ
7 గారు । కాశ్యప గోత్రము యజు
8 శాఖ లక్ష్మిధర శేష ప్రపౌత్రు
9 లై అనంతార్యుల పౌత్రులై లట్లఖాయోర్ఝు
10 ల పుత్రులైన కరువకొల్ని మలుభట్లు
11 భరద్వాజ గోత్రము వాసుదేవయ
12 గారి పౌత్రులు ఆడుధారయ్యగారి పు
13 త్రులు మాడహాశె ధమ్మయ్యగారు

14 భరద్వాజ గోత్రిము పోతాయొర్ఝుల ప్ర
15 పౌత్రులై యల్లాయొర్ఝుల పౌత్రులై కృష్ణ
16 భట్ల పుత్రులైన అంబాల మల్లాయొర్ఝు
17 లు । భరద్వాజ గోత్రిము పెంమ్మాభట్ల
18 ప్రిపౌత్రులై అయలయ్యగారి బాలగోప
19 పయ్యగారి పుత్రులైన మంగొల్లి నారణయ్య గా
20 రు । హారితస గోత్రము మాచనోర్ఝుల
21 ప్రి పౌత్రులై ఔభళోర్ఝుల పౌత్రులై త్రిపు
22 ర పెదోర్ఝుల పుత్రులైన వారణ (ణా) శి ధ
23 ర్మాయోర్ఝులు । హారిత గోత్రము ఔభ
24 ళయ్యగారి ప్రిపౌత్రులై అనంతయ్యగా
25 రి పౌత్రులై తాతయ్యగారి పుత్రులైన వర
26 దార్ధణం నారాయణయ్యగారు । సాంఖ్యా
27 యనసగోత్రం భైరవోర్ఝుల ప్రపౌత్రులై [ర]
28 ంగాయొర్ఝుల పౌత్రులై యెల్లాయొర్ఝుల పుత్రు
29 లైన బసవాయొర్ఝులు । భరద్వాజ గో
30 త్రము పెంమాభట్ల ప్రపౌత్రులై అయలయ
31 గారి పౌత్రులై నారణయ్య పుత్రులైన
32 మంగొల్ని పెద ఔభళయ్యగారు । హ
33 రిత గోత్రము అనంత భట్ల ప్రిపౌ
34 త్రులై నరహారోర్ఝుల పౌత్రులై అంన్నంభ
35 ట్ల పుత్రులైన రామయెగు నరహోర్ఝు
36 కాశ్యప గోత్రిం పదూరయగారి ప్రిపౌత్రు
37 లై శింగమయగారి పౌత్రులై దాసులయ్యగా
38 రి పుత్రులైన ఉండ్రృణ కొండల కేశవయగా
39 [రు] భరద్వాజ గోత్రము మలుభట్లు
40 పౌత్రులై తిప్పా సోమయాజుల

41 * * * లై యజ్ఞేశ్వర సోమయా *
42 * * * * * * * * * * *

దక్షిణపు వైపు

1 సామాన్యోయం ధర్మ సేతు
2 నృపాణాం కాలేకాలే పాలనీయో
3 భవద్భిః । సర్వానేతాన్ భావినః
4 పార్థివేంద్రాన్ భూయో భూయో యా
5 చతే రామచంద్రః । స్వదత్తాం పర
6 దత్తాంవా యోహరేత వసుంధ
7 రా । షష్టివర్ష సహస్రాణి విష్టా
8 యాం జాయతే క్రిమిః । శ్వ
9 మాంసం సురయాసిక్తం పచ్యమానం చి
10 తాగ్నినా ఇంద్రి [o] పృథతి చండాలః కి
11 మమేధ్య మతః పరం । దేవ బ్రాహ్మ
12 ణ విత్తాని నాశయంతి హరంతిచ
13 తేషాం పాదరజో భీత్యాముదరం శు
14 ష్య చర్మణా । ఇందుకు వాలు దూఉుకు
15 * కాలబండ ఆగ్నేయానకు వ
16 డ్లచేని గుట్ట దక్షిణానకు ఆతుకూ
17 రి సందుకట్టు వాగు * * య కా
18 వ కొత్త గట్టు సందుకు జువ్విబండ
19 పడమట శాసన మున్నది
20 యిటు తివిచి రాంగాను
21 చాలుమడ్లు నిరుతి
22 మూలకు నొక్కం చేను
23 పడమటికి గోపినేని
24 బండ యిటు తివిచి రాంగా

25 ను తుటుక కుంట తూర్పుగాం గా
26 మ్మునగా వాయవ్యానకు మండ్ల *
27 వల రుద్ర గణము వుత్తరాన
28 కు మచ్చెల్లింగయ్య గట్టు యీశా
29 న్యానకు నాల్గు తాళ్ళు కటకిం
30 ద్దు జువ్విలో తాడుల్లటికి
31 ందు మట్టివద్ద బండ్ల (శ్రీ)

8

చాగదోణ

1 హేవళంబి సంవత్సర కార్తీక * * * * * * ర మహా
2 మండలేశ్వర పోదిలె చంద్రాజీరావు మహారాజు గా
3 రు నాగబత్తునికి యిచ్చిన దాన పత్రి సాసనము రాజు వారు
4 మాడువు బళిరేడు పాలించిన ఆయిజ సిమలో చాకి
5 దొన గ్రామంన (హరొసను) చెంరువు తుంము కట్టిస్తిమి కనుకా
6 నీకు * * * * లెఖ కటించు కొన్న కొత్త చెరువున మం
7 ది ఖ ండగ తు మడును గుండరాలి * * పడమట గల స్థళ
8 చేను యిచ్చితిమి యిపున్యానకు (ఎవరు తప్పి) నను తమ తలి త
9 ండ్రి ఆవు వరణాసిలో చంపించిన పాపాన పోదు
10 రు మొనిమానలు తమకురగటవున్న గోవులు
11 * తిన్న పాపానికి పోతురు సర్వమాన్యం (శ్రీ) (శ్రీ) (శ్రీ)

9

చాగదోణ

1 కాళయుక్తి సంవత్సరానకు శాలివాహన శకవర్షాలు వేయి న్నాలుగునూట డెబ్బె
తొమ్మిది ౧౪౭౯
2 దుందుభి సంవత్సరానకు చేవహి శక వర్ష వేయిన్నన్నూట యెనబైనాలుగు ౧౪౮౪
3 దుందుభి సంవత్సర ఫాల్గుణ బ 30 లు శ్రీమన్మహా మండలేశ్వర పోచిరాజు చెన్నమ
రాజయ్య
4 దేవ మహారాజుల అల్లుండు పొదెల ఇంద్ర రాజయదేవ మహారాజులుంగారు
నగబత్తున్కి
5 యిచ్చిన యీదాన పత్రం సనదరాజయ్యావారు మడువుంబళికి పాలించియిచ్చిన
ఆయిజసీమలో
6 ను చాకిదొన గ్రామాన చింతల చెరువుక్రింద అనుమంత్త పెరమాళ మాన్యాన్కి
పడమటదళ మడికి * * *
7 వెలిపలికి కావలివాని రాళ్ళకు పడమచేను ౮౧ తూమందు నీవు చింతల చెరువు
తూము గట్టినందుక్కి
8 దారపోశి ఇస్తిమి యీ పుణ్యాన్కి యవ్వరు తప్పినాను వారణాసిలో తమ తల్లి
దండ్రుల గురువుల
9 చంపిన పాపాన పోవువా రు ప్పంది అమెద్దెం తిన్నవారు అని యిచ్చిన దా
10 న పత్రం శ్రీ శ్రీ శ్రీ

10

మత్తల

1 ॥ శ్రీమల్హారిమార్తండ చర (?) జౌతసరరాయె బాల।
2 ॥ సతు బాలాజీ నృప శాలివాన సక ౧౭౩౭॥
3 ॥ ఈవ (?) నామ సంవఛర జష్ఠమాసే శుద్ధ ప॥
4 ॥ క్షే పంచమి శుభే నక్షత్రి యోగ కర్ణ తద్ది॥
5 ॥ నేదే ఉళవతీర్థవ మహాద్వార సక॥
6 ॥ ల్ప మనోరథ సపుర్ణ మస్తు ॥౬॥

11

కూడలి సంగమేశ్వరము

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శకవ
2 ర్షాలు ౧౩౨౦ అగు విక్రమ
3 సంవత్సమార్గశిర శు ౧౫ లు
4 సంగమేశ్వర దేవర గుడి శిఖరము
5 ను మంటపమును భవంతి సహి
6 తమై ఊాలు లోన విఱిగిపడి ఎం
7 తెంగాల * ంచేట్టుండి జీర్ణమై వు
8 ండంగాను సుఖామృత శ్రీపా
9 దాలు కందన వోౕలి పెద్దకరణం
10 తిరామ * * * చేతను జీర్ణో
11 ద్ధార * * * *
12 * * * * * *

12

కూడలి సంగమేశ్వరము

1 స్వస్తి శ్రీ మ
2 న్మహామం
3 డలేశ్వర వీరకే
4 శవదేవ మైల
5 ల మహాదేవి ద
6 మ్మర్ణజేవు ఎం
7 దె పదిపుట్లు
8 పదిగద్యలు పెట్టి
9 * * * * పది శ్రీ
10 * * * * మేశ్వరము
11 * * * * శ్రీ శ్రీ

13

సంగమేశ్వరము

1 సకవరిశ ౯౫౦ం తారణ సంవత్సర క్రహాయొళ్ క్రదోతర *
2 గురుదేవ హెగ్గడ జోగిభట్టర్ కూడల పన్నెరడు వనాశత విద్దర్ణ
3 సంకేశ్వర దేవరిగె నాలుకు నందాదీవిగెగె బట్ట
4 చణ్ణాియ సడసువుదు ఇదనావ సర్వర్ణ స్తాన వనాళ్వవం
5 నడసువుదు సిడిసిదవ బాణరాసి వొంకవిలె నడిదర్
6 శ్రీ బల్లవర సరణ

14

సంగమేశ్వరము

మొదటి పక్క

1 గరు * * * * * *
2 నివర ప్ర * * * * *
3 మూతవా * * * * * *
4 భవం విస్వామి * * * * *
5 త్రియ పవిత్రి వివేక * * *
6 న కీర్త్తి లక్ష్మిశాసన ధురంధ * *
7 * * * రలయు నంకకారపరస్సై
8 న్య భైరవ శ్రీ మల్లికార్జున దేవ
9 దివ్య పాదారాధక నామా
10 ది సమస్త ప్రశస్తి సహితం శ్రీ
11 మన్మహా మండలేశ్వర క
12 న్నాటి గోకర్ణ్న దేవ మహా
13 రాజులు తమ సప్త గోత్రజ *
14 బధుతోడను తమ తండ్రి పో
15 చిరాజునకు పుణ్యాముగాను
16 స్వస్తిశ్రీ శక వర్షములు ౧౧౦౭
17 యగు ప్రివంగ సంవత్సర కా
18 ర్త్తిక శుద్ధ పంచదశి సోమవా

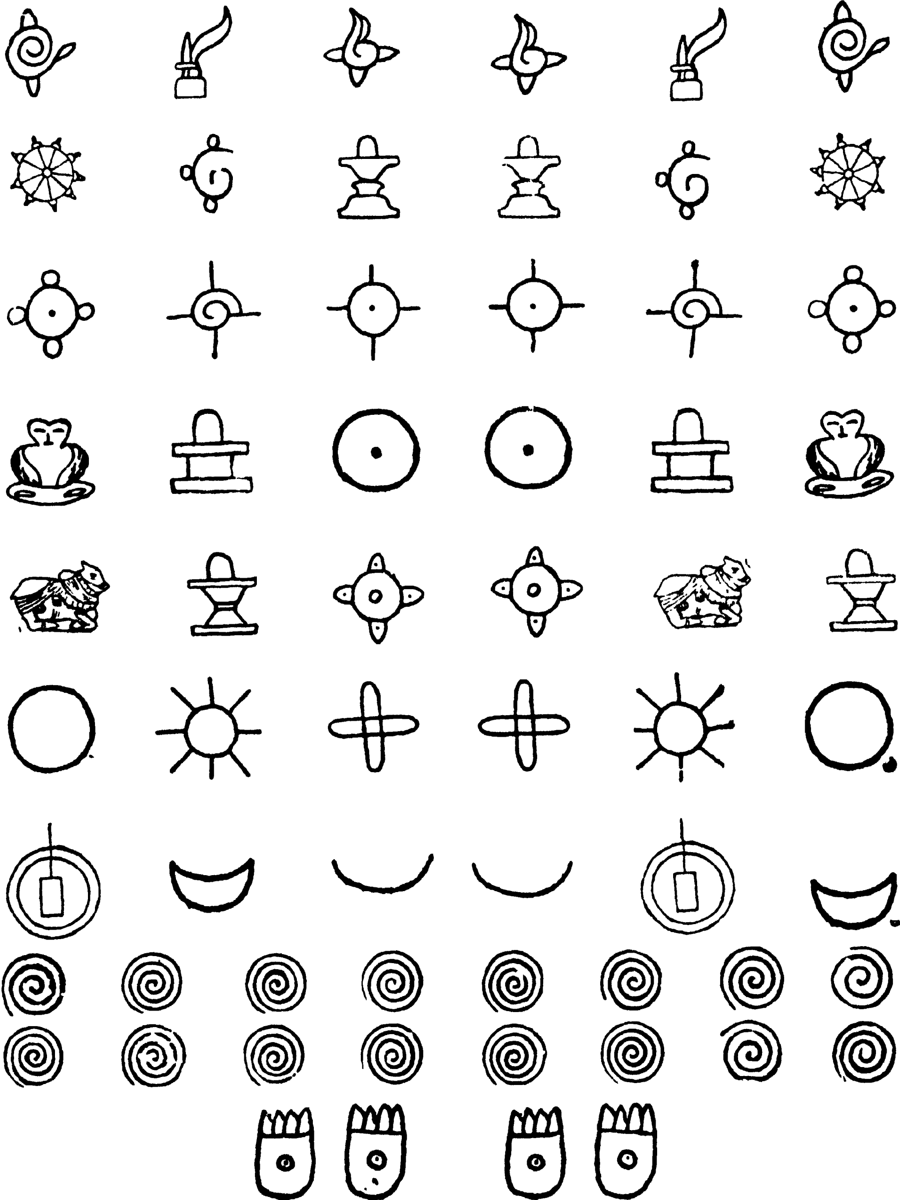
రెండవ పక్క - పూర్తిగాచెడినది

మూడవ పక్క

1 * * * * * *
2 పండ దారా
3 పూవర్శము
4 సేశి యిచ్చిన
5 నీరు నెల యి
6 దుమత్తురు
7 లు దీనికి తప్పి
8 న వారు శ్రీప
9 ర్వ్వత అందు ప
10 ట్టెడు * * * *
11 * * * * * * *
12 * * * * * * * *

నాలుగవ పక్క

1 డి తుల మ
2 ల్లికార్జున పం
3 డితుల కడ్డు
4 గడిగి సమస్త
5 బద వెలిగను
6 సర్వ్వ నమసి
7 యలని ధా (రా) పూ
8 ర్వ్వకము సేశి
9 యిచ్చిరి ॥
10 స్వదత్తం పరదత్తం
11 వా యోహారేత * *
12 * * * * * * *
13 * * * * * * * *

శాసనములలోని మత చిహ్నములు.

శాసనముల వివరములు

సూచిక

1. స్థలము
2. రాజు
3. కాలము
4. భాష
5. సారాంశము

శాసనముల వివరములు

I బాదామి చాళుక్య శాసనములు

1

1 **అమిదేలపాడు :** (మహబూబ్‌నగర జిల్లా)
అలంపూరు తాలూకా అమిదేలపాడు గ్రామములో లభించినది. ప్రస్తుతము. హైదరాబాదు ఆర్కియలాజికల్ మ్యూజియమునందున్నది.
2 విక్రమాదిత్య సత్యాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజు.
3 క్రీ. శ. 659-60
4 సంస్కృతము.
5 చాళుక్యవంశ ప్రశస్తి కలదు. రెండవ పులకేశి వల్లభునికుమారుడు విక్రమాదిత్య సత్యాశ్రయుడు. శత్రుహస్తంగతమైన పిత్రీయ మహారాజ్యమును సాధించి పరిపాలన సాగించుచు తన అయిదవ రాజ్య వర్షమున తనకును, తలిదండ్రులకును పుణ్యయశోవాప్తికై వంగూరు వాటి విషయము లోని మటూరుగ్రామ నివాసియగు సుదర్శనాచార్యులకు శివమండల దీక్షలో గురుదక్షిణగా 'ఈ పఱుంకల్లు' గ్రామమును దానమిచ్చెను. ఆ దినముననే సుదర్శనాచార్యుడు ఆగ్రామమునే కొందరు పాశుపత బ్రాహ్మణులకు సమర్పించిన విషయమిందు పేర్కొన బడినది.

ఇంతవరకు ప్రకటితములైన విక్రమాదిత్యుని తామ్రశాసనముల కంటె ఇది ప్రాచీనమైనది.

2

1 **పల్లెపాడు :** (మహబూబ్‌నగరం జిల్లా)
అలంపూరు తాలూకా పల్లెపాడు గ్రామ శివారులోని భూతపిల్లి వాని చేనులో దొరకినది. ప్రస్తుతము హైదరాబాదు ఆర్కియలాజికల్ మ్యూజియమునందున్నది.
2 వినయాదిత్య సత్యాశ్రయ మహారాజు.
3 శా. శ. 604-(682-ఏప్రిల్ 27 ప్రాంతము).
4 సంస్కృతము - (తెలుగన్నడ లిపి)
5 చాళుక్యవంశ ప్రశస్తికలదు. వినయాదిత్య చక్రవర్తి తన రెండవ రాజ్యవర్షమున పానుంగల్ నగరమున దండువిడిసియున్నప్పుడు వచ్చిన వైశాఖ పౌర్ణమీ దినమున వేదపారగుడు, భారద్వాజ గోత్రుడు అయిన మాధవస్వామికి కృష్ణవేణ్ణానదికి దక్షిణ తటమున ఉన్న "పళియళ" గ్రామమును ధారాదత్తము చేసినవిషయము సుందరముగ వివరింప బడినది.

3

1 **అలంపురము :** (మహబూబ్‌నగరం జిల్లా)
శ్రీ బ్రహ్మేశ్వరాలయమునందలి దేవద్రోణి తీర్థములో తుంగభద్రా నదిలోనికి దిగుసోపానముల నానుకొని దక్షిణపు కోటగోడ క్రిందిభాగమునకు వేయబడిన ఎఱ్ఱఇసుక రాతిపై చెక్కబడినది.
2 విజయాదిత్య సత్యాశ్రయ మహారాజు.
3 * * * * * * * * * *
4 సంస్కృతము.
5 బాదామీ చాళుక్యుల ప్రశస్తికలదు. విజయాదిత్య సత్యాశ్రయ మహారాజు నాజ్ఞచే ఈ శాసనాచార్యుడు ప్రాకార బంధము నిర్మించిన విషయమును, మహారాజు చేసినదానమును తెలుపును.

II రాష్ట్రకూట శాసనములు

1

1 అలంపురము : (మహబూబ్‌నగరం జిల్లా)
శ్రీ బ్రహ్మేశ్వరాలయ పశ్చిమమహాద్వారమున దక్షిణపు గోడకు చెక్కబడి యున్నది.

2 ధారావర్ష ధ్రువ మహారాజు.

3 ప్రథమ రాజ్యవర్షము.

4 హళె గన్నడము.

5 ధారావర్షుని ప్రథమ రాజ్యవర్షమున బలవర్మ మహారాజు పశ్చిమ మహాద్వారమును నిర్మించినపుడు కొన్ని దానములను చేసెను. క్షేత్రమున మహార్నవమి నాడు సహస్ర - భోజనమునకు 30 గురు గ్రామ ముఖ్యులు బియ్యము, నేయి మొదలగు వానిని, గాండ్లవారు కొంత నూనెను, మాలాకారులు పూమంటపములకు పుష్పములను ఇచ్చునట్లు కట్టడి చేసెను. మరి కొందరకు కొన్ని వృత్తులను, శిల్పులను అయ్యణాచారి, శ్రీధరోవజ, పున్నివోవజ అను వారలకు కొంత భూమిని దాన మొసగెను.

ఈ ప్రాంతములలో రాష్ట్రకూటుల ప్రాబల్యమును వివరించుచున్న యీ శాసనము చాల ముఖ్యమైనది.

2

1 అలంపురము :
పై మహాద్వారములోనే కామాషిగుడి యెదుట ఉన్న శివాలయ ద్వార బంధమునకు రెండు వైపుల చెక్కబడినవి.

2 బలవర్మ మహారాజు.

3 * * * *

4 హళె గన్నడము.

5 పై శాసనమున చెప్పబడిన బలవర్మ మహారాజు వేగి, చోళ, కళింగ, బల్లాళ రాజులను జయించిన విషయమును సూచించుచు బ్రహ్మేశ్వర క్షేత్ర మహిమను, వివరించుచున్నది.

3

1 అలంపురము :
ఊరిబయటి బుగ్గకోటలో పడివున్న ఈ శాసనము ప్రస్తుతము మ్యూజియము నందున్నది.

2 ప్రభూత వర్ష మహారాజు.

3 * * *

4 హళె గన్నడము.

5 ప్రభూత వర్షుని రాజ్యాభివృద్ధికై ఉత్తరేశ్వరునకు శ్రీమారుడు చేసిన దానమును తెలుపును.

4

1 కురువగట్టు : (మహబూబునగరం జిల్లా)
గంగాపురము దగ్గర ఉన్న గట్టుమీద చౌడేశ్వరి గుడి యెదుట ఉన్నది.

2 రాష్ట్రకూట గోవిందుడు.

3 * * *

4 సంస్కృత కన్నడములు.

5 రాష్ట్రకూట కలివల్లభుని కొడుకు గోవింద వల్లభునకు చాళుక్య వినయాదిత్యుని కొడుకు, స్నేహితుడు. వారనేక శత్రువులను సంహరించి తమ సాహసమును శాశ్వత మొనరించుకొన్నారను విషయము తెలుపును. ధ్రువ మహారాజునకు కలి వల్లభుడను బిరుదము కలదు.

5

1 కాజీపేట : (వరంగల్ జిల్లా)
దర్గా స్తంభముపై ఉన్నది.

2 అమోఘ వర్షుడు.
3 * * *
4 హళె గన్నడము.
5 స్తంభము పైభాగము విరిగినందున నాలుగు వైపుల శాసన భాగములు శిథిలములైనవి.

అమోఘవర్షుని సామంతుడు సత్యాశ్రయ భీమరసు చేసిన దానములను, పెట్టిన వృత్తులను తెలుపును. ఈ భీమరసు వేములవాడ చాళుక్య శాఖకు చెందినవాడు కావచ్చును.

III కల్యాణి చాళుక్య శాసనములు

1

1 పున్నవోలు : (వరంగల్లు జిల్లా)
2 ఇరప బెడంగ దేవుని అంగరక్షక తంత్రపాలుడు.
3 (శకవర్షమున్న భాగము స్పష్టముగ లేదు)
4 కన్నడభాష.
5 పై తంత్రపాలుడు తన కులధర్మ రక్షకునకు "అయిహొళె" తూర్పు చెరువుక్రింద కొంత భూమిని దానము చేసిన విషయమును తెలుపును.

2

1 అలంపురము : (మహబూబ్‌నగరంజిల్లా) శ్రీబ్రహ్మేశ్వరాలయము ప్రక్కనున్న పురావస్తుసంగ్రహాలయము (మ్యూజియం)లో ఉంచబడినది.
2 త్రైలోక్యమల్లుడు.
3 శా. శ. 973.
4 కన్నడము.
5 చాతుర్జాతక తపోధనులగు పంచరాసి సన్నిధిలో కొందరు పెట్టిన వృత్తులను తెలుపును.

3

1 అలంపురము :
శ్రీ బ్రహ్మేశ్వరాలయ పశ్చిమ ద్వారమున ఉత్తరపు గోడకు వేయబడినది.
2 (రాజు పేరు లేదు.)
3 శా. శ. ౯౭౮.
4 కన్నడము.
5 స్థానాధిపతి సోమేశ్వరరాసి భట్టారకుడు కావణబోజకు చేసిన దానమును తెల్పును.

4

1 అలంపురము :
(మ్యూజియములో ఉన్నది.)
2 నిరుగణచోడుని సుంకమంత్రి మాణికసెట్టి.
3 శా. శ. 978.
4 కన్నడము
5 త్రైలోక్యమల్ల సామంతుడు నిరుగణ చోడుని మంత్రి లోకమాణికసెట్టి బ్రహ్మేశ్వరస్వామికి పూర్వ మర్యాదననుసరించి కొన్ని వస్తువులపై సుంకాధికారము సమర్పించిన విషయము తెలుపును. ఇది నాటి పన్నుల స్వరూపమును తెలిసికొనుటకు చాల తోడ్పడును.

5

1 అలంపురము : (మ్యూజియములో ఉన్నది).
2 త్రైలోక్యమల్లుని కాలము.
3 శా. శ. 978
4 కన్నడము.
5 పై 4 సంఖ్య శాసనమునకు నకలుగా ఉన్నది. అవేవిషయములున్నవి.

6

1 అలంపురము :

(అలంపూరు తాలూకా ఇటిక్యాలపాడు-తక్కసిల గ్రామముల మధ్య వాగులో నుండిన ఈ శాసన శిల ప్రస్తుతము అలంపురము మ్యూజియమునందు చేర్చబడినది.)

2 ఇరుగణ చోళమహారాజు.

3 ....

4 కన్నడము.

5 పై మహారాజు అలంపుర శ్రీ సిద్ధాసోమేశ్వరుని మఠమునందలి కాలాముఖ తపోధనులకు చేసిన దానమును తెలుపును.

7

1 అలంపురము :

కోట వాకిలి గోడలలో దొరికిన మంటప స్తంభముపై చెక్కబడినది. ప్రస్తుత మీ స్తంభము మ్యూజియమునగలదు.

2 త్రైలోక్యమల్లుడు.

3 శా. శ. 982

4 కన్నడము.

5 ప్రెగ్గడ దేవపయ్య నగరేశ్వరపు లోకాభరణ పండితునకు, భుజంగేశ్వర దేవరకు చేసిన దానములను తెలుపును. అక్కడక్కడ శిథిలమై యున్నను క్షేత్రదేవతయగు జోగీశ్వరీదేవిని ప్రస్తావించుచున్నందున నీశాసనము స్థలచరిత్రకు ముఖ్యమైనది.

8

1 అలంపురము :

ఊరికి దక్షిణమువైపునగల మబ్బుమఠమునందలి శివాలయములో నొక స్తంభముపై చెక్కబడియున్నది.

2 త్రైలోక్య మల్లుడు.

3 శా. శ. 982

4 కన్నడము.

5 ప్రెగ్గడ దేవపయ్య కుక్కుటేశ్వరపు లోకాభరణ పండితునకు చేసిన దానమును తెలుపును.

9

1 అలంపురము :

ఊరికి ఉత్తరమున మైలుదూరములో నున్న పాపనాశినీ తీర్థమునందలి ముఖ్యాలయ మంటప స్తంభమునకు చెక్కబడినది.

2 త్రైలోక్య మల్లుడు.

3 శా. శ. 982

4 కన్నడము.

5 ప్రెగ్గడదేవపయ్య స్థానాధిపతి త్రిభువన శక్తి పండితునకు, విద్యాదానమునకై చేసిన దానములను పేర్కొనును.

10

1 అలంపురము :

పాపనాశేశ్వరుని గర్భాలయము ప్రక్కనున్న స్తంభము పైనగలదు.

2 * * * *

3 * * * *

4 కన్నడము.

5 త్రికాసు కామయ్య కొడుకు పులియన్నబిఇరుగయ్య దేవాలయము వెలయించెను.

11

1 అలంపురము : మ్యూజియములో ఉన్నది.

2 త్రైలోక్య మల్లుడు.

3 శా. శ. 989.

4 కన్నడము.

5 త్రైలోక్యమల్ల సామంతుడు మహామండలేశ్వర చిద్దణ చోళ మహారాజు 'అయజె'ను పాలించుచుండగా 'అయజ' నాడు ప్రముఖులు కొందరు శ్రీ బ్రహ్మేశ్వరస్వామి అంగ రంగ భోగాలకు చేసిన దానమును తెలుపును.

12

1 **అలంపురము** : మ్యూజియమునందున్నది.

2 భువనైక మల్లుడు.

3 శా. శ. 995.

4 కన్నడము.

5 భువనైక మల్లుడు బంకాపురమునుండి ఏలునప్పుడు చిద్దణచోళ మహారాజు కన్నె - పెడకల్లు - నజవాడి - అయజె సీమలను పాలించుచు ప్రమాదీచ వైశాఖ పూర్ణిమ చంద్రగ్రహణ పర్వకాలమందు శ్రీ బ్రహ్మేశ్వరస్వామి అంగ రంగ భోగములకై స్థానాధిపతి బ్రహ్మరాశి భట్టారకునకు చేసినదానము నెరిగించును. తెలుగు చోళులలో చిద్దణచోళ మహారాజు ముఖ్యుడుగా కానవచ్చుచున్నాడు.

13

1 **అలంపురము** : (మ్యూజియము)

2 భువనైక మల్లుడు.

3 శా. శ. 998.

4 కన్నడము.

5 భువనైక మల్లుని మహామాత్యుడు వడ్డరావుళ దండనాయక నారణమయ్య శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర స్వామికి చేసినదానములను తెలుపును.

14

1 **అలంపురము** : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువన మల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౨. కాళయుక్తి సం॥

4 కన్నడము.

5 త్రిభువనమల్ల సామంతుడు కల్కుడెపురవరేశ్వర వైదుంబ మల్ల మహారాజు అయజె సీమనేలుచు శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర స్వామికి చేసినదానమును తెలుపును - ఇంతవరకు వైదుంబవంశీయుల శాసనములు చాల తక్కువ లభించినవి. కాన నిది ముఖ్యమైనది

15

1 **అలంపురము** : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువన మల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౪.

4 కన్నడము.

5 ౧౩ నెం. శాసనమునందలి మల్లమహారాజు మహాస్థానాధిపతి శ్రీ మత్ బ్రహ్మరాశి భట్టారకునకు చేసినదానమును పేర్కొనును.

16

1 **అలంపురము** ; (మ్యూజియము)

2 త్రిభువన మల్లుడు

3 చా. వి. శ. ౬.

4 కన్నడము.

5 త్రిభువన మల్లుని కాలమున పెర్గడ మల్లయ్య - వ్యోమ శివపండితుడు - పంచరాశి పాదమూల పరివారము వారు కలసి ... మావతి నాయకునకు చేసినదానమును తెలుపును.

17

1 **అలంపురము** :
బ్రహ్మేశ్వరాలయ ప్రవేశద్వారము ప్రక్క గోడ అడుగు భాగమున వేయబడినది.

2 త్రిభువన మల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౧౦.

4 కన్నడము

5 ఇందు తప్పులు చాలగలవు. మహాస్థానాధిపతి సోమరాసి భట్టారకాదుల సన్నిధిలో పెగ్గడె మల్లిమయ్య కొడుకు సహచరులలో కొందరు ఆత్మార్పణము చేసి కొన్నందుకు పెట్టిన వృత్తులను తెలుపును.

18

1 అలంపురము : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువన మల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౨౧.

4 కన్నడము.

5 ఒక చోళ మహారాజు - శ్రీ బ్రహ్మేశ్వరి స్వామికి సూర్యగ్రహణ కాలమందు - కన్నె నాడులోని ఒక గ్రామమును దాన మొసగిన విషయమును తెలుపును. రాజ - గ్రామ నామములున్న చోటులు శిథిలమైనవి.

19

1 అలంపురము : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువన మల్లదేవుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౨.

4 కన్నడము.

5 త్రిభువన మల్ల విక్రమాదిత్యుని పట్ట మహాదేవి అభినవ సరస్వతి శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర స్వామికి అంగరంగ భోగాలకై - అయిజ సీమలోని ఉండవెల్లి, బోరువెల్లి, సలియూరు, కడమూరుల లోను, కన్నెసీమలోని వడ్డమానులోను కొంత భూమిని. కొన్ని గృహములను స్థానాధిపతి ధరణీంద్ర రాసి పండితునకు అన్ని హక్కులతో ధారాదత్తము చేసిన విషయము తెలుపును.

20

1 అలంపురము : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువన మల్లదేవుడు.

3 * * * * *

4 కన్నడము.

5 శాసనశిల చాల చెడిపోయినది. త్రిభువన మల్లుని పట్ట మహాదేవి అభినవసరస్వతి బ్రహ్మేశ్వరా చార్య మాని పండితునకు కన్నె నాటిలోని తుంగభద్రా తటస్థ బెల్లెల గ్రామమును దాన మొసగిన విషయము నెరిగించును.

21

1 అలంపురము :

నరసింహాలయము ప్రక్కనున్న మంటప స్తంభము మీద చెక్కబడినది.

2 త్రిభువన మల్లదేవుడు.

3 శా. శ. 1015.

4 కన్నడము.

5 త్రిభువనమల్ల సామంతుడు మహామండలేశ్వర హల్లవరసు (పూడూరు రాజు) ప్రతీహారి నాగ దేవ నాయని సన్నిధిలో చాకమ్మ మాధవ దేవరకు (ఇప్పటి నరసింహ స్వామికి) చేసిన భూదానమును తెలుపును. ఈ చాకమ్మ తలారి బ్రహ్మయ నాయకుని బిడ్డ. నరసింహాలయ జీర్ణో ద్ధారము చేసినది.

22

1 అలంపురము :

2 త్రిభువన మల్ల దేవుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౧.

4 కన్నడము.

5 శాసనశిల చక్కగా నుండుట వలన అక్షరములు సుందరముగ చెక్కబడినవి. అలంపురమును స్థానాధిపతి ధరణీంద్రరాసిపండితు డేలుచుండగా అశేష మహాజనులు ఉత్తరాయణ సంక్రాంతి

పర్వదినమున మాధవదేవరకు పెక్కు దానములు చేసిన విషయము తెలుపును.

23

1 బెక్కెం : (మహబూబ్‌నగరం జిల్లా) కొల్లాపురము తాలూకా బెక్కెం గ్రామము నందలి ఊరిముందరి చెరువు కట్టమీద రెండు ముక్కలైపడియున్న నల్లరాతి శాసనము.

2 త్రిభువన మల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౧

4 కన్నడము.

5 జీమూత వాహన వంశీయుడు, మహాసామంతుడు, ఉదగారపోషణుడు అయిన బిజ్జరసు - (అలంపూరు క్షేత్రస్వామికి) చేసినదానమును తెలుపును. ఈ మహారాజు ప్రశస్తిలో కినబడుచున్న "ఉదగారపోషణ" బిరుదము నాటి నీటి పారుదల శాఖపైగల అధికారమును సూచించుచున్నది.

24

1 అలంపురము : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువన మల్లదేవుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౨

4 కన్నడము.

5 మహామండలేశ్వర కోడూర్పురవరేశ్వర మల్లరసు బ్రహ్మేశ్వరస్వామికి నెఱవాడి సీమలోని కందనవోలు ప్రాంతమునచేసిన దానమును తెలుపును.

25

1 అలంపురము : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువనమల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౨౬.

4 కన్నడము.

5 త్రిభువన మల్లచక్రవర్తి పట్టమహాదేవి అభినవ సరస్వతి మన్నాదేవి శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర స్వామికి చేసినదానమును తెలుపును – దానగ్రామమున్నచోట శిధిలమైనది. త్రిభువనమల్లుని ప్రశస్తిలో సాధారణముగ కానరాని "అశ్వపతి గజపతి నరపతి రాజత్రయాధిపతి" బిరుదమిందు పేర్కొనబడుట విశేషము.

26

1 అలంపురము : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువన మల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౩.

4 కన్నడము.

5 త్రిభువనమల్ల పట్టమహాదేవి అభినవ సరస్వతి బ్రహ్మేశ్వరస్వామికి సూర్యగ్రహణ కాలమున కిన్నెనాటిలోని దామగట్ల గ్రామమును దానమిచ్చిన విషయమును తెలుపును - శాసనశిల అక్కడక్కడ శిధిలమైనది.

27

1 అలంపురము : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువన మల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౫.

4 కన్నడము.

5 మహామండలేశ్వర జీమూతవాహన కుల సంభవ తగర పురవరేశ్వర. బిక్కరసు శ్రీ బ్రహ్మేశ్వర స్వామి భోగములకై స్థానాధిపతి ధరణీంద్ర రాసి పండితునకు చేసినదానమును తెలుపును.

28

1 కొలనుపాక : (నల్లగొండ జిల్లా) సోమనాథాలయమున నున్నది

2 కుమార సోమేశ్వరదేవుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౪.

4 కన్నడము.

5 మహామండలేశ్వర చాళుక్య గంగ పెర్మాడి కుమారసోమేశ్వరదేవుడు కొల్లిపాక మొదలైన నాడుల నేలుచు తన మంత్రుల విన్నపముల వలన సంక్రాంతినాడు శ్రీ స్వయంభు సోమేశ్వర దేవరకు, జైనబసదికి కొన్ని గ్రామములను దానమిచ్చిన విషయమును తెలుపును - చక్కని కన్నడ పద్యములలో కల్యాణిచాళుక్య వంశము, వారి విజయములు వర్ణింపబడినవి.

29

1 ఆలవానిపల్లె : (మహబూబ్‌నగరం జిల్లా)

2 త్రిభువన మల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౮.

4 కన్నడము

5 కుమార తైలపుడు కందూరు నేలుచుండగా ఆయన అంతఃపురాధ్యక్షుడు ప్రముఖులైన కరణాల విన్నపమును పురస్కరించుకొని కోడూరులోని పంచమఠములకు ఇచ్చిన మర్యాదలను తెలుపును - ఇందు క్రొత్తయిండ్లు కట్టుకొన్నవారిచే కంతులపై ధనము రాబట్టుకొను పద్ధతులు, వారసత్వ నిర్ణయము మొదలైన విషయములు వివరింపబడినందున నాటి జనజీవనము, ప్రభుత్వవిధానముల నెరుగుట కీ శాసనము చాల ప్రయోజనకరమైనది.

30

1 భువనగిరి : (నల్లగొండజిల్లా)

2 త్రిభువన మల్లుడు

3 చా. వి. శ. ౩౬.

4 కన్నడము.

5 భువనగిరి దండనాయకుడు లక్ష్మీదేవయ్య శ్రీ సోమేశ్వర దేవునకు చేసిన దానమును తెలుపును. దానమిచ్చిన భాగము శిథిలమైనది.

31

1 ఆవంచ : (మహబూబ్‌నగరం జిల్లా)

2 త్రిభువనమల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౭

4 కన్నడము.

5 కుమార తైలప దేవుడు ఆవంచ రాజధానిలోని కొందరు వైశ్య ప్రముఖులకు, సమస్త ప్రజలకు కలిగించిన కొన్ని సౌకర్యములను తెలుపును.

32

1 పెద్ద కడుమూరు : (మహబూబ్‌నగరం జిల్లా) పెద్దకడుమూరునకు 3 మైళ్ళ దూరమున పాడు అప్పునపల్లె దగ్గర ఉన్న తెల్లరాతిగుండు మీద చెక్కబడినది.

2 త్రిభువనమల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౪౩.

4 కన్నడము.

5 భాషాదోషములు గలవు. మహామండలేశ్వర బ్రహ్మేశ్వర దేవుడు పెద్దకడుమూరులోని పార్శ్వనాథుని నైవేద్యమునకు, అచటి తపోధనులకు భూదానము చేసిన విషయము తెలుపబడినది.

33

1 అలంపురము : (మ్యూజియము)

2 త్రిభువనమల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౧౯.

4 కన్నడము.

5 ఒకచోళ మహారాజు బ్రహ్మేశ్వరస్వామికై కన్నెనాటిలోని తుంగభద్రా తటస్థమైన పూలూరును స్థానాధిపతి బ్రహ్మరాసి భట్టారకునకు దానమిచ్చిన విషయము తెలుపును.

34

1 వంకసముద్రము : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా)
2 భూలోక మల్లుడు.
3 అతని 11 రాజ్యవర్షము. (క్రీ. శ. 1137)
4 కన్నడము.
5 కుమారపెర్మాడి దేవుని మామ బ్రహ్మరసు రాజధాని ఉజ్జిలిలో నుండగ సౌధరె మారయ నాయకుడు వంకసముద్రమునందలి కేశవ దేవరకు మేళకుంద గ్రామమును దానమిచ్చిన విషయమును తెలుపును.

35

1 ఉజ్జిలి : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా)
2 వీర సోమేశ్వర దేవుడు.
3 శా. శ. 1019.
4 కన్నడము.
5 ఈ శాసనశిలపై రెండు శాసనములు చెక్కబడినవి. మొదటి శాసనమున రాజుపేరు గల 3 వ పంక్తి చెడిపోయినది. చాళుక్య సామంతుడగు శ్రీవల్లభ చోళ మహారాజు శక వర్షము ౧౦౧౦, ప్రభవ సంవత్సరమున ఉజ్జిలి రాజధానిలో కోటలోని బద్ది జినాలయ చెన్నపార్శ్వదేవర భోగములకై ఇంద్రసేన పండితులకు చేసిన భూదానమును తెలుపును. ఇందలి శ్రీవల్లభచోళు డెచటివాడో తెలియకున్నను, చోడవంశమున క్రొత్తగా తెలియవచ్చిన వాడు.

రెండవ శాసనము చాళుక్య వీరసోమేశ్వరుడు రాజ్య మేలుచుండగా శకవర్షములు ౧౦౧౯ పరాభవ సంవత్సరమున మహాదండనాయక భానుదేవరను సౌధరి కేసవయ్య నాయకుని అనుమతితో ఉజ్జిలికోటలోని బద్ది జినాలయ భోగములకై అచటి ఆచార్యులగు ఇంద్రసేన పండితునకు రావులపల్లిలో భూమిని దానము చేసిన విషయము తెలుపును.

రెండు శాసనములలో శకవర్షములు, సంవత్సరములు భిన్నములుగా ఉన్నను ప్రతి గృహీత ఒకరే అయి యుండుట మొదటి దాని ప్రాచీనతకు అనుమానము కలిగించుచున్నది.

36

1 పెద్ద కడుమూరు : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా) ఆత్మకూరు తాలూకా పెద్దకడుమూరు గ్రామములోని బ్రహ్మేశ్వరాలయము ముందు ప్రత్యేకముగ నిలుపబడిన నల్లరాతి స్తంభము నాల్గువైపుల చెక్కబడి యున్నది.
2 గోకర్ణ మహారాజు.
3 చా. వి. శ. ౪౦.
4 కన్నడము - సంస్కృతము.
5 శాసనశిల చక్కగా నున్నది. ఒకమూల పేడెత్తినది. మొదట సంస్కృత శ్లోకములలో దేవతాస్తుతి, దశావతార స్తవములు, దాతృవంశ ప్రశస్తి, శాసన కవి ప్రశంస కలవు. తరువాతి భాగము కన్నడ వచనము. గోకర్ణుడు రాజ్యమేలుచుండగా సౌధరె బొల్లయ నాయకుడు. శ్రీబ్రహ్మేశ్వర శ్రీ మల్లికార్జున, కేశవ, నృసింహ దేవరలకు చేసిన దానములను తెలుపును.

37

1 బైరానిపల్లె : (నల్లగొండ జిల్లా) చేర్యాల తాలూకా బైరానిపల్లె ఊరి బయట నున్న శిథిల జైనాలయము ముందున్నది.

2 త్రిభువన మల్లుడు.

3 చా. వి. శ. ౩౬.

4 కన్నడము.

5 భువనగిరి దండనాథుడు బట్టకుల బిరుమరెడ్డియు, కొందరు స్థానిక ముఖ్యులును, జినాలయమునకును బసదికిని చేసిన దానములను పెట్టిన వృత్తులను తెలుపును.

38

1 అగస్త్యేశ్వరము : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా) కొల్లాపురం తాలూకా మల్లేశ్వరమునకు మైలు దూరములోగల అగస్త్యేశ్వర తీర్థమున శాసన శిలలు నిలుపబడినవి,

2 జగదేక మల్లుడు.

3 శా. శ. ౯౫౫ - ౯౬౦ సం॥

4 కన్నడము.

5 చాళుక్య జగదేకమల్లదేవుడు పటంచెరువులో రాజ్యమేలుచుండగా సామంతుడు కందూరు ఆనెమరసు అగస్త్యేశ్వరమునందలి జగదింపు పండితునకు విద్యాదానమునకై చిమిలి గ్రామమును, అందలి అన్న సత్రమునకై చిదీశ్వర పండితునకు మరొక గ్రామమును దానము చేసిన విషయములు తెలుపబడినవి.

39

1 అగస్త్యేశ్వరము : (మహబూబ్ నగరంజిల్లా)

2 త్రిభువనమల్లదేవుడు.

3 చా. వి. శ, ౩౫.

4 కన్నడము.

5 కుమార తైలపదేవుడు కందూరు నేలుచు తమ సీమలో చేరిన వేముగల్లును అగస్త్యేశ్వర స్వామికి, తాను కట్టించిన చందలేశ్వరునకుగాను అచటి గోకర్ణరాసిపండితునకు ధారాదత్తము చేసిన విషయము తెలుపును.

40

1 అగస్త్యేశ్వరము : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా)

2 త్రైలోక్య మల్లుడు.

3 శా. శ. ౯౭౩.

4 కన్నడము.

5 శాసనశిలకు ఒక మూల పై నుండి క్రిందివరకు పేడెత్తినది. శ్రీమత్ చందలదేవి అగస్త్యేశ్వరము నందలి సత్రమునకై చిదీశ్వరపండితునకు అన్మ్రగ పల్లెను దానమిచ్చిన విషయము తెలుపును.

41

1 అగస్త్యేశ్వరము : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా)

2 సంకరసు

3 శా. శ. ౯౦౦ (?)

4 కన్నడము.

5 చాళుక్యకుల కుముదచంద్రుడు మహామండలేశ్వర సంకరసు చక్రకూటమును జయించి వచ్చుచు ఇచట విడిసి అగస్త్యేశ్వరమందలి సత్రమునకై చిదీశ్వరపండితునకు వడ్డమానులోని యెత్తలికి చెందిన కూళకుళి (కుడికిళ్ళ) కి చేరిన చవున్నల్లి (చెన్నంపల్లి)ని దానము చేసిన విషయము తెలుపును.

నేటి బస్తర్ ప్రాంతమునందలి చక్రకూటమును ఏలిన ధారావర్షుని సంకరసు జయించినట్లు చెప్పుచున్న ఈ శాసనము చాల ముఖ్యమైనది.

IV కాలచుర్య శాసనములు

1

1 **పెద్ద కడుమూరు :** (మహబూబ్‌నగరం జిల్లా) బ్రహ్మేశ్వరాలయ కుడ్యము మీద కలదు.

2 కలచుర్య చక్రవర్తి ఆహవమల్ల దేవుడు.

3 3 వ రాజ్యవర్షము.

4 కన్నడము.

5 వీరబళంజ ధర్మ ప్రతిపాలకులైన 'అయ్యావొళె ఐనూర్వరు స్వాములు' తమ సంఘము వారికై చేసికొన్న కట్టుబాట్లను తెలుపును.

2

1 **అలంపురము :** (మహబూబ్‌నగరంజిల్లా) సూర్య నారాయణస్వామి ఆలయ మంటప స్తంభముపై చెక్కబడినది.

2 కలచుర్య చక్రవర్తి భుజబలమల్ల ఆహవమల్లుడు,

3 4 వ రాజ్యవర్షము.

4 కన్నడము.

5 వీరబళంజ ధర్మ ప్రతి పాలకులు "అయ్యావొళె అయినూర్వర్ స్వాములు" తమ వ్యాపార కేంద్రములగు తుంబుళం, గొబ్బూరు, మంతనగోడు, ఐజ, నాయికల్లు, మద్దూరు, లగంపూరు, దక్షిణవారణాశి స్థలములలో ధాన్యము అమ్మినపుడు, కొన్నప్పుడుఆయాపరిమాణములకుఇంత, ఆల్లే పసుపు, మిరియము, ఆవాలు, జిలకర మొదలైన వస్తువులకు ఇంతింత అను కట్టడచేసి ఆ సుంకములు గౌరేశ్వరదేవర భోగములకై సమర్పించిన విషయము తెలుపును – అప్పటి పన్నుల పద్ధతి నెరగుటకీ శాసనము తోడ్పడును.

V కాకతీయ శాసనములు

1

1 **కాజీపేట :** (వరంగల్లు జిల్లా) కాజీపేట దర్గాలో నున్నది.

2 బేతరాజు (రెండవ)

3 శా. శ. ౧౦౧౨.

4 సంస్కృతము, కన్నడము.

5 ఈ శాసనము కాకతివంశ మూలపురుషులగు మొదటి బేతరాజు, అతని కొడుకు ఒకటవ ప్రోలరాజు, ఆయన కొడుకు రెండవ బేతరాజులను పేర్కొనుచున్నది కాకతివంశ చరిత్రకిది చాల ముఖ్యమైనది. రెండవ ప్రోలరాజు విజయములు చాళుక్య త్రైలోక్యమల్లునిచే నతడు హనుమకొండ విషయమును పరిగ్రహించుట మొదలగునవి ప్రస్తావించబడినవి. రెండవ బేతరాజు హనుమకొండలో శివపురమును, బేతేశ్వరాలయమును కట్టించి వాని భోగములకై ఇచ్చిన దానమును, కాలాముఖ తపోధనుడగు రామేశ్వర పండితునకు చేసిన ధర్మమును, ప్రతిష్ఠించిన శాసన స్తంభమునుగూర్చి తెలుపుచున్నది ఈ దానమును బేతరను కొడుకు త్రిభువన మల్ల దుగ్గరాజు పునరుద్ధరించినట్లు కలదు. చరిత్రకిందిసంతే వరకు ఈ దుగ్గరాజు ప్రస్తావన లేదు. ఈ శాసన మొక నూత్న విషయమును చెప్పుచున్నది.

2

1 బెక్కల్లు : (కరీంనగరం జిల్లా)
2 కాకతి రుద్రదేవుడు.
3 ....
4 సంస్కృతము.
5 ఇదొక పెద్ద బండపైన చెక్కబడిన శాసనము. చివరి రెండు పంక్తులు తప్ప తక్కిన భాగము బాగున్నది. కాకతి రుద్రదేవుని పాదపద్మోపజీవి "రాంజన గదాధరుడు" కట్టించిన ఆలయములను, చేసిన దానములను తెలుపును. రంజన వంశవర్ణనమును శాసనకవి నాగదేవుడు కావ్య శైలిలో రచియించినాడు.

3

1 బెక్కల్లు :
2 రుద్రదేవుడు.
3 శా. శ. ౧౧౧౨.
4 తెలుగు.
5 రెండవ సంఖ్య శాసన మున్నశిల మీదనే చెక్కబడినది. రుద్రదేవుని సామంతుడు భద్రింగ - పురవరాధీశ్వరుడు, శ్రీ గాహిచ రాహుతు, అతని సోదరులు బెక్కంటి రామేశ్వర,గొయ్యేశ్వర,బయ్యేశ్వర దేవరలకు సమర్పించిన భూదానములు, స్థానాపతుల కిచ్చిన వృత్తులు వివరింపబడినవి.

4

1 హనుమకొండ : (వరంగల్ జిల్లా).
2 రుద్రదేవుడు.
3 ....
4 సంస్కృతము.
5 శాసన శిల పూర్తిగ శిథిలమైనది. కాకతీయ చరిత్రకు ముఖ్యమైన ఈ శాసనము శిథిలమగుట తెలుగు వారి దురదృష్టము. ఇందు ప్రోలరాజ, రుద్రదేవుల విజయములు వర్ణింపబడినవి. గోకర్ణ పుత్రుని పునఃప్రతిష్ఠ, గంగరాజు చేసిన ప్రసన్న కేశవ ప్రతిష్ఠ, మొదలైన వానిని గూర్చి వివరింపబడినది.

5

1 జలాల్‌పురము : (నల్లగొండ జిల్లా)
2 గణపతిదేవుడు.
3 శా. శ. ౧౧౩౪.
4 సంస్కృతము, తెలుగు.
5 ఈ శాసన శిల కొంత శిథిలమైనది. గణపతిదేవుని సామంతుడు చెఱుకు బొల్లరెడ్డి వంశము వర్ణింపబడినది. అతడు జమ్మలూరులో శ్రీ కేతేశ్వర, కాటేశ్వర, మారేశ్వర,సూర్య దేవరలను ప్రతిష్ఠ జేసి ఆ దేవరల భోగములకు కొంత పొలమును దానము చేసెను. ఉపాధ్యాయులకు, ఆట సూత్రధారికి కొన్ని వృత్తుల నొసగెను.

6

1 వర్ధమాను : (మహబూబునగరం జిల్లా) నాగర కర్నూలునకు నాలుగుమైళ్ళ దూరములో నున్న వర్ధమాను - ప్రాచీన రాజధాని- ఊరిబైట పూర్తిగా శిథిలమైన నాగేశ్వరాలయము దగ్గర నిలుపబడిన శాసనస్తంభముపై చెక్కబడినది.
2 గణపతిదేవుడు.
3 శా. శ. ౧౧౬౨.
4 తెలుగు, సంస్కృతము.
5 మల్యాల గుండ దండాధీశుడు వర్ధమాన పురమున నాగేశ్వరాలయమును గట్టించి దానికి పెన్నలట్టిపల్లిని దానమొసగెను. శాసనము ౧౬౫ పంక్తులు కలది. అందు నలుబదియొక

పంక్తులు తెలుగునను, తక్కినదంతయు సంస్కృతమునను వ్రాయబడినది. ఇందలి తెలుగు గద్యము, సంస్కృత శ్లోకములు ప్రౌఢకావ్య ఫక్కిలో రచింపబడినవి. చివరి చక్రబంధము కలదు. శాసన లేఖకుడు అభినవమయూరసూరి.

ఇందు కాకతి ప్రోలరాజునకు మహాదేవ రాజు, ఆయనకు గణపతి దేవుడు పుట్టి ఓరుగంటి పట్టణంబున రాజ్యమేలుచుండగా గోన వంశాబ్ధి లక్ష్మియైన కుప్పమకు భర్తయైన మల్యాల గుండయ వర్ధమానము నేలుచు ఈ శాసనమును వేయించినట్లు తెలుపబడినది.

7

1 **జలాలు పురము :** (నల్లగొండ జిల్లా)

2 గణపతి దేవుడు.

3 శా. శ. ౧౧౭౫.

4 సంస్కృతము, చివరి పంక్తులు తెలుగు.

5 గణపతిదేవ ప్రేమపాత్రుడు చెఱకు బొల్లయ పుత్రుడు ఇమ్మడి విశ్వనాథ దండనాయకుడు బొల్లేశ్వర, మల్లేశ్వర, గణపేశ్వర దేవాలయములను కట్టించి వృత్తులు కల్పించెను. తటాకములు, కూపములు త్రవ్వించెను. చలివెందరలు పెట్టించెను. శ్రీగిరిమల్లికార్జున స్వామి, పశ్చిమ ద్వారస్థ బ్రహ్మేశ్వర స్వామి, మొదలైన ప్రసిద్ధ క్షేత్ర దేవతల కనేక స్థలములలో భూదాన మొనరించెను. ఈ విషయములతో బాటు చెఱకు వంశవర్ణనము చక్కగా చేయబడినది.

8

1 మక్తల : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా).

2 ప్రతాపరుద్ర దేవుడు.

3 శా. శ. ౧౨౧౯.

4 తెలుగు.

5 ప్రతాప రుద్ర సామంతుడు రాయ గజసాహిణి గుండయ, మగతల నేలచుండి శ్రీ స్వయంభు మల్లినాథ దేవర గుడిని జీర్ణోద్ధారము చేసిన విషయమును తెలుపును.

9

1 మక్తల :

2 ప్రతాపరుద్రదేవుడు.

3 శా. శ. ౧౨౧౯.

4 తెలుగు.

5 రాయ గజ సాహిణి గుండయ నాయనింగారు మగతల నేలుచు మల్లినాథ దేవరకు చేసిన దానములను తెలుపును.

10

1 మక్తల : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా)

2 ప్రతాపరుద్రమహారాజు.

3 శా. శ. ౧౨౨౦.

4 తెలుగు.

5 రాయ గజ సాహిణి మాదయరెడ్డిగారు చనిపోగా ఆయన తమ్ముడు అన్నయ్య లెంక తన అన్నకు పుణ్యలోక ప్రాప్తి కలుగుటకై మగతల శ్రీ స్వయంభు మల్లికార్జున దేవునకు చేసిన దానమును తెలుపును.

11

1 పెద్దకడుమూరు: (మహబూబ్ నగరం జిల్లా). ఆత్మకూరు తాలూకా పెద్ద కడుమూరు ఊరు వాకిటికి వేసిన తెల్లశిలపై చెక్కబడి శిథిలమై యున్నది.

2 ప్రతాపరుద్రదేవుడు.

3 శా. శ. ౧౨౩౪.

4 తెలుగు.

5 దాతపేరుగల పంక్తులు చెడిపోయినవి. ప్రతాప రుద్ర మహారాజు ఓరుగంటిలో రాజ్యమేలు చుండగా ఒక మండలేశ్వరుడు పెద్ద కడుమూరు బ్రహ్మేశ్వర స్వామికి భోగములకై ధాన్యాదుల క్రయవిక్రయ సుంకములను, కొన్ని ఇతర సుంకములను చెల్లించునట్లు కట్టడ చేసిన విషయము తెలుప బడినది.

12

1 మర్తుల : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా).

2 ప్రతాప రుద్ర దేవుడు.

3 శా. శ. ౧౨౪౨.

4 తెలుగు.

5 గజసాహిణి గుండయ నాయనింగారు తమ ప్రధాని దండనాయకులతో గలసి మగతల శ్రీ అవుబళనాథుని నగరికిని, వైష్ణవకూటమునకును జరిగించిన మర్యాదలను వివరించును.

13

1 కటుకూరు : (హుజూరాబాదు తాలూకా - కరీంనగరు జిల్లా) ఊరిబైట ఆలయములోనున్నది

2 గణపతిదేవ మహారాజులు.

3 శా. శ. 1172.

4 సంస్కృతము.

5 ఈ శాసనమున విరియాల వంశీయుల యొక్కయు మల్యాల వంశీయులయొక్కయు వంశవృక్షములు వారు చేసిన ఘనకార్యములు వివరింప బడినవి. విరియాల వంశీయుడగు అన్నయ మహీపతి కూతురు మైలమదేవి తనపేర మల్లికార్జున దేవరను, తండ్రి పేర అన్నేశ్వర దేవరను, తల్లిపేర ఐతేశ్వర దేవరను ప్రతిష్ఠించుటయే గాక, ఇతర బంధువుల పేర ఏకవింశతి శివాలయములను ప్రతిష్ఠించినది. మరియు ఈమె పెక్కు దాన ధర్మములు, తటాక నిర్మాణములు గావించినట్లు ఈ శాసనము తెలుపుచున్నది.

14

1 అలంపురము :

2 ప్రతాపరుద్రదేవ మహారాజు.

3 శా. శ. 1221.

4 తెలుగు.

5 అలంపురి వాసులైన ముమ్మడి బ్రమ్మిసెట్టి మొదలగు వారును, బ్రహ్మేశ్వరదేవ మహాస్థానాధిపతు లయిన పెదమలం మద్దేవరాజు మొదలగు వారును తపోధనులైన పద్మజీయ్య కొడుకులు మాదజీయ్య, నాగజీయ్యగారి కాళ్ళు కడిగి ధారాపూర్వకముగా దానము చేసిన భూమిని తెలుపు శాసనము.

VI విజయనగర శాసనములు

1

1 **అలంపురము :** (మహబూబ్ నగరం జిల్లా) **అలంపూరులో**ని సందుల మఠమునం దీ తామ్ర **శాసనము** కలదు.

2 **మల్లికార్జున** రాయలు.

3 శా. శ. ౧౩౭౯.

4 **తెలుగు.**

5 **మల్లికార్జున** రాయల ఆనతిని పెదకాచప్పా డయలుంగారు శ్రీశైల సింహాసనాసీనులైన కదలిభిక్షావృత్తి **అయ్యంగారి** అనుజ్ఞను సారంగ **మఠపతులు** కేమి దేవుని వీగయ్యంగారికి నలి **మారిళ్ళ** పాలాన సారంగపురముగట్టిఘారాపూర్వ కముగ సమర్పించిన విషయమును తెలుపును.

2

1 **అలంపురము : (మ్యూజియము)**

2 శ్రీకృష్ణదేవరాయలు.

3 శా. శ. ౧౪౪౩.

4 కన్నడము.

5 శ్రీకృష్ణరాయలు రాయచూరును జయించి **అలంపురమునకు** వచ్చి తన ప్రతినిధిగ గౌరదండ నాయకుని బసవప్పయ్యను నిలిపిన సందర్భములో గౌరదణ్ణాయక నారాయణయ్య శ్రీ బ్రహ్మే శ్వర **స్వామి** అంగరంగ భోగములకు, చెన్నని పాడు గ్రామమును, అన్న సత్రమునకు రేలం పాడును సమర్పించిన విషయమును తెలుపును.

3

1 **అలంపురము :**
నరసింహాలయములో మహాద్వారమున కానించి నిలిపిన ఎర్రరాతి శాసనము.

2 శ్రీకృష్ణదేవరాయలు.

3 శా. శ. ౧౪౪౩.

4 కన్నడము.

5 గౌరదణ్ణాయక బసవప్పయ్య ఆనతిని నారా యణయ్య శ్రీకృష్ణరాయలకు పుణ్యమగునట్లును, బసవప్పయ్యకు ధర్మమగునట్లును శ్రీ నరసింహ దేవరకు బహిరాపురి గ్రామమును సమర్పించిన విషయమును తెలుపును.

4

1 **అలంపురము :** (బ్రహ్మేశ్వరాలయమున దొర కిన తామ్ర శాసనము)

2 శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు.

3 శా. శ. ౧౪౪౭.

4 తెలుగు.

5 కృష్ణరాయలు తమ నాయంకరమున కిచ్చిన అలంపూరు సీమలోని నవ బ్రహ్మేశ్వరులకు అంగరంగ వైభవానికై భూదారం పెద్దినాయని కొడుకు చినపెద్ది నాయుడు చెన్నుపల్లిని దానము చేసినట్లు తెలుపును.

5

1 **చెన్నిపాడు :** (మహబూబ్ నగరం జిల్లా) అలంపూరు తాలూకా చెన్నిపాడులో కేశవ స్వామి గుడిద్వారము ప్రక్క పాతబడినది.

2 శ్రీకృష్ణదేవరాయలు.

3 శా. శ. ౧౪౪౯.

4 కన్నడము.

5 సిద్దినాయకుని కొడుకు పెదినాయకుడు శ్రీకృష్ణ రాయలు తమ నాయంకరమునకు ఇచ్చిన అలం పూరు సీమలోని గోకులపాడు గ్రామమును

చెన్నుపాడు చెన్నకేశవ దేవరకు సమర్పించిన విషయమును తెలుపును.

6

1 **చెన్నిపాడు :** (మహబూబ్‌నగరం జిల్లా) అలంపూరు తాలూకా చెన్నిపాడులో కేశవాలయద్వారము ప్రక్క పాతబడిన రెండవ శాసనము.

2 శ్రీకృష్ణదేవరాయలు.

3 శా. శ. ౧౪౫౦.

4 కన్నడము.

5 అణ్ణాజి అయ్యగారి కొడుకు చంద్రశేఖరయ్య తమ్ముడు దీక్షితయ్య చెన్నిపాడు కేశవస్వామికి పూసలపాడు గ్రామమును సమర్పించిన విషయమును తెలుపును.

VII ఇతర శాసనములు

1

1 **మక్తల :** (మహబూబ్ నగరం జిల్లా) శివాలయమునందున్నది.

2 యాదవ రామచంద్రదేవుడు

3 శా. శ. ౧౨౧౬.

4 సంస్కృతము - లిపి నాగరి.

5 యాదవ చక్రవర్తి రామచంద్ర దేవుడు దేవగిరి నేలుచుండగా ఆయన అనుచరుడు స్థాణు చమూపతి మగతల శ్రీ స్వయంభూమల్లనాథ దేవరకు పూర్వ భూపాలు దేవరలో దాన మిచ్చి యుండిన గన్నె నాయకిపల్లి కాలాంతరమున జీర్ణము కాగా దానిని పునరుద్ధరించి శా. శ. ౧౨౧౬ జయ సం॥ పుష్య కృష్ణ అమావాస్య అర్ధోదయ పుణ్యకాలమున సమర్పించిన విషయమును తెలుపును.

ఇందు దేవగిరి యాదవరాజుల వంశము, స్థాణుచమూపతి పూర్వజుల వృత్తాంతము వివరింపబడినందున చాల ముఖ్యమైనది.

2

1 **బైరానిపల్లి:**(నల్లగొండజిల్లా, చేర్యాలతాలూకా)

2 దేచిట మల్లిరెడ్డి.

3 ....

4 కన్నడము.

5 బెక్కల్లు పురవరాధీశ్వరుడు, జైన మతాభిమానియు అయిన దేచిట మల్లిరెడ్డి తాను ప్రతిష్ఠించిన దేవర పూజకును, తపోధనులైన శ్రీ గుణసేన పండితునకును చలమదుగు, రుద్ర సముద్రములను చెరువుల క్రింద వృత్తులు పెట్టెను.

3

1 బెక్కల్లు : (కరీంనగరం జిల్లా) గ్రామము బైట ఆలయములోగల మండప స్తంభము ప్రక్కగోడలో వేయబడినది.

2 మల్లిరెడ్డి.

3 ....

4 తెలుగు.

5 ఇదొక సుందర గద్య పద్యాత్మక శాసన ఖండము. శాసన శిల పై భాగము విరిగినందున మొదటి భాగము పోయినది. ఇందలి గద్యము కావ్యశైలిలో నుండి కాకతీయులనాటి తెలుగు సాహిత్యమునకు మచ్చు తునకగా నున్నది.

మల్లిరెడ్డి తాను జైనుడయ్యును శైవ దేవాలయములను కట్టించి వానికి దానము చేసి వివేక విద్యాధరులకు అన్ని మతము లొక్కటే యను విశాల భావము కలుగునని చెప్పినాడు.

4

1 అలంపురము : పశ్చిమ ద్వారము నందలి కామాక్షి గుడి ద్వారము ప్రక్కన గోడలోని స్తంభముపై చెక్కబడినది.

2 హేమాడి దేవమహారాజు.

3 శా. శ. ౧౨౨౭.

4 తెలుగు.

5 మహా మండలేశ్వర హేమాడిదేవ మహారాజుల ప్రధాని అయితరాజుంగారు సేయించిన కామాక్షీ దేవి ప్రతిష్ఠను గురించి తెలుపును.

5

1 అలంపురము : మ్యూజియము.
నరసింహాలయములో ఆంజనేయుని గుడి ప్రక్క మెట్లకు వేయబడి యుండిన ఈ శాసనశిల మ్యూజియమున చేర్చబడినది.

2 రాయిదేవ మహారాజు. (?)

3 ... ...

4 తెలుగు.

5 మహా మండలేశ్వరుడైన ఒక రాయిదేవ మహా రాజు తమకు పుణ్యముగా నరసింహదేవరకు చేసిన దానమును తెలుపును - చివరి భాగము శిథిలమైనది.

6

1 మక్తల : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా)

2 ....

3 ... ...

4 సంస్కృతము.

5 మగతల నగరాధి పతులు, అధికారులు కలసి శ్రీ మల్లినాథ దేవరకు అనేక గ్రామములలో మెట్టపల్లవు భూములను దానము చేసిన విషయమును తెలుపును. భూములేగాక ఆయా గ్రామములలోను, మగతల నగరములోను మల్లినాథ స్వామికి మరికొన్ని ఆలయములు ఏర్పరచబడినవి. వక్కలు కొన్నవారు అమ్మినవారును అయిదు వంతున చెల్లింపవలెను. తమలపాకులు ఒక భారమునకు నూరుప్రకారమునను, వైశ్య గృహము లొక్కింటికి దినమునకు గరిటెడు బియ్యమును, గాండ్లవాడు అష్టమాంశము నూనెను, టెంకాయలు మొదలైనవి బండికి అయిదు చొప్పునను, కూరలు పిడికెడును, ధాన్యాదులు ప్రతి బండికి ప్రస్థ పరిమాణమును, పుష్పార్థ మొక తోటను, శాకార్ధ మొక తోటను సమర్పించిరట. నాటి సుంకములను గూర్చి తెలుపుచున్నందున ముఖ్యమైనది.

7

1 శాయింపేట : (వరంగల్ జిల్లా).

2 రేచెర్ల రావు ధర్మానాయడు.

3 శా. శ. ౧౩౭౬.

4 తెలుగు.

5 రేచెర్ల ధర్మానాయనిగారు మచ్చెర్ల తిరువెంగళ నాథునకును, ౧౨ గురు అయ్యగార్లకును మహా జనులకును చేసిన దానములను తెలుపును. ఇందు రేచెర్లవారి వంశప్రశస్తి వర్ణనము కలదు

8

1 చాగదొణ : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా) గద్వాల తాలూకాలోని చాగదొన గ్రామ

మునకు పడమట రెండు మైళ్ళలో ఉన్న తెల్లరాతి గుండుపై చెక్కబడినది.
2 పొదిలె చంద్రాజీరావు.
3 ....
4 తెలుగు.
5 మహా మండలేశ్వర చంద్రాజీరావు మహా రాజు అయిజ సీమ నేలుచు చాకిదొన గ్రామమునందు క్రొత్త చెరువు తూమును కట్టిన నాగబత్తునకు చేసిన దానమును తెలుపును.

9

1 చాగదొణ : (గద్వాల తాలూకా).
2 పొదెల ఇందర్రి రాజయదేవ మహారాజు.
3 శా. శ. ౧౪౭౯–౧౪౮౪.
4 తెలుగు.
5 చాకిదొన గ్రామములోని చింతలచెరువు తూము కట్టిన నాగబత్తునకు ఇంద్రరాజయ్యవారు చేసిన భూదానమును తెలుపును.

10

1 మక్తల : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా). ఖండేరాయని గుడిలో నున్నది.
2 బాలాజీరావు.
3 శా. శ. ౧౭౩౭.
4 సంస్కృతము.
5 శ్రీ మలహరి మార్తాండ బాలాజీరావు మహా రాజు దేవాలయమును, తీరమును, మహా ద్వారమును నిర్మించిన విషయమును తెలుపును.

11

1 కూడలి సంగమేశ్వరము : (మహబూబ్ నగరం జిల్లా) అలంపూరు తాలూకా - కూడవెలి దగ్గర ఉన్న సంగమేశ్వరాలయములో స్తంభముపై కలదు.
2 కందనవోలి పెద్ద కరణము.
3 శా. శ. ౧౩౨౦.
4 తెలుగు.
5 శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామి గుడి శిఖరము విరిగి నందున మంటపము కూలిపోగా కర్నూలు కర ణము దానిని జీర్ణోద్ధారము చేసిన విషయమును తెలుపును.

12

1 కూడలి సంగమేశ్వరము : అలంపూరుతాలూకా ముఖ మంటప స్తంభములకు వేయబడినది.
2 వీరకేశవ దేవుడు.
3 ....
4 తెలుగు.
5 మహామండలేశ్వర వీరకేశవ దేవుని రాణి మైలల మహాదేవి సంగమేశ్వరుని దర్శించుటకు వచ్చు వారిని ధర్మముగా నదిని దాటించుటకు బెస్తలకు మాన్యము పెట్టి ధర్మరేవు నేర్పరచిన విషయ మును తెలుపును.

ఈ మైలలదేవి త్రిభువన మల్ల చక్రవర్తి బిడ్డ కావచ్చును. ఆమె భర్త అవ జయకేశి. ఇందలి మైలలదేవి గూడ వీరకేశవుని మహాదేవియే.

13

1 కూడలి సంగమేశ్వరము :
2 పెగ్గడ జోగిభట్టు.
3 శా. శ. ౯౫౦.
4 కన్నడము.
5 కూడలి నేలుచున్న గురుదేవ హెగ్గడ జోగిభట్టు సంగమేశ్వరుని నందా దీపమును భట్టచెన్నాయడు నడపునట్లు కట్టడ చేసిన విషయమును తెలుపును.

14

1 కూడలి సంగమేశ్వరము :
విడిగా పడియున్న శిథిల శిల శాసనము.

2 కన్నాటి గోకర్ణ దేవ మహారాజు.

3 శా. శ. ౧౧౦౭.

4 తెలుగు.

5 శాసన శిల మొదటిప్రక్క కొంత, రెండవప్రక్క పూర్తిగను - మూడవ వైపు కొంత భాగము చెడిపోయినది. కన్నాటి గోకర్ణ దేవ మహారాజు తమ తండ్రి పోచిరాజునకు పుణ్యముగాను ఏదో దానమును మల్లికార్జున పండితుల కాళ్ళు కడిగి ధారా పూర్వకముగా సమర్పించెను. ఇందలి పండితుడు సుప్రసిద్ధుడగు మల్లికార్జున పండితారాధ్యుడే కావచ్చును - పండితారాధ్య చరిత్రలో పండితుడు శ్రీశైలమునకు పోలేక వెల్లటూరిలో నిలిచినట్లు చెప్పబడినది. ఆ వెల్లటూరు కృష్ణాతీరమున ఈ సంగమేశ్వరమునకు రెండు మైళ్ళలో నున్నది. అపూర్వ విషయమును తెలుపుచున్న ఈ శాసనము చాల ముఖ్యమైనది.

SCHEDULE OF INSCRIPTIONS

I BADAMI CHALUKYAN INSCRIPTIONS

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
1	**Amedelapadu** Mahabubnagar Dist.	**Vikramaditya**	A. D. 659–660	Sanskrit	It contains the Prasasti of Chalukyan Dynasty. Registers a gift of "Eaparumkallu" village to Sudarsana Charya of Marrur village in 'Vangurvati Vishaya' as Guru Dakshina at the time of the ceremony of "Sivamandala Diksha" by Vikramaditya Satyasraya, son of Pulakesi Vallabha II in his Regnal year 5 for the merit of himself, and his parents when he defeated his enemies and seized his ancestral kingdom from the hands of the enemies. Records also the gift of the same village to some Pasupatha - Brahmins by Sudarsana charya on the same day.
2	**Pallepadu** Mahabubnagar Dist.	**Vinayaditya**	S.S. 604	Sanskrit Teluganada Script.	It contains Prasasti of Chalukyan Dynasty. Registers a gift of "Paliyala" village by Vinayaditya Satyasraya in his Regnal year 2 to the Vedic scholar Madhavaswamy of Bharadwaja Gotra on Vaisakha Poornima when he encamped at Panungal. It is described in a beautiful manner.
3	**Alampur.** Mahabubnagar Dist.	Vijayaditya Satyasraya	...	Sanskrit	It contains Prasasti of Badamy Chalukyas. Registers the fact of construction of a Prakara-bandha by Easanacharya at the command of the King Vijayaditya Satyasraya. Records also the charities made by the Maharaja.

II RASHTRAKUTA INSCRIPTIONS.

No.	Place	King	Date	Language	Remarks.
1	**Alampur**	Dharavarsha Dhruva Maharaj	Regnal Year 1	Hala-gannada	Maharaja Balavarma made some gifts when he constructed the Western Mahadwara in the Regnal year 1 of Dharavarsha. Records stipulation of an offer of rice, and ghee etc.; by 30 leading men of the village, for feeding 1000 persons and some oil by the Goundas and flower by flower dealers for the decoration of Mantapa, on Maharnavami Day. Records also some grants to others and gift of some land to sculptors Ayyanachari, Sridharovaja and Punnavovaja. The inscription is very significant as it reveals the great authority exercised by Rashtrakutas in these parts.
2	**Do**	Balavarma Maharaja	—	Hala-gannada	Describes that the above Balavarma Maharaja conquered the Kings of Vengi, Chola, and Ballala. Describes also the spiritual greatness of Brahmeswara Kshetra.
3	**Do**	Prabhuta-varsha Maharaja	—	Hala gannada	Registers a gift to god Uttareswara by Srimara for the prosperity of the Kingdom of Prabhuta Varsha.
4	**Kuruvagattu,** Mahabubnagar Dist.	Govinda of Rashtrakuta dynasty.	—	Sanskrit-Kannada	A son of Chalukya Vinayaditya was a friend of Govinda Vallabha, son of Kalivallabha of Rashtrakutas. Describes how they killed innumerable enemies and established their valour permanently. Dhruva Maharaja had the title of "Kali-Vallabha".

RASHTRAKUTA INSCRIPTIONS—*Contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks.
5	**Kazipet,** Warangal Dist. on the Pillar of the Dargha.	Amogha-varsha.	—	Hala-gannada	The Upper part of the Pillar is broken. Consequently the portions of the inscription on the four sides have been damaged. Registers grants made by Satyasraya Bhimarasu, a feudatory of Amogha Varsha and also other grants. It is probable that this Bhimarasu might be of Chalukyan Branch of Vemulavada.

III KALYANI CHALUKYAN INSCRIPTIONS

No.	Place	King	Date	Language	Remarks.
1	**Punnavolu,** Warangal Dist.	Irava Bedanga Devara Anga Rakshaka Tantrapala	Not clear	Canarese	Registers a gift of land under the eastern tank of Ihole by Irava Bedanga Devara Anga Rakshaka Tantrapala in favour his family deity.
2	**Alampur.**	Trailokya Malla.	S.S. 973	Canarese	Registers some grants made by some people in the presence of Chaturyataka Sages Pancharasis.
3	**Do**	—	S.S. 976	Canarese	Records a gift to Kase Naboja by Sthanadhipathi Someswara Rasi Bhattaraka.

4	**Alampur.**	Loka Manik setti, the Revenue Minister of Nirugana Choda	S.S. 978	Canarese	Records the diversion of revenues collected as taxes on some articles to the authority of Sri Brahmeswara Swamy according to old custom by Loka Manik Setti, minister of Nirugana Choda, a fendatory of Trailokya Malla. This inscription is useful as it gives the details of the system of Taxation of those days.
5	**Do**	Trailokya Malla	S.S. 978	Canarese	Seems to be a copy of the inscription No. 4. contains the same matter.
6	**Do**	Irugana Choda Maharaja	—	Canarese	Registers a gift made by Irugana Chola Maharaja to the Kalamukha Sages of Sidha Someswara Matt in Alampur.
7	**Do**	Trailokya Malla	S.S. 962	Canarese	Records charities made by Preggada Devapayya to Lokabharana Pandita of Nagareswara and to Bhujangeswara Devara. Though it is damaged in some parts, it mentions the local deity Jogiswara Devi. Hence it is important to the history of the locality.
8	**Do**	Trailokya Malla	S.S. 982	Canarese	Registers a gift of Preggada Devapayya to Lokabharana Panditha of Kukkuteswara.
9	**Do**	Do	Do	Canarese	Mentions the charities of Preggada Devapayya to Sthanadhipathi Tribhuvana Sakti Panditha for imparting learning.
10	**Do**	—	—	Canarese	Mentions that Puliyannanna Irugayya, son of Talekada Kamayya instituted a temple.
11	**Do**	Do	S.S. 989	Canarese	Records the gifts by some prominent people of Aiza Nadu to Brahmeswara Swamy for His anga ranga bhogas in the reign of Siddana Chola Maharaja, a vassal of Trailokya Malla.

KALYANI CHALUKYAN INSCRIPTIONS—*Contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks.
12	**Alampur.**	Bhuvanaika Malla	S.S. 995	Canarese	Records a gift by Siddana Chola Maharaja, ruler of Kanne, Pedakallu, Narawadi and Aiza regions when Bhuvanaika Malla was ruling from Bankapur. The gift was made to Sthanadhipathi Brahmarasi Bhattaraka for anga ranga bhoga of Sri Brahmeswara Swamy on the occasion of lunar eclipse on Vaisakha Poornima of Pramadicha year. Siddana Chola seems to be an important King among the Telugu Chodas.
13	**Do**	Do	S.S. 998	Canarese	Records a gift to Vaddaravula Dandanayaka Naranamayya, Prime Minister of Bhuvanaika Malla.
14	**Do**	Tribhuvana Malla	C.V.E. 2 Kalayukti	Canarese	Records a gift to Sri Brahmeswara Swamy by Kalkade Puravareswara Vaidumba Malla Maharaja, the ruler of Aiza Seema and a feudatory Chief of Tribhuvana Malla. As very few inscriptions of Vaidumba Dynasty are available so far, this inscription is worthy of note.
15	**Alampur.**	Do	C.V.E. 4	Canarese	Records a gift to Mahasthanadhipathi Sreemath Brahmarasi Bhattaraka by Malla Maharaja referred in the inscription No. 13·
16	**Alampur.**	Tribhuvana Malla	C.V.E. 6	Canarese	Registers a grant by Preggada Mallapayya, Vyoma Siva Panditha, and personal attendants of Pancharasi together to......Mavati Nayaka during reign of Tribhuvana Malla.

17	**Alampur.**	Tribhuvana Malla	C.V.E. 10	Canarese	It is full of mistakes. Some of the companions of the son of Preggada Mallapayya sacrificed their lives at the feet of Maha Sthanadhipathi Somarasi Bhattarka etc. Records some grants to the memory of them.
18	**Alampur.**	Do	C.V.E. 21	Canarese	One Chola Maharaja...gifted a village in the Kanne Nadu on the auspicious occasion of Solar eclipse to Sri Brahmeswara Swamy. It is damaged at places where the names of the King and Village were inscribed.
19	**Alampur.**	Do	C.V.E. 32	Canarese	Records the gift of some lands in Undavelli, Boruvelli, Saliyuru, Kadamuru of Aiza Seema and some land and houses in Vaddamanu of Kanne Seema by Abhinava Saraswathi, the queen of Tribhuvana Malla Vikramaditya to Sthanadhipathi Dharanindrarasi Panditha with all the rights for the anga ranga bhoga of Sri Brahmeswara Swamy.
20	**Do**	Do	—	Canarese	The stone of inscription is much damaged. Records a gift of a village Bellera in Kanne Nadu on the bank of the Tungabhadra by Abhinava Saraswati, the queen of Tribhuvana Malla Deva to Brahmeswaracharya Mowni Panditha.
21	**Do**	Do	S.S. 1051	Canarese	Records a gift of land by Chakamma to Madhava Devara (Present Narasimha Swamy) in the presence of Nagadeva Nayaka, a Pratihari of Mahamandaleswara Hallavarasu (King of Pudur), a vassal of Tribhuvana Malla. This Chakamma was the daughter of Talari Brahmaya Nayaka. She renovated the old temple of Narasimha Swamy.

KALYANI CHALUKYAN INSCRIPTIONS—*Contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
22	**Alampur.**	Tribhuvana Malla	C.V.E. 31	Canarese	The stone of inscription is a fine one. Consequently the letters were well inscribed. During the reign of Dharanindrarasi Panditha, Sthanadhipathi of Alampur, the general public gifted many charities to Madhava Devara on the auspicious occasion of Uttarayana Sankranthi (Summer solstice).
23	**Bekkem,** Mahabubnagar Dist.	Do	C.V.E. 31	Canarese	Records a gift by Bejjarasu who was a Mahasamantha and Udgara Poshana and of Jeemoothavahana Dynasty to the local deity of Alampur Kshetra. In the Prasasti of the King we find the title of "Udgara Poshana". It denotes the designation of the officer incharge of the irrigation section of those days.
24	**Alampur**	Do	C.V.E. 32	Canarese	Records a gift of something to Brahmeswara Swamy in the vicinity of Kandanavolu (Kurnool) of Neravadi Seema by Mahamandaleswara Mallarasu, Lord of Kandur Pura.
25	**Do**	Do	C.V.E. 26	Canarese	Records a gift by Abhinava Saraswathi Manna Devi, the queen of Emperor Tribhuvana Malla. It is damaged where the name of the village was mentioned. Tribhuvana Malla was described as "Aswapathi, Gajapathi, Narapathi, Rajathrayadhi Pathi" is noteworthy. He was not described as such anywhere hitherto.

26	**Alampur.**	Tribhuvana Malla	C.V.E. 33	Canarese	Records a gift of the village of Damagatla in Kanne Nadu to Brahmeswara Swamy on the occasion of Solar eclipse by Abhinava Saraswathi, the queen of Tribhuvana Malla. The stone of inscription is damaged here and there.
27	**Do**	Do	C.V.E. 35	Do	Records a gift to a Sthanadbipathi Dharanindrarasi Panditha for the worship of Sri Brahmeswara Swamy by Mahamandaleswara Bikkarasu, lord of Tagarapura and a scion of Jeemoothavahana Dynasty.
28	**Kolanupaka,** Nalgonda Dist.	Kumara Someswara Deva	C.V.E. 34	Do	Records the gifts of some villages to Swayambhu Devara and to Jaina habitations by Mahamandaleswara Chalukya Ganga Permadi Kumara Someswara Deva, ruler of Kollipaka etc. in condescension to the appeal of his ministers on the day of Sankranthi. The Kalyani Chalukyan Dynasty and their victories were described beautifully in Kannada Poetry.
29	**Alavanipalle,** Mahabubnagar Dist.	Tribhuvana Malla	C.V.E. 34	Do	While Kumara Tailapa was ruling at Kandur, the Governor of his Palace, on the request of the leading Karnams, systematised the reverential benefactions to be made to the five monasteries in Kodur. The inscription discloses the revenue to be paid when a new building was constructed, the rules of succession etc. and thus reveals the social life and method of administration of the times. Consequently it is very useful.
30	**Bhuvanagiri,** Nalgonda Dist.	Do	C.V.E. 36	Do	Records a gift to Sri Someswara Deva by Lakshmi Devayya, a General of the army at Bhuvanagiri. The portion of the stone where the gift was detailed is damaged.

KALYANI CHALUKYAN INSCRIPTIONS—*Contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks.
31	**Avancha,** Mahabubnagar Dist.	Tribhuvana Malla	C.V.E. 38	Canarese	Mentions that Kumara Tailapa Deva took some measures to the advantage of some leading Vysyas and to the general public at the capital, Avancha.
32	**Pedda Kadumuru,** Mahabubnagar Dist.	Do	C.V.E. 43	Do	It is full of language mistakes. Registers a gift of land for the Naivedya of Parswanatha at Pedda Kadumuru and to the benefit of the sages there by Mahamandaleswara Brahmeswara Deva.
33	**Alumpur.**	Do	C.V.E. 19	Do	A certain Chola Maharaja granted Pulur situated on the bank of Tungabhadra in Kanne Nadu for the worship of Brahmeswara Swamy to Sthanadhipathi Brahmarasi Bhattaraka.
34	**Vanka Samudram,** Mahabubnagar Dist.	Bhooloka Malla	His regnal Year II	Do	Records when Brahmarasu, the maternal uncle of Kumara Permadi Deva was residing at the capital, Ujjili, that Saudhare Maraya Nayaka gifted a village named Malakunda to Kesava Devara of Vanka Samudram.
35	**Ujjili,** Mahabubnagar Dist.	Veera Someswara Deva	S.S. 1019	Do	Two inscriptions had been inscribed on the stone. In the first inscription the third line where the name of the king is mentioned had been damaged. The inscription mentions that Sri Vallabha Chola Maharaja, a feudatory chief of Chalukyas gifted a land to Indrasena Panditha for the Bhoga of Chenna Parsewa Devara of Baddi Jainalaya in the fort

					of Ujjili, the capital city, in the saka year 888, cycle year Prabhava. Who this Sri Vallabha Chola Maharaja mentioned in the inscription was, is not known exactly. He is a newly found one. The second inscription mentions that when Chalukya Someswara was reigning, Mahadandanayaka Bhanudevarasu, with the permission of Saudhare Kesavayya Nayaka gifted some land in Ravulapalli to Indrasena Panditha, the Acharya of the place, for the Bhoga of Baddi Jainalaya in the fort of Ujjili in Saka 1019 Parabhava year. The two inscriptions differ in Saka years and cycle years and yet the receiver of the gift was the same person. Hence, the record creates doubt in the antiquity of the first one.
36	**Pedda Kadumuru,** Mahabubnagar Dist.	Gokarna Maharaja	C.V.E. 40	Canarese -Sanscrit	The inscription is in good state. Only a cornor of it is damaged. Prayers to Devatas and Dasavatharas, the prasasti of the donor's family and a note on the poet of the inscription were in Sanskrit verses in the beginning. Then follows Kannada Prose. It registers charities made by Saudhare Bollaya Nayaka to gods Sri Brahmeswara, Sri Mallikarjuna, Kesava and Nrisimha during the reign of Gokarna.
37	**Bairanipalli,** Nalgonda Dist.	Tribhuvana Malla	C.V.E. 36	Canarese	Registers charities made by Battakula Biruma Reddy, a Dandanayaka of Bhuvanagiri and by some big-wigs of the locality to Jinalaya and to Jaina Basadis.

KALYANI CHALUKYAN INSCRIPTIONS—*Contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
38	**Agastyeswaram,** Mahabubnagar Dist.	Jagadeka Malla	S. S. 955-960	Canarese	When Chalukya Jagadeka Malla Deva was ruling at Patancheru, his feudatory chief Kanduru Anemarasu gifted Chimili village to Jagadindu Panditha of Agastyeswaram for the cause of education and another village to Jagadiswara Panditha for feeding in the Choultry there.
39	**Do**	Tribhuvana Malla	C.V.E. 35	Do	Registers a gift of a village Vemugallu in his Kingdom by Kumara Tailapa of Kandur to Gokarnarasi Panditha for the maintenance of the temples of Agastyeswara Swamy and Chandaleswaraswamy instituted by him.
40	**Do**	Trailokya Malla	S.S. 973	Do	The Stone of inscription was broken on one side from top to bottom. Registers a gift of a village Anmanpalle by Chandala Devi to Chidiswara Panditha for feeding in the choultry at Agastyeswaram.
41	**Do**	Sankarasu	S.S. 910 (?)	Do	Mahamandaleswara Sankarasu of Chalukyan family conquered Chakrakuta and on his return journey camped at Agastyeswaram and granted Chavunpalli (Chennampalli) village near Koolakuli (Kudikilla) related to Yethali at Vaddamanu for feeding in the choultry at Agastyeswaram. The inscription is important as it declares that Sankarasu defeated Dharavarsha, ruler of Chakrakuta which is situated in Baster regeon now.

IV KALACHURYA INSCRIPTIONS

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
1	**Pedda Kadumuru**	Ahava malla Deva	Regnal Year 3.	Canarese	Records the injunctions made for the welfare of the Society by "Ayyavole Ainoorvar Swamies" who were the Promulgators of the Dharma of Veerabalanja.
2	**Alampur.**	Bhujabala-malla Ahavamalla	Regnal Year 4.	Canarese	Tumbulam, Gobburu, Manthanagodu, Aiza, Nayikallu, Madduru, Laganpur and South Varanasi were the centres of trade of "Ayyavole Ainoorvar Swamulu". When they sold and bought corn at these places, fixed a certain quantity as customs duty. And in the same manner the custom duties were levied on Turmeric, Peppar, Mustard, and cumin etc. also. The inscription records that the income derived from these custom duties was to be devoted for the Bhoga of Gowreswara Devara. This inscription helps us to ascertain the mode of levying taxes in those days.

V KAKATHIYA INSCRIPTIONS

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
1	**Kazipet,** Warangal Dist.	Betha II	S.S. 1018	Sanskrit -Kannada	The inscription mentions Betha I, his son Prola I and his son Betha II who were the originators of the Kakathiya Dynasty. This record is very important for the history of Kakathiyas. The victories of Prola II, the

KAKATHIYA INSCRIPTIONS—*Contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
					fact of the mattar of his receiving the Hanumkonda Vishaya from Trailokya Malla etc. are mentioned here. Betha II founded Sivapuram in Hanumukonda and instituted a temple of Betheswara. For the Bhoga of this temple he made a gift to Rameswara Panditha, a Kalamukha Sage, and caused to have a Pillar of inscription established. It records that the gift was renewed by Tribhuvana Malla Dugga Raju, son of Betharasu. This Dugga Raju is not known so far as the history can be traced. This is a new information worthy of note.
2	**Bekkallu.**	Rudra Deva	—	Sanskrit	This inscription was carved on a big slab of stone. Excepting the last two lines, the whole of the inscription is quite well. Records the construction of temples and presentation of gifts by "Ranjana Gadadhara", a vassal of Kakathi Rudra Deva. Naga Deva, the poet of the inscription described the Ranjana Dynasty in a Kavya style.
3	**Bekkallu**	Do	S.S. 1117	Telugu	Inscribed on the same slab of the inscription No. 2. Records the gift of land to gods Brekkanti Rameswara, Goyyeswara and Bayyeswara, by Sri Gahicharahut, Lord of Bhadranga Pura and by his brothers and also Vrithies given to Sthanapathies.
4	**Hanumukonda.**	Rudra Deva	—	Sanskrit	The stone of inscription is completely damaged which is very unfortunate for the Telugu

					people as it reveals many historical facts relating to Kakathiya Dynasty. The victories of Prola and Rudra Deva were described in this inscription. The re-installation of the son of Gokarna and the institution of the temple of Prasanna Kesava by Gangaraju etc. were mentioned in this inscription.
5	**Jalalpuram**	Ganapathi Deva	S.S. 1124	Sanskrit-Telugu	The stone of inscription is partly damaged. The dynasty of Cheraku Bolla Reddi, a vassal of Ganapathi Deva had been described. He instituted temples to gods Sri Katheswara, Koteswara, Mareswara, and Surya Devara and gifted some land in the village of Jammuluru for the Bhoga of these gods. He made arrangements for the livelihood of Teachers and the leader of the troup.
6	**Vaddamanu,** Mahabubnagar Dist,	Ganapathi Deva	S.S. 1167	Telugu -Sanskrit	Records institution of a temple dedicated to Nageswara in Vardhamanu Pura by Malyala Gunda Dandadhisa. He gifted away the village of Pinnalattipalli to that temple. The inscription consists of 165 lines, out of which 41 lines are in Telugu and the rest in Sanskrit. The Telugu Prose and Sanskrit slokas were composed in a highly classical style. In the end there is a Chakra Bandha. The scribe of the inscription was Abhinava Mayura Suri. It is mentioned that Ganapathi Deva, was the son of Mahadeva and Mahadeva was the son of Kakathiya Prola. While Ganapathi Deva was ruling at Orugallu Malyala Gundaya, husband of Kuppama of Gona family and Lord of Vardhamanupura installed this inscription.

KAKATHIYA INSCRIPTIONS—*Contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
7	**Jalalpuram** Nalgonda Dist.	Ganapathi Deva	S.S. 1175	Sanskrit last lines are in Telugu	Records the institution of temples dedicated to Bolleswara, Malleswara, and Ganapeswara by the cherished confidant of Ganapathi Deva, Immadi Viswanatha Dandanayaka, son of Cheruka Bollaya. Arrangements for the maintenance of three temples also were made by him. He dug tanks and wells and established water-shelters for drinking water. He gifted many lands in different places to Srigiri Mallikarjuna Swamy and Brahmeswara Swamy of Paschima Dvara and to other famous Gods of Sacred Kshetras. In addition to these details, the Cheraku Dynasty also was well described.
8	**Maktala.**	Prathapa Rudra Deva	S.S. 1219	Telugu	Raya Gaja Sahini Gundaya, ruler of Magathala, renovated the old temple of Sri Swayambhu Mallinatha Devara. Gundaya was a vassal of Prathapa Rudra Deva.
9	**Do**	Do	Do	Do	Mentions the gifts made to god Mallinatha Devara by Raya Gaja Sahini Gundaya, ruler of Magathala.
10	**Do**	Do	S.S. 1220	Do	Mentions the gifts made to Sri Swayambhu Mallikeswara Deva of Magathala by Annaya Lenka,on the death of his elder brother Raya Gaja Sahini Madaya Reddy, for the salvation of that elder brother.
11	**Pedda Kadumuru.**	Do	S.S. 1234	Do	The lines denoting the name of the donor had been scraped out. When Prathapa Rudra

14

					Deva was ruling at Orugallu, a certain Mandaleswara regularised custom duties on the sale and purchase of corn and gifted the revenues derived from the duties and other revenues for the worship of Brahmeswara Swamy at Pedda Kadumuru.
12	**Makthala**	Prathapa Rudra Deva	S.S. 1242	Telugu	Records the ceremonial devotions performed to the temple of Avubalanatha and to Vaishnava assemblies at Magathala by Gaja Sahini Gundaya Nayaningar along with his ministers and commanders.
13	**Katukuru.**	Ganapathi Deva	S.S. 1172	Sanskrit	The inscription gives the genealogy of Viriyala and Malyala families and describes their great achievements. Mailama Devi, a daughter of Annaya Maharaja of Viriyala family instituted temples Mallikeswara Deva, Anneswara Deva and Aitheswara Deva for the merit of herself, her father and her mother respectively and also 21 Sivalayas for the merit of her kith and kin. Records also construction of tanks and other benefactions by this lady
14	**Alampur.**	Prathapa Rudra Deva	S.S. 1221	Telugu	Records that Mummadi Brammi Setti and other residents of Alampur and Pedamalam Maldevaraju, Sthanadhipathi of Brahmeswara Deva etc. gifted land to Madajiyya and Nagajiyya, sons of Padmajiyya.

VI VIJAYANAGARA INSCRIPTIONS

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
1	**Alampur.**	Mallikarjuna Raya	S.S. 1389	Telugu	On the command of Mallikarjuna Raya and with the permission of Kadali Bikshavrithi Iyangar seated on Srisaila Simhasana, Peda Kachappodayalurgar constructed a village called Sarangapura in the field of Naramarilla and made it over to Kemidevuni Veerayyangar, the saranga Mathadhipathi.
2	**Do**	Sri Krishna Deva Raya	S.S. 1443	Canarese	Records that Sri Krishna Raya came to Alampur after the victory at Raichur and appointed Gaura Danda Nayakuni Basavappayya as his representative there. On this occasion Gaura Dannayaka Narayanayya gifted away Chennunipadu village for the 'Anga Ranga Bhoga' of Sri Brahmeswara Swamy and Relampadu village for free supply of meals in the choultry.
3	**Do**	Do	Do	Do	Records that Narayanayya, on the command of Gaura Dannayaka Basavappayya, gifted the village Bahirapura to Sri Narasimha Devara for the merit of his over lord Sri Krishna Deva Raya and for the Dharma of Basavappayya.
4	**Alampur.**	Do	S.S. 1448	Telugu	Registers the gift of a village Chennupalli of Alampura Seema for Anga Ranga Vaibhava of Nava Brahmeswaras by China Peddi Nayadu, son of Bhudaram Peddi Nayadu. Sri Krishna Devaraya made China Peddi Nayadu a 'Palegar' of Alampuri Seema.

5	**Chennipadu**	Sri Krishna Deva Raya	S.S. 1449	Canarese	Describes how Sri Krishna Devaraya bestowed the estate of Alampuri Seema on Peddi Nayadu and how Peddi Nayadu, son of Siddi Nayadu gifted away the village of Gokulapadu of Alampuri Seema to Chenna Kesava Devara at Chennupadu.
6	**Chennipadu**	Do	S.S. 1450	Do	Registers the gift of a village Poosalapadu to Kesavaswamy of Chennipadu by Dikshitayya who was a son of Annaji Ayyagaru and an younger brother of Chandrasekarayya.

VII MISCELLANEOUS INSCRIPTIONS

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
1	**Makthala**	Yadava Ramachandra Deva	S.S. 1216	Sanskrit Nagari Script	When Emperor Ramachandra Deva of Yadava dynasty was ruling at Devagiri (Daulatabad), his subordinate Sthanu Chamupathi re-built Kanne Nayakapalli which was gifted to Sri Swayambhu Mallanatha Devara in by a king of olden times and which had fallen ruins in the course of time. He presented it to Sri Swayambhu Mallanatha Devara on the auspicious occasion of Ardhodaya S. S. 1216 Pushya Krishna Amavasya, of the year Jaya. This inscription is very important as it gives details of genealogy of Yadava Dynasty and of fore-fathers of Sthanu Chamupathi.
2	**Bairanipalli**	Dechita Mallireddy	—	Canarese	Dechita Mallireddy, Lord of Bekkallupura and a devotee of Jainism granted Vrithis under Chalamadugu and Rudrasamudram tanks to Sri Gunasena Panditha and to the worship of the Devara that he instituted.

MISCELLANEOUS INSCRIPTIONS—*Contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
3	**Bekkallu.**	Mallireddy	—	Telugu	The inscription is a piece of beautiful composition in Prose and Poetry. The upper portion of the stone of inscription is broken. Therefore, the first part is lost. The prose portion is in a Kavya style and presents itself as a specimen of the composition of the Telugu Literature during the Kakathiya era. Mallireddy, though Jaina by religion, built Siva temples and offered gifts to them. He was liberal enough to say that to all those wise and intellectual people all religions are one.
4	**Alampur**	Hemadi Deva Maharaja	S.S. 1277	Telugu	Records the institution of Kamakshi Devi by Anantharazulungar, Prime Minister of Mahamandaleswara Hemadi Deva Maharaja.
5	**Alampur.**	Rayi Deva Maharaja(?)	—	Do	Registers a gift to Narasimha Devara by a certain Mahamandaleswara Rayi Deva Maharaja for his own merit. The lost portion is damaged.
6	**Makthala**	—	—	Sanskrit	Registers the joint gift by the Lord of Magathala and officers of the place. They gifted wet and dry lands in many villages. Besides granting lands, they built some more temples dedicated to Mallinatha Swamy in the city of Magathala and other places. They collected taxes on the articles of merchandise in favour gods in the same kind. It throws much light on the economic condition of those times.

7	**Sayimpet**	Recherla Dharma Nayudu	S.S. 1386	Telugu	Records gifts given by Recherla Dharma Nayanigar to Macherla Vengalanatha, to 12 priests and to the general public. The inscription contains the Prasasti of Recherla family.
8	**Chagadona**	—	—	Sanskrit	Registers a gift to Nagabathu, who constructed a sluice to the new tank in the village of Chakidona, by Mahamandaleswara Chandraji Rao Maharaja, ruler of Aiza Seema.
9	**Chagadona**	Idela Indra Rajaya Deva Maharaja	S. S. 1479–1484	Telugu	Registers a gift of land to Nagabathu who constructed a sluice to the Chitalacheruvu tank in the village of Chakidona by Indra Rajayyavaru.
10	**Makthala**	Balaji Rao	S.S. 1737	Sanskrit	Records the construction of a temple, a thirtha place, and a Maha Dwara by Sri Malahari Marthanda Balaji Rao Maharaja.
11	**Sangameswaram**	Head Karanam of Kandanavolu	S.S. 1320	Telugu	Records the re-building of a temple Sikhara and Mantapa which were broken and had fallen down. The donar was the Karanam of Kurnool.
12	**Do**	Veera Kesava Deva	—	Do	The inscription records the deeds of piety by Mylala Devi, the queen of Mahamandaleswara Veera Kesava Deva. She donated lands to the Boat-men to carry the piligrims, who come for the Darsan of Sangameswara, across the river free of charge and thus created a Dharma Revu. This Mylala Devi may be the daughter of Tribhuvana Malla Chakravarthi. Her husband was Jayakesi II. Mylala Devi of this inscription also was a queen of Veera Kesava.

MISCELLANEOUS INSCRIPTIONS—*Contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
13	**Sangameswaram**	Peggada Jogi Bhattu	S.S. 950	Canarese	Records the stipulation that Bhatta Chenrayadu himself should arrange for the flaming of the lamp (Nanda Deepam) in the temple by Gurudeva Heggada Jogi Bhattu.
14	**Do**	Kannati Gokarna Deva Maharaja	S.S. 1107	Telugu	The stone of inscription is damaged partly on the first side, completely on the second side and partly on the third side. Records some gift to Mallikarjuna Panditha by Kannati Gokarna Deva Maharaja for the merit of his father Pochiraju. This pandit in the inscription might be the famous Mallikarjuna Panditharadhya. The Pandit had been described in the Panditharadhya Charitra as having been unable to reach Srisaila stayed away in Vellatur. This Vellatur is on the bank of the river Krishna two miles off Sangameswaram. This is a significant new information. Hence the inscription is very important.

తెలంగాణ శాసనములు-సం. ౧.
అభిప్రాయములు

1. ఆంధ్రభూమి-సెప్టెంబరు 1935.

"నిజమయిన ఆంధ్ర చరిత్రము నిజాము రాష్ట్రము నందే అణగి యున్నది. అచ్చట చరిత్రను వెదకిదీయు యథాశక్తిపూనిన లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలివారిని ఆంధ్రులగు వారెల్లరు కొనియాడక తీరదు. ఈ ఉత్తమగ్రంథమును కూర్చి ప్రచురించిన మండలివారి కార్యదీక్ష శతథా శ్లాఘింప దగియున్నది. ఆంధ్రుల చరిత్రకు ఈ సంపుటము నూతన శోభను కలిగించజాలిన దనుటలో సందేహ మావంతయులేదు. విద్యావిషయమున ముందంజవేసియున్నదని చెప్పబడుచున్న బ్రిటిషు ఆంధ్ర దేశమునసే ఇట్టిపని ప్రజాసంస్థలచే కావింప బడలేదు. నిజాము రాష్ట్రములో ఇది నిర్వహింపబడుట అచటి ఆంధ్రుల దేశాభిమానములకు ప్రబల నిదర్శనము.

2. మిస్టరు గులాం యెజ్దానిగారు, ఎం.ఏ. ఆర్కియాలజీ శాఖాధ్యక్షులు, హైదరాబాదు.

"ఒకానొక ప్రజాసంస్థ పక్షమున చేయబడిన ఈ ప్రయత్నము అత్యంత ప్రశంసనీయము. ఈ దేశపు చరిత్రను గూర్చియు, పురాతత్వ విషయములను గూర్చియు అధ్యయనము చేయుటలో పెక్కుమంది అభినివేశము చూపవలయు నని నేను కోరుచున్నాను. ప్రప్రథమ ప్రయత్నమగు నీగ్రంథము పండితునకు, పామరునకు మిక్కిలి ఉపయోగకరముగా నుండగలదని నా నిశ్చయము. ఇట్టి ఉత్తమగ్రంథ ప్రకటనమునకు నాయభివందనములు."

3. ఇండియన్ కల్చరు, కలకత్తా, సంపుటము 2, సంచిక 3.

"మండలివారు 1924-1931 సంవత్సరముల మధ్య జరిపిన కృషిఫలితమే యీ గ్రంథము...నల్లగొండ జిల్లాలోని పానుగల్లు శాసనము. (సంఖ్య 35) కాకతీయ ప్రతాపరుద్రుని రాజ్యకాలక్రమమును నిర్ణయించుటలో మిక్కిలి విలువగలదిగానున్నది...... చాళుక్య శాసనములలో ఆ వంశ చారిత్రము పయి క్రొత్త వెలుగును ప్రసరింపజేయగల శాసనములు కొన్ని యున్నవి."

4. గోలకొండ పత్రిక-25-10-1935.

లక్ష్మణరాయ పరిశోధకమండలి వారుచేసిన పని బ్రిటిషు ఇండియాలో ఏ సంస్థయు చేయలేదనియే యెత్తిచెప్ప గలిగినప్పుడు నిజాంరాష్ట్రము మాట యింకేమి చెప్పవలెను?... మండలివారు చేసినపని అత్యంత ప్రశంస నీయమయియున్నది...ఈ తెలంగాణ శాసనములు కేవలము నిజాంరాష్ట్రమందే కాక, కేవలము ఆంధ్రదేశమందే గాక, కేవలము హిందూదేశమందేగాక, ఖండాంతరములందును ప్రఖ్యాతివడసి, శాస్త్రోపయుక్త గ్రంథమయి వెలయు ననుటలో సందేహములేదు.

5. అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారు-30-3-1935.

తెలంగాణ శాసనము లను అమూల్య గ్రంథ మందినది. ఆంధ్రచారిత్రమునకును, ఆంధ్రసారస్వతమునకును మండలివారు చేయుచున్న సేవ అపారమై యొప్పుచున్నది.

6. హిందూ, మద్రాసు, జులై 31,1935.

"ఇందు సంగ్రహింపబడిన కాకతీయ శాసనములు రెడ్డిరాజులకు సంబంధించి యింతవరకు తెలియని క్రొత్తయంశములు ప్రకటితము చేయుచున్నవి...రుద్రమాంబ స్థానమును బలపరచునట్టి శాసనములు కొన్నిగలవు... కాకతీయ శాసనము సంఖ్య 55 కాకతీయ వంశమూలమును గూర్చిన విశేష వివరములను తెలుపుచున్నది...హైద్రాబాదునందు తెలుగువారు పరిశోధకాభిమానుల హృదయపూర్వక అభివాదనములకు పాత్రులయియున్నారు. ఈ కృషి కే. వి. లక్ష్మణరావుగారి స్మారకముగా జరుగుచుండుట మిగుల ప్రశంసనీయము."

7. మిస్టరు ఎల్.వి. రామస్వామి అయ్యరు, ఎం.ఏ.బి.యల్ మహారాజా కాలేజి, ఎర్నాకులం, ద్రావిడ భాషా పరిశోధకులు.

"తెలంగాణ శాసనము"లను సంపుటము నిశ్చయముగా మిక్కిలి ఉపయుక్తమగు గ్రంథము. ఆంధ్రులనుగూర్చిన పురాతత్వ విషయగ్రహణార్థులకు ఇది ఎంతో ప్రయోజనకరముగా నుండగలదని నేను గ్రహించుచున్నాను. ఈ యుద్యమము ఎక్కువగ కొనియాడదగిన దయియున్నది. ఏలయన దక్షిణాపథములో ఇట్టి సంపుటములను సిద్ధముచేసి ప్రకటించు విద్వత్ సంఘములులేవు. ఆంధ్ర చరిత్రకారుడు చర్చించదగు అంశములెన్నియో యీ పురాతన శాసనములందు గలవు. సంస్కృత కర్ణాటాంధ్ర శాసనములను ఇంత చక్కగ గ్రంథరూపమున వెలువరించినందులకు పరిశోధక మండలి యెంతయు అభివందనీయము."

8. హైద్రాబాదు బులెటిన్-11-8-1935,

"ప్రతిభాశూన్యులగు వారిని నిరుత్సాహ పరుచునట్టి వ్యవస్థలుకల సందర్భములో ఆంధ్రపరిశోధక సంఘమువారు ప్రకటించిన "తెలంగాణ శాసనములు" హైద్రాబాదు రాష్ట్రీయాంధ్రుల ప్రతిభాద్యోతక కృషిచిహ్నముగానున్నది...హైద్రాబాదు చరిత్రను అవగాహనము చేసికొనుటలో నీ సంపుటము ప్రబుద్ధాత్మకముగా నుండగలదు. ఇది నిజాం సర్కారువారి ఉదారపోషణమునకు ఎంతయు తగియున్నది?"

9. చరిత్ర చతురానన చిలుకూరు వీరభద్రరావు పంతులుగారు-8-9-1935,

"ఇట్టి అమూల్యమయిన గ్రంథమును ప్రకటించి దేశచరిత్రమునకును, చరిత్రకారులకునుగూడ మహోపకారము చేసినందుకు "లక్ష్మణరాయ పరిశోధకమండలి" వారి పరిశ్రమను వేవిధముల గొనియాడుచున్నాను. ఇందు కొన్ని క్రొత్తవిషయములు లభించినవి."

10. మల్లంపల్లి సోమశేఖర శర్మగారు-12-9-1935.

"లక్ష్మణరావుగారి పేర మండలి నెలకొల్పి చారిత్రక విషయమున గొప్ప పని జరుపుచున్నందుకు వీరు యెంతయు శ్లాఘా పాత్రులు...కార్యము గొప్పది. దేశమునకెంతో ఉపయోగకరమైనది. లక్ష్మణరావుగారి పేరునకు తగ్గపని."

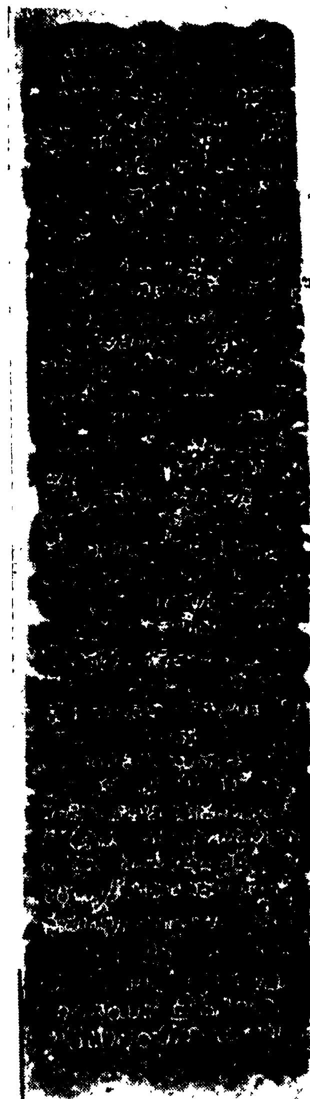
రాష్ట్రకూట శాసనము I

4 కురువగట్టు — పుట 13.

36 పెద్ద కడుమూరు—మొదటి వైపు
పుట 67.

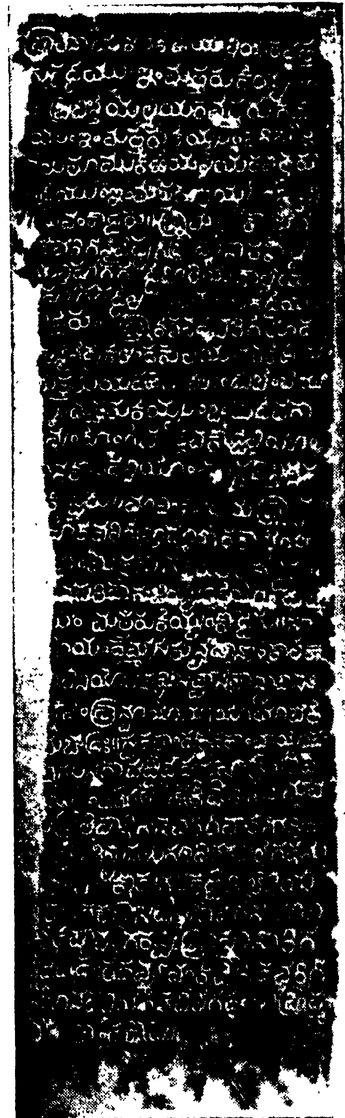

36 పెద్ద కడుమూరు—రెండవ వైపు
పుట 69.

36 పెద్ద కడుమూరు—మూడవ వైపు

పుట 70.

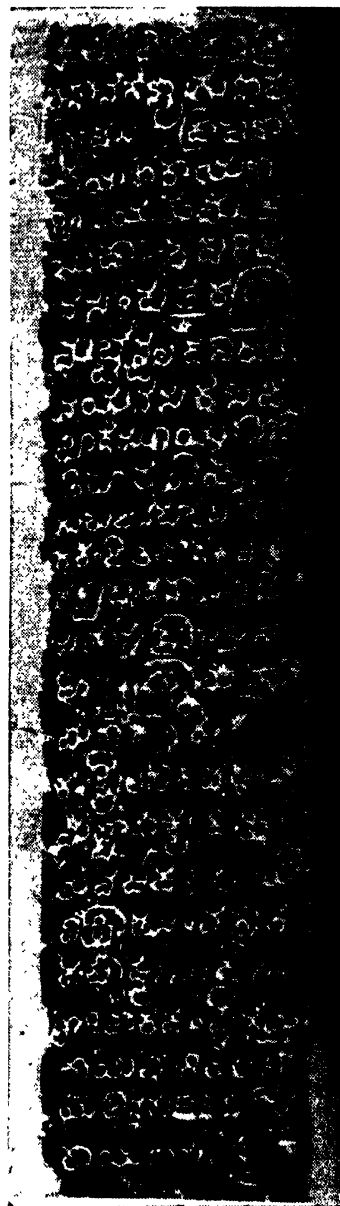

36 పెద్ద కడుమూరు—నాల్గవ వైపు

పుట 72.

38 అగస్త్యేశ్వరము—మొదటి వైపు

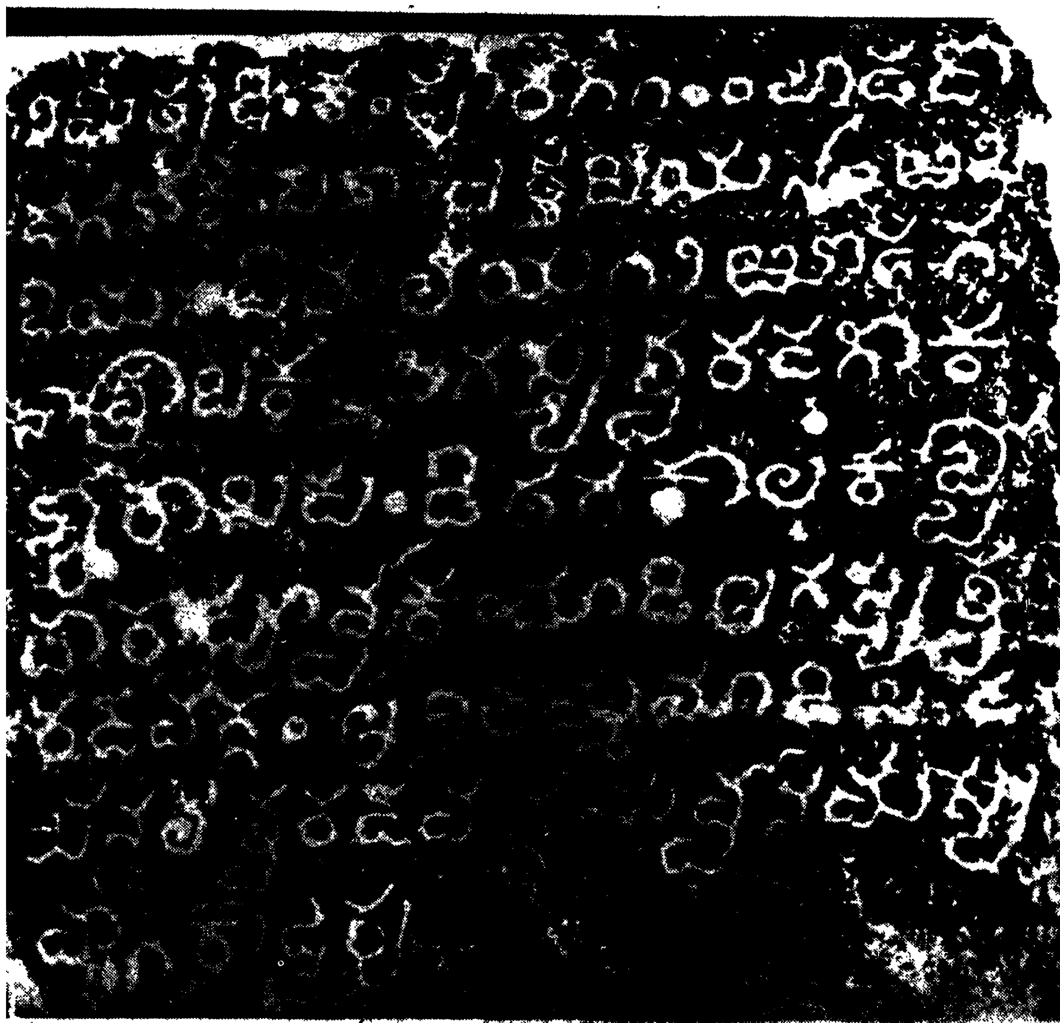
పుట 77.

38 అగస్త్యేశ్వరము—రెండవ వైపు

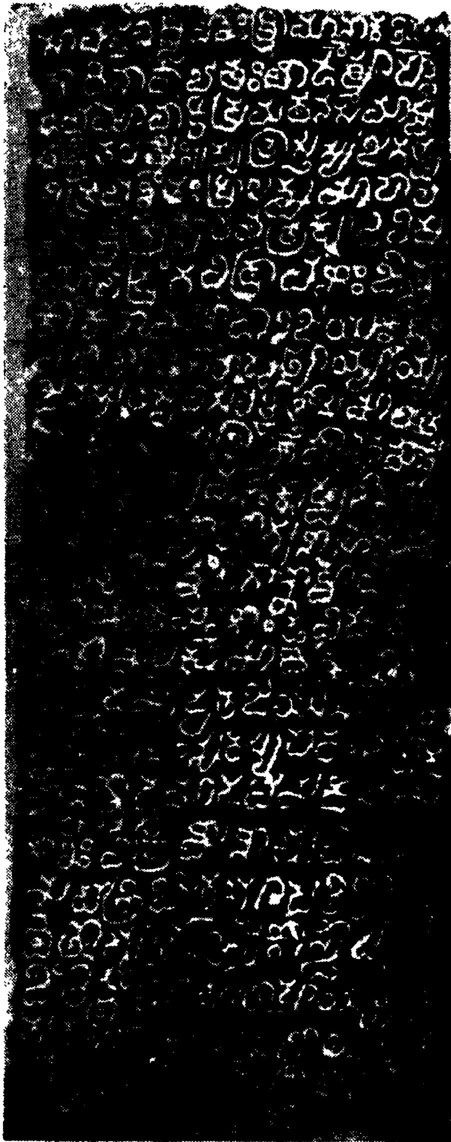
పుట 78.

కల్యాణీ చాళుక్య శాసనము

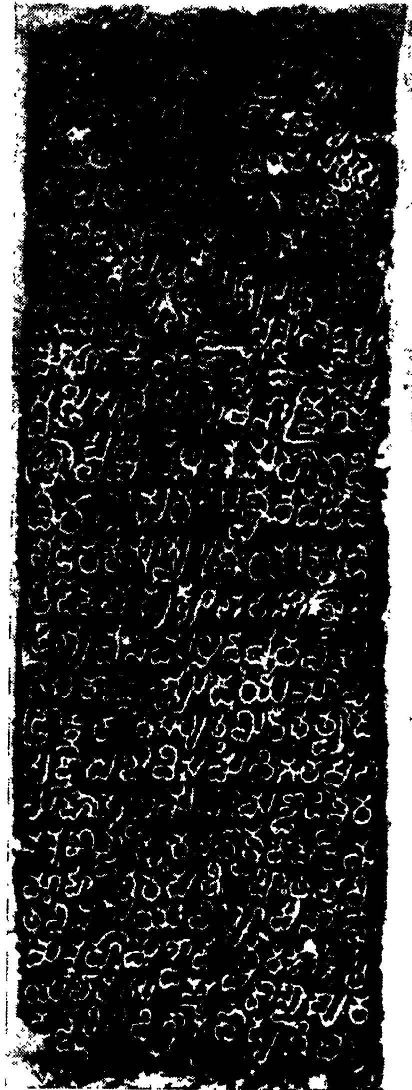

38 అగస్త్యేశ్వరము—పూడప వైపు

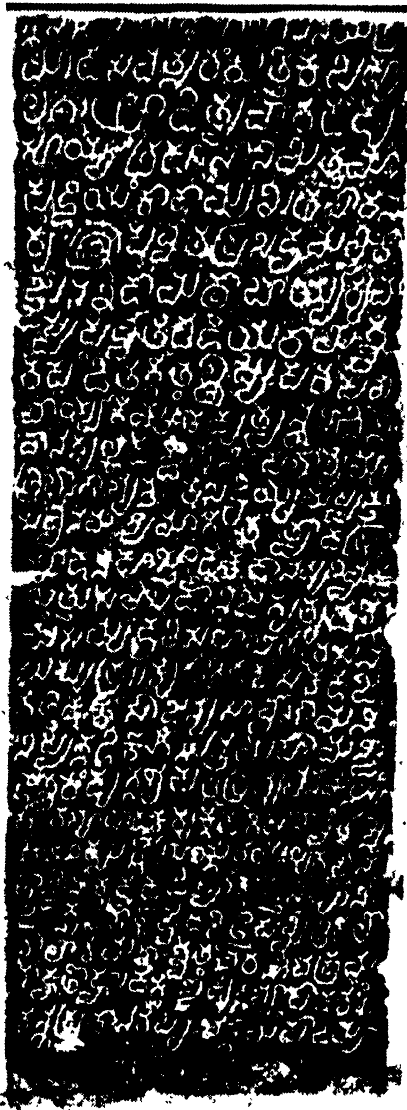
పుట 78.

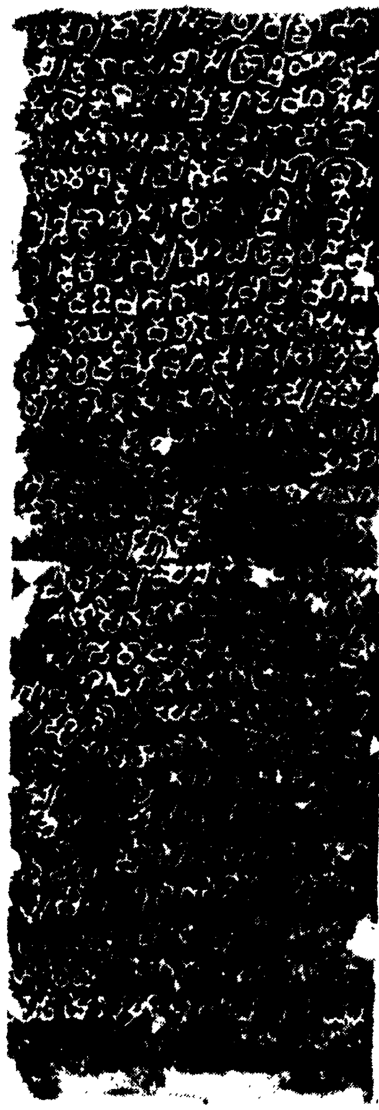
1 ఖాజీపేట—తూర్పు వైపు
పుట 91.

1 ఖాజీపేట—ఉత్తరపు వైపు
పుట 92.

1 ఖాజీపేట—పడమర వైపు
పుట 93.

1 ఖాజీపేట—దక్షిణపు వైపు
పుట 94.

లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి

ప్రచురణము-2

తెలంగాణ శాసనములు

సంపుటము-2

ప్రస్తావన రచయితలు :

డాక్టరు పుట్టపర్తి శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, M.A.Ph.D.

పురాతత్వ శాఖాధ్యక్షులు (On Leave)

చరిత్ర శాఖాధ్యక్షులు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము,

హైదరాబాదు.

ప్రకాశకులు :

లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి

హైదరాబాదు.

1960

మూల్యము 10/-

కార్యాలయము :
లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి
ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు భవనములు
తిలకురోడ్డు : : హైదరాబాదు.

శివాజీ ముద్రణాలయము
సికింద్రాబాదు.

FOREWORD

The History of India especially of Andhra and the South is yet in its early stages of advanced study and research. The study of the early period depends on sources such as inscriptions, Coins, Monuments and stray references in literature and casual remarks of foreigners who visited India. Since most of this source material has not been systematically collected and critically edited and published very little progress has been made in study and research relating to Andhra. Even the inscriptions collected so far by the Central Archaeological department have been published only in part and State Governments have hardly taken up this arduous task except for Mysore and one or two small States of the past regime like Travancore and Pudukkota.

Telangana has particularly suffered in this respect since only a small fraction of the total number of inscriptions have been published in three or four parts by the State Government and the rest are still awaiting publication in various stages of progress.

It is a happy thing that under the circumstances the Lakshmana Raya Parisodhaka Mandali has taken up the task of collecting and publishing quite a number of important inscriptions relating to the Chalukyas of Badami, the Rashtrakutas, the Chalukyas of Kalyani, the Kala Churies of Kalyani, the Kakatiyas, the Vijayanagara Rulers and Miscellaneous dynasties. The inscriptions are 85 in number and are in Sanskrit, Telugu and Kannada languages.

This work should therefore prove an invaluable supplement to the existing publications on inscriptions and will relieve to some slight extent the dearth of source material on this period. It is a happy augury of the times that institutions devoted to research are receiving recognition and active help from not only Government, but also the public and that Pandits of the type of Sri Gadiaram Rama Krishna Sarma have taken up the study of inscriptions and historical problems.

The Lakshmana Raya Parisodhaka Mandali had published several years ago a volume of inscriptions which has been prescribed for some of the oriental titles and other examinations. The present volume, however is a great improvement on this work and shows that the considerable progress made in inscriptional studies in recent times has been utilised by the learned editor. The inscriptions have been arranged in dynastic order, the texts printed carefully line by line as on the original rock or copper plate, the diagrams correctly drawn and reproduced as in the original and an appendix at the end gives a useful list of all the inscrip-

tions with the chief details such as the find spot, the king, the date, the language and the main details contained in the inscriptions.

It is possible that if and when Government takes up this work it may, by its greater resources, be able to show even greater progress in the study of Telingana inscriptions. But I am confident that for a long time to come this publication will remain one of the few indispensable source books for the study of the History of Telingana and thus of Southern India.

Department of History,
Osmania University,
Hyderabad-7.
Dated 12th April, 1960.

P. SRINIVASACHAR,
Director of Archaeology (on Leave)
Professor of History,
Osmania University.

పీఠిక

శ్రీ లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి పక్షమున "తెలంగాణ శాసనములు–మొదటి సంపుటము" 1935వ సంవత్సరములో ప్రకటించి యున్నాము. ఈ శాసన సంపుటమునందలి నూతనాంశముల ననుసరించి చరిత్రకారులు రచనలు సాగించి యున్నారు. ముఖ్యముగా, చరిత్ర చతురానన చిలుకూరి వీరభద్రరావు పంతులుగారు తమ కాకతీయాంధ్ర రాజయుగ చరిత్రమును పునర్నిర్మాణముచేసి ప్రకటించి యున్నారు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము వారు బి. ఓ. ఎల్. అను ప్రాచ్యవిద్యా పట్టభద్ర పరీక్షకు పఠనీయముగా నొనరించి యున్నారు. ఇట్టి చరిత్ర సాధన సంగతమగు శాసన సంపుటమును ప్రజా పరిషత్తు లేవియు ప్రకటించుటకు పూనుకొని యుండలేదు. అట్టి పనిని చరిత్ర పరిశోధనాగ్రగణ్యులైన శ్రీ కొమఱ్ఱాజు లక్ష్మణరావుగారి పేర స్థాపితమైన లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి నిర్వహించినందులకు పండితులు మమ్మభినందించి యున్నారు. ఇది సంతోషకరమైన విషయము.

ఇప్పుడు "తెలంగాణ శాసనములు–రెండవ సంపుటము" ప్రకటింప గలిగినందులకు సంతోషించు చున్నాము. గత ముప్పది సంవత్సరముల నుండి మా వద్ద నిలువయున్న ఈ శాసనచయమును మొదటి సంపుటము వెలువడగానే ప్రకటించదలచి యుంటిమి. కాని మన మనుకొన్న ప్రకారము కార్యములు సాగునా? ఈ రెండవ సంపుట ప్రకటనమునకు మేము చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు విఫలము లయినవి. అది యొక నిరుత్సాహ పరంపరాత్మకమగు గాథ. ఆ విషయము లన్నియు త్రవ్వి తలకెత్తినందువలన గలుగు ఫల మేమియు లేదు. నిజమాడిన నిష్ఠురముగా నుండును. ఈ శాసనములు ప్రకటితము గానందులకు లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి స్థాపకులు, అధ్యక్షులు, పోషకులు అయిన శ్రీ రాజా నాయని వేంకటరంగారావు బహద్దరు వారు వగచి, వగచి 11–6–1958 నాడు కన్ను మూసినారు.

గత ముప్పదియేండ్ల నుండి ఈ శాసనములు ప్రకటితము గానందులకు ఇంక నెందరో వగచిరి. ఈ సందర్భము లన్నియు గమనించి మండలి సభ్యులగు పండిత గడియారం రామకృష్ణశర్మగారు ఈ శాసనముల నకళ్ళను సిద్ధముచేయుటకు బద్ధ కంకణు లయిరి. శాసన పాఠములను పత్రికల మూలముననో, కరపత్రముల మూలముననో ప్రకటించి వాటిని వెలుగునకు తెచ్చుటకు సంకల్పించితిమి. శ్రీ గడియారం రామకృష్ణశర్మగారి చరిత్రాభిమానము నా కెంతో యుత్సాహము కలిగించినది. పటాటోపము లేకుండ సావకాశముగ కార్యము మొదలు పెట్టితిమి.

అర్థబలిమిలేక, నిస్సహాయమైయున్న ఈ మండలి, ద్రవ్యసాధనమగు ప్రచురణ భారము ఎట్లు వహించునా యని నా మనస్సులో దిగులుగానే యుండెను. కాలము కలసి వచ్చినగాని కార్యములు నెరవేరవందురు. ఈ సంపుటము విషయములో అట్లే కాలము కలసి వచ్చినది. సత్కార్యములు ఆలస్యముగనే నెరవేరు చుండును. భారత ప్రభుత్వపు "శాస్త్రీయ పరిశోధన-సంస్కృతీ విషయక" మంత్రాంగము (Ministry of Scientific Research and Cultural Affairs, Govt. of India) వారు మా లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి వృత్తాంతమును తెప్పించుకొనిరి. మండలి కార్య జాతమును గ్రహించిరి. చరిత్ర నిర్మాణకాధార భూతములగు నీ శాసనములను ప్రకటించుట భావ్యముగా తలంచిరి. మా లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి ననుగ్రహించుటకు నిశ్చయించిరి. అంత F 27-101/59-C-3 (30-10-1959) లేఖద్వార శాసనగ్రంథ ముద్రణార్థము రు. 2,500/-లు మంజూరు చేయుచు "శాస్త్రీయ పరిశోధన-సంస్కృతీ విషయక" మంత్రాంగము వారు తమ మహాదాశయమును మాకు తెలిపిరి. ఇట్టి సహాయమునకు మండలి పక్షమున భారత ప్రభుత్వ శాస్త్రీయ పరిశోధన-సంస్కృతీ విషయక మంత్రాంగము వారికి కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా ధన్యవాదములను సమర్పించుకొను చున్నాను.

ఇట్లు చరిత్రాభిమానులకు సంతోషకరముగ గ్రంథ ప్రకటనమునకు వలయు ద్రవ్యము లభించినందున ద్విగుణితోత్సాహముతో చురుకుగా పనిచేయ గడంగితిమి. భారత ప్రభుత్వము వారి యాజ్ఞానుసారము 1960 మార్చి నెలాఖరుకు దీని ముద్రణ కార్యము ముగియవలసి యుండెను. కార్యభారము అమితము, సమయము మితముగా నుండుటచే ఎంతో శ్రమించి, ఇప్పటికి ముద్రణ కార్యమును ముగింప గలిగినాను. భారత ప్రభుత్వమువారీ విలంబనమునకు దయతో నంగీకరించి యున్నారు.

"తెలంగాణ శాసనములు–రెండవ సంపుటము"గా ప్రకటితమగుచున్న ఈ గ్రంథము దక్షిణాపథ మధ్యయుగ చరిత్ర పునర్నిర్మాణమున కాధారభూతము లగు చారిత్రకోదంత సంకలితమై, మహత్తర ప్రయోజనకారియై తనరారగలదని ఆశించుచున్నాము.

ఈ సంపుటమునందు 85 శాసనములు ముద్రితము లైనవి. వీటిలో కొన్నింటిని శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులు (దూపాటి శేషాచార్యులు, దూపాటి వెంకటరమణాచార్యులు) శతావధానులు మా మండలి పక్షమున సంచారముచేసి 1930–1931 ప్రాంతములో సంతరించి యుండిరి. మరికొన్నిటిని శ్రీ గడియారం రామకృష్ణశర్మగారు స్వయముగా సంగ్రహించి మా కిచ్చియున్నారు. ఈ 85 శాసనములలో బాదామీ చాళుక్య శాసనములు–3, రాష్ట్రకూట శాసనములు–5, కల్యాణి చాళుక్య శాసనములు–41, కాలచుర్య శాసనములు–2, కాకతీయ శాసనములు–14, విజయనగరరాజ్య శాసనములు–6, ఇతర శాసనములు–14 కలవు. శాసన పాఠములే గాక తెలుగులోను, ఇంగ్లీషులోను శాసన సంబంధ వివరములను సంగ్రహముగా నివేదించుకొని యున్నాము. వీలు ననుసరించి ముఖ్యమైన 5 శాసనములకు ఫోటోలు తీయించి, బ్లాకులు చేయించి 14 ఫలకములను ఆర్టుపేపరు మీద ముద్రించి యున్నాము. ఇది యీ సంపుటమునందలి యొక విశేషము.

ఈ 85 శాసనములలో రెండింటికి పూజ్యులు శ్రీ మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారును, మిగత 83 శాసనములకు పండిత గడియారం రామకృష్ణశర్మగారును నకళ్ళు వ్రాసి యున్నారు. శ్రీ రామకృష్ణశర్మగారి చరిత్రాభిమానమును, చారిత్రక కోవిదత్వమును, ఉత్సాహ శీలమును, రచనా నైపుణ్యమును ఈ గ్రంథము వేయినోళ్ళ చాటుచున్నది. శ్రీ రామకృష్ణశర్మగారు ఈ గ్రంథ సంపాదకీయ భారము వహించి మమ్ముల కృతకృత్యుల జేసియున్నారు. సంస్కృతాంధ్ర కర్ణాట కాంగ్లేయ భాషలయందు పండితులును, విశేషించి శాసనములను వ్యాఖ్యాన సహితముగా ఇంగ్లీషునందును, తెలుగునందును ప్రకటించి, చరిత్ర పరిశోధన పండిత ప్రకాండుల మెప్పును గడించినవారు శ్రీ రామకృష్ణశర్మగారు. ఈ గ్రంథము శ్రీ రామకృష్ణశర్మగారి ధీవిశేషమునకు తార్కాణము. ఇది శ్రీవారి కీర్తి పతాకగా నుండగలదని భావించుచున్నాను. పండిత గడియారం రామకృష్ణశర్మగారికి శ్రీ లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి పక్షమున కృతజ్ఞతాభి వందనములు సమర్పించు కొనుచున్నాను.

ఈ శాసన సంపుటి ప్రచురణమునకు ఆనుకూల్యము కల్పించిన భారత ప్రభుత్వము వారికి మరియొకసారి మా వందనములు సమర్పించుకొనుచున్నాను. ఈ శాసన గ్రంథ ముద్రణ విషయములోను, ఇతర విధములను తగు సలహాల నొసంగుచు నన్ను ప్రోత్సాహ పరచిన ఆంధ్ర పితామహ, పద్మభూషణ, డాక్టరు మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులు గారికిని, సారస్వత సేవాబద్ధ కంకణు లయిన శ్రీ దేవులపల్లి రామానుజరావు, బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. గారికిని కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా ధన్యవాదములను సమర్పించుకొను చున్నాను. ఈ సంపుటమునకు ప్రస్తావన వ్రాసి యిచ్చిన డాక్టరు పుట్టపర్తి శ్రీనివాసా చార్యులుగారికి నా ధన్యవాదములు. ఈ గ్రంథమును త్వరితముగను, సుందరముగను ముద్రించిన శివాజి ముద్రణాలయము వారికి నా ధన్యవాదములు.

"ఆంధ్ర దేశమును గురించియు, ఆంధ్రరాజులను గురించియు, నాంధ్ర వాఙ్మయమును గురించియు నెక్కుడు పరిశోధనలు చేసి క్రొత్త వింతలను గనుగొనదలచిన వారికి హైదరాబాదు రాజ్యమందలి తెలుగుభాగ మొక బంగారపు గని వంటిది"— అని శ్రీ లక్ష్మణరావుగారు సెలవిచ్చి యున్నారు. ఆ బంగారపుగని నుండి కొంత బంగార మును గ్రహించి బంగారు పువ్వులతో రెండు హారములను నిర్మించి ఆంధ్రమాత కంఠసీమ నలంకరించినాము. మొదటి హారమునందు 123 బంగారు పువ్వులు గలవు. రెండవ హారము నందు 85 బంగారుపువ్వులు గలవు. ఈ సుందర దృశ్యమును జూచి చరిత్రాభిజ్ఞులు ముద మందుదురుగాక!

హైద్రాబాదు,
23–4–1960.

ఆదిరాజు వీరభద్రరావు
గౌరవ కార్యదర్శి.

నివేదనము

శ్రీ లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి పక్షమున ప్రకటింపబడుచున్న ఈ "తెలంగాణ శాసనములు రెండవ సంపుటము"నకు, సుప్రసిద్ధ విద్వాంసులు సంపాదకత్వము వహింపవలసి యుండెను. కాని మండలి కార్యదర్శి శ్రీ ఆదిరాజు వీరభద్రరావు పంతులుగారు నన్నీపనికి నియోగించిరి. ఈ మహాకార్య నిర్వహణకు తగిన యోగ్యత లేకున్నను గౌరవనీయులగు శ్రీ పంతులుగారి ఆజ్ఞ నుల్లంఘింపలేక ఈ సాహసమున కొడగట్టి నందుకు విద్వల్లోకము నన్ను క్షమింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ సంపుటమును నిర్దుష్టముగ ప్రకటించుటకు ప్రయత్నించినాము. తగినంత వ్యవధి, సౌకర్యములు లేకున్నను, చిత్తు ప్రతులను సాపు వ్రాయించుట, బ్లాకులు చేయించుట, ముఖ్యముగ ముద్రణకాలములో బహుభాషల నెరిగిన పలువురు పండితులు దిద్దవలసిన ప్రూఫులను ఒక్కరే చూచుట మొదలైన కార్యభార మంతయు శ్రీ పంతులుగారొక్కరే నిర్వహించి సాధ్యమైనంత చక్కగా దీనిని ప్రకటించినారు.

ఈ సంపుటములో విలువగల శాసనము లెన్నో ప్రకటితములైనవి. ఆంధ్రదేశ చరిత్రకు, సంస్కృతికి సంబంధించిన విశేషాంశము లెన్నియో వీని వలన తెలియగలవు. ఇందు రెండు (కటుకూరు, బైరానిపల్లె) శాసనములను పూజ్యులు, సుప్రసిద్ధ పండితులు శ్రీ మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు చదివి పంపినారు. కొన్ని శాసనముల ప్రతిబింబములు శిథిలావస్థలో నుండినందున వాని పాఠములను గ్రహించుటలో విద్వచ్ఛిరోమణులు, ఆర్షశాఖాధ్యక్షులు డా॥ పుట్టపర్తి శ్రీనివాసాచార్యులు, M.A.Ph.D. గారు తోడ్పడుటే గాక అనారోగ్యముతో నుండియు, నీ సంపుటికి ప్రస్తావనను దయతో వ్రాసి యిచ్చినారు. యాదవ రామచంద్రదేవుని మగతల శాసనమును చదువునపుడు మహాకవి, పూజ్యపాదులు శ్రీ గడియారం వేంకట శేషశాస్త్రిగారు దగ్గర ఉండి చక్కని పాఠములను సూచించినారు. నా శ్రేయస్సును గోరు గురుతుల్యులైన ఈ పండితత్రయమునకు అంజలి ఘటించుచున్నాను.

నాకీ అవకాశము నొసగి ప్రోత్సహించిన పెద్దలు లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి కార్యదర్శి శ్రీ ఆదిరాజు వీరభద్రరావు పంతులుగారికిని, శ్రీ దేవులపల్లి రామానుజరావుగారికిని చాల ఋణపడి యున్నాను.

29–4–1960

గడియారం రామకృష్ణశర్మ
సంపాదకుడు.

విషయసూచిక

I బాదామీ చాళుక్య శాసనములు

1—8

II రాష్ట్రకూట శాసనములు

9—14

III కల్యాణి చాళుక్య శాసనములు

15—84

IV కాలచుర్య శాసనములు

85—88

V కాకతీయ శాసనములు

89—136

VI విజయనగర శాసనములు

137—150

VII ఇతర శాసనములు

151—172

VIII శాసనముల వివరములు

173—192

IX Schedule of Inscriptions

193—214

XI శాసన ఫలకములు

I

బాదామి చాళుక్య శాసనములు

బాదామి చాళుక్య శాసనములు

---o---

1

ఆమిదేలపాడు తామ్రశాసనము

మొదటి రేకు - రెండవ ప్రక్క

1 జయత్యావిష్కృతం విష్ణో ర్వారాహం క్షోభితార్ణవం దక్షిణోన్నత దం
2 ష్ట్రాగ్ర విశ్రాన్త భువనం వపుః । శ్రీమతాం సకల భువన సంస్తూయ మా
3 న మానవ్యస గోత్రాణా(ం) హారితీ పుత్త్రాణాం సప్తలోక మాతృభి స్సప్త
4 మాతృభి రభివర్ద్ధితానాం కార్త్తికేయ పరిరక్షణ ప్రాప్త కల్యా
5 ణ పరంపరాణాం భగవన్నారాయణ ప్రసాద సమాసాదిత
6 వరాహ లాఞ్ఛనేక్షణ క్షణ వశీకృతాశేష మహీ భృతాం
7 చలిక్యానాం కుల మలఙ్కరిష్ణో రశ్వ మేధావభృథ స్నాన ప

రెండవ రేకు - మొదటి ప్రక్క

1 విత్రీకృత గాత్రస్య శ్రీ పొలికేశి వల్లభ మహా రాజస్య
2 ప్రపౌత్రః పరాక్రమాక్రాన్త వనవాస్యాది పరనృపతి మణ్డల
3 ప్రణి బద్ధ విశుద్ధ కీర్త్తేః శ్రీ కీర్త్తి వర్మ్మ పృథివీ వల్లభ మ
4 హా రాజస్య పౌత్త్ర స్సమర సంసక్త సక లోత్తరా పథేశ్వ
5 ర శ్రీ హర్ష వర్ద్ధన పరాజయోపలబ్ధ పరమేశ్వ రాపర
6 నామ ధేయస్య సత్యాశ్రయ శ్రీ పృథివీ వల్లభ మహారాజా
7 ధి రాజ పరమేశ్వరస్య ప్రియ తన(య)ః ప్రతీ తానేక సమ

రెండవ రేకు - రెండవ ప్రక్క

1 ర ముఖేషు చిత్రకణ్ఠాఖ్య ప్రవర తురంగ మేణైకేనైవ రిపు నృ
2 పతి రుధిర జలాస్వాదన రసనాయమాన జ్వలదమల నిశి
3 త నిస్త్రింశ ధార యావ ధృత ధరణి భర భుజగ భోగ సదృశ

4 నిజ భుజ విజిత విజిగీషు రాత్మ కవచావ మగ్నా నేక
5 పరిహార స్వ గురోశ్శ్రియ మవని పతిత్రితయాం న్తరితా మా
6 త్మ సాత్కృత్య కృతైకాధిష్ఠితాశేష రాజ్యభరః తస్మిన్ రా
7 జ్యత్రయే వినష్టాని దేవస్వ బ్రహ్మదేయాని ధర్మ్మ య
8 శోభివృద్ధయే స్వముఖేన స్థాపితవాన్ (1) రణశిరసి

మూడవ రేకు - మొదటి ప్రక్క

1 రిపు నరేన్ద్రాన్ దిశి దిశి జిత్వా స్వవంశజాం లక్ష్మీం (1) ప్రాప్యచ పరమేశ్వర తామ
2 నివారిత విక్రమాదిత్యః (॥) విక్రమాదిత్య సత్యాశ్రయ శ్రీపృథివీ వల్లభ మహా
3 రాజాధిరాజ పరమేశ్వర స్సర్వ్వా నాజ్ఞాపయతి విదితమస్తు వోస్మాభిః
4 ప్రవర్ద్ధమాన విజయ రాజ్య పఞ్చమ సంవత్సరే మట్టూర గ్రామాధి వా
5 సకః వంగూర వాటి విషయే మాతా పిత్రో రాత్మనశ్చ పుణ్య యశో
6 వాప్తయే శివమణ్డల దీక్షి(క్షా)యాం సుదర్శ్శనాచార్య్యాయ గురుద
7 క్షిణార్థం వైశాఖ పౌర్ణ్ణమాస్యామిమా పఱుంకల్నామ గ్రామః సర్వ్వ
8 పరిహార ముదక పూర్వ్వం దత్తః ఆచార్య్యేణాపి బ్రాహ్మణేభ్యో
9 దత్తః

మూడవ రేకు - రెండవ ప్రక్క

1 రుద్ర శివాచార్య్య కాశ్యప గోత్ర కౌణ్డిన్య గోత్ర గాయత్రి శివహా
2 రీత గోత్ర శివస్వామి భారద్వాజ గోత్ర గొల్లభట్ట తద్గోత్ర పరమ
3 శివ కౌశిక గోత్ర వామనస్వామి తద్గోత్ర కేశవస్వామి మై
4 త్రేయ గోత్ర కోకిలస్వామి కాశ్యపగోత్ర నారాయణ వామన
5 ద్వయంచ సాంకృత్యాయన గోత్ర రేవశర్మ్మ కాశ్యప
6 స గోత్ర రుద్రశర్మ్మ రేవశర్మ్మ ఆదిత్యశర్మ్మ తాతశర్మ్మ
7 భారద్వాజ (స) గోత్ర భీమశర్మ్మ దుగే (ర్గ) శర్మ్మ భోయిశర్మ్మ
8 బాటిశర్మ్మ కౌణ్డిన్య గోత్ర నాగశర్మ్మ

నాలుగవ రేకు - మొదటి ప్రక్క

1 భార (ద్వా) జ గోత్ర బ్రహ్మశర్మ్మ దో(శా)ణ్డిల్య గోత్ర ఆదిత్యశర్మ్మ
2 కాశ్యప గోత్ర రవిస్వామి కౌశికగోత్రస్య శ్రవణ సిఙ్హ(?) శర్మ్మణో భాగద్వయం
భలన్దనస
3 గోత్రో దామస్వామి కాశ్యపస గోత్రో దామోదరస్వామి భరద్వాజగోత్రో
* * * ధృ * * * న్దదా
4 స్వన్దాతు సుమహచ్ఛక్యం దుఃఖ మన్యస్స పాలనం (।) దానం
5 వా పాలనం చేతి దానాచ్ఛ్రే యోనుపాలనం (॥) బహుభి ర్వ్వసు
6 ధా భుక్తా రాజభి స్సగరాదిభిః (।) యస్య యస్య యదా భూ
7 మి స్తస్య తస్య తదాఫలం (॥) స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యోహరే
8 త వసున్ధరాం (।) షష్టి ర్వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయ
9 తే క్రిమి రితి (శ్రీ) సుదర్శనస్య భా(స్క)ర

2

పల్లెపాడు తామ్రశాసనము

మొదటి రేకు

1 స్వస్తి [॥] జయ=త్యా (త్యా) విష్కృతం విష్ణోః వారాహ [ం] క్షోభితా
ర్ణ్ణవం [।] దక్షిణోన్నతా (త) దంష్ట్రాగ్రవిశ్రాన్తభువనం వపుః[॥] శ్రీమ
2 తాం సకలభువన సంస్తూయమాన మానవ్యసగోత్రాణాం హారి (రీ) తీపుత్రాణాం
స ప్తలోక మాతృభి=స్స ప్త మాతృ
3 భి=రభివర్ద్ధితానాం కార్త్తికేయ పరిరక్షణ ప్రా ప్త కల్యాణ పరమ్పరాణాం
భగవన్నారాయణ ప్రసాద సమాసా
4 దిత వరాహ లాఞ్ఛనేక్షణ క్షణవశీకృతాశేష మహీంభృతాం చలిక్యానాం కుల=
మలంకరిష్ణో=
5 రశ్వ మేధావభృథస్నాన పవిత్రీకృతగాత్రస్య శ్రీపులకేశివల్లభ మహారాజస్య
సూనుః పరా

6 శ్రిమాశాశ్రిన్త వనవాస్యాది పరనృపతి మణ్డల(ప్రణిబద్ధ విశుద్ధకీర్త్తిః కీర్త్తివర్మ
పృథివీవల్లభ

7 మహారాజ=స్తస్యాత్మజ=స్సమరసంసక్త సకలోత్తరాపథేశ్వర (గీ (శ్రీ) హర్ష
వర్ధన పరాజయో

8 పలబ్ధ పరమేశ్వరాపర నామధేయ=స్సత్యాశ్రియ శ్రీపృథివీవల్లభ మహారాజాధి

రెండవ రేకు – మొదటి ప్రక్క

1 రాజపరమేశ్వర=స్త(త్ప్రియ సుతస్య విక్రమాదిత్య పరమేశ్వర భట్టారకస్య మతి
సహాయ సాహస మా

2 త్ర సమధిగత నిజవంశ సముచిత చిత రాజ్యవిభవస్య వివిధరసిత సిత సమర
ముఖగత రిపునర

3 పతి విజయ సముపలబ్ధ కీర్త్తి పతాకావభాసిత దిగన్తరస్య హిమకర కర విమల
కుల పరిభ

4 వ విలయహేతు పల్లవపతి పరాజయాన న్తర పరిగృహీత కాఞ్చీపురస్య ప్రభావ
కులిశ దలి

5 త చోళ పాండ్య కేరళ ధరణిధర తూయమాన మానశృంగస్య అనన్య సమ
వనత కాఞ్చీపతి

6 మణి మకుట కిరణ సలిలాభిషిక్త చరణకమలస్య తిృసముద్ర మధ్యవర్త్తి
భువనమణ్డలా

7 ధీశ్వరస్య సూనుః పితురాజ్ఞయా బాలేన్దుశేఖరస్యేవ సేనానీ = ర్దైత్య
బల=మతి సముద్ధ

8 తం త్రై(రాజ్య పల్లవ బల=మవష్టభ్య సమస్తవిషయ ప్రశమనా=ద్వోహిత త

రెండవ రేకు – రెండవ ప్రక్క

1 స్మనో=ను రఞ్జనః అత్యన్త వత్సల త్వా వ (త్) యుధిష్ఠిర=ఇవ శ్రీరామ
త్వా ద్వాసు

2 దేవ=ఇవ నృపాంకుశత్వా త్పరశురామ=ఇవ రాజాశ్రయత్వాద్భరత=ఇవ

3 వినయాదిత్య సత్యాశ్రయ శ్రీపృథివీవల్లభ మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర

4 భట్టారక=స్సర్వా=నేవ=మాజ్ఞాపయతి [।।] విదిత=మస్తువో=స్మాభి=
శ్చతురుత్తర షట్ఛతేషు

5 శక వర్షే=ష్వతీతేషు ప్రవర్ధ్ధమాన విజయరాజ్య ద్వితీయ సంవత్సరే
బానుంగల్ననగర=మధివస

6 [తి] విజయ స్కన్ధావారే వైశాఖ పౌర్ణ్ణ మాస్యాం వర్త్తమానాయాం భార
ద్వాజసగోత్రస్య ప్రియంకరస్వామినః

7 పౌత్రాయ గో బ్ధ (?) రి స్వామినః పుత్రాయ మాధవ స్వామినే వేదపారగాయ
కృష్ణ బేణ్ణా దక్షిణ తటస్థః

మూడవ రేకు

1 ధర్మ్మపుర సమీపవర్త్తి గవ్యూత (తి) మాత్రావస్థితః స్వాషివరాజ విజ్ఞాప
నయా పణియళ్నామా గ్రామ=స్స

2 ర్వ బ(బా)ధాపరిహారోపేత=స్సభోగ సహితోదత్తః తదాగామిభి=రస్మ
ద్వం శ్యై=రన్యై=శ్చ రాజభి=రా

3 యురైశ్వర్యాదీనాం విలసిత=మచిరాంశు చంచల=మవగచ్ఛద్భి=రాచ
న్ద్రార్క ధరార్ణ్ణవ స్థితి

4 సమకాలం యశ=శ్చిచీషు (షు) భి=స్స్వదత్తి నిర్వ్విశేషం పరిపాల నీయ=
ముక్తఞ్చ భగవతా వేద

5 వ్యాసేన వ్యాసేన [।।] బహుభి=ర్వసుధా భుక్తా రాజభి=స్సగరాదిభి=
[।] యస్యయస్యయదాభూమి=స్త

6 స్యతస్య తదాఫలం స్వన్దాతుం సుమహ=చ్ఛక్యం దుఃఖ=మన్యస్య పాలనం
[।] దానంవా పాలనం వే=తి దానా=చ్ఛ్రే

7 యో=నుపాలనం]।।] స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసున్ధరాం [।]
షష్టి=వ(ర్ష) షు సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః [।।]

8 మహాసాన్ధివిగ్రహిక శ్రీజయసనాథరాజస్య జామాత్రా పుణ్యావల్లభేన లిఖిత=
మిదం శాసనం [।।]

3

అలంపురము

1 జయత్యా విష్కృతం విష్ణో ర్వారాహం క్షోభితార్ణ్ణవం దక్షిణోన్నత
దంష్ట్రాగ్ర విశ్రాంత భువనం వపుః ॥ శ్రీమతాం సకల భువన సంస్తూయ
మాన మానవ్యస............

2 మాతృభి రభివర్ద్ధితానాం కార్త్తికేయ పరిరక్షణప్రాప్త కల్యాణ పరంపరాణాం
భగవన్నారాయణ ప్రసాద సమాసాదిత వరాహ............

3 చలుక్యానాం కులమలంకరిష్ణో రశ్వ మేధావభృత స్నాన పవిత్రీకృత గాత్రస్య
శ్రీ పులకేశి వల్లభ మహా రాజ స్య ప్రియతనయః..................
మహారాజః తస్యా

4 ద్మజః॥ సత్యాశ్రయ శ్రీ పృథ్వీవల్లభః మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర స్తస్య ప్రియ
తనయః విక్రమాదిత్య భట్టారక స్తస్యాద్మజః వినయా...............
శ్రీ పృథ్వీ వల్లభ మహారాజా

5 ధిరాజపరమేశ్వర భట్టారకస్య ప్రియసూను స్సమస్త పారమైశ్వర్య విభవచిహ్నస్య
విజయాదిత్య సత్యాశ్రయ శ్రీ పృథువీ వల్లభ మహారాజాధిరాజపర
మేశ్వర భట్టారక

6 స్యాజ్ఞయా భగవదీశానాచార్యస్వామినాం షడ్వింశదుత్తర షట్ఛతే శకవర్షే
ప్రవర్ద్ధమాన విజయ రాజ్య సంవత్సరే ష్వష్టాదశే వర్త్తమానే వైశాఖ
శుక్ల త్రయోద స్యామియం ప్రాకారబంధం

7 కృతమితి॥ స్వస్తి గో బ్రాహ్మణస్య రాజ్ఞః ప్రజానాంచ శుభం భవతు ॥
నిరవద్య ప్రాకార మానీశానాచార్య్య స్యా......దారోద్దిత్రాగ ॥

శివమస్తు ॥

II

రాష్ట్రకూట శాసనములు

రాష్ట్రకూట శాసనములు

1

అలంపురము

1 స్వస్తి ధారావర్ష శ్రీ పృథివీవల్లభ మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర భటార
2 రా ప్రథమ రాజ్యదన్దు బలవర్మ రసరళంపూర ధర్మ్మానుష్ఠానమాన్
3 సలిసె సోమది భట్టర్మ్మాధాపత్యంగెయేదుర్గ్గ భటరకియా పరియొళ్
4 మూనూఱు వత్తు మత్తర్వన్నాసినమేలె శ్రీవాగిలాన్నిర్వ్వాణ మాడిదన్దుమార
5 బిచ్చరమ్మయగళా బిన్నప్పమాగ్గె యెకొట్టైదు సఱియూ రామున్గడ మూదడె భా
6 గం ఇట్టిగెయ ఎరడుభాగ దొళొన్దుభాగం శాసనమాగి సల్వదుమ
7 హా నామియ నొప్పిగె సహస్రభోజనకె అళంపూరామూవత్తఱాగాము
8 న్దప్రజె అక్కియుంతుప్ప పుంసలిప్పొన్నగరమూ సాసిరమేలె సాసిరమ
9 ఱకె తెల్లి(గ)రరుగుళ మెణ్ణెజూదినక దిత్తదొళోర్వ్వళ్ళ మెణ్ణమాలెగాఱర్
10 పూవిన మండ్డపె మహాజనకె నూఱ ఇప్పత్తుని సవసంఘనిత్తాగోయిన్ద (భ)
11 ట్టగణం ఎణ్ణూరు పెద్దెడెగళుసేన బోవగణంచొక్కని సవంప్రా
12 సాదవద్దన్నగాముణ్డ సామిగప్రిథివివారజ్జ చొక్కని సమదేవ
13 ర ఒభాగదొళ్ పఱెయఎగోఉజ్జాకొట్టుదు బ్రహ్మేశ్వర భ
14 టరర్గ్గె ఇప్పత్తుగద్యాణ ఆది ఫ్రూజెగొట్టు పుళిగూంఛతాణ్డ భగవతిగె కొ
15 ణ్డత్తుబల్లవ మాదరన్నొణ్డమాన్గెయ్యు ఇప్పత్తమ్మత్తర క్షేత్రముణ్డె
16 అయ్యణాచారిగె ఐవత్తు మత్తర్వక్కవడ్డగి శ్రీధరొవజన్నాపున్ని ఓవజన్న ఐ
17 వత్తు మత్తర్మ్మదమ్మాడి దొాడెకొట్టైదు సఱిసురోఅక్కట్టుదు రాజకూ
18 ఐవత్తు మత్తర

2

అలంపురము

1

1 స్వస్తిబ్రిహ్మేశ్వరభటా
2 రరమహిామె ఏఱుదివసము అధి
3 ష్టానదొళగె పాళమిళ్దవర
4 ఏళ్కోటి తపోధనముం కాలం పిడి
5 ట్టళేదికి బలినదేవుడు సత్తొ
6 న్నాయు కోళి పజిబారణా
7 సిమనళి దపాపమ
8 క్కుమజ్ఞళ మహా శ్రీ

2

1 శ్రీ రణబేగెయ చోడ్గ
2 కళింగ బల్లాళనిమి
3 ళ్దుదు అరసకం కాఱర
4 బల్లహాణొప్పరం గుట్టవ
5 కాలిగళ కొలజరతాయ్వి
6 రాళ్మన్బల వమ్మ్రాన పట్ట
7 వర్ధాన సాచ మహేశ్వర

3

అలంపురము

1 స్వస్తి ప్రిభూతవర్ష
2 శ్రీ ప్రిథివి వల్లభ మహా
3 రాజాధి రాజ పరమేశ్వ
4 ర భటరగ్గా రాజ్యాభి వృ
5 ద్ధిగె ఉత్తరేశ్వరద
6 ఆదిత్య గృహామ ము
7 గుళ-మునూఱు మొ
8 క్క లొళ-అచల రెం
9 బ ఒక్కలుళ్ళగట్టు వర
10 సరస బోతియ బేగ
11 ళమగ శ్రీ మారమాడి
12 సిదా బల్లహ నాళు

4

కురువగట్టు

1 శ్రీ రాష్ట్రకూట వంశేస్మిన్న జ్ఞాతః కవివల్లభః
2 తుస్యాళీన్మేరు సంకాశఃపుత్రో గోవిన్దవల్లభః
3 తత్సత్సఖోహి చాళుక్యవంశ జో భ్రాజతేప్రభుః
4 వినయాదిత్య దేవస్యానూనుర్వ్వీరగిరి హాస్పదా
5 ఇంతనప్పాతనుఅయ్యా తొబ్బరకళితలె నొళిరి దయ్యా
6 త్తఱు వరసురిగె నొళిరిదోర్ ఇంతవోనె తానుంసాహ
7 స గళగెయ్దు బీరగ్రిహమ్మెల్లల్ల మానవుళ్దిదె ఇల్లి
8 సాహసం

5

ఖాజీపేట దగ్గా స్తంభ శాసనము

(దక్షిణము వైపు)

1 (కొంత భాగము విరిగినది)
2 త్తొన్దనెయ నన్దనయె
3 మ్బ సంవచ్ఛర మాగె క
4 న్నె యొళ్బృహస్పతి ప్రవ
5 ర్త్తిర్ సె స్వ స్త్యమోఘువ
6 ర్ష శ్రీ పృథువీ వల్లభ
7 మహా రాజాధి రాజ పర
8 మేశ్వర భట్టారక పాద
9 పద్మోప సేవిత లబ్ధ
10 సమధిగత పఞ్చ మ
11 హాశబ్ద మహా సమన్తా
12 ధిపతి శత్యాశ్రయ
13 శ్రీమద్భీమరస స్సర్వ్వ గు
14 ణ జన సంస్తూయ మాన ధ
15 మ్మర్ సారతి చతుస్సమ
16 యాశ్రయ సకళ భువ
17 న విఖ్యాత కీర్త్తిర్ శ్రీమ
18 ధమ్మర్ కొండెగె శ్రావణ
19 మాస శుద్ధ పక్షద
20 పఞ్చమియు మాదిత్య

(తూర్పు వైపు)

1 (కొంత భాగము విరిగినది)
2 ద్రిమ్మ సాసిరద మూను
3 పొళల నీగ్గుఁడి ఆచ
4 దొళెరడుద్రమ్మ మావ
5 మిల్లదమనె యొళ్ళ్న
6 ఱు పణ బాదుబ్బెయ ప
7 ర్వ్వ దన్దు పెగ్గడె గోపగ
8 రణ దద్రమ్మ మెణ్భత్తు
9 కరణక్కె ఇప్ప్వత్తనాల్కు
10 ద్రమ్మతళాఱగ్గె ఇప్ప
11 త్తనాల్కుద్రిమ్మ దీవళిగె
12 యపర్వ్వ దన్దు కరణక్కె
13 ఇప్ప్వత్తునాల్కు ద్రమ్మత
14 ళారగ్గె ఇప్ప్వత్తనాల్కు
15 ద్రిమ్మ ఇఱిదొడె ఇళ్ళ్న
16 ఱ అయ్వత్తుద్రమ్మ బా
17 ళె ఇఱిదొడె నూఱ ఇ
18 ప్ప్వత్త అయ్దుద్రమ్మ పార
19 దార మాడిదొడె ఇఱ్న్నటి

(ఉత్తరము వైపు)

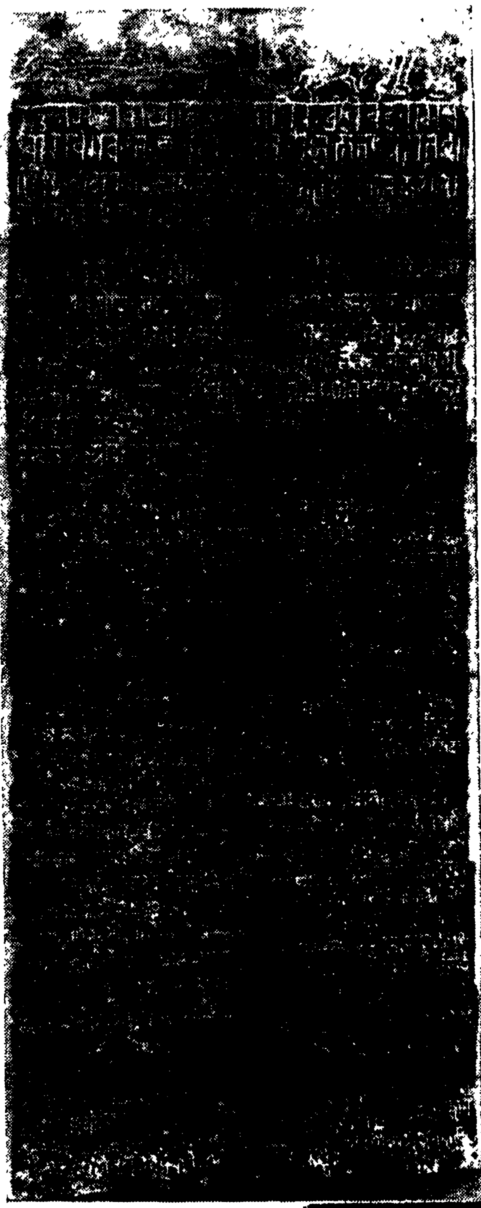
1 (కొంత విరిగినది)
2 ప్ప్వత్తనాల్కుద్రిమ్మ ఆ
3 మిక్కొడె ఇప్పత్తనాల్కు
4 (ద్ర) మ్మ ఇట్టళమిల్ల అభి
5 * * * గమిల్ల అమవాస్యె
6 యన్దుతళారగ్గ ఆవ
7 దొన్ర్వ్వ ళం * * * *
8 * * * * * * * *
9 * * * * * * * *

(పడమర వైపు)

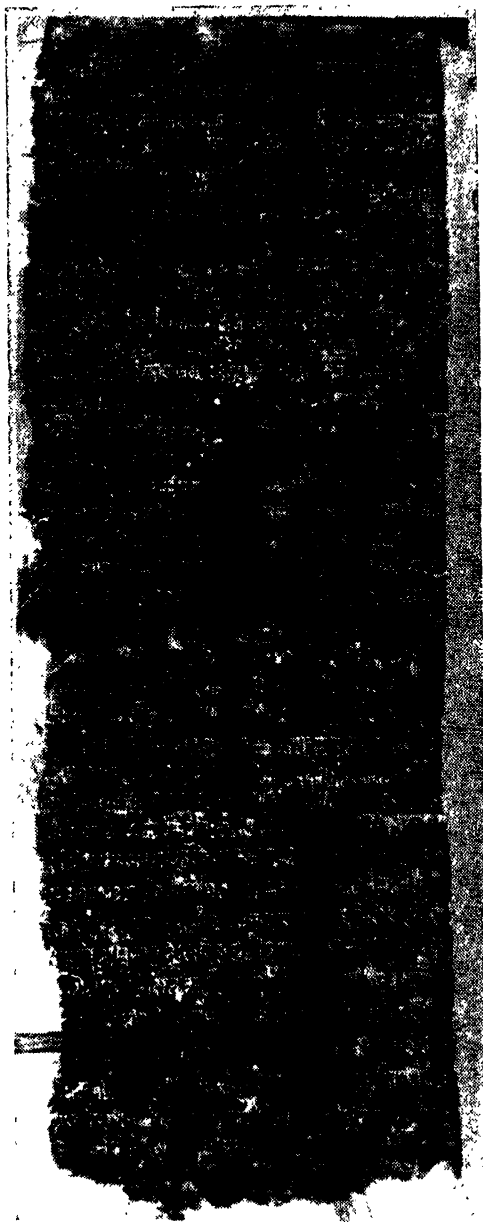
1 (కొంత విరిగినది)
2 రుళ్ళన్నెగ సల్లరీ స్వ
3 తియ న్తప్పి కొన్డరప్పొ
4 డె బారణాసి యొళ్సా సి
5 ర్వ్వ ప్ప్వ ర్వ్వ రుసాసిరజ్కె రె
6 యు సాసిర దేగులము
7 సాసిరజ్కు విలెయు మ
8 నళిద పాపమక్కు దేవ
9 బ్రాహ్మణ వజ్జితం శాసన
10 ముళ్ళొర్క్కె – మూఱు బిట్టి
11 బిహుభిర్వ్వ సుధా భుక్తా
12 రాజనాసకరాదిభిః
13 యస్య యస్య యదా భూమి
14 తస్య తస్య తదా ఫళం

III

కల్యాణి చాళుక్య శాసనములు

1 మ_క్తల_దక్షిణపు పక్క
పుట 153.

1 మ_క్తల_పడమటి పక్క
పుట 155.